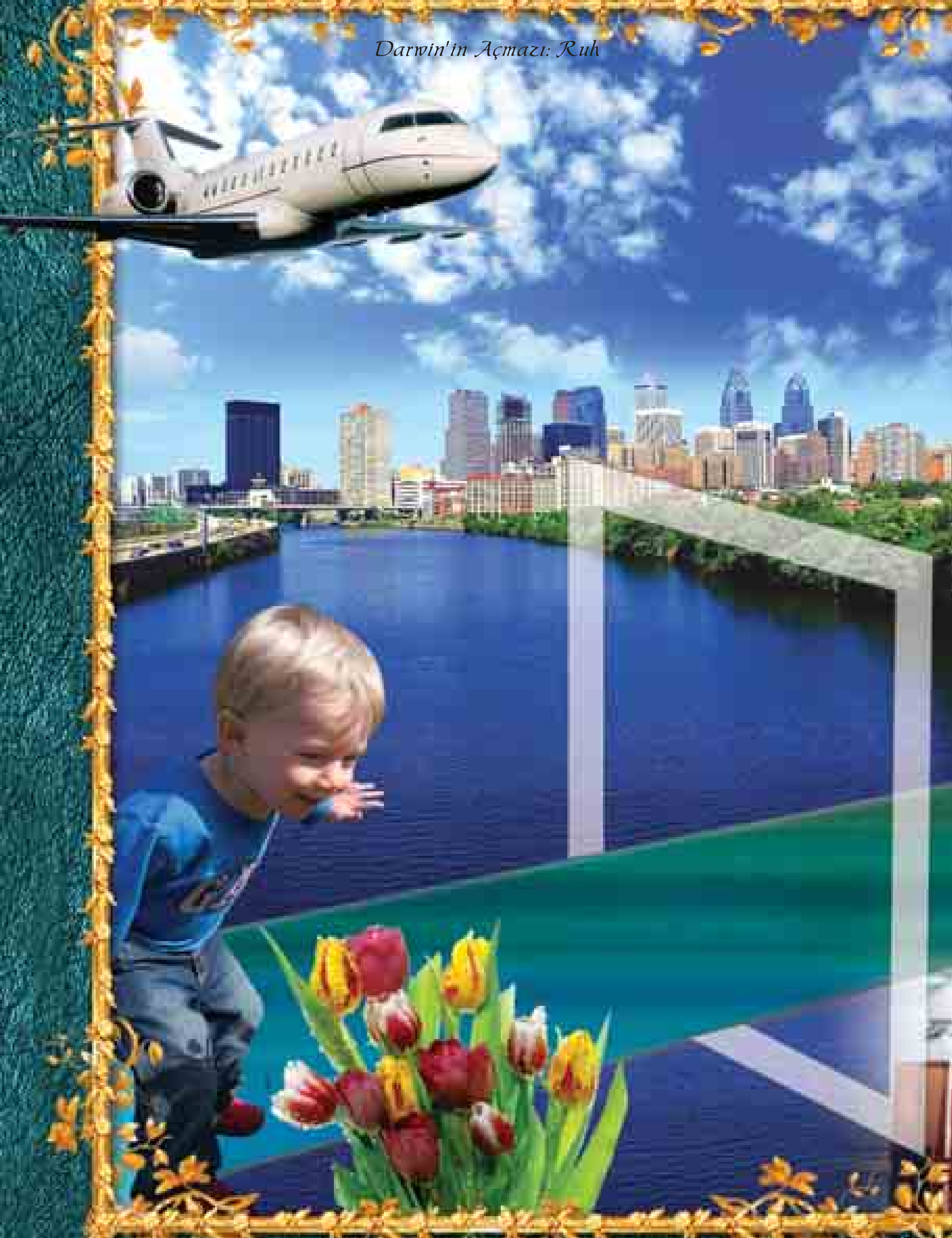
Bilim adamları, 20. yüzyılın başlarında bir şey keşfettiler: Madde bildiğimiz gibi değildi. Madde sert değildi. Madde renkli değildi. Koku, ses ve görüntü vermiyordu. Madde yalnızca bir enerjiydi. Oturduğumuz koltuk, dayandığımız masa, içinde bulunduğumuz ev, köpeğimiz, karşımızdaki insanlar, binalar, uzay, yıldızlar, kısacası tüm maddesel dünya, bir enerji şekli olarak vardı. Dolayısıyla madde üzerine kurulan tüm felsefeler, bu beklenmedik keşif ile bilimsel olarak çöktü. Bilim, insan bedeni içinde ama bedene ait olmayan, tüm fiziksel dünyayı algılayan ama kendisi fiziksel olmayan bir gerçeğin ispatını gösterdi: İnsan ruhunun.

Ruh, materyalistlerin iddiaları ile hiçbir şekilde açıklanamazdı. Canlılığın hayali evrimine sayısız uydurma hikaye üretmiş olan Darwinizm, ruhun varlığı karşısında suskundu. Çünkü ruh, madde değildi. Metafizik bir kavramdı. Metafizik ise, materyalistler için hiçbir şekilde kabul edilemezdi. Çünkü metafizik, onların sözde ilahlaştırdığı şuursuz olayları, tesadüfleri, bilinçsiz süreçleri ortadan kaldırmakta, bilinçli bir yaratılışın yani Allah'ın varlığının kanıtlarını sunmaktaydı. Zaten materyalistlerin eski Yunan'dan beri ruhun varlığına karşı mücadele vermiş olmaları da bundandı.

Eski Yunan'dan günümüze kadar süren bu mücadelenin artık hiçbir anlamı kalmamıştır. Çünkü insanı insan yapan, "ben benim" diyen varlık, yani ruh vardır ve Allah'a aittir. Bilim, her şeyin insan ruhuna izlettirildiğini, izlenen bu görüntüler dışında hiçbir gerçeklikten söz edilemeyeceğini kesin olarak ispat etmiştir. Bir başka deyişle bilim, tek mutlak Varlık'ın Allah olduğunu açıkça ilan etmiştir.

Bilimin bu ispatı, kuşkusuz materyalist felsefeyi ilahlaştıran zihinlerin ikna olması için önem taşımaktadır. Ama aslında, bilinç ve şuur sahibi olan her insan, üstün bir ruh taşıdığının farkındadır. İnsan, eğer akledebiliyorsa, sevindiği, düşündüğü, karar verdiği, muhakeme ettiği, neşelendiği, heyecanlandığı, sevgi duyduğu, acıdığı, endişelendiği, bir elmanın tadından zevk aldığı, bir müziği dinlemekten hoşlandığı, uçaklar inşa ettiği, gökdelenler yükselttiği, laboratuvarlar kurup kendisini incelediği sürece, bunların tümünü gerçekleştirenin kendi ruhu olduğunu anlayacaktır.

Ruh sahibi insan, başıboş yaratılmamıştır. Bu dünyadaki varlığının bir amacı vardır. Allah'ın ruhunu taşımakta ve bu dünyada imtihan olmaktadır. Yaptığı ve düşündüğü her şeyden sorumlu tutulacaktır. Yaşamında, Darwinistlerin iddia ettikleri şekilde bir rastgelelik, şuursuz tesadüfi olaylar ve amaçsızlık yoktur. Her şey Allah'ın dilemesiyle yaratılmıştır ve bunların tümü tabi olduğu imtihanın bir parçasıdır. Ölüm ile sonlanacak bu yaşamında geride bırakacağı sadece bedeni olacaktır. Ruhu ise, ruhun barınacağı gerçek hayat olan ahirette sonsuza kadar yaşayacaktır.

Bu, ruh sahibi olduğunun farkında olan, Allah'ı takdir edebilen her insan için büyük bir müjdedir. Ama Darwinistler, ruh sahibi olduklarını kabul etmedikleri sürece, bu gerçekten olanca güçleriyle kaçmaya devam edeceklerdir. Yaşamları boyunca inkar ettikleri Yüce Allah'ın huzuruna çıkacakları gerçeğine inanmaya direneceklerdir. Kendilerini, rastgele oluşmuş bir hücre yığını olarak görmeyi sürdürecek, DNA'ları keşfeden, atomun yapısını inceleyen, hücrenin derinliklerine inip hayranlık duyan insan bilinci

karşısında ise bocalamaya devam edeceklerdir. İnsan ruhu, Darwin'in ve Darwin yandaşlarının büyük bir açmazıdır. İçinden çıkamadıkları, açıklayamadıkları, çözümsüz kaldıkları en temel gerçektir. Allah onları; maddeyi yok ederek, ruhun varlığını –onların inkar edemeyecekleri şekilde– bilimsel olarak ispat ederek yenilgiye uğratmıştır. Artık bu gerçeğe karşı getirecekleri tüm itirazlar geçersiz ve anlamsızdır.

Allah, ayetlerinde şöyle buyurur:

> **Allah'ı bırakıp kıyamet gününe kadar kendisine icabet etmeyecek şeylere tapandan daha sapmış kimdir? Oysa onlar, bunların tapmalarından habersizdirler. İnsanlar haşrolunduğu (bir araya getirildiği) zaman, (Allah'tan başka taptıkları) onlara düşman kesilirler ve (kendilerine) ibadet etmelerini de tanımazlar. (Ahkaf Suresi, 5-6)**

Darwinistlerin ve materyalistlerin şu gerçeği görmeleri gerekmektedir: Tek gerçek ve mutlak Varlık Allah'tır. Bu gerçek karşısında tüm batıl dinler çıkmazdadır. Tümü, boş birer aldanıştır, bir aldatmacadır. Allah, Yüce Kudreti ile tüm varlıkları kaplamıştır. Her şey O'na aittir, O'nun kontrolündedir. Ruhun varlığını ve yaratılmışlığı inkar etmek, bu gerçekleri değiştirmeyecektir.

Bu kitapta, materyalistlerin büyük yanılgısı, bunun bilimsel kanıtı, bu gerçek karşısında Darwinizm çıkmazı ve ruhun tereddütsüz varlığı konu edilmektedir. Ruhun algıladığı dünyanın yalnızca bir hayal olarak var edildiği ve tüm evrene hakim olan tek mutlak Varlık'ın, yerlerin ve göklerin Hakimi ve Sahibi olan Allah olduğu hatırlatılmaktadır. Bu gerçekleri görüp anlayan şuuru açık her insan, artık yaşadığı dünyaya farklı bir bakış açısı ile bakacak ve tek kurtarıcısının Allah olduğunu kavrayacaktır. İnsanın asıl hayat olan ahirette kurtuluşa ermesi için yapması gereken, işte bu anlayış doğrultusunda davranmaktır.

Materyalizm
Yıkıma Uğramış,
Yok Olmuştur

Bir Devrin Hurafesi: Materyalizm

Eski Yunan düşünürleri, tüm cisimlerin atom denilen küçük parçacıklardan meydana geldiğini düşünüyorlardı. Evreni ve tüm canlıları; hiçbir yönlendirme olmadan, hiçbir bilinçli müdahaleye maruz kalmaksızın, bu atomların şekillendirdiğini iddia ediyorlardı. Bu inanışa göre, madde ezeli ve ebedi idi ve maddenin dışında hiçbir varlık söz konusu değildi. Varlıkların yapı ve davranışlarında doğaüstü olayların müdahalesi kabul edilemezdi. Her şey, maddenin mutlak varlığı inancına dayanıyordu. Madde ezeli olduğuna göre, evren de ezeliydi ve bu anlayış ateizmin temelini oluşturuyordu. Tüm evren ezeli olarak varsa, sapkın materyalist inanışa göre maddenin ve evrenin yaratılmış olması imkansızdı.

Materyalizme göre, evren sonsuzdu ve dolayısıyla evrende bir amaç ve özel yaratılış da yoktu. Evrendeki tüm denge, ahenk, uyum ve düzen, materyalistlere göre sadece tesadüflerin eseri idi. Materyalizm her şeyin, şuursuz atomların rastgele bir araya gelmeleri sonucunda meydana geldiğini ve dış dünya her ne kadar mükemmel bir kompleksklik, denge ve müthiş bir düzen sergilese de, tüm bunların amaçsız tesadüflerin bir sonucu olduğunu iddia ediyordu. Materyalist zihniyet, bu akıl dışı önkabule eski Yunan'dan beri sahipti.

Materyalizm, "amaç" ve "yaratılmışlık" fikirlerini reddettiği için, bir Yaratıcı'nın varlığını da reddediyordu. Daha doğru bir deyişle materyalizm, Allah'ın varlığını reddetmek için ortaya atılmış bir felsefe idi. Yeryüzünde Allah inancını inkar eden pek çok akım, ideoloji ve fikir sistemi, materyalizmi kendisine temel edinmişti. Yani dinsizliğin en etkin dini materyalizm olmuştu.

Stanley Sobottka

Virginia Üniversitesi'nden fizik profesörü Stanley Sobottka, materyalizm sapkınlığını şöyle tanımlamaktadır:

> Eğer biz buna (materyalist görüşe) inanırsak, buna göre yaşarsak, kendimiz de dahil tüm yaşantımızın tamamiyle fizik kanunlarına göre yönetildiğini kabul etmek durumunda kalırız. Bu durumda isteklerimize, arzularımıza, ümitlerimize, ahlaki düşüncelerimize, hedeflerimize, amaçlarımıza ve kaderimize hükmeden tek kanun, fizik kanunlarıdır. Madde ve enerji bizim birinci asıl hedefimiz, tüm tutkularımızın ve isteklerimizin amacı olmalıdır. Özellikle bunun anlamı, yaşantılarımızın vücutlarımızı da içeren maddiyatı elde etme amacına dayalı olması, buna odaklanması gerekmektedir veya maksimum maddesel hoşnutluğu, tatmini, zevki elde edebilmek için en azından bu maddi şeyleri düzenlemek veya değiştirmek gerekmektedir. Başka hiçbir amaç gözetmeden sadece tüm enerjimizi bu yönde harcamalıyız. Tüm bunlardan başka hiçbir seçeneğimiz yoktur çünkü tamamiyle fizik kanunlarına göre yönetilmekteyiz. Bu inançlar veya istekler tarafından kendimizi tuzağa düşmüş gibi hissedebiliriz ancak bunları başımızdan bir türlü defedemeyiz. Bize tamamen bu materyalist sistem hakim olur.
>
> Kısaca özelleştirirsek bu materyalist felsefenin özeti "Ben bir vücudum" şeklindedir.[1]

Eski Yunan'da, materyalizme göre dindar insanlar bilimselliğe karşıydılar. İşte bu yüzden materyalistler tarih boyunca Allah inancı ve bilim arasında bir anlaşmazlık varmış gibi bir görünüm ortaya koymaya çalıştılar. Oysa bilim Allah'ın varlığına dair deliller göstermekteydi, Allah inancı ile mücadele halinde olan ise materyalist zihniyet idi. (Bu elbette Darwinizm'i de kapsıyordu. Darwinizm ile mücadele, asıl olarak onun materyalist kaynaklı olması nedeniyledir.) Materyalistler, tarih boyunca varlıkların bir atom yığınından oluştuğu-

nu, insan beyninin de bir hücre ağından başka bir şey olmadığını iddia ettiler. İnsan zihnine bir açıklama getiremediler; bunu, nöronların etkileşmesi olarak açıklamaya çalıştılar.

Materyalistler, kendilerini de bir hayvan veya makine olarak tanımlamaktan çekinmediler. Şuurlu bir varlık statüsünde olduklarını inkar ettiler. Kendilerini tesadüflerin var ettiğini iddia ettiler. Oysa bu büyük bir aldanış ve Allah'ı inkar etmek için kurgulanmış büyük bir yalandı.

Maddenin mutlak gerçekliğine inanan bu insanlar aslında, Delaware Üniversitesi Bartol Araştırma Enstitüsü'nden kuantum parçacık fizikçisi Stephen M. Barr'ın ifadesiyle eski dönem paganistlerinden neredeyse farksızdılar. Materyalistler, insanı, tıpkı eski paganlar gibi insandan aşağı varlıklar olarak tanımlamaktaydılar. Paganlar bunu, sözde maddeyi ilahlaştırarak yapmıştı; materyalist ise aynı şeyi, ruhu inkar edip her şeyi madde seviyesine indirgeyerek gerçekleştirdi. Paganlar, hareketlerin yörüngeler ve yıldızlar tarafından kontrol edildiğini söylemişti; materyalistler ise, kendilerinin, beyinlerindeki elektronların yörüngeleri tarafından kontrol edildiklerini iddia ettiler. Paganlar, ibadet etmek için hayvanların önünde eğilmişti; materyalistler ise kendilerinin hayvandan başka bir şey olmadığını iddia ettiler.[2]

Oregon Üniversitesi Kuramsal Bilimler Enstitüsü fizik profesörü Amit Goswami, materyalizmin insanlara aşılamak istediği temel mantığı şu şekilde açıklamıştır:

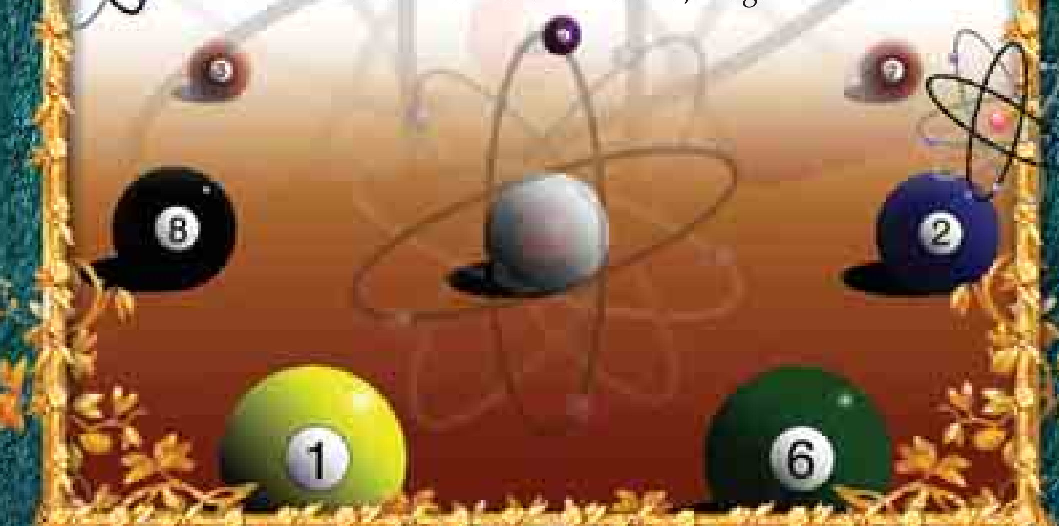
> Bizler, birer makine olduğumuza inanmaya şartlandırıldık. Buna göre tüm hareketlerimiz; aldığımız uyarılar ve geçmişteki şartlanmalar tarafından kontrol edilmektedir. Tıpkı sürgünler gibi, hiçbir sorumluluğumuz veya hiçbir seçimimiz yok.[3]

Amit Goswami

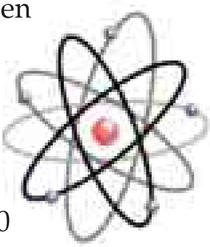
Oysa insanı Allah yaratmıştır. İnsan, amaçsız ve sorumsuz bir varlık değildir, materyalistlerin iddiasının aksine şuursuz bir makine değildir. İnsan, Allah'a karşı sorumlu bir varlıktır ve yaptıklarının tümünden ahirette sorguya çekilecektir.

İnsanları bu gerçekten uzaklaştırmaya çalışan materyalist mantık, eski Yunan'dan beri tarihin her döneminde aynı anlayış ile tarih sahnesinde yerini almıştı. Ama bu inanışın asıl olarak yaygınlaşıp yerleşik bir fikir sistemi halini aldığı asır 19. yüzyıl oldu. 19. yüzyılda, klasik fizikçilerin büyük bir çoğunluğu, maddenin ana öğelerinin tıpkı bilardo topları gibi, cansız, bölünemeyen atomlardan oluştuğunu ve evrendeki mükemmel düzen ve kompleksliğin kaynağının atomların rastgele hareketlerinin bir sonucu olduğunu sanıyorlardı. Onlara göre, yeryüzündeki canlılık da dahil olmak üzere her şey, bilinçsiz bir süreç içinde tesadüf eseri var olmuştu. Atomlar; bilinçsiz, şuursuz birliktelikler kurmuşlar ve şu anda karşımızda gördüğümüz mükemmel özellikleriyle dünyayı, dahası akıl ve şuur sahibi olan bizleri meydana getirmişlerdi. Materyalistler, bu iddiaları sıralayarak insanın bir Yaratıcı tarafından yaratılmadığını ve maddesel bir varlıktan öte bir şey olmadığını insanların zihinlerine kazımak istiyorlardı. Oysa insanın mükemmel sistem ve mekanizmalarla, olağanüstü bir akıl

ve zihin gücüyle yaratılmış olduğu açık bir gerçektir. Yeryüzünde, materyalistlerin iddia ettikleri gibi bilinçsiz ve şuursuz olaylar, bunun sonucunda oluşan bilinçsiz yapı ve sistemler yoktur. Her şey, kimi zaman insanın kavrama gücünü aşan komplekslikler ve üstünlükler sergiler ve bu detaylar, hiçbir tesadüfi müdahaleye mahal vermeyecek derecede mükemmeldir. Yeryüzü, olağanüstü yaratılışın delillerini gösterir niteliktedir.

Bu gerçeklere rağmen, materyalistler şuursuz atomların her şeyin temeli olduğuna dair iddialarında ısrarlıydılar. Peki materyalistlere göre her şeyin sebebi olan atom nasıl bir şeydi?

Atom, bir bakıma bir boşluktur ve bu gerçekten de doğrudur. Bunu şu şekilde açıklayabiliriz: Nötron ve protonların birlikte oluşturduğu atom çekirdeğini, sadece 1 mm çapında, bir toplu iğne başı büyüklüğünde kabul edersek; çekirdeğin etrafında dönen elektron bu çekirdekten tam 100 metre uzaklıkta bir noktada bulunmaktadır.[4]

Çekirdekle elektronlar arasındaki bu büyük mesafe içinde ise var olan şey sadece boşluktur. Hiçbir şeyin, hiçbir maddenin bulunmadığı bu 100 metrelik boşluk, gerçek anlamda bir "boşluk"tur. İşte bu nedenle uzmanların atomu bir boşluk olarak kabul etmeleri bir bakıma doğrudur. İngiliz fizikçi Sir Arthur Eddington'un belirttiği gibi, "madde çoğunlukla hayalet gibi boş alandan oluşmaktadır."[5]

Daha kesin konuşmak gerekirse, atomun %99.9999999'unda hiçbir şey yoktur.

Kaliforniya Üniversitesi'nden parçacık fizikçisi Fred Alan Wolf, atomla ilgili olarak bu gerçeği şu şekilde açıklamıştır:

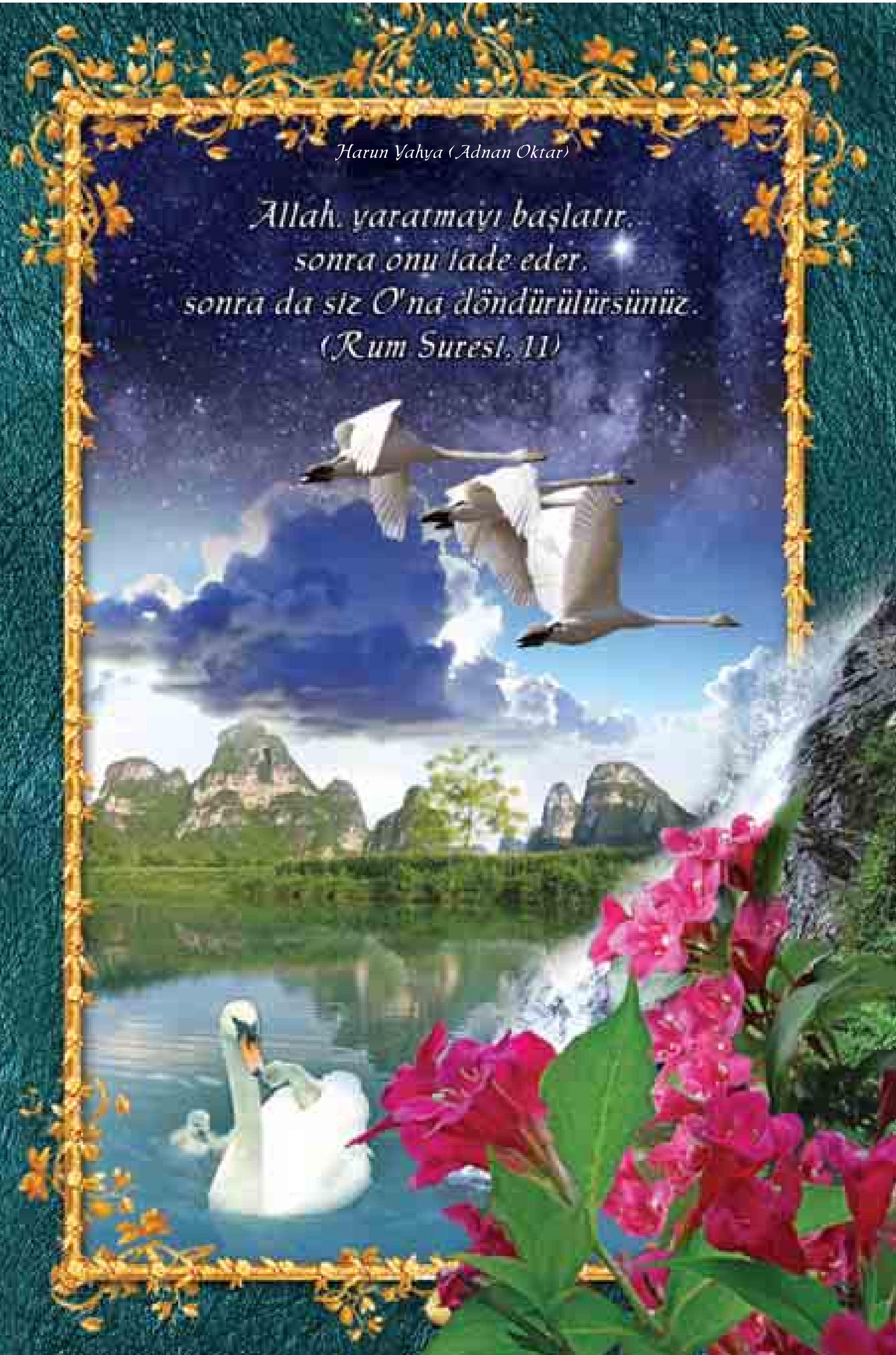
> ... bizim yaşadığımız gezegendeki hayatın, evrenin ne kadar boş olduğunu düşündüğümüzde, bir sürpriz olduğunu anlayabiliriz. Aslında, evrenin %99'dan fazlası hiçbir şeydir! Evrenin endişe verici bir hızla genişlemekte olduğunu dikkate alırsak, daha önce hiç

olmadığı kadar çok hiçlik meydana gelecektir! Buna bu şekilde bakmak bizde hayranlık uyandırıcı bir saygı oluştururken, atom altı parçacıkların mikrodünyasını dikkate aldığımızda, durum daha da fenalaşır. Deyim yerindeyse, hiçbir şey yoktur.[6]

20. yüzyılın başlarında her şeyin en ufak parçası olarak kabul edilen atomun içinde dev bir boşluk olduğu, bu boşluğun içinde de bir çekirdek ve onun etrafında dönen elektronlar olduğu biliniyordu. Maddenin de, atomun da, onun içindeki temel parçacıkların da işlevleri yalnızca genel hatlarıyla anlaşılmıştı. Peki atom çekirdeğinde, 10^{-18} metrelik bir alanda, yani santimetrenin milyonda birinin, milyonda birinin, milyonda biri kadarlık bir alanda ne vardı? İşte bilim adamları bunu bilmiyorlardı.

1960'lı yıllarda, bilimsel alanda çok önemli bir keşif gündeme geldi. Protonun derinliklerinde, ismine kuark denilen parçacıklar olduğu fark edildi. Bu olağanüstü küçük parçacıklar, protonun artı yükünün ve nötronun yüksüzlüğünün sebebiydiler. Zamanla yapılan araştırmalar sonucunda anlaşıldı ki, atomun 0.0000001'ini oluşturan hacmin içinde müthiş bir dünya var.

Materyalistler, atomun derinliklerine doğru indikçe ve maddenin en küçük yapı taşının olağanüstü detaylarını gördükçe, çözümü bu konudaki teorilerini farklı bir yönde geliştirmekte buldular. Tüm evrenin bilinçsizce, rastgele bir şekilde ortaya çıkması için, yalnızca atomların değil, atomun içindeki dünyanın, yani atom altı parçacıklarının parçacık hareketlerinin de nasıl meydana geldiğini açıklamaları gerekiyordu. Yegane varlığın madde olduğu iddiası, materyalist zihinlerdeki yerini korumaktaydı. Ta ki, kuantum fiziği keşfedilinceye kadar...

Allah, yaratmayı başlatır,
sonra onu iade eder,
sonra da siz O'na döndürülürsünüz.
(Rum Suresi, 11)

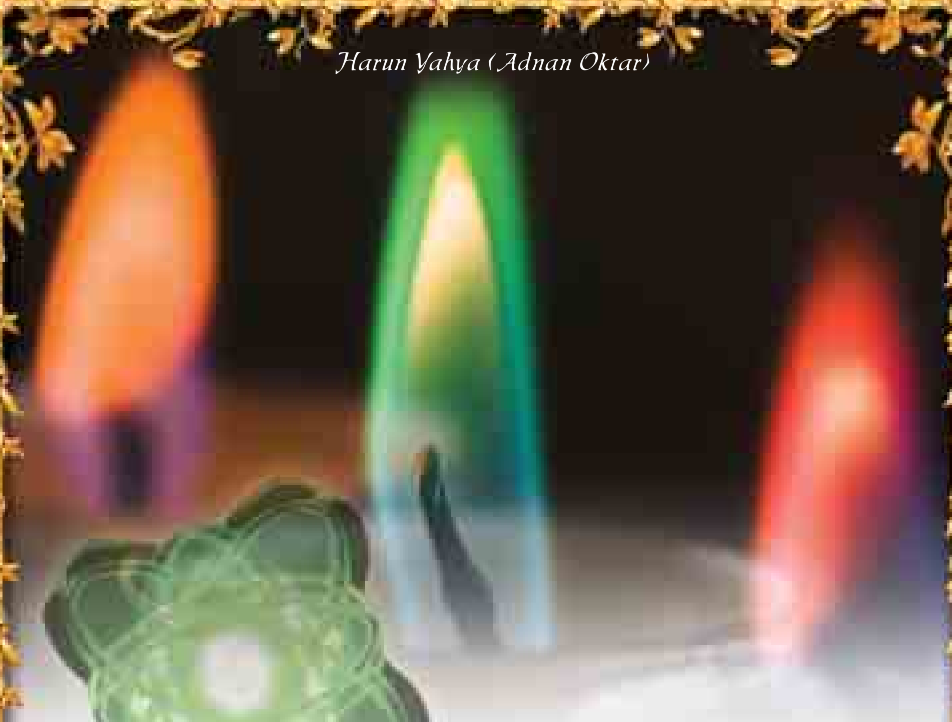
Materyalizmi Bilimsel Olarak Yok Eden Keşif: Kuantum Fiziği

Fiziki evrenin inşa edilme şekli, ruhun varlığına işaret etmeye yeterlidir. Benim ruhu bulduğum noktalar kuantum mekaniğinin işleyişi ya da kuantum fiziği diyebiliriz, bunlar, fiziki dünyanın ardında ruhla bağlantılı bir temel olabileceğini gösteriyor.[7] (Kaliforniya Üniversitesi'nden ünlü parçacık fizikçisi Fred Alan Wolf)

Isaac Newton

Isaac Newton'a göre ışık, "corppuscule" adı verilen bir madde akımıydı. Tümüyle parçacıklardan oluşuyordu. Bir başka deyişle kuantum fiziği keşfedilene kadar kabul gören geleneksel Newton fiziğinin temeli, ışığın bir parçacık yığını oluşuna dayanıyordu. 19. yüzyıl fizikçilerinden James Clerk Maxwell ise ışığın dalga davranışı gösterdiğini öne sürüyordu. Kuantum teorisi, fiziğin bu en büyük tartışmasını uzlaştırdı.

1905 yılında Albert Einstein, ışığın kuantalara, yani enerji paketçiklerine sahip olduğu iddiasını ortaya attı. Bu enerji paketçiklerine foton adı veriliyordu. Parçacık olarak adlandırılsalar da, fotonlar 1860'larda James Clerk Maxwell'in iddia ettiği gibi dalga hareketine eşit şekilde gözlemlenebiliyordu. Dolayısıyla ışık, dalga ve parçacık arasında bir geçiş gibiydi.[8] Ancak bu durum, Newton fiziği açısından oldukça büyük bir çelişki sergiliyordu.

Einstein'ın hemen ardından Alman asıllı fizikçi Max Planck, ışık üzerinde çalışmalar yaparak, ışığın hem dalga hem de parçacık halinde bulunduğu değerlendirmesini yaptı ve tüm bilim dünyasını şaşırttı. *Kuantum teorisi* adı altında ortaya attığı bu teoriye göre enerji, düz ve sürekli değil, kesik, kopuk ve noktasal paketçikler halinde yayılıyordu. (Kuantum kelimesi, Latince'de "nicelik", fizikte ise "parçacık" anlamına gelmektedir.) Bu düşünce Planck sabiti olarak matematiğe kazandırıldı.

Max Planck

Kuantum olayında ışık, hem madde hem de dalga özelliği göstermekteydi. Foton denilen maddeye, uzayda bir de dalga eşlik etmekteydi. Yani ışık, uzayda yol alırken dalga gibi, önüne engel çıkınca aktif bir parçacık gibi davranmaktaydı. Bir başka deyişle ışık, önüne bir engel çıkana kadar bir enerji şekline bürünüyor, bir engelle karşılaştığında ise sanki maddesel bir varlığı varmış gibi kum tanelerini andıran parçacıklar şeklini alıyordu. Bu teori, Planck'ın ardından Albert Einstein, Niels Bohr, Louis De Broglie, Erwin Schroedinger, Werner Heisenberg, Paul Adrian Maurica Dirac ve Wolfgang Pauli gibi bilim adamları tarafından geliştirildi. Her birine bu büyük buluştan dolayı Nobel ödülü verildi.

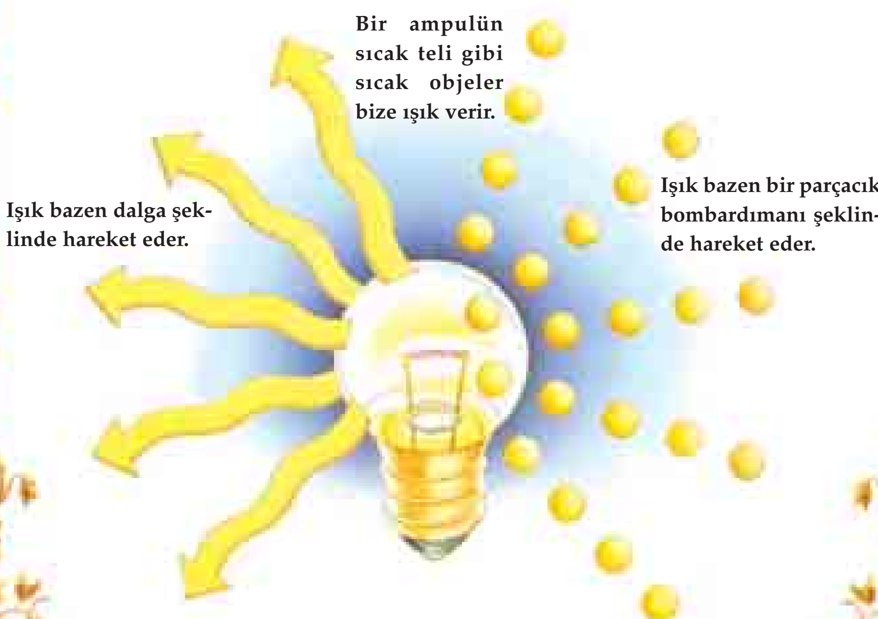
Amit Goswami, ışığın bu yeni keşfedilmiş özelliği ile ilgili şunları söylüyordu:

> Işık, dalga olarak görülebildiği zamanlarda, aynı anda iki veya daha fazla yerde olma yeteneğinde olur. Bir şemsiyenin deliklerinden geçer ve dağılma özelliği gösterir. Ancak ışığı bir fotoğraf filminde yakaladığımızda, parçacık taneleri gibi aralıklı ve nokta nokta bir özellik gösterir. O halde ışık hem parçacık hem de dalga olmalıdır. Çelişkili, değil mi? Söz konusu olan eski fiziğin siperlerinden biri: birden fazla yoruma yer vermeyen kesin bir izah. Söz konusu olan bir diğer şey de nesnellik kavramı: Işığın doğası, yani ışığın ne olduğu, onu nasıl gözlemlediğimize mi bağlı?[9]

Bilim adamları, artık maddenin cansız, kör ve anlaşılmaz parçacıklar olduğuna inanmıyorlardı. Bir başka deyişle kuantum fiziği, materyalist bir anlam taşımıyordu. Çünkü maddenin özünde, maddesel olmayan bir şeyler vardı. Einstein, Phillip Lenard ve Compton ışığın tanecik yapısını araştırırken, Louis De Broglie de dalgaların yapısını incelemeye başla-

dı. Broglie'nin keşfi ise olağanüstüydü. Yaptığı çalışmalar sonucunda atom altı parçacıkların da dalga özellikleri gösterdiklerini gözlemlemişti. Elektron, proton gibi parçacıklara da dalga boyu eşlik etmekteydi. Yani materyalizmin mutlak madde olarak tanımladığı atomun içinde, materyalistlerin inancının aksine madde değil, aslında var olmayan enerji dalgaları vardı. Atomun içindeki bu küçük parçalar, tıpkı ışık gibi, istedikleri zaman dalga gibi davranıyor, istedikleri zaman da parçacık özelliği gösteriyorlardı. Yani materyalist yoruma göre atomun içinde "mutlak şekilde var olan madde", materyalistlerin beklentilerinin aksine kimi zaman görülebilir oluyor, kimi zaman da yok oluyordu. Bu önemli keşif, gerçek dünya zannettiğimiz görüntülerin birer gölge varlık olduğunu, maddenin, fizikten tamamen uzaklaştığını ve metafiziğe yöneldiğini gösteriyordu.[10]

20. yüzyılın başlarında Max Planck, ışığın hem dalga hem de parçacık özelliği gösterdiği değerlendirmesini yaparak "kuantum teorisini" ortaya attı.

Fizikçi Richard Feynman, atom altı parçacıkları ve ışıkla ilgili bu ilginç gerçeği şu sözlerle açıklıyordu:

"Elektronların ve ışığın nasıl davrandıklarını artık biliyoruz. Nasıl mı davranıyorlar? Parçacık gibi davrandıklarını söylersem yanlış izlenime yol açmış olurum. Dalga gibi davranırlar desem, yine aynı şey. Onlar kendilerine özgü, benzeri olmayan bir şekilde hareket ederler. Teknik olarak buna "kuantum mekaniksel bir davranış biçimi" diyebiliriz. Bu, daha önce gördüğünüz hiçbir şeye benzemeyen bir davranış biçimidir... Bir atom, bir yay ucuna asılmış sallanan bir ağırlık gibi davranmaz. Çekirdeği saran bir bulut veya sis tabakasına da pek benzemez. Daha önce gördüğünüz hiçbir şeye benzemeyen bir şekilde davranır. En azından bir basitleştirme yapabiliriz: Elektronlar bir anlamda tıpkı fotonlar gibi davranırlar; ikisi de aynı şekilde "acayiptir". Nasıl davrandıklarını algılamak bir hayal gücü gerektirir; çünkü algılayacağınız şey bildiğiniz her şeyden farklıdır... Bunun neden böyle olabildiğini hiç kimse bilemiyor."[11]

Tüm bunları özetlersek, kuantum mekanikçilerinin söyledikleri, nesnel dünyanın bir illüzyon olduğuydu.[12] Max Planck Institude of Physics (Max Planck Fizik Enstitüsü) yöneticisi Prof. Hans-Peter Dürr, bu gerçeği şu şekilde özetliyordu:

Madde her ne ise, maddeden yapılmamıştır.[13]

1920'lerde en ünlü fizikçiler, Paul Dirac'tan Niles Bohr'a, Albert Einstein'dan Werner Heisenberg'e kadar herkes, kuantum deneylerinin sonuçlarını açıklamak için uğraştı. Sonunda, 1927'de Brüksel'deki beşinci Solvay Fizik Kongresi'nde bir grup fizikçi –Bohr, Max Born, Paul Dirac, Werner Heisenberg ve Wolfgang Pauli– Kuantum Mekaniğinin Kopenhag Yorumu olarak adlandırılan bir uzlaşmaya vardılar. Bu isim, grubun liderliğindeki Bohr'un çalıştığı yerin adıydı. Bohr, kuantum teorisinin öngördüğü fiziksel gerçekliğin, bir sisteme dair bizim sahip olduğumuz bilgi olduğunu ve bu bilgiye dayanarak ortaya attığımız tahminler olduğunu öne sürdü. Ona göre bizim beynimizdeki bu "tahminler", "dışarıdaki" gerçek ile alakasızdı. Yani "içimizdeki dünya", Aristo'dan bu yana fizikçilerin merak ettiği başlıca konu olan "dışarıdaki gerçek" dünya ile ilgili değildi. Fizikçiler, bu görüş ile ilgili eski düşüncelerini bir kenara atmışlar ve kuantum anlayışının fiziksel sistem üzerinde yalnızca "bizim bilgimizi" temsil ettiği konusunda hemfikir olmuşlardı.[14] Bir başka deyişle bizim algıladığımız maddi dünya, yalnızca bizim beynimizdeki bilgiler ile var oluyordu. Yani dışarıdaki maddenin aslı ile hiçbir zaman muhatap olamıyorduk.

Jeffrey M. Schwartz, Kopenhag yorumuna göre ortaya çıkan sonucu şu şekilde tanımlıyordu:

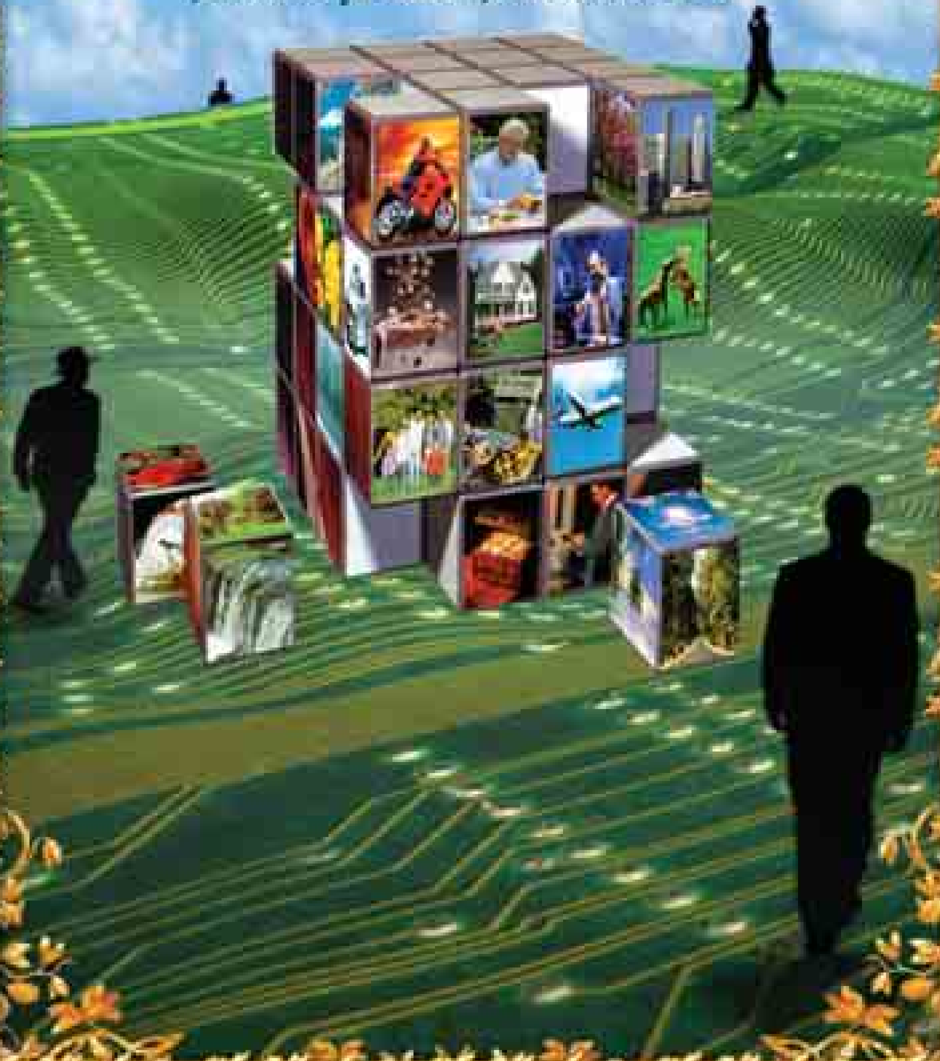
> Fizikçi John Archibald Wheeler'ın söylediğine göre: "Hiçbir olay, gözlemlenmeden, bir olay değildir."[15]

Özetle, kuantum mekaniğinin tüm geleneksel yorumu, bir "algılayanın" varlığına bağlı idi.[16]

Amit Goswami, bu gerçeği şu şekilde tanımlamıştı:

> Şunu sorduğumuzu varsayalım: Yukarıya bakmadığımızda da Ay hala yerinde midir? Ay, sonuçta bir kuantum objesi olduğu için (tamamen kuantum objelerinden oluştuğu için), fizikçi David Mer-

Gerçekten sizin Rabbiniz, altı günde gökleri ve yeri yaratan, sonra arşa istiva eden Allah'tır. Gündüzü, durmaksızın kendisini kovalayan geceyle örten, Güneş'e, Ay'a ve yıldızlara Kendi buyruğuyla baş eğdirendir. Haberiniz olsun, yaratmak da, emir de (yalnızca) O'nundur. Alemlerin Rabbi olan Allah ne yücedir. (Araf Suresi, 54)

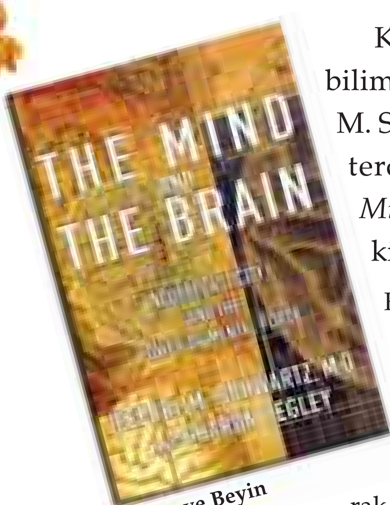
min'in de belirttiği gibi buna hayır demeliyiz.

Belki de en önemli ve çocukluğumuzda özümsediğimiz en sinsi zan, dışarıda var olan objelerin maddesel dünyasının, gözlemleyenlerin oluşturduğu objelerden bağımsız olduğudur. Bu zannın lehinde dolaylı kanıtlar bulunmaktadır. Örneğin biz Ay'a baktığımızda, onun klasik olarak hesaplanmış yörüngesinde olmasını beklediğimiz yerde buluruz. Doğal olarak, biz ona bakmasak bile, zaman-mekan kavramı içinde Ay'ın mutlaka orada olduğunu zihnimizde tasarlarız. Kuantum fiziği ise buna hayır der. Biz Ay'a bakmadığımızda, her ne kadar çok küçük miktarlarda da olsa, Ay'ın olası dalgaları yayılır. Biz ona baktığımızda, dalga hemen söner ve dalga artık zaman mekan kavramı içinde olmaz. İdealist bir metafizik varsayımı belirtmek daha anlaşılır olacaktır: Eğer ona bakan bilinçli bir kişi bulunmuyorsa, zaman mekan kavramı içinde hiçbir obje yoktur.[17]

Bu elbette bizim algı dünyamız için geçerlidir. Elbette dış dünyada Ay'ın varlığı aşikardır. Ama biz baktığımızda ancak Ay'ın kendi algı dünyamızdaki varlığı ile karşılaşırız.

Kuantum fiziğine göre maddenin varlığı, bir "algılayanın"varlığına bağlıdır. Dolayısıyla, biz Ay'a bakmadığımız zaman Ay olarak gördüğümüz cisimden yayılan dalgalar söner ve dalga artık zaman-mekan kavramı içinde var olmaz. Kuantum fiziğine göre, gözlemci olmadığı sürece, Ay gökyüzünde değildir.

Zihin ve Beyin

Kaliforniya Üniversitesi'nden nörobilimci ve psikiyatri profesörü Jeffrey M. Schwartz ise, kuantum fiziğinin gösterdiği bu gerçekle ilgili olarak *The Mind and The Brain* (Zihin ve Beyin) kitabında şu satırlara yer vermiştir:

Kuantum fiziğindeki gözlem güçlü bir şekilde ifade edilememektedir. Klasik fizikte (Newton fiziği) gözlemlenen sistemler, onu gözlemleyen ve araştıran bir bilincin varlığından bağımsız olarak bir varlığa sahiptir. Ancak kuantum fiziğinde, yalnızca gözlemleme sonucunda fiziksel bir niceliğin gerçek bir değeri olur.[18]

Jeffrey M. Schwartz, çeşitli fizikçilerin konuyla ilgili yorumlarını ise şu şekilde özetlemiştir:

Jacob Bronowski'nin "The Ascent of Man" kitabında belirttiği gibi: "Fizik bilimlerinin bir amacı, maddesel dünyanın tam bir görüntüsünü vermekti. 20. yüzyılda fizikteki en büyük başarılardan biri ise, bu amacın elde edilemez olduğunu kanıtlamak oldu."

Heisenberg'e göre ise, objektif gerçeklik "buhar olup uçmuştur". 1958 yılında şunları itiraf etmiştir: "Kuantum teorisinde matematiksel olarak formüle ettiğimiz doğanın kanunları, artık doğrudan parçacıklarla ilgili değildir, parçacıklar hakkındaki bilgimizle ilgilidir."

Bohr ise, "Fiziğin görevinin, doğanın nasıl olduğunu bulabilmek olduğunu düşünmek yanlıştır. Fizik, doğa hakkında bizim ne söyleyeceğimizle ilgilidir." demiştir.[19]

İnsanın Yükselişi

Ülkemizde de gösterilen "What the Bleep Do We Know" (Ne Biliyoruz ki?) belgesel filimindeki konuk fizikçilerden Fred Alan Wolf ise bu gerçeği şu şekilde tanımlamıştır:

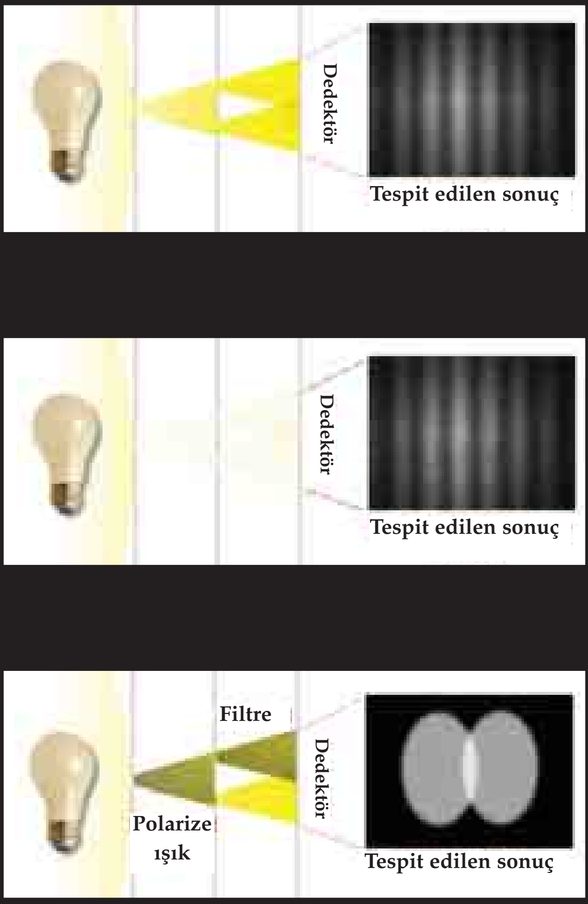
> Nesneleri oluşturanlar, daha fazla nesneler değildir. Nesneleri oluşturanlar fikirler, kavramlar ve bilgidir.[20]

80 yıl süren insan zekasının gerçekleştirebileceği en ilginç ve hassas deneylerden sonra kesin ve bilimsel olarak ispatlanmış olan kuantum fiziğine karşı hiçbir karşıt görüş yoktur. Yapılmış deneylerin getirdiği sonuçlara önerilebilen bir karşıt görüş de yoktur. Kuantum teorisi, yüzlerce farklı yönden mümkün olan her türlü denemeye tabi tutulmuş ve bilim adamlarının geliştirdiği her türlü testi geçmiştir.[21] Sayısız bilim adamına Nobel ödülü kazandırmıştır ve hala kazandırmaktadır. Koşulsuz olarak tek gerçek şeklinde kabul edilmiş Newton fiziğinin getirdiği en temel kavramı, mutlak madde kavramını ortadan kaldırmıştır. Eski fiziğin destekçileri, maddenin tek ve gerçek varlık olduğuna inanan materyalistler, kuantum fiziğinin getirdiği "maddesizlik" gerçeği karşısında gerçek bir bocalama yaşamışlardır. Artık tüm fizik yasalarını metafizik içinde aramak zorundadırlar. Bu büyük şok, 20. yüzyıl başlarında, materyalistlere, şu an bu satırlarda tarif edilemeyecek kadar büyük bir şaşkınlık yaşatmıştır. Kuantum fizikçisi Bryce Dewitt ve Neill Graham bu durumu şu şekilde tarif etmektedirler:

> Modern bilimin hiçbir gelişmesi, insan düşüncesi üzerinde kuantum teorisinin ortaya çıkışından daha derin bir etki bırakmamıştır. Yüzyıllar boyunca oluşan düşünce kalıplarından acı çeken bir kuşak öncenin fizikçileri, yeni bir metafiziği kucaklamak zorunda kaldılar. Bu yeni yönlenmenin yol açtığı sıkıntı günümüze kadar devam etti. Temel olarak fizikçiler ciddi bir kayıpla karşılaştılar: Gerçeğe olan bağlılıkları.[22]

Elektronların Dalga Özelliği ve Bilimsel Kanıtı

Atom altı parçacıklarının söz konusu ilginç özelliğini gösteren en önemli deney, çift yarık deneyidir. Bu deney, ışığın ve elektronun dalga gibi davrandığını, ikisinin de aynı ölçüde garip özellik gösterdiğini görmek için yapılmıştır. Burada konuyu daha iyi anlayabilmek için deneyin, elektron yerine kum tanecikleri ile yapıldığı varsayılmıştır.

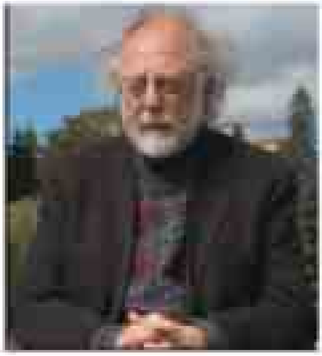

Thomas Young'un çift yarık deneyi, ışığın ve elektronun dalga gibi davrandığını göstermek için yapılmıştır. Eğer kum tanecikleri bir kaynaktan fırlatılıp iki yarıktan geçirilirse, karşıdaki ekranda iki eşit desen oluşacaktır. Bunu elektronlarla denediğimizde yine aynı sonucun oluşmasını bekleriz. Ancak sonuç beklendiği gibi olmamaktadır. Elektronlar, karşıdaki ekranda dalgaların oluşturduğu gibi bir desen oluşturmaktadır. Bu durum, maddeyi oluşturan elektronların maddesel özellik göstermediklerinin kanıtıdır.

Büyük bir parçacık kaynağını, örneğin bir kum üfleyicisini bir duvarın karşısına getirelim. Üzerinde iki tane yarık bulunsun. Duvarın diğer tarafında da bu iki yarık içinden geçen parçaları izleyen bir ekran bulunsun. Parçacıklar, kaynaktan salınır, yarık üzerinde hareket eder ve ekrana çarparlar. Pek çok parçacığın yarıkların içinden geçmesini ve ekrana çarpmasını izledikten sonra, ekran üzerinde iki yığın şeklinde noktacıklar oluştuğunu görürüz. Birinci yığın, ilk yarık üzerinden gelen parçacıklar; diğer yığın da diğer yarık üzerinden gelenler. Olay beklediğimiz gibi gelişmiştir.

Şimdi deneyi, farklı şekilde yaptığımızı düşünelim. Söz konusu deney ortamını belirli bir madde ile dolduralım, örneğin su. Kum tanecikleri yerine bir titreşim aleti kullanalım. Bu alet ortamı hareketlendirsin ve sürekli olarak tüm yönlere doğru su dalgaları oluştursun. Dalgalar, parçacıklar gibi belli bir alan içinde sınırlı değildir. Ortamın tamamının içine yayılabilir. Sonuç olarak, aynı anda her iki yarıktan da geçen dalgalar tek bir ortam içinde yayılır, birbirleriyle karşılaşır ve birbirlerinin hareketini engellerler. Bir dalganın tepe noktası diğeri ile karşılaşınca, birbirlerinin etkisini yok eder. Dalga etkisi gider ve geriye su yüzeyinde bir düzlük kalır. Bu engelleme, dalgaların en temel özelliğidir.

Deney elektronlar üzerinde yapıldığında, kum taneciklerinde olduğu gibi büyük miktarlarda atom yığınının ekrana çarpması yerine, elektronların birbirlerini engelledikleri gözlemlenmiştir. Bir başka deyişle, parçacık olarak kabul edilen elektronlar için beklenen olmamıştır. Dolayısıyla, elektronlar engelleme özelliği gösterdiklerinden dalga özelliği taşımalı, parçacık olmamalıdırlar. Ama elektronlar dalga da olamazlar, çünkü tıpkı parçacıklar gibi, ekrana aralıklı yığınlar halinde çarpmışlardır. Bu durumda gözlemlerimiz, elektronların kaynaktan çıktıklarında ve ekrana ulaştıklarında par-

Fred Alan Wolf

çacık oldukları, ama bunun arasındaki her yerde dalga olduklarıdır. Bu gerçekten de çok gariptir.[23]

Bu deneysel kanıt, materyalizmi ortadan kaldırmıştır. Materyalizme göre her parçacık, mutlaka uzayda belli bir yerde nesnel bir varlığa sahiptir. Yine materyalizme göre, bir elektron bir aralık boyunca tek bir güzergah izlemelidir ve yönü belli olmayan dalga gibi iki aralık arasında hareket etmemelidir. Ama materyalistlerin beklentileri karşılıksız kalmıştır.

Burada bahsettiğimiz dalga, suda oluşan dalga gibi fiziksel bir anlam taşımamaktadır. Buradaki dalga, elektron dalgalarıdır. Bu dalgalar, bizim fiziksel dünyamızdaki üç boyutlu ortamda var olmamaktadırlar.

Söz konusu dalga kavramını ünlü fizikçi Fred Alan Wolf şu şekilde tarif etmektedir:

> Kuantum fizikçileri bir olayın olasılığını belirlediklerinde, bir sayı hesaplarlar. Bu sayı, *kuantum dalga fonksiyonları* adı verilen iki matematik fonksiyonunun çarpımından ortaya çıkar... Bu dalga fonksiyonları zaman ve mekan içinde hareket eden gerçek birer dalga olarak farz edilirler. Ancak aslında bunlar gerçek dalga değillerdir, tamamen hayalidirler. Bunlar, manyetik alan veya yer çekimi alanı gibi bir alan değillerdir. Bunlar ölçülemezler. Kütleleri veya enerjileri yoktur. Bunlar yalnızca bizim zihnimizde ve hayal gücümüzde var olurlar. Yani, gözlemlediğimiz gerçek maddesel varlıklar gibi varlıkları yoktur...
>
> Zaman halkalarını yöneten dinamik kanunları, bize ait bir hikayeyi meydana getirir. Bir başka deyişle, bir zaman halkası meydana getirildiğinde, bilinçli veya bilinçsiz olarak "dışarıda" olarak tecrübe ettiğimiz dünya, hem kendi zihnimizde hem de nesnel olarak paylaştığımıza inandığımız gerçeklikte meydana gelir.[24]

Fred Alan Wolf'a göre, elektronlarla ilgili kesin ve bilimsel olan gerçek; bildiğimiz fiziksel veya matematiksel kavramlar içinde anlaşılmasının imkansız olduğudur. Ancak bizler zaten dışarıdaki gerçeklikle hiçbir zaman bir bağlantı içinde olamayız. Kendi algılarımızı aşarak dış dünyanın aslına ulaşmamız imkansızdır.

Çift yarık deneyi, tüm atom altı parçacıkları ile denenebilir. Ama sonuç hep aynı olacaktır. Çünkü kuantum mekaniği, tüm evrene hakimdir. Milyonlarca atom bir araya gelip büyük bir nesneyi veya bir insanı meydana getirdiğinde, söz konusu engelleme etkisinin gözlemlenme ihtimali de azalır. Ama bunun anlamı, kuantum mekaniğinin artık geçersiz olduğu değildir. Sadece bu işlem artık gözlemlenememektedir. Dolayısıyla bu gerçek, maddenin tümü için geçerlidir. Washington Üniversitesi'nden matematikçi Thomas McFarlane'e göre kuantum mekaniğinde, günlük yaşantımızda karşımıza çıkan büyük objeler de aslında nesnel olarak var olan maddeler değildirler. Farlane'e göre, nesnel olarak var olan dünyanın görüntüsü, sadece bir illüzyondur.[25]

Çift yarık deneyi ile kanıtlanmış olan şey, elektronların bildiğimiz fiziksel ve matematiksel kavramlarla anlaşılmasının imkansız oluşudur. Ancak bizler zaten dış dünyadaki gerçeklikle hiçbir zaman bir bağlantı içinde olamayız. Algılarımızın bize gösterdiklerini aşarak, dış dünyanın aslına ulaşmamız mümkün değildir.

Kuantum mekanikçilerinin bilimsel olarak ispat ettikleri şey, nesnel dünyanın yoğunlaştırılmış bir dalga şeklinde var olduğudur. Kuantum mekanikçilerine göre insanı aldatan en büyük problem ise bizim algılarımızla var olan dünyada, gerçekliği oldukça ikna edici olan detay, keskinlik ve netliğin söz konusu olmasıdır. Oysa dışarıdaki dünya bize hiçbir zaman ulaşmamaktadır. Bizler, dışarıdaki gerçekliği, dışarıda var olan madde dünyasının aslını hiçbir zaman göremeyiz. Bizim zihnimizde oluşan bir dünya vardır ve bizim algılarımızla var olmasına rağmen bu dünya mükemmel bir netlikle oluşmaktadır. Günlük yaşantımız, dışarıda var olan gerçeklik ile oldukça çelişkili bir görünüm sunmaktadır. Bu durumda karşımıza çıkan soru, fiziksel gerçeklerin mi, yoksa bizlere doğru ve net görünenlerin mi doğru kabul edilmesi gerektiğidir. Thomas J. McFarlane, bu soruya bir karşılaştırma yapılarak cevap bulunabileceğini belirtmektedir.

McFarlane'e göre günümüz bilim adamlarının, bu cevabı bulmak için bundan 300 yıl öncesine gidip, Dünya'nın düz olduğuna inanan insanlarla karşılaştığını düşünebiliriz. Bilim adamları, onların hatasını düzeltmek için onlara kibarca yanlış düşündüklerini, Dünya'nın aslında yuvarlak olduğunu söylerler. Onlar ise muhtemelen, bilim adamlarına neden böylesine çılgınca bir fikre kapıldıklarını soracaklardır. Bilim adamları ise onlara, o dönemin şartları ve bilgisi dahilinde kendi tezlerini kanıtlayacak tek bir delil bile getiremeyeceklerdir. Ancak onlar günümüz insanlarına, tüm deneyimlerine dayanarak ve bununla ilgili deliller getirerek Dünya'nın düz olduğunu kendilerince açıklarlar. Dahası, yeryüzünü ölçmek ve yol haritaları yapmak için gezegen geometrisi kavramını kullanır ve günlük yaşamlarında bununla çelişen hiçbir şey bulmazlar. Aynı şekilde, geniş bir araziye veya denize baktıklarında da hiçbir eğrilik görmediklerini söyler ve Dünya'nın yuvarlaklığını

kanıtlayan hiçbir delil bulunmadığını iddia ederler. Bu durumda, "Dünya yuvarlaktır" iddiası bir aldatmaca gibi kalır. Bilim adamları, hiçbir şey kanıtlayamamış olarak, zaman makinelerine biner ve günümüze dönerler.[26]

McFarlane'e göre, dostlarımızı Dünya'nın yuvarlak olduğuna ikna edemememizin sebebi, elbette, Dünya ile karşılaştırıldığında çok küçük oluşumuzdur. Deneyimimiz coğrafik olarak küçük bir alanda sınırlı kaldığı için Dünya, gerçekte öyle olmadığı halde, düz gibi görünmektedir. Bir başka deyişle, Dünya'nın görünen düzlüğü aslında gerçek bir düzlük değildir, çünkü Dünya düz değildir. Ama bu, Dünya'nın büyüklüğü nedeniyle yanıltıcı bir düzlüktür. Dünya'nın yuvarlak olduğunu kanıtlamak için, günlük deneyimlerimizin ötesine gitmemiz gerekmektedir. Örneğin, bir uçak ile Dünya etrafında uçabilir veya bir uzay mekiği ile uzaya çıkabiliriz. Ama günlük deneyimlerimizle sınırlı kaldığımızda, düzlüğün bir illüzyon olduğuna dair hiçbir kanıtımız yoktur. Aynı şekilde, Dünya'nın düz olduğuna inanmamak için bir nedenimiz de yoktur. McFarlane, verdiği bu örnekten sonra sözlerine şu şekilde devam eder:

> Eğer insanlar geçmişte gerçek konusunda bu derece aldanmışlarsa, biz şu anda aldanmadığımızı nasıl bilebiliriz? Gördüğümüz gibi, bizim şimdiki gerçek görüşümüzün günlük deneyimlerimizle uyumlu olması, onları gerçek haline getirmez. Bizim deneyimlerimizin bir sınırı olduğu için, belki de nesnel dünya fikrimiz gerçekten de bir illüzyondur. Tıpkı düz dünya fikrinin bir illüzyon olması gibi.[27]

Maddenin Mutlaklığı İddiası, Materyalizmle Birlikte Yok Olup Gitmiştir

Kuantum mekaniğinin bizlere göstermiş olduğu sonuç şudur: Madde, materyalistlerin iddia ettikleri gibi mutlak ve sonsuz değildir. Madde ezeli veya ebedi olmadığı gibi çevremizde gördüğümüz varlıklar da sadece birer atom yığını değillerdir. Kuantum fiziğine göre madde, materyalistlerin hiç hesaba katmadığı boyutlar içinde nitelik değiştirmiş ve maddenin temelinin sadece bir enerji şekli olduğu bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Materyalizm, kuantum fiziğinin gösterdiği gerçekler ile bilimsel anlamda kesin olarak çökmüştür.

Paul Davies ve John Gribbin, yeni fiziğin materyalizmi tamamen ortadan kaldırdığı gerçeğini şu şekilde özetlemektedirler:

> Materyalizme hayat veren bilim olan fiziğin aynı zamanda materyalizmin ölümü için bir sinyal olduğunu söylemek doğrudur. 20. yüzyıl boyunca yeni fizik, bir seri şaşırtıcı gelişme ile materyalist doktrinin temellerini ortadan kaldırdı. Önce, Newton'un mekan ve zaman konusundaki tahminlerini ortadan kaldıran görecelik kuramı geldi... ve daha sonra kuantum teorisi geldi ve bizim madde görüntümüzü tamamen değiştirdi.[28]

Fizikçi Fred Alan Wolf ise, materyalizmi artık bilim adamlarının da terk etmiş olduklarını şu şekilde haber vermektedir:

> Çoğu bilim adamı da dahil olmak üzere pek çoğumuz, yeni nesnel materyalizmi kabul etmiyoruz. Kalbimizin derinliklerinde, bizden önceki simyacıların yaptıkları gibi, tüm evrenden sorumlu olan şeyin, materyalizmden çok daha zengin bir şey olduğuna inanıyoruz.[29]

Materyalizmin çöküşünün getirdiği sonuç nedir? İnsanların büyük bir kısmını aldatan, onları Allah'ın varlığına inanmaktan alıkoyan en büyük sebeplerden biri maddenin tek mutlak varlık olduğuna olan kesin kanaatleridir.

Stephen M. Barr

Dış dünyayı, algıladıklarının bir bütünü olarak kabul etmek yerine, gördükleri her şeyin mutlak gerçeği ile muhataplarmış gibi davranırlar. Materyalizmin sunduğu maddenin varoluşundaki amaçsızlığı, kendilerine de uygular ve dünyaya geliş ve dünyada bulunuş amaçlarının olmadığını zannederler. Allah'ın varlığının delillerini göremez ve inanabilmek için Allah'ın da (Allah'ı tenzih ederiz) maddesel bir varlık olarak kendilerine gözükmesini beklerler. Varlıkların yaratılmadıklarına inanır ve dolayısıyla bir Yaratıcı'nın varlığını asla kabul etmek istemezler.

İşte materyalizm bahanesine sığınılarak yapılmak istenen, aslında Allah'ın mutlak varlığını ve Allah'ın yaratmasını reddetmeye çalışmaktır. Materyalizmin çöküşü, bu bahaneyi kesin olarak ortadan kaldırmış, Allah'ın mutlak varlığı gerçeğini tüm delilleriyle göstermiştir.

Delaware Üniversitesi Bartol Araştırma Enstitüsü parçacık fizikçisi Stephen M. Barr, bu gerçeği şu sözlerle ifade etmektedir:

> Bilim bizi böyle bir serüvenin içine sürükledi. Silahlarla değil; teleskoplarla ve parçacık hızlandırıcılarıyla donanmış ve derin matematiğin işaretleri ve sembolleriyle konuşan bilim, bize, çok farklı kıyıları ve bize oldukça yabancı olan fantastik yerleri getirdi. Biz evreni incelemeye devam ettikçe, yolculuğun sonuna geldiğimizde artık birer birer bize tanıdık gelen sınır taşlarını ve en eski evimizin planını kavramaya başladık. **Gerçeği bulmaya çalıştığımız bu yolculuk en sonunda bizi Allah'a yöneltmektedir.**[30]

Maddenin aslı ile muhatap olduğunu düşünmek yalnızca bir zandır. Algılarımızla kavrayabildiğimiz bu dünyada, buna dair hiçbir kanıt yoktur. Bizler, yalnızca kendi algılarımızda var olan dünyayı görebilir, duyabiliriz. Dışarıdaki

maddesel dünyanın aslına ulaşabilmemiz imkansızdır. Evren ezeli ve ebedi değildir, bir başlangıcı ve bir sonu vardır. Evrenin hiçbir noktasında, materyalistlerin iddia ettiği şekilde bir "amaçsızlık" hakim değildir. Tüm evren ve bunun içindeki her varlık, bir amaç uğruna var edilmiştir. Bunların tümünün gösterdiği tek bir sonuç vardır: Evrenin her noktasında yaratılmışlık hakimdir. Yaratılan eserler ise, çok daha üstün bir gücün, bir Yaratıcı'nın varlığını gösterir. O Yaratıcı, tüm alemleri sarıp kuşatmış olan Yüce Allah'tır.

Materyalistlerin bu gerçeğe karşı mücadeleleri artık bir anlam taşımamaktadır. Çünkü modern fizik, onların tümüyle aleyhlerine sonuç vermiştir.

İnsanların büyük bir kısmını aldatan en büyük sebeplerden biri, maddenin tek mutlak varlık olduğuna kesin kanaatleridir. Bu bakış açısıyla, materyalizmin sunduğu maddenin var oluşundaki amaçsızlığı kendilerine de uygular ve dünyaya geliş amaçlarının olmadığını zannederler. Allah'ın varlığının delillerini göremez ve materyalizm büyüsü içinde saplanıp kalırlar.
Oysa asıl gerçek şudur: Tüm evren ve bunun içindeki her varlık, bir amaç uğruna yaratılmıştır. Yüce Rabbimiz olan Allah, var olan her şeyi yoktan yaratan, tüm alemleri sarıp kuşatandır.

Allah ayetlerinde şöyle bildirir:

Biz, bir 'oyun ve oyalanma konusu' olsun diye göğü, yeri ve ikisi arasında bulunanları yaratmadık.
Eğer bir 'oyun ve oyalanma' edinmek isteseydik, bunu, Kendi Katımız'dan edinirdik. Yapacak olsaydık, böyle yapardık.
Hayır, Biz hakkı batılın üstüne fırlatırız, o da onun beynini darmadağın eder. Bir de bakarsın ki, o, yok olup gitmiştir. (Allah'a karşı) Nitelendiregeldiklerinizden dolayı eyvahlar size.
Göklerde ve yerde kim varsa O'nundur. O'nun yanında olanlar, O'na ibadet etmekte büyüklüğe kapılmazlar ve yorgunluk duymazlar. (Enbiya Suresi, 16-19)

Kuantum
Fiziğinin
Ardından
Dış Dünya

Bir Enerji Şekli: Işık

Max Planck'ın buluşuna göre ışık, hem dalga hem de parçacık özelliği göstermektedir. Planck'tan sonra sayısız deney ve gözlem, bu gerçeği kesin olarak ortaya çıkarmıştır. Bu durumda ışık için şu söylenebilir: Işık, dalga şeklinde hareket eden bir enerjidir. Bu tanımın daha iyi anlaşılması için bir başka dalga çeşidini, suda meydana gelen dalgaları örnek verebiliriz. Su dalgaları sudan meydana gelmezler. Dalga, suda hareket eden enerjiden meydana gelmektedir. Eğer bir havuzun bir ucundan diğer ucuna dalga hareket ederse, bu havuzun sağ tarafındaki suyun, havuzun sol tarafına geçmesi anlamına gelmez. Su olduğu yerde kalmıştır. Hareket eden şey dalgadır, yani enerjidir. Banyo küveti su ile doluyken elinizi suyun içinde hareket ettirdiğinizde dalga meydana getirirsiniz, çünkü suya enerji verirsiniz. Enerji, suda dalga şeklinde hareket eder.

Tüm dalgalar hareket eden enerjidir ve genellikle bir araç kullanarak, örneğin suyu kullanarak hareket ederler.

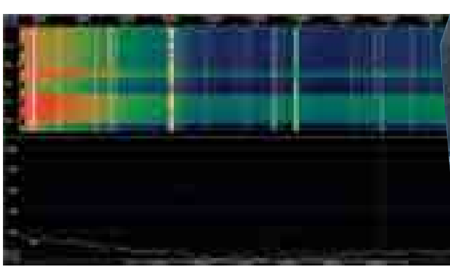
Şüphesiz bu, gerçek bir olayın haberidir. Allah'tan başka İlah yoktur. Ve şüphesiz Allah, üstün ve güçlü olandır, hüküm ve hikmet sahibidir.
(Al-i İmran Suresi, 62)

Işık, dalga şeklinde hareket eden bir enerjidir. Işık dalgaları, su dalgalarına benzerler. Ancak buradaki enerji, sudaki enerjinin aksine, hareket etmek için bir aracıya ihtiyaç duymaz. Boşluk içinde hareket eder. Işık enerjisi, hiçbir maddenin olmadığı yerde bulunabilir.

Işık dalgaları, su dalgalarına göre biraz daha karmaşıktırlar ve hareket etmek için bir aracıya ihtiyaç duymazlar. Boşluk içinde de hareket ederler. Işık sadece başlangıç aşamasında maddeye bağımlıdır. Işık, bir kere oluşturulduğunda, herhangi bir maddesel eleman olmadan, bağımsız şekilde hareket edebilir. Işık enerjisi, hiçbir maddenin olmadığı yerde bulunabilir.[31] Hem ışık hem de ısı, elektromanyetik ışınım olarak bilinen enerjinin farklı şekilleridir. Elektromanyetik ışınımın tüm farklı şekilleri, uzayda enerji dalgaları şeklinde hareket ederler. Bu, bir gölün üzerine atılan taşların oluşturduğu dalgalara benzetilebilir. Nasıl bir göldeki dalgaların farklı boyları olabiliyorsa, elektromanyetik ışınımın da farklı dalga boyları olur.

Radyo frekansı ve ölçüm cihazı

Hopkins Dağındaki altı aynalı dev gama ışını teleskobu.

Ancak elektromanyetik ışınımın dalga boyları arasında çok büyük farklar vardır. Bazı dalga boyları kilometrelerce genişlikte olabilir. Başka dalga boyları ise, bir santimetrenin trilyonda birinden daha ufaktır. Bilim adamları, bu farklı dalga boylarını sınıflara ayırırlar. Örneğin santimetrenin trilyonda biri kadar küçük dalga boylarına sahip olan ışınlar, gama ışınları olarak bilinir. Bunlar çok yüksek enerji taşırlar. Dalga boyları kilometrelerce genişlikte olan ışınlara ise "radyo dalgaları" adı verilir ve bunlar çok zayıf bir enerjiye sahiptir. Bu nedenle gama ışınları bizim için öldürücü iken, radyo dalgalarının bize hiçbir etkisi olmaz.

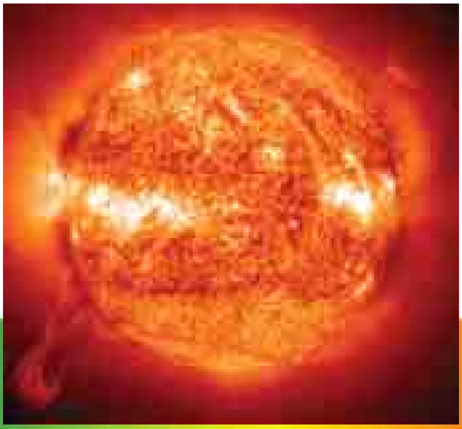
Burada dikkat edilmesi gereken nokta, dalga boylarının olağanüstü derecede geniş bir yelpazede dağılmış olmalarıdır. En kısa dalga boyu, en uzun dalga boyundan tam 10^{25} kat daha küçüktür. 10^{25}, 1 rakamının yanına 25 tane sıfır eklenmesiyle oluşan bir sayıdır. 10, 000, 000, 000, 000, 000, 000, 000, 000 şeklinde yazabileceğimiz bu sayının büyüklüğünü daha iyi kavramak için bazı karşılaştırmalar yapmak yerinde olur. Örneğin Dünya'nın dört milyar yıllık ömrü boyunca geçen saniyelerin toplam sayısı, sadece 10^{17}'dir. Eğer 10^{25} sayısını saymak istersek, gece gündüz hiç durmadan saymamız ve bu işi Dünya'nın yaşından 100 milyon kez daha uzun bir za-

man boyunca sürdürmemiz gerekir! Eğer 10^{25} tane iskambil kağıdını üst üste dizmeye kalksak, Samanyolu galaksisinin çok dışına çıkmamız ve gözlemlenebilir evrenin yaklaşık yarısı kadar bir mesafe gitmemiz gerekir.

Evrendeki farklı dalga boyları, işte bu kadar geniş bir yelpaze içine dağılmıştır. Ama ne ilginçtir ki, bizim Güneşimiz, bu geniş yelpazenin çok dar bir aralığına sıkıştırılmıştır. Güneş'ten yayılan farklı dalga boylarının % 70'i, 0.3 mikronla (bir mikron milimetrenin binde biridir) 1.50 mikron arasındaki daracık bir sınırın içindedir. Bu aralıkta üç tür ışık vardır: Görülebilir ışık, yakın kızıl ötesi ışınlar ve biraz da yakın mor ötesi ışınlar.

Bu üç tür ışık sayıca çok gibi durabilir. Ama gerçekte üçünün toplamı, elektromanyetik yelpazenin içinde tek bir birim yer kaplamaktadır! Bir başka deyişle, Güneş'in ışığının tümü, üst üste dizdiğimiz 10^{25} tane iskambil kağıdının tek bir tanesine karşılık gelmektedir. Güneş'in ışınlarının bu daracık aralığa yerleştirilmiş olmasının önemli nedeni ise, Dünya üzerindeki yaşamı destekleyecek olan ışınların yalnızca bu ışınlar oluşudur.

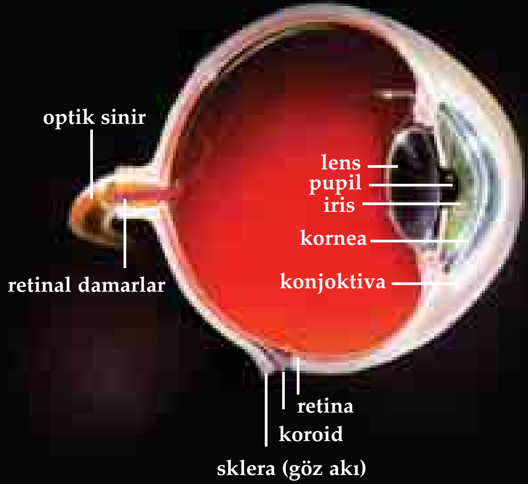
Güneş'ten bize ulaşan görülebilir ışık, kızıl ötesi ışınlar ve yakın mor ötesi ışınlar, elektromanyetik yelpazenin içinde tek bir birim yer kaplamaktadır. Yani Güneş'ten bize ulaşan ışık, üst üste dizilen 10^{25} tane iskambil kağıdının tek bir tanesine denk gelmektedir. Dünya'daki yaşamı destekleyen yegane ışınlar, yalnızca bu ışınlardır.

İnsan gözünü, görüntü verebilmek için uyaran ışık ise, geniş frekans sıraları arasında oldukça dar bir şeridi, genişlik olarak bir *oktavdan daha az bir alanı temsil eder. Öyle ki, retinayı uyaran ışıkların dalga boyları santimetrenin milyonda 75'i ile 39'u arasında değişir. Nöropsikoloji profesörü Richard L. Gregory'e göre, "bu şekilde bakıldığında neredeyse kör sayılırız."[32]

Bu gerçeği dikkate aldığımızda, dışarıda olarak algıladığımız ışığın sadece küçük bir kısmını görmekte olduğumuzu anlarız. Bir başka deyişle, retinamızın elde ettiği ışık ile oldukça küçük bir frekansın meydana getirdiği görüntülere sahip olabiliriz. Bunun dışındaki frekanslara ait dünya, bizim için bilinmezdir.

Peki acaba oldukça dar aralıktaki frekanslarını görebildiğimizi sandığımız ışık gerçekten de dış dünyada bizim tanıdığımız şekilde midir?

* Işık da, tıpkı sesler gibi oktavlardan oluşur. Işık oktavı, ışık ışınlarının frekansları ile belirlenir. Örneğin, 48. oktav kızıl ötesi ışınlar, 49. oktav görünür ışık ve 50. oktav ise ultraviyole ışıktır. İnfroson ve ultrason titreşimlerinden, radyo dalgalarına ve mikrodalgalara; kızıl ötesi, görünür ışık, ultraviyole ışık, gama ışınları, solar ışınlara kadar her ışık dalgası, elektromanyetik ölçümde farklı oktavları temsil ederler.

Işığın özelliği, maddeler üzerinde gerçekleştirdiği etkidir. Genellikle, madde bir durağanlığa sahiptir. Bizim her türlü itme ve çekme baskılarımıza direnç gösterir. Ve biz herhangi bir şeyi ittiğimizde veya kendimize çektiğimizde, kendi üzerimizde itme ve çekme etkilerini hissederiz. Newton buna "etki tepki prensibi" adını vermiştir. Işık da, madde üzerinde etki ve tepkide bulunur ama ışık parçacıklarının durağan bir yapısı yoktur. Işığın, objeler üzerinde etki ve tepkide bulunduğunu görebiliriz (lazer ışığının metalleri kesmesi ve zarar görmüş retinayı tamir etmesi örneklerinde olduğu gibi), ama hiçbir maddenin ışığa etki ve tepkide bulunduğunu göremeyiz. Fizikçiler, ışık üzerinde etki ve tepkinin olmamasını, *durağan kütlenin yokluğu* olarak adlandırırlar.[33] Durağan kütle, bir yerde olduğu gibi duran, yani sabit bir varlığı olan kütledir. Işık için ise durağanlık söz konusu değildir. O her zaman hareket halindedir. Dolayısıyla ışık, kütlesi olmayan ve bu sebeple "madde" özelliği göstermeyen bir enerji şeklidir. Fred Alan Wolf, bu durumu şu şekilde açıklamıştır:

> Biz ışığı gördüğümüzde, aslında hiçbir şekilde ışığı görmeyiz. Bizim gördüğümüz, ışığın madde üzerindeki etki ve tepkisinin bizim duyu organlarımız üzerinde gösterdiği etkinin sonuçlarıdır. Biz maddeyi hareket ederken görürüz. Işık, gerçekten de bu dünyanın dışında bir şeydir...[34]

Dışarıdaki Işık Aslında Nerede?

Işık, bize dış dünyayı görünür kılan, dışarıdaki görüntünün oluşmasına vesile olan şey midir? Dışarı çıktığınızda etrafınızdaki tüm maddesel varlıkların var olmasına ama kapkaranlık bir odada maddenin bizim için tamamen yok olmasına sebep olan şey ışık mıdır? Eğer ışık olmasa, etrafımızdaki dünya bizim için tamamen yok mu olacak?

Röntgen ışınlarından yararlanılarak röntgen makineleri üretilmiştir. Bunlar, radyo dalgalarının oluşturduğu etkiyi, görülebilen ışığa çevirirler.

Bizim algıladığımız dış dünyanın sadece görünür ışığın varlığıyla varlık bulduğu iddiası, yalnızca bizim zannımızdır. Aslında dış dünyada ışık yoktur, zifiri bir karanlık hakimdir. Ne lambalar, ne araba farları, ne de Güneş gerçekte bizim bildiğimiz anlamda bir ışık saçmaz. Işık, insanların beyinlerinde sadece bir algı olarak oluşur ve yaşadıkları dünyayı aydınlatır.

Bunun teknik açıklaması şudur: Güneş ve diğer ışık kaynakları, farklı dalga boylarında elektromanyetik parçacıklar (fotonlar) saçarlar. Bu parçacıklar, yapılarının öngördüğü şekilde evrene yayılır. Örneğin birçok radyoaktif parçacık vücudumuzun içinden geçip gider. Onları ancak kurşun levhalar durdurabilir. Bu parçacıkların bazıları o denli ağır ve o kadar büyük miktarda enerji yüklüdürler ki, çoğu zaman çarptıkları molekülü parçalayarak yollarına pek sapmadan devam ederler. Bu, radyasyonun kansere yol açmasının altında yatan nedendir. Daha güçsüz bir tür radyasyon olan röntgen ışınlarından yararlanılarak röntgen makineleri üretilmiştir. Bu makinelerin yaptığı iş, radyo dalgalarının oluşturduğu etkiyi "görülebilen ışığa" çevirmek, yani gözlerimiz tarafından algılanabilir hale getirmektir. Yani ışık, göz tarafından algılandığı ve beyin tarafından yorumlandığı sürece var olur. Dışarıda ise bildiğimiz manada bir ışığın varlığı, bir aydınlık söz konusu değildir.

Radyo dalgaları, parçacık içermedikleri için çarpışma anında insana zarar vermezler. Bu dalgalar hiçbir duyumuz tarafından algılanamaz, ancak evlerimizdeki radyolar bunları kulaklarımız tarafından duyulabilir ses dalgalarına çevirir. Radyoda bir yayın yokken duyulan hışırtı, aslında Güneş ve tüm yıldızlar tarafından evrenin başlangıcından bu yana yayılan kozmik fon radyasyonunun "sesidir". Burada "ses" kelimesi ile kastedilen, bu dalgaların radyolarımız tarafından işlenerek kulaklarımız tarafından duyulabilir hale getirilmesi ve bunun ardından beynimizde oluşturdukları algıdır. Yani, gerçekte bizim için var olmayan, fiziksel anlamda da maddesel varlığı olmayan dalgalar, radyo tarafından kulağın duyduğu ve beynin yorumladığı bir şekle dönüştürülür.

Aynı durum televizyon için de geçerlidir. Bizim için gerçekte görünür olmayan çeşitli ışık dalgaları, televizyon tarafından yorumlanarak, bizim algılayabileceğimiz şekle dönüştürülür.

Radyo dalgaları normal şartlarda duyularımızın hiçbiri tarafından algılanmazlar. Radyolar, bunları kulaklarımız tarafından duyulabilir ses dalgalarına çevirirler.

"Işık" dediğimiz algıya kaynaklık eden fotonlar ise çok daha hafif parçacıklardır ve çoğunlukla ilk çarptıkları atomdan sekerler. Üstelik bunu yaparken çarptıkları yere pek bir zarar da vermezler. Frekansları, yani titreşim hızları nedeniyle daha fazla enerji yüklü olan mor ötesi (ultraviyole) ışınları, cildimize nüfuz edebilir ve bazen genetik şifremizde bozulmalara neden olabilir. Belli saatlerde güneş ışığına çok fazla maruz kalmanın kansere neden olabilmesi bundandır.

Frekansları gereği kızıl ötesi (enfraruj) olarak adlandırılan fotonlar ise çarptıkları yüzeyde enerjilerinin bir kısmını bırakırlar ve buradaki atomların titreşim hızını, yani ısısını artırırlar. Bu yönleriyle kızıl ötesi ışınlar, ısı ışınları olarak da adlandırılır. Akkor haline gelmiş bir kömür sobası veya bir elektrik sobası bol miktarda kızıl ötesi ışın yayar. Bu ışınlar cildimiz tarafından sıcaklık hissi olarak algılanır. Gerçekte dışarıda "sıcaklık" diye bir şey de yoktur. Sıcaklık dediğimiz şey, ışık dalgalarının mey-

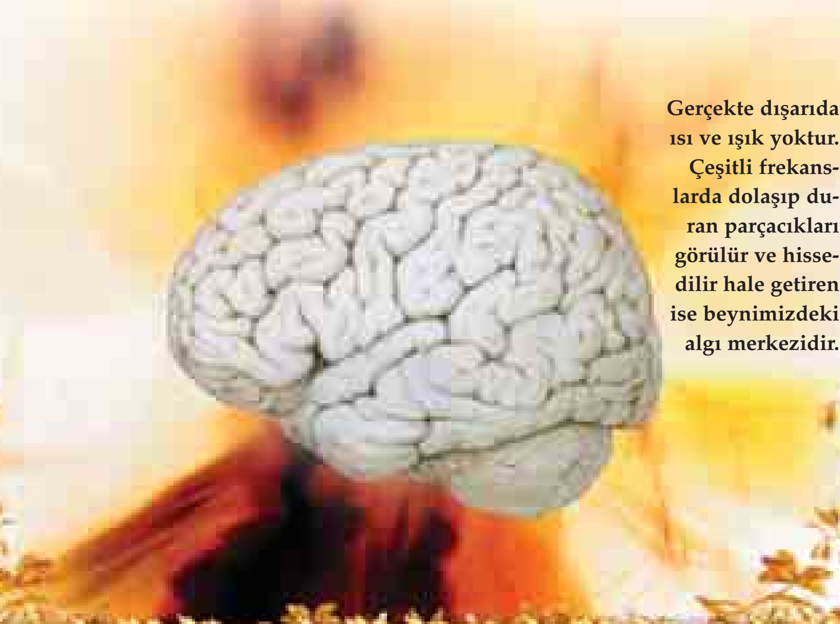

Frekansları nedeniyle daha fazla enerji yüklü olan mor ötesi ışınlar, cilde nüfuz edebilir ve bazen genetik şifrede bozulmalara sebep olabilir.

dana getirdikleri enerjiden ibarettir. Sıcaklığı algılayanın, hissedenin varlığı olmaksızın, "sıcak" diye bir şeyin varlığını iddia etmek imkansızdır.

Fotonların bir kısmı da vardır ki frekansları mor ötesi ve kızıl ötesi ışınların arasında kalmıştır. Bunlar gözümüzün arkasındaki retina tabakasına düştüğünde buradaki hücreler tarafından elektrik sinyaline çevrilirler. Biz de gerçekte fiziksel birer parçacık olan fotonları "ışık" olarak algılarız. Eğer gözümüzdeki hücreler fotonları "ısı parçacıkları" olarak algılasalardı, o zaman bizim için ışık, renk ve karanlık olarak adlandırdığımız kavramlar hiçbir zaman olmayacak, cisimlere baktığımızda onların sadece "sıcak" veya "soğuk" olduklarını hissedecektik. Bir başka deyişle dışarıdaki dünyanın varlık şekli, bizim duyularımızın onu algılama şekline bağlıdır. Dışarıda ısı ve ışık yoktur. Çevremiz, çeşitli frekanslarda ve dalga şeklinde dolaşıp duran parçacıklarla çevrilmiştir. Bunları bizim için "görülür ve hissedilir hale getiren şey", yalnızca beynimizdeki algı merkezleridir.

Gerçekte dışarıda ısı ve ışık yoktur. Çeşitli frekanslarda dolaşıp duran parçacıkları görülür ve hissedilir hale getiren ise beynimizdeki algı merkezidir.

Gözümüzün retina tabakasına düşen fotonlar, buradaki algı hücreleri tarafından elektrik akımına dönüştürülürler. Bu elektrik akımı sinirler tarafından beyindeki görme merkezine taşınır. Beyindeki görme merkezi bu elektrik akımlarını yorumlayarak bir görüntü oluşturur. Fizik kitaplarında ışığın bu özelliği şöyle ifade edilmektedir:

> Işık kelimesi fiziksel veya objektif bir manada, elektromanyetik dalgalarla veya fotonlarla ilgili olarak kullanıldı. Aynı kelime psikolojik bir manada elektromanyetik dalgalar ve fotonlar, göz retinasına çarptığı vakit insanda uyanan hisle ilgili olarak da kullanılmaktadır. Işık kelimesinin hem objektif hem de subjektif kavramlarını birlikte ifade edelim: Işık, bir insan gözünde, retinanın uyarılmasından doğan görme etkileriyle varlığını gösteren bir enerji şeklidir.[35]

Dışarıda var olduğunu zannettiğimiz canlı ve ışıklı dünya, dışarıda maddesel bir varlığı olan ama bu varlığın aslını bizim hiçbir şekilde göremediğimiz, bizde algı olarak meydana gelen bir hayaldir aslında. Güneşli bir günde seyrettiğimiz deniz manzarası gerçekte tümüyle bir karanlıktan ibarettir. Orada hiçbir ışıltı, denizin parlaklığı, havanın netliği ve güneşin göz alıcı ışıkları yoktur. Bize ait bu canlı ve ışıklı görüntüyü algılamamızı sağlayan şey, yalnızca beynimize iletilen elektrik sinyalleridir. Işık; beynimizde meydana gelen bir algı olmasının dışında, dışarıda da yalnızca bir enerji şekli olarak vardır. Dolayısıyla, maddenin varlık sebebi olarak düşünülen ışık, bizim için yalnızca bir hayalden ibarettir.

Bu gerçeğe baktığımızda ilginç bir sonuca varırız: Aslında gözümüzün "görme" gibi bir özelliği yoktur. Göz, sadece fotonları elektrik sinyaline çeviren bir ara birimdir. İdrak etme kabiliyetine sahip değildir. Çevremizi sardığını düşündüğümüz pırıl pırıl dünyayı seyreden göz değildir. Işık veya renk hissi gözde oluşmaz. Bu konu, görme ile ilgili önümüzdeki bölümlerde detaylı anlatılacaktır.

Dışarıda var olduğunu zannettiğimiz canlı ve ışıklı dünya, bizde algı olarak meydana gelen bir hayaldir aslında. Güneşli bir günde seyrettiğimiz deniz manzarası, yalnızca beynimize iletilen elektrik sinyallerinin oluşturduğu bir görüntüdür. Bu görüntünün dışarıdaki aslına hiçbir zaman ulaşamayız.

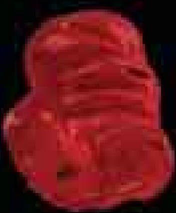
Güneş'i bir aydınlık, Ay'ı bir nur kılan ve
yılların sayısını ve hesabı bilmeniz için
ona duraklar tespit eden O'dur.
Allah, bunları ancak hak ile yaratmıştır.
O, bilen bir topluluk için ayetleri böyle
birer birer açıklamaktadır.
(Yunus Suresi, 5)

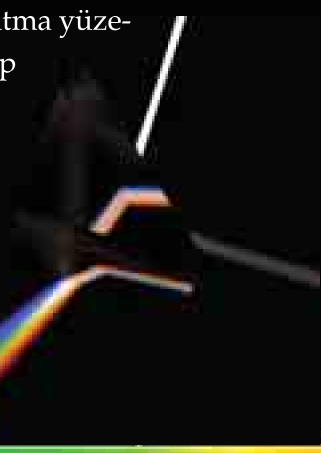
Renkler Yalnızca Beynimizde mi?

Işık sadece beynimizde oluşan bir algıdan ibarettir. Dolayısıyla, kaynağı ışık olan ve tüm yaşamımızı çevrelemiş olan renkler de, beynin yorumundan başka bir şey değildir.

Her bir frekanstaki fotonlara renk adı verilir. Fotonun titreşim boyutuna göre renkleri birbirinden ayırt ederiz. Yani, kırmızı bizim için farklı titreşim boyutunun, sarı ise başka bir titreşim boyutunun meydana getirdiği renklerdir. Kağıt beyazdır, çünkü her frekansı yansıtır ve bunların bileşimi beyazı meydana getirir. Yaprak yeşildir, çünkü yalnızca yeşil renk hissi veren frekanslardaki fotonları yansıtır, geri kalanları emer. Cam saydamdır, çünkü fotonlar hemen hemen hiçbir engelle karşılaşmadan camın içinden geçerek bize ulaşabilirler. Siyah bir kumaş, tüm fotonları soğurduğu için geriye hiçbir şey yansımaz. Yani buradan gözümüze fotonlar ulaşmaz, biz de onu karanlık yani siyah olarak algılarız. Ayna görüntüyü kopyalar, çünkü yansıtma yüzeyi pürüzsüzdür ve gelen ışınlar çarpıp sektikleri anda birbirlerine olan paralellikleri hemen hemen hiç bozulmaz.

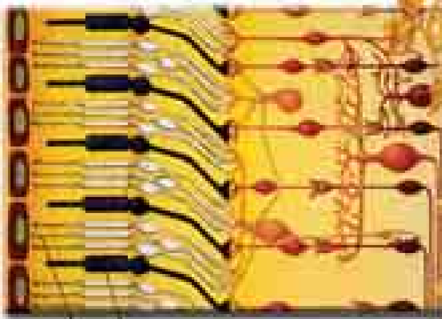

Rengin algılanması gözün retina tabakasındaki koni hücrelerinde başlar. Retinada, ışığın belli dalga boyuna tepki veren üç ana koni hücre grubu vardır. Bu hücre gruplarının birincisi kırmızı, ikincisi mavi, üçüncüsü ise yeşil ışığa hassastır. Bu üç farklı koni hücresinin farklı oranlarda uyarılmaları sonucunda milyonlarca farklı renk tonu ortaya çıkar. Ancak, ışığın koni hücrelerine ulaşması renklerin oluşması için yeterli değildir. John Hopkins Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden araştırmacı Jeremy Nathans, gözdeki hücrelerin renkleri oluşturmadığını şöyle belirtir:

> Bir koni hücresinin tek yapabildiği, ışığı yakalayıp onun yoğunluğu hakkında bilgi vermektir. Renk hakkında size hiçbir şey söylemez.[36]

Koni hücreleri algıladıkları bu renk bilgilerini, sahip oldukları pigmentler sayesinde elektrik sinyallerine dönüştürürler. Bu hücrelere bağlı olan sinir hücreleri de elektrik sinyallerini beyindeki özel bir bölgeye iletirler. İşte hayatımız boyunca gördüğümüz rengarenk dünyamızın oluştuğu yer beyindeki bu özel bölgedir.

Renk ilk olarak gözün retina tabakasında algılanır. Retinadaki üç ana koni hücre buradaki farklı dalga boylarına tepki verir. Koni hücrelerinin farklı oranlarda uyarılmaları sonucunda milyonlarca farklı renk tonu ortaya çıkar. Koni hücrelerinde elektrik sinyallerine dönüştürülen bu renkler, optik sinire iletilir. Bunun sonucunda karşımızdaki rengarenk dünya oluşur. Ancak aslında, beynin bu bölümünde hiç renk yoktur. Renkli dünya bizim yalnızca algıladığımız şeydir.

Peki beynin bu bölümünde hiç renk var mıdır?

Beynin bu özel bölgesi, tıpkı beynin diğer bölgeleri gibi kapkaranlıktır. Orada hiçbir ışık, hiçbir renk yoktur. Beynin bu bölgesinde kırmızı, yeşil, sarı renk yoktur. Beyaz yoktur. Rengarenk çiçekli bahçeler, gözümüzü kamaştıran güneş ışığının hiçbir yansıması yoktur. Masmavi gökyüzü, yemyeşil ağaçlar yoktur. Kafatasının içi zifiri karanlıktır. Gözlerimizden içeriye doğru ışığın girdiğini zannederiz. Oysa, ne gözlerimizin dışında, ne de gözlerimizin arkasında ışıktan eser yoktur.

Renklerin oluşumu, nesnelerin ışığı yansıtma özelliklerinden kaynaklanmaktadır. Dış dünyada ışık olmadığına göre, renklerin varlığı da söz konusu değildir. O halde "dışarıda" olarak kabul ettiğimiz renkli dünya nerededir? Bu renkli dünya, ne dışarıdan bize doğrudan ulaşabilir, ne de beynimizin içinde oluşur. Renkli dünya, bizim algıladığımız şeydir. Biz öyle yorumladığımız için bu şekildedir.

Cambridge Üniversitesi matematik ve teorik fizik bölümünden Peter Russell bu durumu şu şekilde tarif eder:

> "Dışarıdaki" dünyanın, bizim tecrübe ettiğimizden oldukça farklı olduğu gerçeği pek çok kişiyi şaşırtmaktadır. Yeşil renkle ilgili deneyimlerimizi değerlendirin. Fiziksel dünyada belirli bir frekansta ışık vardır ama ışığın kendisi yeşil değildir. Gözden beyne iletilen elektrik impulsları da yeşil değildir. Orada hiçbir renk yoktur. Gördüğümüz yeşil renk, bu ışık frekansına cevap veren zihinde görülen bir niteliktir. Zihnin yalnızca nesnel deneyimi olarak var olur.[37] (vurgu orijinaline aittir.)

Renkler, tıpkı ışık gibi, beynin yorumu ile ortaya çıkar. Görüntümüzde var olan aydınlık ve renkli dünya, yalnızca bizim bu şekilde algıladığımız radyasyon türlerinin oluşturduğu bir dünyadır.* Yorum tamamen bize aittir. Bristol Üniversitesi fahri nöropsikoloji profesörü Richard L. Gregory, *Eye and Brain* (Göz ve Beyin) isimli kitabında bu gerçeği şöyle özetlemiştir:

> Işık, kelimenin tam anlamıyla renkli değildir. Işık, parlaklık ve renk algılarını verir. Ama bunu, ancak uygun bir göz ve sinir sistemi ile başarabilir.[38]

Gözde oluşacak bir hasar veya yapısal bir farklılık, gelen fotonları farklı elektrik sinyallerine dönüştürecek ve beyindeki görme merkezi aynı özellikte dahi olsa, göz tarafından işlenen sinyaller, aynı cismin çok farklı şekillerde algılanmasına neden olacaktır. Renk körleriyle normal görenlerin belli renkleri çok farklı algılamaları ve yorumlamaları bundandır.

Bütün bu açıklamaların ortaya çıkardığı gerçek ise şudur: "Dışarısı" olarak algıladığımız mekan, karanlıktır. Aslında karanlık kavramı da aldatıcı olabilir. Orada hiçbir renk yoktur. Cıvıl cıvıl renklerle bize sunulmuş olan üç boyutlu, aydınlık

---

* Tüm ışık dalgaları elektromanyetik radyasyondan oluşur. Bazılarının zararlı, bazılarının zararsız olmasının nedeni ise sahip oldukları dalga boylarıdır.

Bizim "dışarısı" olarak algıladığımız mekanda aslında hiç renk yoktur. Bizim ışık ve renk olarak yorumladığımız foton hareketleri, zifiri karanlık bir ortamda gerçekleşen fiziksel olaylardan başka bir şey değildir.

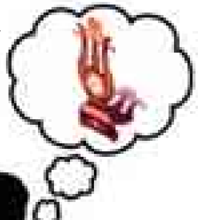
dünya tümüyle yanıltıcıdır. Bizim ışık veya renk olarak yorumladığımız foton hareketleri, zifiri karanlık bir ortamda gerçekleşen fiziksel olaylardan başka bir şey değildir. Göz de dahil olmak üzere tüm vücudumuz ve üç boyutlu, rengarenk bir mekan olarak gördüğümüz tüm maddi alem, bu boşluğun içinde yer alır. Bunu bizim gördüğümüz şekilde yorumlayan, yalnızca beyindir. Ama işin ilginç yanı, tüm bunları algılayan gözün ve tüm bunları yorumlayan beynin de zifiri karanlık oluşudur. Işık ve renk, onu yorumlayan beynin içinde de değildir.

Bilinç ve beyin konusunda sayısız çalışması bulunan Tufts Üniversitesi felsefe profesörü Daniel C. Dennett, bu gerçeği şu şekilde özetlemektedir:

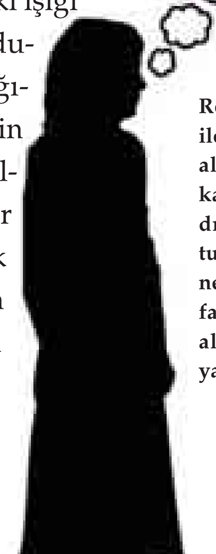
> Ortak kanıya göre bilim, renkleri fiziksel dünyadan kaldırmış ve yerine sadece renksiz, farklı dalga boylarındaki elektromanyetik ışınları bırakmıştır.[39]

Dennett, bir başka kitabında, renklerin meydana gelişi hakkında ise şunları söylemektedir:

> Dünyada renk yoktur; renk sadece bakanın gözünde ve beyninde oluşur. Nesneler ışığın farklı dalga boylarını yansıtırlar, ancak bu ışık dalgalarının rengi yoktur.[40]

Renk, kişinin dışarıdaki ışığı algılama biçimi ile ilgili olduğuna göre, bizim algıladığımız dünyanın, başkaları için de aynı olup olmadığını bilmemize imkan yoktur. Bir başkasının kırmızı olarak gördüğü rengin bizim için de aynı kırmızı olduğunu hiçbir zaman bilemeyiz. "Rengarenk" kavramı, belki bizim için milyonlarca farklı rengin bir arada oluşu ile ifade ettiğimiz bir kavramdır.

Renk, kişinin algılama biçimi ile ilgili olduğuna göre, bizim algıladığımız dünyanın, başkaları için de aynı olup olmadığını bilmemize imkan yoktur. Birisi için kırmızı olan bir nesne, belki de bir başkası için farklı renktedir. Onun kırmızı algısı ile kendimizinkini kıyaslamamız olanaksızdır.

Ama bir başkası, çok daha sınırlı sayıda renk netliği ve çeşitliliği görüyor ve bunu yine "rengarenk" olarak yorumluyor olabilir. Bizim algımız ile, bizimle birlikte aynı nesneye bakan karşımızdaki kişinin algısını karşılaştırma imkanımız yoktur. Biz, aynı şeye baktığımızı zannederiz. Ama belki de bizim ve karşımızdaki kişinin algıladığı şey, birbirinden son derece farklıdır. Dış dünyayı algılayış şeklimiz, beş duyumuzla sınırlı olduğuna göre, mavinin karşımızdaki kişi için de aynı mavi, kahvenin tadının karşımızdaki kişi için de aynı tat olduğunu hiçbir zaman bilemez ve bunu tarif edemeyiz.

Renk körlüğü, renklerin yalnızca beynimizde oluştuğunun önemli delillerindendir. Bilindiği gibi gözdeki retinada oluşan küçük bir farklılık renk körlüğüne sebep olur. Bu durumdaki birçok insan, yeşil ile kırmızıyı birbirinden ayırt edemez. Bizim için yeşil olan bir şey, onların dünyasında tamamen farklı renktedir. Bunun tek sebebi, renk kavramını farklı algılıyor oluşumuzdur. Bizim "yeşil" olduğundan emin olduğumuz bir şeyi,

karşı tarafın "gri" olarak görüyor olması, onun yanıldığını göstermez. Hangisinin doğru algı olduğunu hiçbir zaman bilemeyiz. Çünkü her ikisi de algıdır ve bunun gerçekliğini test etme ve karşılaştırabilme imkanımız yoktur. Yeşil algısı da, gri algısı da kişilerin kendi deneyimleridir ve bu kişisel deneyimlerin gerçekliği o kişinin yorumuna kalmıştır.

Burada varmamız gereken sonuç şudur: Varlıklara yüklediğimiz tüm nitelikler, "dış dünyadaki asıllarına" değil beynimizdeki görüntülerine aittir. Bizler hiçbir zaman algılarımızı aşıp, dışarıya ulaşamayacağımız için maddelerin ya da renklerin gerçek varlığını da göremeyiz. Ünlü düşünür Berkeley de bu gerçeğe şu sözleriyle dikkat çekmektedir:

> Kısaca, aynı şeyler, aynı zamanda bazıları için kırmızı, bazıları için sıcak başkaları için tam tersi olabiliyorsa, bu demektir ki biz yanılsamaların etkisindeyiz ve 'şeyler' ancak bizim zihnimizde vardır...[41]

Avustralya'nın Adelaide Üniversitesi'nde görev yapan Oxford Üniversitesi'nden Gerard O'Brien, bir radyo konuşmasında bu konuyla ilgili şunları söylemektedir:

> Dış dünyaya baktığımızda nesneleri renkli olarak görüyoruz ve bu renklerin de gerçekte tüm gördüğümüz nesnelere ait olduğunu düşünüyoruz. Ama şu anda, bunun bu şekilde olup olmadığı ile ilgili oldukça ilginç bir soru söz konusu. Birçok felsefeci bizim gördüğümüz renklerin, bu renklerin özelliklerinin gerçekte dünyanın içimizde meydana gelen temsili görüntüsünün özellikleri olduğunu iddia ediyorlar. Buna göre dünyanın kendisine ait böyle renkler bulunmuyor. Bu nedenle bizim zihinlerimizin dışında olan, bizim yaşadıklarımızdan bağımsız olan dünya aslında renksiz... Sözün gelişi, siz elmaya bakmadığınız zaman yine kırmızı renkte mi?

İnsan gözünden bakıldığında çiçeklerin görünümü.

Aynı çiçekleri arılar böyle görüyor.

Düşündüğümüz zaman dünyanın bizim gördüğümüzü düşündüğümüz renkte olduğunu sanmak aslında bizim şovence yaklaşımımız. Çünkü artık bu gezegeni paylaştığımız diğer canlıların farklı renk sistemleri olduğunu ve bazı durumlarda renkler arasında bizden daha az ayırım yaptıklarını ve bunun sonucunda dünyayı gerçekte bizim gördüğümüzden farklı renklerde algıladıkları görüşünü biliyoruz. Bu nedenle biz dünyayı belirli renklerde görüyoruz, fakat belki de hayvanlar farklı renk grubu içinde görüyorlar. Neden şimdi bizim gördüğümüzün doğru olduğunu düşünelim? Dünyanın gerçekte sahip olduğu renklerin bizim gördüklerimiz olduğunu nereden bilebiliriz? Belki de bunlar sadece, bizim ve yeryüzündeki hayvanların oluşturduğu görüntülerin özüne ilişkin dünyayı kodlamanın iki farklı yolu.[42]

O'Brien'ın konuyla ilgili tespiti, gerçekten de "dışarıdaki gerçekliğin" nasıl bir şey olduğunu sorgulama bakımından önemlidir. Bizim dışımızdaki diğer canlıların da dışarıda ışık gördüklerine veya renkleri bizim gibi algıladıklarına dair hiçbir delil yoktur. Bizim kanaatimizin en doğru olduğunu gösteren bir bilimsel delile de ulaşmamız mümkün değildir. Bu durumda dış dünya ile ilgili yalnızca zanlarımız ve tahminlerimiz söz konusudur. Çünkü dış dünyayı bildiğimiz şekilde algılamamız, sahip olduğumuz beş duyuya bağlıdır.

Dış Dünyayı Tanıtan 5 Duyu

Eğer bildiğimiz her şey kendi zihnimizde görülen duyusal görüntülerse, bizim algılarımızın dışında bir fiziksel gerçeklik olduğunu nereden bilebiliriz? Bu yalnızca bir tahmin değil midir? Benim cevabım: Evet'tir. Bu bir tahmindir; ama yine de en inandırıcı olandır.[43]

Peter Russell

Dış dünya dediğimiz şey, atomların birbirleriyle yaptıkları elektron alışverişinden, radyo dalgalarının havada sürüklenişinden, hava moleküllerinin titreşiminden ibarettir. Peki, bir nesneyi nesne haline getiren atomlar ve moleküller ve radyo dalgalarını meydana getiren enerji kaynakları acaba gerçekte var mıdır? Bunların varlığını bizlere kanıtlayan nedir? Meydana getirdikleri maddesel varlıklar mı; gördüğümüz, kokladığımız, hissettiğimiz cisimler mi; yoksa duyduğumuz veya izlediğimiz radyo dalgaları mı? Yoksa beş duyumuzdan bizlere ulaşan elektrik sinyalleri mi? Bu elektrik sinyalleri ortadan kalktığında ne olacak? Dış dünya yok mu olacak?

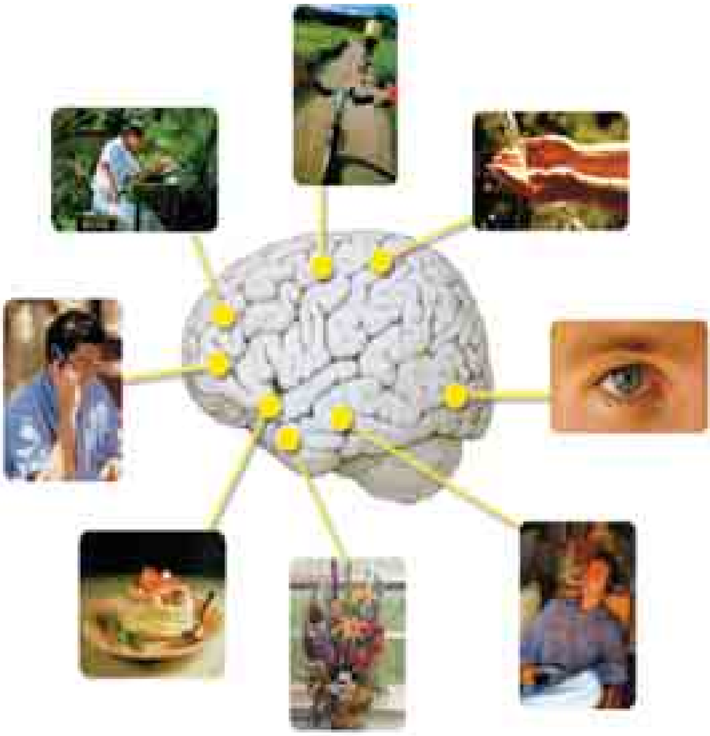

Dış dünya ile ilgili her türlü bilgi ve niteliği, ancak duyu organlarımız aracılığıyla öğreniriz. Duyu organlarımız vasıtasıyla gelen elektrik sinyalleri kesildiğinde, dışarıda var olan dünya, "yalnızca bizim için" yok olacaktır.

Dış dünya, yoğunlaştırılmış bir dalga şekli olarak vardır. Ancak bizim algıladığımız dünya, dış dünyanın aslı değildir. Dolayısıyla, bize ulaşan elektrik sinyalleri ortadan kalktığında, bizim için dış dünya gerçekten de yok olacaktır. Çünkü dış dünya ile ilgili her türlü bilgi ve niteliği, ancak duyu organlarımız aracılığıyla öğreniriz. Bize dış dünya ile ilgili verilen bilgi, yalnızca duyu organlarımızın bize ilettiği şekildedir. Bize ulaşan bu bilgiler, bir dizi işlem sonucunda elektrik sinyaline dönüştürülür ve bu sinyaller beynimizin ilgili noktalarında yorumlanır. Dolayısıyla içtiğimiz bir içecek, seyrettiğimiz bir film, kokladığımız bir çiçek beynimizin bu yorumunun bir sonucudur.

Ancak burada şu gerçeği tekrar hatırlatmakta fayda vardır: Beynimizde gerçekte ne renkler, ne sesler, ne de görüntüler vardır. Beynimizde var olan şey sadece elektrik sinyalleridir. Karşımızda seyrettiğimizi zannettiğimiz uçsuz bucaksız manzara, bakmaya doyamadığımız rengarenk bir çiçek, yüksek sesli mü-

zik, tadına hayran kaldığımız mükemmel bir yemek aslında yalnızca beynimize ulaşan elektrik sinyallerinden ibarettir. Bu, kuşkusuz dış dünyanın yokluğu anlamına gelmemektedir. Duyu organlarımızdan beynimize iletilen elektrik sinyallerinin kesilmesi, dışarıda var olan dünyayı ortadan kaldırmayacaktır. Böyle bir durumda dış dünya, "sadece bizim için" yok olacaktır. Çünkü, bize ait dış dünya, yalnızca elektrik sinyallerinin beynimizde yorumlanmasından ibarettir.

Mapping The Mind (Zihnin Haritasını Çıkarmak) isimli kitabında bilim yazarı Rita Carter, dünyayı nasıl algıladığımızı şöyle açıklar:

> Her bir duyu organı kendine uygun uyarıya cevap verecek şekilde yaratılmıştır. Bu uyarılar ise, moleküller, dalgalar veya titreşimler şeklindedir. Tüm bu çeşitliliklerine rağmen duyu organları te-

melde aynı görevi görürler: Kendilerine özgü uyarıları elektrik sinyallerine dönüştürürler. Bir uyarı ise sadece bir uyarıdır. Kırmızı renk değildir veya Beethoven'ın Beşinci Senfonisi'nin ilk notası değildir, sadece bir elektrik enerjisidir. Aslında, bir duyuyu diğerlerinden farklı hale getirmek yerine, duyu organları hepsini benzer hale, yani elektrik sinyallerine dönüştürürler.

Öyle ise, tüm duyulara ilişkin uyarılar, birbirinden tamamen farksız bir formda beyne, elektrik akımları şeklinde girerler ve buradaki sinir hücrelerini uyarırlar. Tüm olan budur. Bu elektrik sinyallerini tekrar ışık dalgalarına veya moleküllere dönüştüren bir geri dönüşüm sistemi yoktur. Bir elektrik akımının görüntüye ve bir diğerinin kokuya dönüşmesi ise, bu elektrik akımının hangi sinir hücrelerini etkilediğine bağlıdır.[44]

Bu, gerçekten de son derece şaşırtıcı ve önemli bir konudur. Dünya hakkında aldığımız tüm hisler, görüntüler, tatlar, sesler, aslında aynı malzemeden, elektrik sinyallerinden meydana gelmektedir. Elektrik sinyallerini bizim için anlamlı hale getiren,

onları lezzetli bir yiyecek, güzel bir manzara, hareketli bir müzik şekline dönüştüren ise bu elektrik sinyallerinin beynimizde etkileştiği bölgedir. Ama onu hisseden ve algılayan varlık başkadır. Beyin ve elektrik sinyalleri, bir yemeğin tadını, bir çiçeğin rengini ve kokusunu hissedip ondan zevk alamaz. Materyalist bilim adamlarının fark edemedikleri şey, algılayıp hissedenin, beyinden farklı bir şey, yani "ruh" olduğudur.

Kaliforniya Üniversitesi'nden nörobilimci ve psikiyatri profesörü Jeffrey M. Schwartz, algının beyinden bağımsız meydana geldiği gerçeğini şu sözlerle açıklamaktadır:

> Her bilinç durumu, muhtemelen tek ve eşsiz olan belli bir hisse sahiptir. Bir hamburgeri ısırdığınızda edindiğiniz deneyim, bir bifteği çiğnemekten farklıdır. Her türlü tat deneyimi, bir Chopin etüdünü dinlemekten veya şimşekli bir fırtınayı seyretmekten veya bir içeceğin kokusundan farklıdır. Görsel kortekste kırmızının oluştuğu yerin belirlenmesi, bizim kırmızıyı algılamamız veya kırmızı algısının neden Alfredo yemeğinin tadından veya (Beethoven'in eseri) "für Elise"yi dinlemekten farklı olduğunu açıklamaktan uzaktır... En de-

taylı MR'lar bile algılamanın veya fark etmenin fiziksel kaynakları dışında bir şey vermemektedir. Bunun nasıl bir duygu olduğunu açıklamanın yanına bile yaklaşamamaktadır. Kişinin birincil olarak kırmızıyı algılaması konusunu açıklayamamaktadır. Bunun farklı insanlar için de aynı olduğunu nereden bilebiliriz? Neden beyin mekanizmaları üzerinde çalışmak, hatta moleküler seviyede çalışmak, bu sorulara hiçbir şekilde bir cevap sağlayamamaktadır?[45]

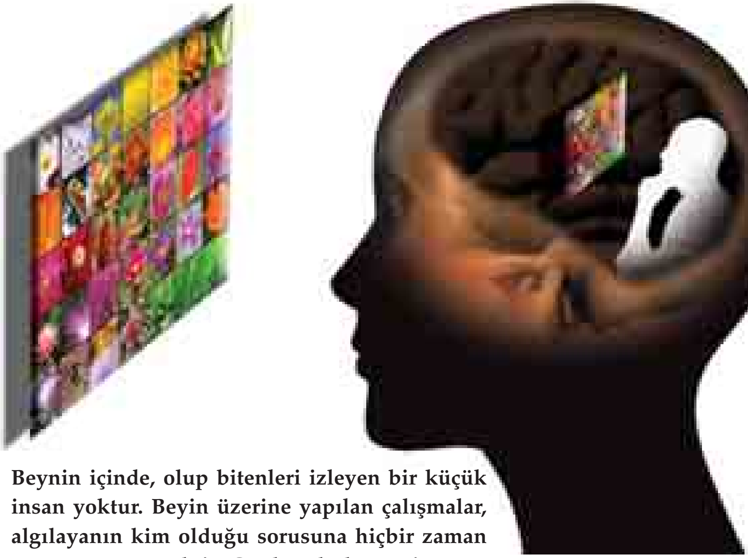
Peter Russell ise, bu gerçeği şu şekilde açıklamıştır:

Ne zaman fiziksel görünüm ayrıntılarını araştırmaya kalksak, hep elimiz boş dönüyoruz. Fiziksel ile ilgili olarak edindiğimiz her fikir yanlış çıkıyor. **Maddecilik fikri gözlerimizin önünde buharlaşıp gidiyor.** Ama maddesel dünyaya olan inancımız gitgide kökleşiyor – bizim deneyimlerimizle sürekli olarak takviye oluyor – öyle ki, bunların fiziksel bir temeli olması gerektiğine dair zannımıza sıkı sıkıya yapışıyoruz. Dünya'nın tüm evrenin merkezinde olduğu zannından hiçbir zaman şüphe etmeyen ortaçağ astronomları gibi, dış dünyanın fiziksel bir kökeni olduğu zannımızı hiçbir zaman sorgulamıyoruz. Gerçekten de, bunun yanıtının doğruca bize bakıyor olabileceğini fark ettiğimde oldukça şaşırdım. Belki de dışarıda gerçekten de hiçbir şey yok. Yani, hiçbir "şey". Fiziksel görünüm diye bir şey yok. Belki de her şeyin sadece beyinsel bir görünümü var.[46]

Beyin üzerine yapılan çalışmalar, algılayanın kim olduğuna dair sorulara hiçbir zaman cevap vermeyecektir. Çünkü bilim adamlarının beyinde aradıkları şey, aslında insanın fiziksel bedeninden farklı, kendi benliğinde var olan şeydir.

Stanford Üniversitesi nöropsikoloji profesörü Karl Pribram bilim ve felsefe dünyasında, algıyı hissedenin kim olduğu ile ilgili bu önemli arayışa şöyle dikkat çekmiştir:

Yunanlılardan beri, filozoflar "makinenin içindeki hayalet", "küçük insanın içindeki küçük insan", vb. üzerine düşünüp durmuşlardı. "Ben" – yani beyni kullanan varlık- nerededir? Asıl bilmeyi gerçek-

Beynin içinde, olup bitenleri izleyen bir küçük insan yoktur. Beyin üzerine yapılan çalışmalar, algılayanın kim olduğu sorusuna hiçbir zaman cevap vermeyecektir. Çünkü algılayan, insanın fiziksel benliğinden bağımsız olan "ruh"tur.

leştiren kim? Assisili Aziz Francis'in de söylemiş olduğu gibi: "Aradığımız şey bakanın ne olduğudur."[47]

Şuur, yalnızca Allah'ın insana verdiği ruhun sahip olduğu bir özelliktir. İnsan sahip olduğu ruh ile düşünüp algılayan, karar alıp yorum yapabilen bir varlık haline gelir. Sahip olduğu bilinç ve akıl, bu ruhun insana kazandırdığı özelliklerdir. Allah ayetinde şöyle buyurur:

Böylece sana emrimizden bir ruh vahyettik. Sen, kitap nedir, iman nedir bilmiyordun. Ancak Biz onu bir nur kıldık; onunla kullarımızdan dilediklerimizi hidayete erdiririz. Şüphesiz sen, dosdoğru olan bir yola yöneltip-iletiyorsun. (Şura Suresi, 52)

Bu konu ilerleyen bölümlerde detaylı olarak açıklanacaktır.

Beynin İçindeki Manzarayı Seyreden Kim?

Bir cisimden gelen ışık, retina üzerine düşer ve daha sonra işlem görmesi için beyinde otuz kadar farklı görme merkezine iletilir. Göz merceğinden geçen ışık, gözün arka tarafındaki ağ tabakanın üzerine baş aşağı ve iki boyutlu bir görüntü bırakır. Ağ tabakadaki çubuk ve koni hücreler, bazı kimyasal işlemlerden sonra bu görüntüyü elektriksel akıma dönüştürür. Bu elektriksel akımlar, göz sinirleri aracılığı ile beynin arka kısmında yer alan görme merkezine götürülür. Beyin ise bu gelen sinyali anlamlı ve üç boyutlu görüntüler haline getirir. Craig Hamilton'un belirttiği gibi, "bu şimdiye dek hiç kimsenin tatmin edici bir çözüme ulaştıramadığı bir problemdir. Fakat yine de bizim anlamamız gereken, gözlerinizin her biri resmin farklı bir kısmını görür ve beyniniz ise bunu bir bütün haline getirir".[48]

Göz merceğinden geçen ışık, gözün arka tarafındaki ağ tabakanın üzerine baş aşağı ve iki boyutlu bir görüntü bırakır. Ağ tabakadaki çubuk ve koni hücreler, bu görüntüyü elektriksel akıma dönüştürür. Bu akımlar, beynin arka kısmındaki görme merkezine götürülür. Beyin ise, bu gelen sinyali anlamlı ve üç boyutlu görüntüler haline getirir.

Yapılan bu tanımlar, oldukça genel anlamda gözün nasıl gördüğünü tarif etmektedir. Gözler, bize dış dünyadaki, aslını hiçbir zaman bilemeyeceğimiz bir görüntünün oluşum safhalarının ilk aşamasını temsil ederler. Dışarıda var olan dünya, gözden geçen ışık sayesinde, elektrik sinyalleri yoluyla, içimizde, beynimizin oldukça küçük bir noktasında var olur. Başımızı kaldırıp etrafımıza şöyle bir baktığımızda gördüğümüz görüntü uçsuz bucaksız da olsa, aslında beynimizin içindeki bu küçük noktada oluşur. Bu uçsuz bucaksız görüntünün aslının, gördüğümüz görüntüye benzeyip benzemediğini ise hiçbir zaman bilemeyiz.

Cambridge Üniversitesi matematik ve teorik fizik bölümünden Peter Russell, bu gerçeği şu şekilde özetler:

> Bir ağaca baktığımda, doğrudan ağacı görüyormuşum gibi gelir. Ama bilim, tamamen farklı bir şeyin gerçekleştiğini söylemektedir. Gözden giren ışık retinada kimyasal reaksiyonları tetikler, bunlar beyne giden sinir lifleri boyunca hareket eden elektrokimyasal impulslar meydana getirirler. Beyin aldığı verileri analiz eder ve sonra dışarıda var olan şeye dair kendi görüntüsünü meydana getirir. Daha sonra ben, ağaç görüntüsünü görürüm. Ama benim asıl gördüğüm ağacın kendisi değildir, sadece zihnimde oluşan görüntüsüdür. Bu, tecrübe ettiğim her şey için geçerlidir. Bildiğimiz, algıladığımız ve hayal ettiğimiz her şey, her renk, ses, duygu, her düşünce, her his zihinde meydana gelen bir şekildir. Bunların tümü zihnin kendi şekillendirmesidir.[49]

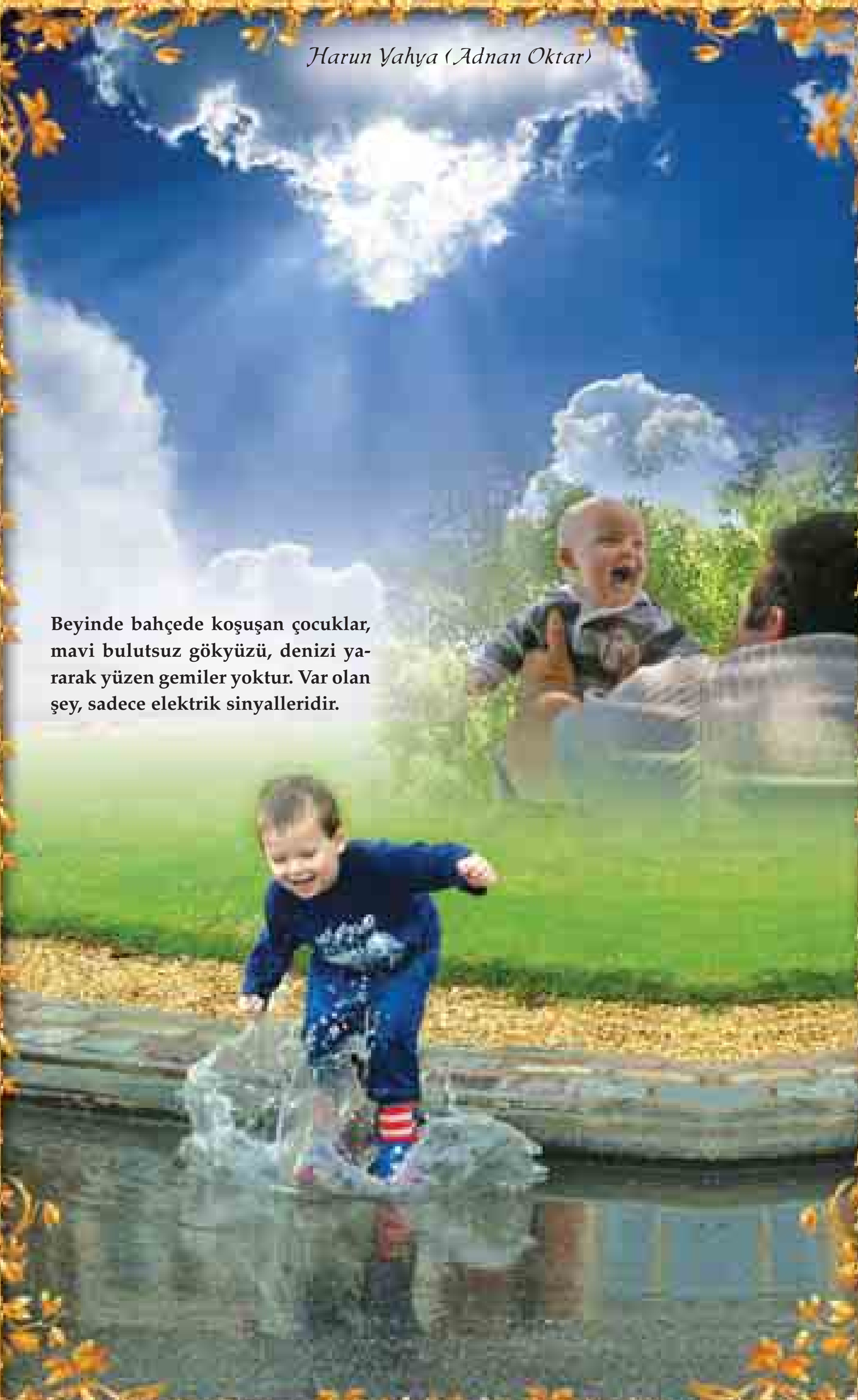
Tüm bunlar, bizi önemli bir gerçeğe götürmektedir: Biz hayatımız boyunca, dünyayı bizim dışımızda zannederiz. Oysa dünya, her şeyiyle bizim içimizdedir. Bizler, dışımızda zannettiğimiz dünyayı aslında beynimizin içindeki küçücük bir noktada görürüz.

Dışarıdaki dünyanın aslını doğrudan göremediğimize ve her şey beyinde oluşan bir algı olduğuna göre, acaba gören gerçekten "göz"müdür?

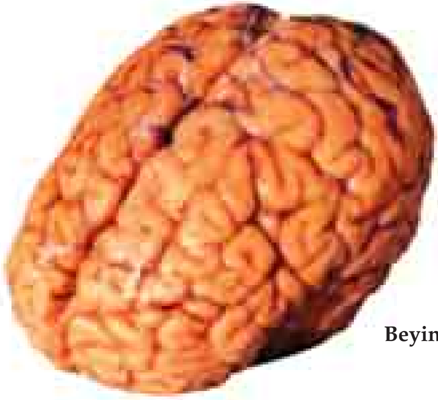
Bizler, hayatımız boyunca tüm dış dünyayı gözlerimizle gördüğümüzü zannederiz. Oysa gözün görme işlevini gerçekleştirmesi için yapılan bilimsel tanım, görenin göz olmadığını anlatmaktadır. Gözler ve gözlere ait olan milyonlarca sinir hücresi, sadece görme olayının gerçekleşmesi için beyne mesaj ileten kablo görevine sahiptirler. Retina, kendi üzerine düşen ışık parçacıklarını algılar ve bunları elektrik sinyaline dönüştürerek beyne iletir. Yani burada söz konusu olan; havadan gelen ışık dalgaları, yağ, protein ve sudan oluşmuş retina ve iletilen elektrik sinyalleridir. Beyinde; bahçede koşuşan çocuklar, mavi bulutsuz bir gökyüzü, denizi yararak yüzen gemiler yoktur. Var olan şey, sadece elektrik sinyalleridir.

Peki beynimizde tüm bu algıların oluştuğu, görüntülerin canlandığı, seslerin duyulduğu, kokuların oluştuğu bir yer var mıdır? Beyni dikkatlice inceleyecek olsak, birbiriyle etkileşim

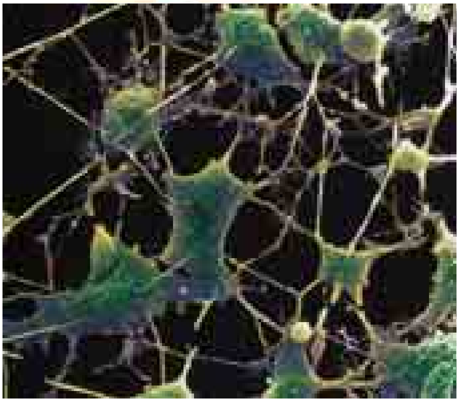

Beyinde bahçede koşuşan çocuklar, mavi bulutsuz gökyüzü, denizi yararak yüzen gemiler yoktur. Var olan şey, sadece elektrik sinyalleridir.

Beyin

Nöronlar

içindeki nöronlar ve bunların arasındaki kimyasal ve elektriksel bağlantılarla karşılaşırız. Ama beynin hiçbir yerinde renklerin, şekillerin, yazıların ve dış dünyaya ait diğer şeylerin görüntülerini bulamayız. Beynin hiçbir yerinde, yaprakları hareket eden yeşil bir ağaç, alışveriş yapan kalabalık, evler, arabalar, mobilyalar yoktur. Beynin hiçbir yerinde bize gülümseyen bir dostumuz, annemiz veya babamız yoktur. Okumakta olduğunuz bu kitabın görüntüsü, beynin hiçbir yerinde bulunmamaktadır. Kısacası, etrafımızda gördüğümüzü zannettiğimiz dünya, ne dışarıda ne de beyindedir.

Görüntünün beyinde olduğunu iddia eden bilim adamlarının şu soruya cevap vermeleri gerekmektedir. Eğer beyinde bir görüntü meydana geliyorsa, bu durumda bu görüntüyü izleyen kimdir?

Kaliforniya Üniversitesi, Psikoloji Bölümü ve Nörobilim Programı profesörü ve Beyin ve Algılama Merkezi Başkanı Vilayanur S. Ramachandran, *Phantoms in the Brain* (Beynin Aldanışları) isimli kitabında bu durumu şu şekilde açıklamıştır:

> Elinde tuttuğu bardaktaki içeceğe baktı. "Göz küremin içine bu bardağın ters bir görüntüsü düşüyor. Açık ve koyu renkli görüntülerin hareketleri retinamın üzerindeki fotoreseptörleri aktifleştiriyor ve şekiller, bir yol boyunca –bu yol optik sinirdir- tek tek pikseller halinde aktarılıyor. Beynimin içindeki ekranda da görüntüleniyor. Bu bardağı da aynen bu şekilde görmüyor muyum? Elbette, beynimin tekrar görüntüyü çevirip düzeltmesi gerekiyor."
>
> Onun fotoreseptörler ve optik hususundaki bilgileri etkileyici olsa da, beynin içinde bir yerlerde görüntülerin izlendiği bir ekran olduğu şeklindeki açıklamasında ciddi bir mantık hatası vardır. Çünkü eğer iç nöronlara bağlı bir ekranda bardağın görüntüsünü izleyebiliyor olsaydınız, beyninizin içinde bunu görmesi için bir başka küçük insana ihtiyaç duyardınız. Bu da problemi çözmeyecektir, çünkü bu kez onun kafasının içinde görüntüyü izleyebilmesi için daha da küçük bir insana ihtiyaç duyacaktınız ve bu böylece sonsuza dek devam edecekti. Sonuç olarak ise idrak sorusunun gerçek cevabını bulamadan hiç bitmeyen gözler, görüntüler ve küçük insanlar ile başa çıkmanız gerekecekti.[50]

Ramachandran'ın burada değinmekte olduğu nokta son derece önemlidir. Beynin içinde görüntü olduğunu varsaydığımızda, bu görüntüyü beynin içinde izleyen bir kişinin varlığı gerekecektir. Beyinlerin içinde görüntüler, görüntüleri izleyen küçük insanlar ve onların beyinlerindeki görüntüyü izleyen küçük insanlar kesintisiz olarak devam edecektir. (Detaylı bilgi için bkz. *Kuledeki Küçük Adam*, Harun Yahya, Araştırma Yayıncılık) Beynin içindeki görüntüyü izleyen bir varlık olmadığına göre, beynin içindeki görüntü iddiası gerçek dışı ve mantıksızdır. Beynin içi kapkaranlıktır, ışıksızdır, sessizdir. Beynin içinde renkler, birbirinden güzel görüntülü çiçekler, sıcaklık hissi veren mangal ateşi ve cıvıl cıvıl öten kuşlar yoktur.

O halde beynin içinde oluşan şey nedir? Ramachandran, bunun teknik açıklamasını şu şekilde yapar:

... idrak konusunu anlamak için ilk adım beyindeki görüntüler fikrinden kurtulmak ve nesneler ile olayların dış dünyadaki temsili tarifleri üzerinde düşünmektir. Bu sayfada yazılı olan paragraflar gibi bir paragraf, temsili tarif ifadesini çok iyi açıklayabilecek bir örnektir. Eğer Çin'deki arkadaşınıza dairenizin nasıl göründüğünü anlatmak isteseydiniz, dairenizi Çin'e nakletmeniz gerekmeyecektir. Tek yapmanız gereken dairenizi tanımlayan bir mektup yazmaktır. Fakat mektubunuzdaki kelimeleri ya da paragrafları meydana getiren mürekkep hiçbir şekilde fiziksel anlamda odanıza benzerlik göstermez. Mektup, sizin dairenizin temsili bir tarifidir.

Beyindeki temsili tarifin anlamı nedir? Elbette mürekkep damlaları değil, fakat sinir iletilerinin dilinden söz edilmektedir. İnsan beyninde görüntülerin işlenmesi için çok sayıda alan bulunmaktadır, bunların her biri görüntüden belirli türde bilgileri almakta uzmanlaşmış karmaşık nöron ağından oluşur. Her bir nesne, bu alanların içerisinde sadece o nesneye ait bir dizi faaliyeti harekete geçirir. Örneğin bir kaleme, kitaba ya da bir insan yüzüne baktığınızda her durum için farklı bir sinirsel faaliyet şekli tetiklenir ve sizin neye baktığınızla ilgili daha üst beyin merkezlerini "bilgilendirir." Bu faaliyetlerin biçimi, aynen kağıdın üzerindeki mürekkep damlalarının sizin odanızı temsil veya sembolize etmesi gibi, görsel nesneleri temsil eder ya da sembolize eder. Görsel süreçleri anlamaya çalışan biz bilim adamla-

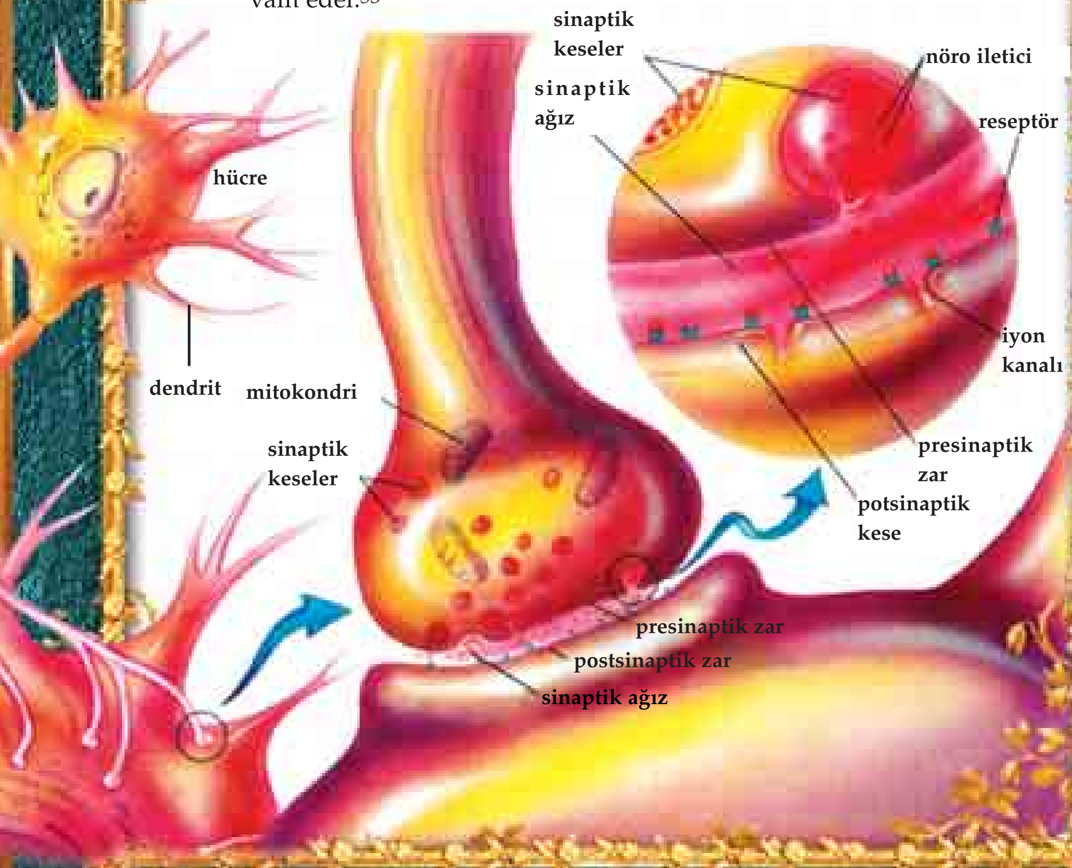

Bir kitaba, kaleme ya da bir insana baktığımızda, her durum için farklı bir sinirsel faaliyet harekete geçer. Baktığımız şeyle ilgili olarak üst beyin merkezleri bilgilendirilir.
Ancak burada gerçekleşen sayısız kimyasal işlem, tek başına görmeyi açıklamaz. Çünkü, beynin içinde görüntüleri izleyen bir küçük adam yoktur. Dış dünyayı izleyen, gören ve bundan bir anlam çıkaran, insana ait ruhtur.

rı için hedefimiz beynin bu sembolik tarifleri oluşturmak için kullandığı şifreyi çözmektir, tıpkı bir şifre çözücünün yabancı bir metni deşifre etmeye çalışması gibi...[51]

Fakat tek başına bu haritanın varlığı görmeyi açıklayamaz çünkü beynin içinde önceden de belirttiğim gibi primer görme korteksinin üzerinde gösterilenleri izleyen küçük bir insan yoktur.[52]

Richard L. Gregory ise, bunu şu şekilde tanımlar:

Gözlerin, beyinde, nesnelerin algılarından oluşan bir görüntü oluşturdukları düşüncesinin cazibesinden kaçınmak önemlidir. Beyinde görüntü fikri, bütün bunları görecek bir iç gözün de bulunmasını beraberinde getirir. Ama bu da, bu görüntüyü görebilecek bir başka gözün bulunmasını başka görüntüler için başka gözleri vs. gerektirecektir. Bu ise hiçbir sonuca ulaşmadan sonsuza kadar bu şekilde devam eder.[53]

Iowa Üniversitesi Nöroloji Departmanı profesörü ve başkanı Antonio Damasio, "oldukça dürüst bir şekilde şunu söyleyebilirim; bilincin ilk problemi, nasıl 'beyinde bir film' oluşturabildiğimizdir,"[54] açıklamasını yaparken, bilim adamlarının bu konu ile ilgili içinde bulundukları açmazı açıkça itiraf etmektedir. Açıktır ki, 21. yüzyıl bilimi, "Gören kim?" sorusunu cevapsız bırakmaktadır. Bilim adamları, beynin içinde bir izleyicinin olduğu varsayımını kuşkusuz terk etmişlerdir. Ama bu durum, beyinde oluşan görüntü kavramını bilim adamları açısından daha büyük bir problem haline getirmiştir. Beynin içindeki tek bir nokta, bize, sayısız detaya sahip olan, mükemmel netlikte ve kusursuz ayrıntılar taşıyan bir dünya sunmaktadır. Hem de kesintisiz olarak. Bunun teknik ve bilimsel açıklaması budur. Peki acaba oluşan "görüntü" nerededir?

Oxford Üniversitesi'nden psikolog yazar Susan Blackmore, şu yorumu yapar:

> * Crick, "gözlerimizin önünde gördüğümüz dünyanın canlı görüntüsü"nün bağlantılarını bulmak istediğini söylüyor. Damasio ise bunu "beynin içindeki sinema" olarak adlandırıyor. Ama eğer görsel dünya büyük bir illüzyon ise, bu durumda bu kişiler aradıkları şeyi hiçbir zaman bulamayacaklar, çünkü ne beynin içindeki sinema ne de canlı görüntü beyinde bulunmamaktadır. Bunlar da illüzyonun bir parçasıdır.[55]

---

* DNA sarmalının keşfi ile Nobel ödülü alan İngiliz biyokimyacı.

Baktığımız nesnenin, dış dünyadaki gerçek halini gördüğümüzden emin oluruz. Oysa biz, o nesnenin hiçbir zaman aslına ulaşamayız. Gördüğümüz şey, tıpkı yanda yere yapılmış bu üç boyutlu resimde olduğu gibi yalnızca bir illüzyondur. Zihnimizin ürettiği şeydir. Ancak biz, bunların gerçekliğinden, dışarıdaki asıl görüntüleri ile muhatap olduğumuzdan hiçbir zaman şüphe duymayız.

Susan Blackmore'a göre muhatap olduğumuz her şey, yalnızca bir illüzyondur. Aslında illüzyon tanımı burada ortaya çıkan durumu tam olarak açıklayamamaktadır. İllüzyon, zihnimizde meydana gelen olayları fiziksel gerçeklerle karşılaştırdığımızda ortaya çıkan bir durumdur. Ancak burada insan, dışarıdaki dünya ile yani karşılaştırma yapabileceği bir fiziksel gerçeklikle muhatap değildir. Bunların tümü, zihnin ürettiği şeylerdir ve zihin, dışarıdaki gerçekliği hiçbir zaman görememekte, duyamamakta, hissedememektedir. Bunlar yalnızca bize ait gerçeklerdir. Bu durumda burada gerçekleşen durumu illüzyon değil, daha çok hayal olarak tanımlamak daha doğru olacaktır.

Sahip olduğumuz dünya, sadece bizim algılarımızda oluşur. Bu dünyayı bizim gördüğümüz gibi gören, bize ait algıları hissedip algılayan, bizim dünyamıza şahit olan hiç kimse yoktur. Gördüklerimiz, beynimizin de bir parçası değildir. Beyin de sahip olduğumuz bu hayali görüntüye aittir. Bizim algılarımız; bize seyrettirilen, bizim için var edilmiş bir dünyayı oluştururlar. Dışarıda gerçek, maddesel bir dünya vardır ama insan buna hiçbir zaman ulaşamamaktadır. Kuantum fiziğinin kaşiflerinden Erwin Shrödinger'in belirttiği gibi, "her kişinin dünya görüntüsü, kendi zihninin oluşturduğu kavramdır ve daima öyle kalacaktır. Bu dünya görüntüsünün, başka bir varlığa sahip olduğu hiçbir zaman kanıtlanamaz".[56]

Gözümüzün önünde zannettiğimiz bir nesneye, örneğin bir kitaba bakarak edindiğimiz deneyimi, onu sadece düşünerek de edinebilmemiz bu gerçeğin önemli delillerindendir. Beynin içinde, gerçekte var olmayan bir varlığın görüntüsünü elde etmekteyiz. Washington Üniversitesi'nden psikolog Michael Posner ve nörolog Marcus Raichle, beynin bu olağanüstü mekanizması için şu sözleri söylemektedirler:

> Gözlerinizi açın, bir manzara hiç çaba göstermeden sizin görüntünüzü doldurmaktadır; gözlerinizi kapatın ve o manzarayı düşünün. Bu şekilde o manzaranın bir görüntüsünü çağırabilirsiniz, kesinlikle sizin gözlerinizle gördüğünüz manzara kadar canlı, kesintisiz ya da eksiksiz değildir. Fakat hala man-

zaranın temel özelliklerine sahip olan niteliktedir. Her iki durumda da manzaranın bir görüntüsü zihinde oluşmaktadır. Gerçek görsel deneyimlerle oluşan görüntü, hayal edilen bir görüntüden ayırt edilebilmesi bakımından "algı" olarak adlandırılmaktadır. Algı retinaya çarpan ve daha sonra beyinde işlemden geçirilecek olan sinyalleri gönderen ışığın ürünü olarak oluşmaktadır. **Fakat bu sinyalleri göndermek için hiçbir ışık retinaya çarpmadığında bir görüntüyü nasıl oluşturabilmekteyiz?**[57]

Bir nesneyi, bu nesnenin aslı yokken zihnimizde var eden şey, aslının var olduğunu zannettiğimizde onu zihnimizde var eden mekanizma ile aynıdır. Dolayısıyla, dış dünya olarak gördüğümüz görüntülerin varlığı, yalnızca bir yanılsama, bir hayaldir. Gördüğümüz her şey, karşımızdaki renkli dünya, dostlarımız, çevremizdeki insanlar, hatta kendi bedenimiz bu hayalin bir parçasıdır. Tüm bunların kaynağı sandığımız şey, yani dış dünyanın aslı, bizler için daima bir bilinmez olarak kalacaktır.

Bu gölge dünya; çalıştığımız iş yerini, evimizi, çevremizdeki insanları, arabamızı, yediğimiz yemeği, seyrettiğimiz filmi, kısacası yaşantımızdaki her şeyi kapsar. Evimize girdiğimizde, gerçek evimizden içeri girdiğimize dair bir his duyarız. Oysa gerçek evimizin, ona tıpatıp benzeyen, hatta görüntü olduğuna dahi ihtimal vermediğimiz bir kopyasını zihnimizde izleriz. Evin içinde karşılaştığımız herkesin görüntüsünü yine zihnimizde seyrederiz. Bütün hayatımız, beynimizin içindeki küçük bir mekanda geçer.

Bu konu üzerinde araştırma yapan nörolog ve psikologların birçoğu, buraya kadarki sonuca rahatça ulaşırlar. Ama "algılayanın kim" olduğu sorusunun cevabını vermekten genellikle uzak dururlar. Beyinde küçük insanlar arar, tüm bunları algılayan bir maddesel varlığı bulmaya çalışırlar. Bunu kitaplar, makaleler, konferanslar boyunca tartışır, konuyu çözememiş diğer bilim adamlarını örnek gösterir ve işin içinden çıka-

madıklarını iddia ederler. Oysa tüm teknik ve bilimsel gerçeklerin açıkça gösterdiği sonuç, bütün bunları algılayan, gören ve hissedenin, insanın sahip olduğu ruh olduğudur. Bilim adamlarının beyinde aradıkları şey, yani "gören varlık" ruhtur. Bizim "dış dünya" olarak kabul ettiğimiz yaşama ait her şey, bu ruha izlettirilen görüntülerden ibarettir. Bu gerçek, bazı bilim adamlarının yüceliğine inandıkları materyalizmi ortadan kaldırmaktadır. Her şeyin maddesel varlıklardan ibaret olduğunu iddia eden materyalistler için ruhun varlığı, kesin olarak kabul edilemezdir. İşte bu nedenle, "algılayanın kim" olduğu sorusu, materyalistler için daima cevapsız kalacaktır.

İnsana sahip olduğu ruhu veren Allah'tır. Bu ruha işittiren, izlettiren, hissettiren Allah'tır. Mükemmel netlikte, kusursuz detaylı ve olağanüstü canlılıkta bir dünyayı bizler için yalnızca hayal olarak yaratan, ruha tüm bunları yaşıyormuş hissi veren, her şeyi yoktan var eden Yüce Allah'tır. Allah, ayetlerinde bu gerçeği insanlara haber vermiştir:

İşte gaybı da, müşahede edilebileni de bilen, üstün ve güçlü olan, esirgeyen O'dur.
Ki O, yarattığı her şeyi en güzel yapan ve insanı yaratmaya bir çamurdan başlayandır.
Sonra onun soyunu bir özden (sülale'den), basbayağı bir sudan yapmıştır.
Sonra onu 'düzeltip bir biçime soktu' ve ona Ruhundan üfledi. Sizin için de kulak, gözler ve gönüller var etti. Ne az şükrediyorsunuz? (Secde Suresi, 6-9)

Sesler Yalnızca Beynimizde Vardır

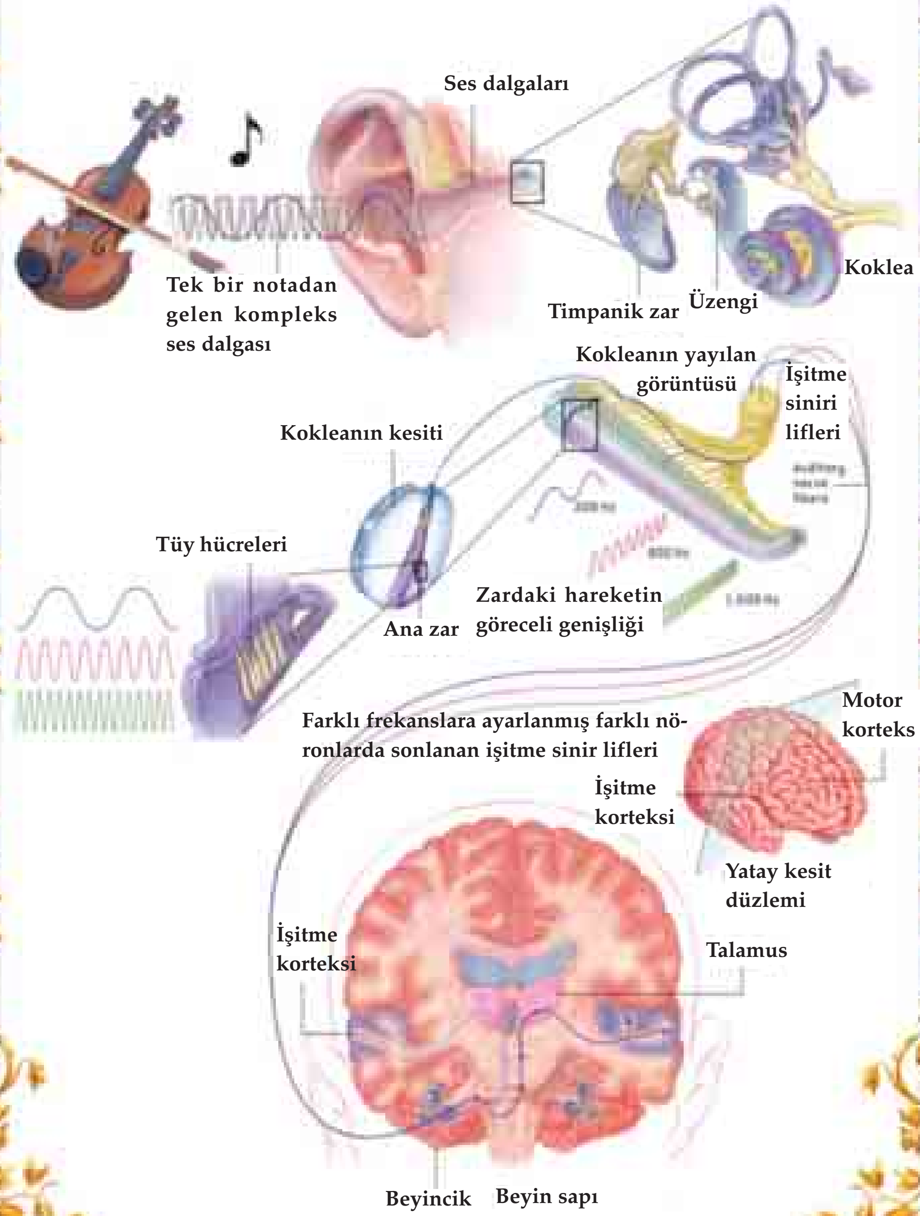
Duyma işleminin sistemi, görme ile aynıdır. Ses olarak bize ulaşan bilgiler, tıpkı görüntüde olduğu gibi yalnızca elektrik sinyalleridir. Dış kulak, çevredeki ses dalgalarını kulak kepçesi ile toplayıp orta kulağa iletir. Orta kulak, ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır. İç kulak ise, bu titreşimleri sesin yoğunluğuna ve sıklığına göre elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Beyinde bu mesajlar, söz konusu sinyallerin işleme konulup yorumlandığı duyma merkezine iletilir. Böylece duyma işlemi gerçekleşir.

Ancak burada dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta vardır: Tıpkı görüntüler gibi, sesler de beynimizin dışında bir yerlerde değildir. Özellikle insan bilinci konusundaki çalışmaları ile tanınan Cambridge Üniversitesi matematik ve teorik fizik bölümünden Peter Russell bu durumu şu şekilde açıklar:

> Piskopos Berkeley bizim algılarımız dışında hiçbir şeyin olmadığını savunurken, bunu, eğer onu duyacak hiç kimse yoksa, devrilen bir ağaç ses çıkarır mı tartışması takip etti. O dönemlerde sesin havada nasıl iletildiğine veya kulağın ya da beynin nasıl işlev gösterdiğine dair hiçbir şey bilinmiyordu. Günümüzde burada devreye giren işlemler hakkında çok daha fazla şey biliyoruz ve bunun cevabı açıkça "hayır"dır. Fiziksel gerçeklikte hiçbir ses yoktur, yalnızca havada basınç dalgaları vardır. Ses yalnızca, bir algılayıcının onu tecrübe etmesi ile var olur –bu algılayıcı ya insandır, ya bir geyik veya bir kuş ya da bir karınca.[58] (vurgu orijinaline aittir.)

Dışarıdaki ses, bizim için, ancak biz onu algıladığımız sürece vardır. Ancak, burada belirtilmesi gereken önemli bir nokta daha vardır: Tıpkı görüntüler gibi sesler de beynimizin içinde değildirler. Beyinde var olan şey, yine sadece elektrik sinyalleridir. "Gerçek" olarak algıladığımız her türlü ses, beynimizin içindeki bu elektrik sinyallerinin bir ürünüdür. Bir

Dışarıdan gelen sesler, dış ve orta kulak tarafından iç kulağa doğru ilerleyen sıvı dalgalara dönüştürülür. Bu dalgalar, bir dizi işlemden sonra elektrik sinyalleri halinde beyne iletilir ve beynimizde ses olarak algılanır. Dolayısıyla dışarıdaki ses, bizim için yalnızca onu algıladığımız sürece vardır. Duyduğumuz her şey, beynimizin içindeki bu elektrik sinyallerinin bir ürünüdür.

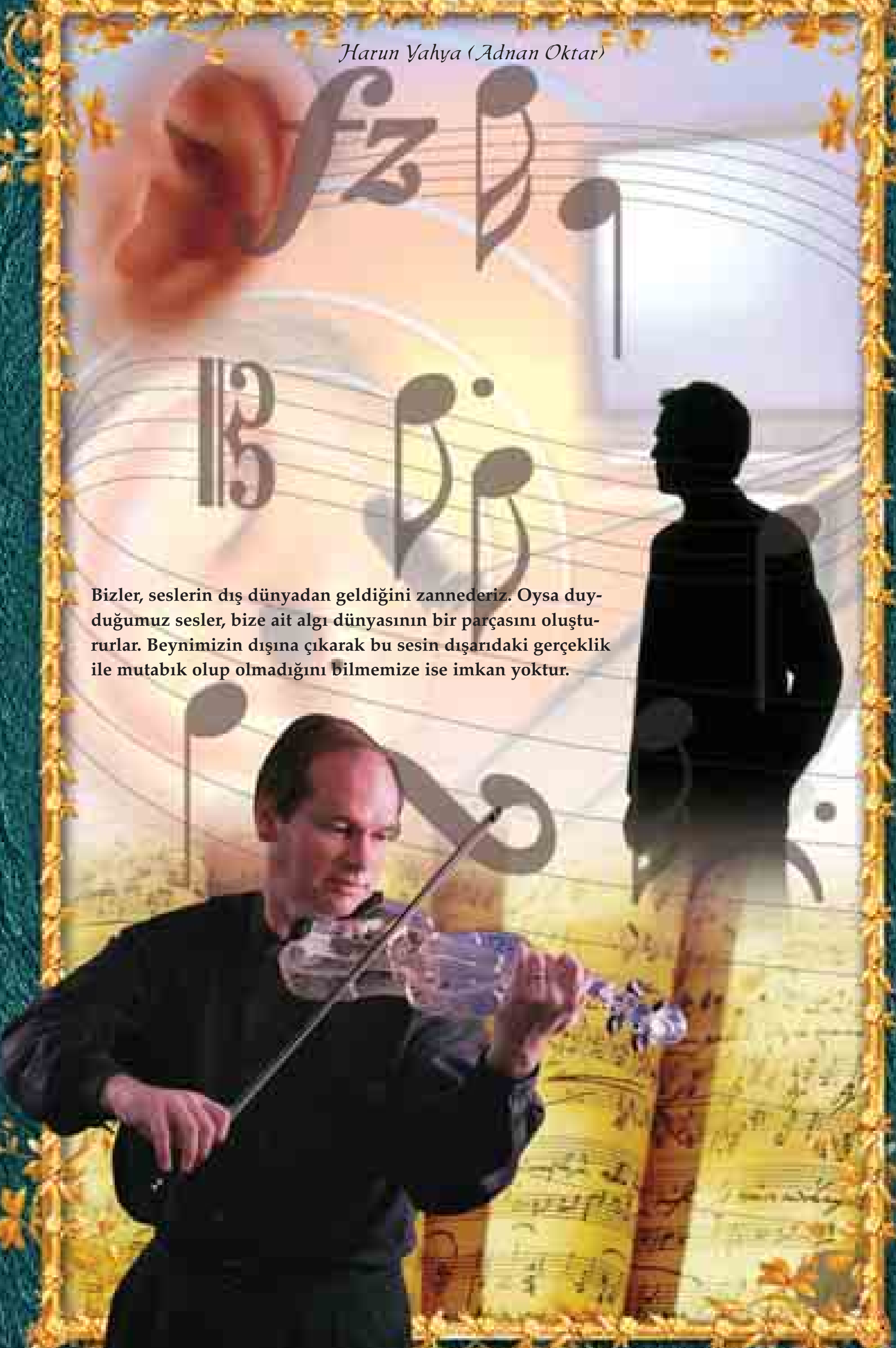

dostumuzla sohbet ederken, onun üç boyutlu görüntüsünü beynimizde mükemmel şekilde algılar; ondan gelen sesi de, söz konusu derinlik hissini onaylar şekilde duyarız. Dostumuz uzakta ise, sesin uzaktan geldiğinden emin oluruz. Oysa bu ses, ne uzakta ne de yakındadır. Yalnızca elektrik sinyali olarak vardır. Bir başka deyişle bu ses, beynimizin içinde de değildir. Beynimizin içinde derin bir sessizlik hakimdir. Ne kadar kalabalık ve gürültülü bir ortamın içinde olursak olalım, beynimizin içinde hiç ses yoktur. Elektrik sinyallerinin ilettiği uyarılar, bize dışarıda kalabalık ve gürültülü bir dünyanın var olduğu bilgisini verir. Oysa ne dışarıdaki bu kalabalık ve gürültülü dünyaya ulaşabilir, ne de onları beynimizin içinde oluşturabiliriz. Ses, bizim algıladığımız bir şeydir.

Peter Russell, bu gerçeği şu şekilde açıklamaktadır:

> Bir kemanın müziğini duyuyorum, ama duyduğum ses zihnimde ortaya çıkan bir nitelik. Bunun gibi bir ses dış dünyada yoktur, sadece titreşen hava molekülleri vardır."[59]

Dolayısıyla sesleri işitirken de, görüntü ile ilgili olarak yaşadığımız aynı yanılgıya düşeriz. Seslerin dış dünyadan geldiğini zannederiz. Oysa bizim algıladığımız sesler, bizim için meydana getirilmiş gölge dünyanın bir parçasıdır. Tıpkı bu dünyaya ait görüntüler, tatlar, kokular ve hisler gibi, sesler de bize ait bu algı dünyasının bir kısmını oluşturur. Dış dünyada var olduğunu düşündüğümüz kalabalık ortamın gürültüsü, bize seslenen arkadaşımızın sesi ve dinlediğimiz müzik, yalnızca bize ait bu algı dünyasında oluşur. Tüm bunların dışarıdaki gerçeklik ile mutabık olup olmadığını bilmemize imkan yoktur. Çünkü beynimizin dışına çıkarak asıl dünyaya ulaşmamız hiçbir zaman mümkün değildir.

Bizler, seslerin dış dünyadan geldiğini zannederiz. Oysa duyduğumuz sesler, bize ait algı dünyasının bir parçasını oluştururlar. Beynimizin dışına çıkarak bu sesin dışarıdaki gerçeklik ile mutabık olup olmadığını bilmemize ise imkan yoktur.

Kokular ve Lezzetler de Yalnızca Beynimizde Meydana Gelir

Pişen güzel bir yemeğin kokusunun, gerçekten yemekten geldiğini zannederiz. Yemek pişerken, başkalarının da bizimle aynı kokuyu algıladığını düşünür ve ortak bir hissi paylaştığımıza inanırız. Ama bu yalnızca bir zandır. Bize ulaşan şey, koku moleküllerinin elektrik sinyaline dönüştürülüp beynimize ulaşmış halidir. Bir başka deyişle, "koku" dediğimiz şey de tıpkı görme ve duyma gibi, elektrik sinyallerinden oluşan bir algıdır. Dışarıdaki koku molekülleri, hiçbir zaman beynimize ulaşmaz.

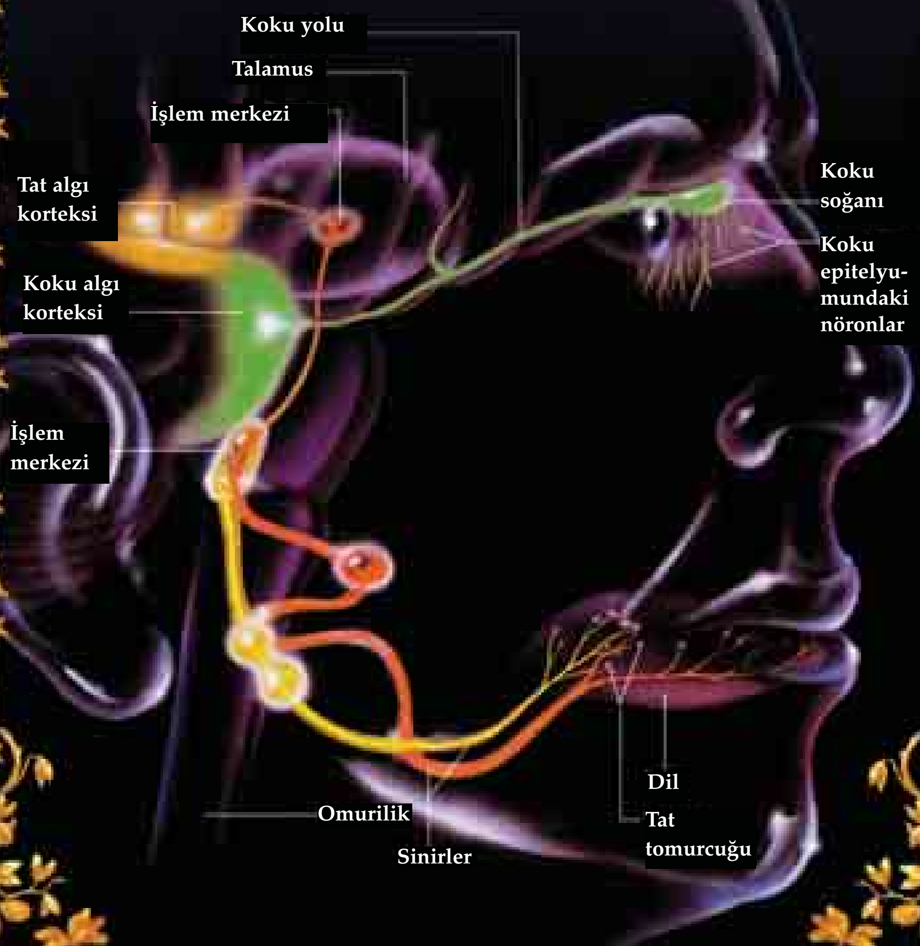
Ünlü düşünür George Berkeley, bu gerçeği şu sözlerle açıklamıştır:

> Önce renklerin, kokuların vb. gerçekte var olduğu sanıldı; ama daha sonra, bu çeşit görüşler reddedildi ve görüldü ki bunlar ancak duyumlarımız sayesinde vardır.[60]

Koku algısı, fiziksel anlamda hiçbir koku molekülünün gerçekte var olmadığı rüyalar sırasında da en gerçekçi şekilde hissedilebilen bir algıdır. İnsanlar rüyalarda, görüntüyü son derece net ve mükemmel şekilde gördükleri, sesi en kusursuz haliyle duydukları gibi, kokuyu da aynı şekliyle algılayabilmektedirler. Dolayısıyla, buradan yola çıkarak, kokunun algılanabilmesi için onun maddesel varlığının şart olmadığını anlamak kolay olacaktır.

Bu durum, tat alma algısı için de geçerlidir. İnsan dilindeki tat algılayıcı bölgelerin görevi de, tıpkı diğer duyu organlarında olduğu gibi, gelen uyarıyı elektrik sinyaline dönüştürmektir. Dolayısıyla biz hoşumuza giden bir pastayı yediğimiz zaman, onun hiçbir zaman gerçek tadına ulaşamayız. Onun gerçek görüntüsünü görmediğimiz, gerçek kokusunu duymadığımız gibi, gerçek lezzetini de alamayız. Aldığımız tad, bey-

nimize elektrik sinyali olarak iletilen uyarıların meydana getirdiği etkidir. Bir başka deyişle, hayatımız boyunca sevdiğimiz bir yiyeceğin, çikolatanın, meyvenin bizim algı dünyamızda meydana gelen şekli ile muhatap oluruz. Beş duyumuz yoluyla beynimizde meydana getirilen algılar, bizlere bunların güzel görünümlü, güzel kokulu ve lezzetli olduğunu söyler. Ama bu tümüyle bize ait bir bilgidir. Bizim zihnimizde bize algılattırılan niteliklerdir. Bunun dışında, dış dünya hakkında hiçbir fikrimiz yoktur.

**İşte bu, sizin Rabbiniz Allah'tır;
her şeyin Yaratıcısıdır;
O'ndan başka İlah yoktur.
Öyleyse nasıl olur da çevriliyorsunuz?
(Mümin Suresi, 62)**

Oysa sizi de, yapmakta olduklarınızı da Allah yaratmıştır. (Saffat Suresi, 96)

Dokunma Hissi Valnızca Beyne İletilen Elektrik Sinyalleridir

Algıladığımız dış dünya, öylesine gerçekçidir ki, algılarımızın oluşturduğu bir dünyada yaşıyor olmamız bilimsel bir gerçek olmasına rağmen, insanların büyük bir çoğunluğu algının mükemmelliğinden dolayı yanılırlar. İnsanları yanıltan en büyük etkilerden biri ise, dokunma hissine sahip olmalarıdır. İnsanlar, gördükleri, kokladıkları veya tattıkları şeylerin gerçekliğinden şüphe duyabilirler. Ama nesnelere dokunabilme algısı, dış dünyanın gerçek varlığına ulaşabiliyor hissi vererek onları yanıltabilir. Oysa, dokundukları şeyin bir elektrik sinyali olarak beyne iletildiği gerçeği, bu konudaki tüm ön yargıları ortadan kaldırmaktadır. Diğer tüm algılarımız gibi, dokunma hissi de beyinde oluşur. Bir şeyi hissetmemiz, ancak onunla ilgili beynimizde aldığımız bilgiye bağlıdır. Beynimiz algılamazsa, maddeye dokunmamıza rağmen, onu hissetmemiz mümkün değildir.

Peter Russell, bu durumu şu şekilde açıklar:

> Maddenin katı bir materyal olduğuna dair fikrimiz ise, tıpkı yeşil renk gibi, bilinçte meydana gelen bir vasıftır. Bu, "dışarıda olanın"

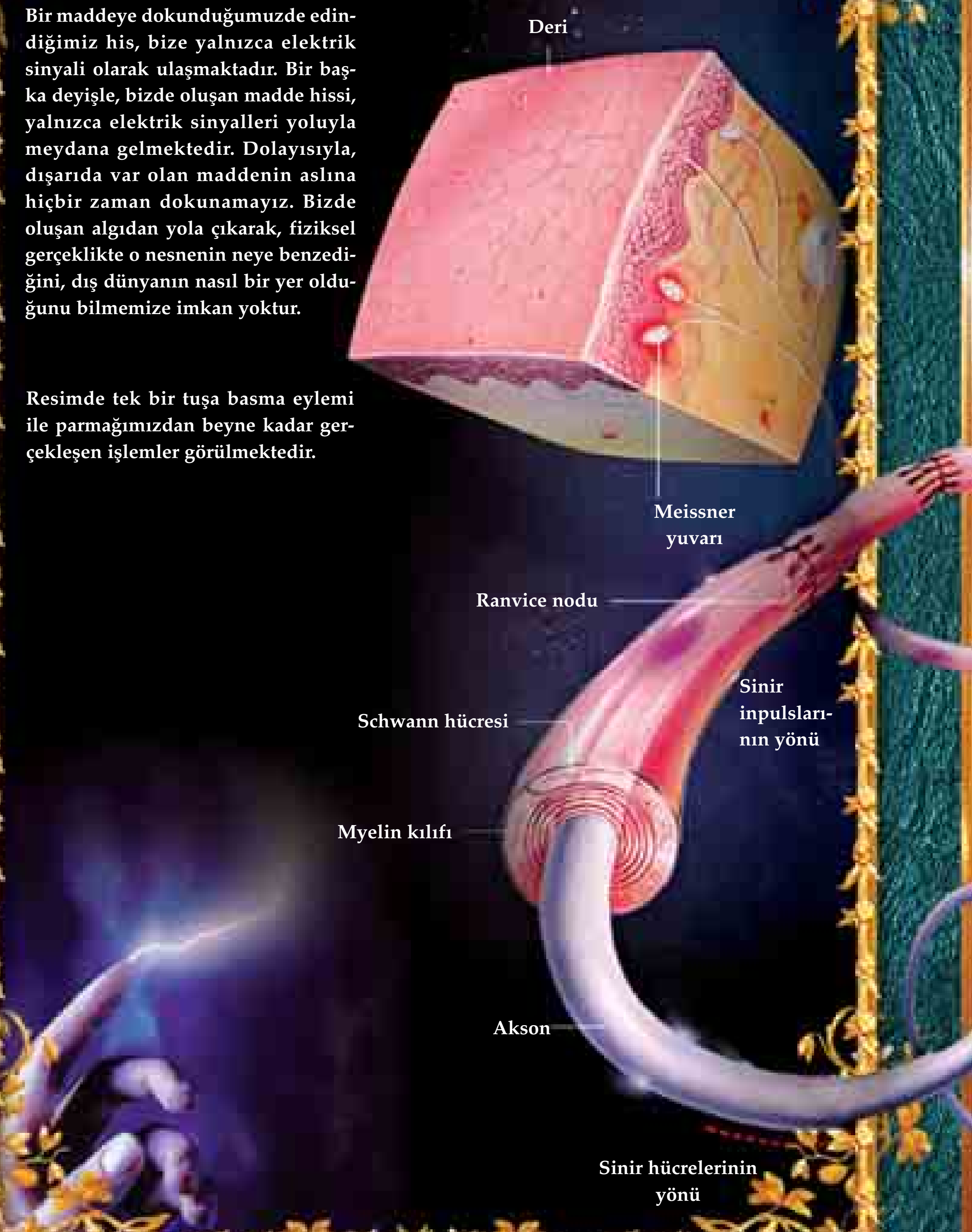
bir modelidir. Ama tıpkı diğer modeller gibi, dışarı da gerçekte olandan oldukça farklıdır.[61]

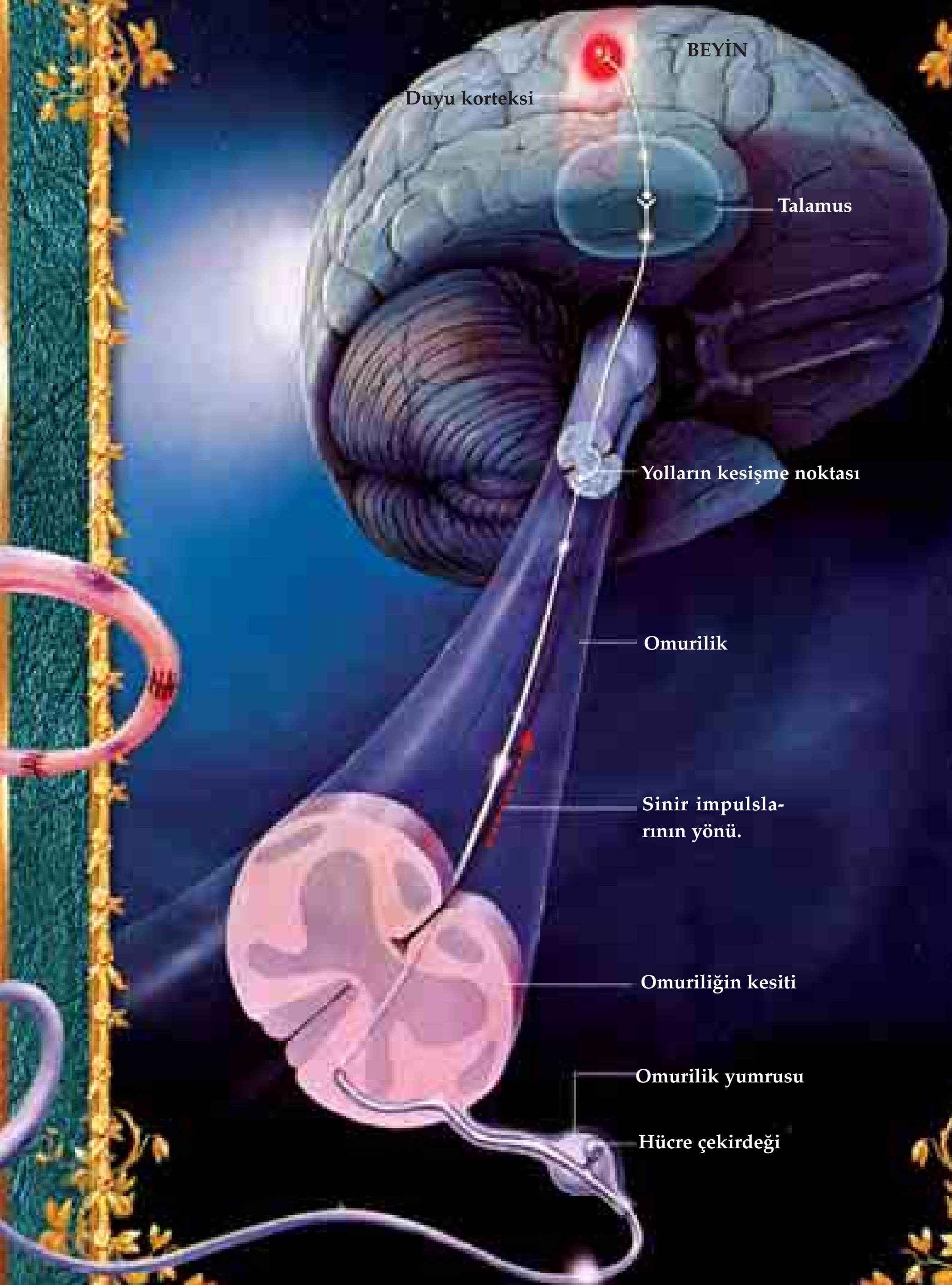
Peter Russell'ın vurguladığı gerçeklik kavramı, son derece doğrudur. Dışarıdaki maddeye dokunurken onunla ilişkimiz, yalnızca elimizin elektronlarının söz konusu nesnenin elektronlarını itmesinden ibarettir. Yani gerçekte ona dokunmayız bile. Dışarıdaki nesne ile aramızda hiçbir temas yoktur. Buna rağmen oluşan his, onun niteliğini algılıyormuş izlenimi verir bize. Bir ağaç gövdesinin sert olduğunu, pamuğun yumuşak olduğunu algılayabiliriz. İkisini farklı niteliklerde algılarız ama aslında moleküler düzeyde gerçekleşen işlem, elektronların birbirlerini itmesinden ibarettir. Dokunduğumuz maddeden gelen sertlik hissi, bir kedinin tüylerinden veya bir duvarın pürüzlü yüzeyinden edindiğimiz his, bize yalnızca elektrik sinyali olarak ulaşmaktadır. Bir başka deyişle, fiziksel olarak gerçekleşen deneyimimiz, bizde oluşan his ile tümüyle farklıdır. Dolayısıyla, dışarıda var olan maddenin hiçbir zaman aslına dokunamayız. Bize ulaşan, dış dünyaya dair bir algıdır ve bu algılara dayanarak dış dünyanın nasıl bir yer olduğunu bilmemize imkan yoktur.

Bir maddeye dokunduğumuzde edindiğimiz his, bize yalnızca elektrik sinyali olarak ulaşmaktadır. Bir başka deyişle, bizde oluşan madde hissi, yalnızca elektrik sinyalleri yoluyla meydana gelmektedir. Dolayısıyla, dışarıda var olan maddenin aslına hiçbir zaman dokunamayız. Bizde oluşan algıdan yola çıkarak, fiziksel gerçeklikte o nesnenin neye benzediğini, dış dünyanın nasıl bir yer olduğunu bilmemize imkan yoktur.

Resimde tek bir tuşa basma eylemi ile parmağımızdan beyne kadar gerçekleşen işlemler görülmektedir.

BEYİN
Duyu korteksi
Talamus
Yolların kesişme noktası
Omurilik
Sinir impulsla-
rının yönü.
Omuriliğin kesiti
Omurilik yumrusu
Hücre çekirdeği

Pensilvanya Üniversite Hastanesi nükleer tıp bölümünde yardımcı doçent doktor Andrew B. Newberg konuyla ilgili olarak şunları belirtir:

> Geçmişte şöyle diyen bazı filozoflar vardı: "Bak, eğer bir kayaya tekme atarsam ayak parmağım acır, bu gerçektir. Bunu hissederim. Gerçek olduğunu hissederim. Bu canlıdır. Buna gerçeklik denir." Fakat aslında bu hala bir deneyimdir ve bu hala kişinin gerçeklik algısıdır.[62]

Örneğin sıcak bir maddeye dokunduğumuzda, onun hissini beyne iletmekle görevli olan sinirler devreden çıkarılsa, yanmakta olan elimizi hissetmemiz mümkün değildir. Sıcaktan yanma, onu hissetme ve bundan dolayı acı duyma hissi, yalnızca beynin yorumudur. Benzer şekilde dışarıda bir uyarıcı olmamasına rağmen, sırf elektrik sinyallerinin yapay üretimi sonucunda da algı hissi oluşabilir. Dışarıda yanan bir ateş olmamasına karşın, elimizin yandığını hissedebiliriz. Bu durum, buradaki yanma hissinin yalnızca bizim algı dünyamızda meydana geldiğinin bir diğer delilidir. Üzerinde dikkatle düşünülmesi gereken bu önemli gerçeği 20. yüzyılın ünlü düşünürü Bertrand Russell şöyle ifade etmiştir:

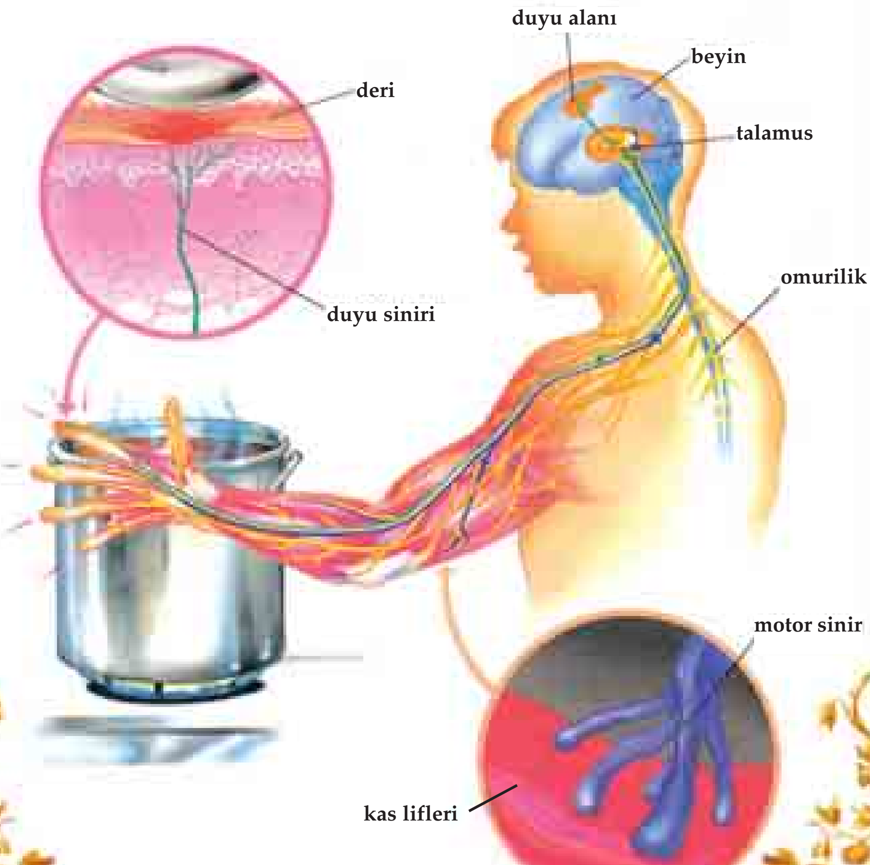
> …Parmaklarımızla masaya bastığımız zamanki dokunma duyusuna gelince, bu, parmak uçlarındaki elektron ve protonlar üzerinde bir elektrik etkisidir. Modern fiziğe göre, masadaki elektron ve protonların yakınlığından oluşmuştur. Eğer parmak uçlarımızdaki aynı etki, bir başka yolla ortaya çıkmış olsaydı, hiç masa olmamasına rağmen aynı şeyi hissedecektik.[63]

Maddenin temel niteliği, yani sertlik, bizim algı dünyamız için, bilimsel anlamda ortadan kalkmış bulunmaktadır. Bir şeyi görüyor olmamız onun gerçek fiziksel görünümüne dair bir delil ve ipucu vermediği gibi, bir şeye dokunmamız da, onun sertliğine dair hiçbir delil ve ipucu vermemektedir.

Dokunduğumuz şey, yalnızca beynimizde oluşan varlıktır. Dışarıdaki gerçek niteliğini ve görüntüsünü bilemeyeceğimiz bir hayaldir. Bilim yazarı J. R. Minkel, *New Scientist* dergisindeki bir yazısında bu gerçeği şu şekilde açıklar:

> Şu an bir dergi tutuyorsunuz, bunu katı bir madde olarak algılıyorsunuz ve siz bunun evrende bağımsız bir şekilde var olduğunu görüyorsunuz. Etrafınızdaki objeler de aynı şekilde, belki bir fincan kahve ya da bir bilgisayar, hepsi dışarıda gerçekmiş gibi görünüyor. Ama hepsi yalnızca bir hayal.[64]

Sıcak bir maddeye dokunduğunuzda, o sıcaklık hissini beyne iletmekle görevli olan sinirler devreden çıkarılsa, yanmakta olan elinizi hissetmeniz mümkün olmaz. Çünkü yanma hissi, yalnızca bizim algı dünyamızda meydana gelen bir histir.

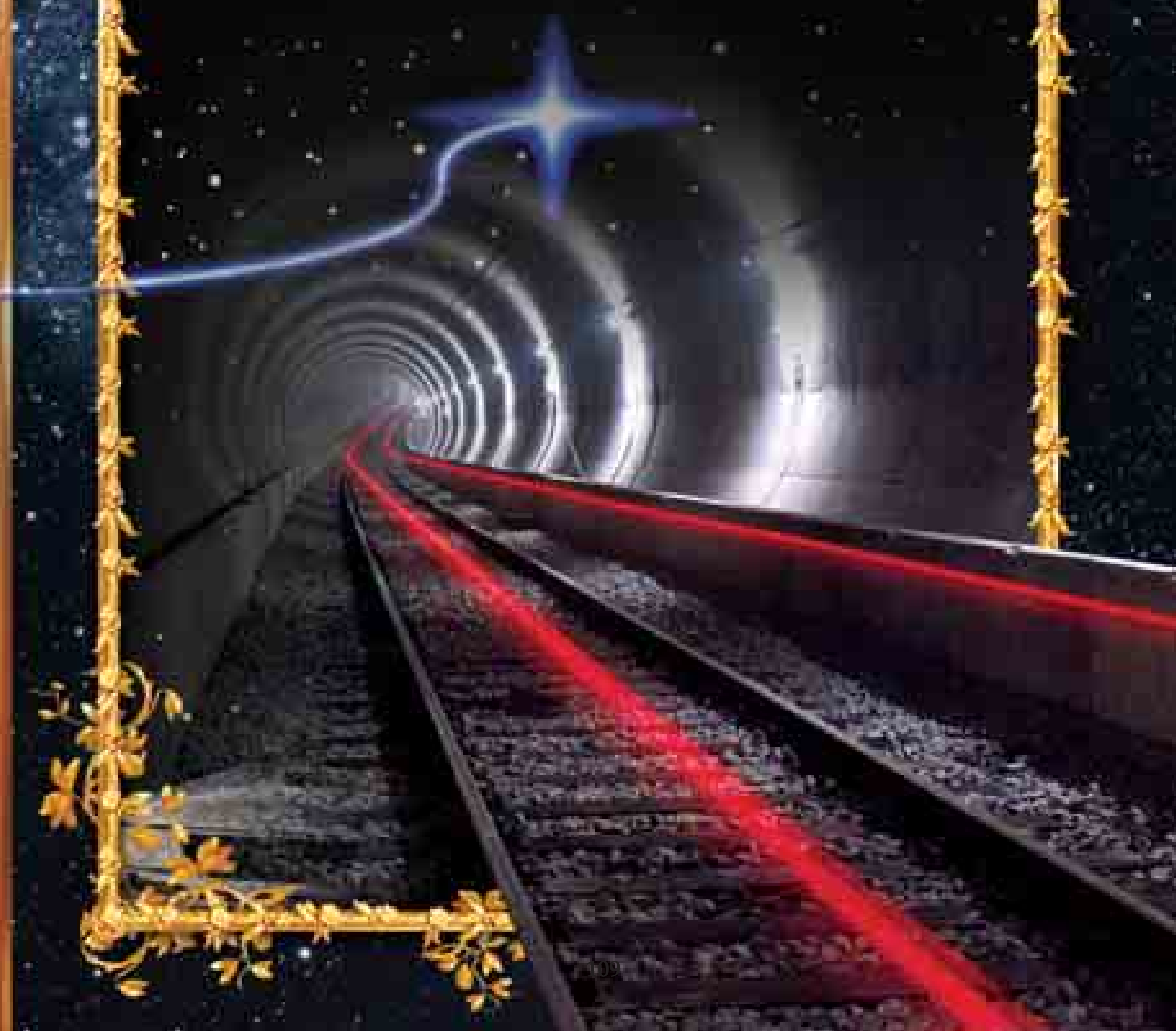
Mesafe de bir Algıdır, Yalnızca Beynimizde Oluşur

Karşımızdaki bir insanın uzak bir yerden yaklaşmakta olduğunu hemen anlarız. Görüntüsü, sesi ve büyüklüğü bulunduğu ortama göre değişiklik gösterir. Bu etkenlere göre bir değerlendirme yapar ve kişiyle aramızda nasıl bir mesafe olduğunu tayin ederiz. Ama gerçekte karşımızdaki kişi ile aramızda herhangi bir uzaklık yoktur. Onu uzakta bir yerlerde gördüğümüz inancı, yalnızca beynimizde yaptığımız bir kıyas nedeniyledir. Bir başka deyişle, uzaklık hissi yalnızca bir algıdır.

Uzaktan geldiğini sandığımız bir insanla bizim aramızda, aslında herhangi bir mesafe yoktur. Algıladığımız mesafe hissi, yalnızca beynin yorumudur. Ufka doğru uzayıp gittiğini zannettiğimiz bir tünel ile gerçekte aynı yerdeyizdir. Her şey, beynimizin içindeki bir noktada yalnızca bize seyrettirilmektedir.

Dış dünya adını verdiğimiz görüntü o kadar inandırıcı ve o kadar etkileyicidir ki, insanın, bunların tümünün birer algıdan ibaret olduğuna inanması için derinlemesine dikkat vererek düşünmesi gerekmektedir. Görüntüyü bu kadar inandırıcı ve etkileyici yapan şeyler ise mesafe, derinlik, renk, gölge, ışık gibi unsurlardır. Bu malzemeler o kadar kusursuzca kullanılmıştır ki, beynimizde üç boyutlu, renkli ve canlı bir görüntü haline gelirler. Sonsuz sayıdaki ayrıntı bu görüntüye eklenince, ortaya, hiç farkına varmadan bütün bir ömür boyunca aslı zannederek içinde yaşadığımız ama gerçekte sadece zihnimizde muhatap olduğumuz ve aslının sadece bir kopyası olan bir dünya çıkar.

Mesafe dediğimiz algı, bir çeşit üç boyutlu görme şeklidir. Görüntülerde mesafe ve derinlik hissini uyandıran şeyler ise perspektif, gölge ve hareket dediğimiz unsurlardır. Optik biliminde mekan (space) algısı denilen bu algı şekli, çok karmaşık sistemlerle sağlanır. Bu sistemi en basit şekliyle şöyle anlatabiliriz: Gözümüze gelen görüntü sadece iki boyutludur. Yani yükseklik ve genişlik ölçülerine sahiptir. Göz merceğine gelen görüntülerin boyutları ve iki gözün aynı anda iki farklı görüntü görmesi derinlik ve mesafe hissini oluşturur. Bizim her bir gözümüze düşen görüntü, diğer göze gelen görüntüden açı, ışık gibi unsurlar açısından farklıdır. Beyin bu iki farklı görüntüyü tek bir resim haline getirerek derinlik ve mesafe hissini oluşturur.

Uzaklık, bizim için yalnızca bir his olarak yaratılır. Biraz önce de belirttiğimiz gibi uzaktan geldiğini sandığımız bir insanla bizim aramızda aslında herhangi bir mesafe yoktur. Karşımızdaki kişi, bizim beynimizin içinde tek bir satıh üzerinde yaratılmaktadır. Algıladığımız mesafe hissi ise, yalnızca beynin yorumudur. Karşımızdaki insanın bizden uzakta olduğuna öylesine mutlak bir inancımız vardır ki, ona sesimizi duyurmak için yüksek sesle bağırır, ona yetişmek için tüm gücümüzle koşarız. Oysa ulaşmak istediğimiz insan, bizimle aynı yerdedir. Koşarak aştığımızı zannettiğimiz her santimetre karelik alan bizim beynimizin içinde var olan görüntünün parçasıdır. Aslında ne biz hareket ederiz, ne de karşımızdaki kişi bize yaklaşır veya bizden uzaklaşır. Her şey, beynimizin içindeki küçücük bir noktada bize yalnızca seyrettirilmektedir.

Karşımızdaki insanın bizden uzakta olduğuna dair öylesine mutlak bir inancımız vardır ki, ona sesimizi duyurmak için yüksek sesle bağırır, ona koşarak yetişmeye çalışırız. Oysa ulaşmak istediğimiz insan bizimle aynı yerdedir. Gerçekte ne biz hareket ederiz, ne de karşımızdaki insan bize doğru yaklaşır. Tüm görüntü, tüm mesafe, beynimizin içinde bizim için birer algı olarak yaratılmaktadır.

Örneğin gökyüzünde uçan bir uçağın bizden kilometrelerce uzakta olduğunu düşünürüz. Oysa o aslında, bizim yanı başımızda, beynimizin içindedir. Uçağa baktığımızda uçağın çıkardığı ses dalgasının ve o maddenin yaydığı ışık dalgalarının, gözümüze yansıyan frekansları ve boyutları sonucunda uçağın bizden binlerce kilometre uzakta olduğunu düşünürüz. Ancak beyin eğer 2 birim olan frekans ve boyutu 1 birim olarak algılasaydı, durum çok daha başka olurdu. Bu durumda, binlerce kilometre uzakta olduğuna emin olduğumuz uçağın, çok daha farklı bir mesafede olduğuna ikna olur ve bunun gerçekliğinden şüphe etmezdik.

İnsan, karşısındaki derinlik hissi içinde pek çok detay görür. Biraz ilerisinde elinde tuttuğu kitabı, onun daha ilerisinde televizyon, biraz daha uzakta pencere, daha ilerilerde pencereden görülen uçsuz bucaksız orman ve en uzakta ise Güneş'i gör-

Gökyüzündeki bir uçağın bizden kilometrelerce uzakta olduğunu düşünürüz. Oysa o aslında, bizim yanı başımızda, beynimizin içindedir. Uçak ile aramızda, hiçbir mesafe yoktur.

Zihin gücü, her birimizin paylaştığı bir şeydir. Ama zihnimizde olup bitenler, zihnin meydana getirdiği şekiller değişmektedir. Bu bizim kişisel gerçekliğimizdir, her birimizin bildiği ve tecrübe ettiği gerçekliktir. Bizler, istisnasız olarak bu kişisel gerçeklikle fiziksel gerçekliği karıştırırız, "dışarıdaki" dünya ile doğrudan bağlantı halinde olduğumuza inanırız. Ama tecrübe ettiğimiz renkler ve sesler aslında "dışarıda" değildir; bunların tümü zihindeki şekillerdir, bizim meydana getirdiğimiz görüntülerdir. Bu gerçek bizi, bilinç ile gerçek arasındaki ilişkiyi tekrar düşünmeye götürmektedir. (Peter Russell, From Science to God "A physicist's Journey into the Mystery of Consciousness", New World Library, 2002, s. 39)

mektedir. Elleri, bacakları, gövdesi de bu görüntünün içindedir. Her birinin belirli bir perspektifi, gözlemlediği yerden belli bir uzaklığı vardır. Ya da başka bir deyişle, o böyle algılamaktadır. Derinlik hissi, perspektif, gölgeler ve görüntünün içinde gördüğü kendi bedeni, gerçek bir dış dünya gördüğü konusunda kendisini ikna etmektedir. Oysa gözlemlediği kendi bedeni de dahil olmak üzere her şey, beyninin içindeki elektrik sinyallerinin bir etkisidir. Hemen karşısında duran kitap ile en uzakta zannettiği Güneş arasında bir mesafe yoktur. Bunlarla kendisi arasında da bir mesafe yoktur. Gözlemlediği her şey, beyninde oluşan tek bir görüntünün birer parçasıdır.

İki boyutlu bir retinada derinlik hissinin oluşması, iki boyutlu bir resim tuvalinde gerçekçi bir derinlik hissi oluşturmaya çalışan ressamların kullandığı tekniğe çok benzer. Derinlik hissini oluşturan bazı önemli unsurlar vardır. Bunlar; nesnelerin üst üste yerleşmesi, perspektif, doku değişimi, boyut, yükseklik ve harekettir. Ressamların tablolarında kullandıkları yöntem, beynimizde meydana gelen görüntü için de geçerlidir. Beynimizdeki iki boyutlu bir mekanda derinlik, ışık, gölge aynı metodla meydana gelir. Bir görüntüde ayrıntılar, yani ışık, gölge ve boyutlar ne kadar detaylı olarak işlenirse, o görüntü o kadar gerçekçi olur ve duyularımızı aldatır. Böylece biz üçüncü boyut olan derinlik ve mesafe varmış gibi hareket ederiz. Halbuki gördüğümüz bütün görüntüler bir film karesi gibi tek bir satıh üzerinde bulunur. Beynimizdeki görme merkezi son derece küçüktür! Bütün o uzak mesafeler, uzaktaki evler, gökteki yıldızlar, Ay, Güneş, havada uçan uçaklar, kuşlar gibi görüntüler bu küçük mekana sığdırılır. Yani sizin bakıp binlerce kilometre yukarıda dediğiniz bir uçakla, elinizi uzatıp tutabildiğiniz bardak arasında teknik anlamda bir mesafe yoktur, tümü beyninizdeki algı merkezinde tek bir yüzey üzerindedir.

Bu, müthiş bir yaratılış delili, muhteşem bir sanat, mükemmel bir eserdir. Allah, her bir insanın zihninde, bu mükemmel görüntüyü ve detayı, her an, kesintisiz olarak var etmektedir. İnsanın, karşısındaki üç boyutlu, derinlikli görüntünün varlığından şüphe edebileceği hiçbir eksiklik bulunmamaktadır. Bize ait dünya, sanki dışarıdaki aslının kopyası olarak sürekli yaratılmaktadır ve bu dünyaya ait her ayrıntıda, her sanatta, tüm bunların Sahibi'nin gücü, kudreti ve yaratma sanatı tecelli etmektedir. Tüm alemleri yaratan, bunların tümünü her insan için ayrı ayrı var eden, tüm varlıkların Sahibi ve Hakimi olan Yüce Allah'tır.

Allah ayetlerinde şöyle buyurur:

Allah, yedi göğü ve yerden de onların benzerini yarattı. Emir, bunların arasında durmadan iner; sizin gerçekten Allah'ın her şeye güç yetirdiğini ve gerçekten Allah'ın ilmiyle her şeyi kuşattığını bilmeniz, öğrenmeniz için. (Talak Suresi, 12)

Görmüyorlar mı; gökleri ve yeri yaratan Allah, onların benzerini yaratmaya gücü yeter ve onlar için kendisinde şüphe olmayan bir süre (ecel) kılmıştır. Zulmedenler ise ancak inkarda ayak direttiler. (İsra Suresi, 99)

Bizim İçin "Gerçek" Nedir?

"Kendilerini gördüğümüz ve dokunduğumuz için ve bize algılarımızı verdikleri için nesnelerin varlığına inanırız. Oysa algılarımız sadece zihnimizde var olan fikirlerdir. Şu halde algılar aracılığıyla ulaştığımız nesneler fikirlerden başka bir şey değildirler ve bu fikirler, zihnimizden başka yerde bulunmazlar zorunlu olarak… Bütün bunlar mademki sadece zihinde var olan şeylerdir, öyleyse evreni ve şeyleri zihnin dışında varlıklar olarak hayal ettiğimizde, yanılmaların içine düşmüş oluyoruz demektir…"[65]

George Berkeley

Herhangi bir varlığı görmemiz, onun sesini duymamız veya ona dokunmamız, dışarıdaki maddesel dünyanın niteliği hakkında hiçbir bilgi vermemektedir. Bizim için bir maddeyi madde yapan, onun fiziksel varlığına dair bize delil veren şey, onu algılıyor oluşumuzdur. Ama aslında bizim algı dünyamızda, algının gerçekleştiği merkez olan beynin içinde ne görüntü, ne ses, ne lezzet, ne de koku vardır. Beynin içi zifiri karanlıktır, beynin içi sessizdir. Beynin içinde kokuyu algılayan, oluşan görüntüleri izleyen küçük varlıklar yoktur. Dolayısıyla, beynin içinde görüntülerin ve seslerin oluşması mantıksızdır, anlamsızdır ve bilimsel olarak imkansızdır. Ancak bizler, bu zifiri karanlık ve sessiz mekanın içinde, hayranlık uyandırıcı derecede mükemmel, renkli, hareketli ve net bir dünya görürüz. Bu öyle bir dünyadır ki, yalnızca beynimizin içinde oluşan bir algı dünyası olmasına rağmen, gerçekliği oldukça ikna edicidir.

Beyinde, dünyanın en mükemmel kamerasından daha kaliteli görüntü sağlayan, en gelişmiş üç boyutlu sinema ve televizyondan daha net ve renkli bir görüntü meydana gelmektedir. Beyinde, en gelişmiş müzik sisteminden daha mükemmel olan, daha net ve çok boyutlu, gerçeğinden ayırt edilemeyen sesler mey-

dana gelmektedir. Yine beyinde, parfümün, gülün kokusu oluşmakta; sıcak, soğuk hissi mükemmel şekilde meydana gelmektedir. Bu kusursuz netlikteki dünya, Allah'ın dilemesi ile kesintisiz olarak bizlere sunulmaktadır.

Kalabalık bir pazar yerinde etrafına bakan insan, etrafta koşuşturmakta olan çocukları, alışveriş yapan birbirinden farklı insanları, rengarenk vitrinleri, yiyecekleri, yol boyunca dolaşıp duran sokak kedilerini, sıcak havayı, civardaki kafeteryalardan yükselen yemek kokularını aynı anda algılayıp hissedebilmektedir. Kimi zaman yanındaki kişiyle sohbete dalmakta, yanından geçen tanıdığı kişilere selam vermekte, etraftaki çiçekleri koklamaktadır. Ama aslında bu insan, sadece beyninin içinde oluşan bir görüntüyü izlemektedir. Etrafında gördüğü kalabalık, gözlemlediği detaylar, burnuna gelen hoş kokular, beyninin içindeki hayali ekranda oluşmaktadır. O ise, duyuları vasıtasıyla kendisine izlettirilen görüntüyü seyretmekte ve hissetmektedir. Bunların tümü, bu kişinin yaşantısıdır ama aslında her biri onun beyninde oluşan algılar bütününden başka bir şey değildir.

Gerçekte içinde bulunduğu ortam, yani bu dünyanın aslı, kişinin kendisine hissettirilen gibi midir? Bunu bilemeyiz. Gerçekten etrafında kalabalık insanların olup olmadığı veya çiçeklerin kokusunun bütün ortamı kaplayıp kaplamadığı konusuyla ilgili bir bilgi edinmemiz mümkün değildir. Bize gösterilen, yalnızca ortamın algıladığımız şeklidir. Bizim için dış dünya, yalnızca algıladığımız dünyadır. Organlarımızın bize ilettiği elektrik sinyalleri ortadan kalktığında, dışarıda bir dünya olmasına rağmen, bizim dış dünyamız da ortadan kalkacaktır.

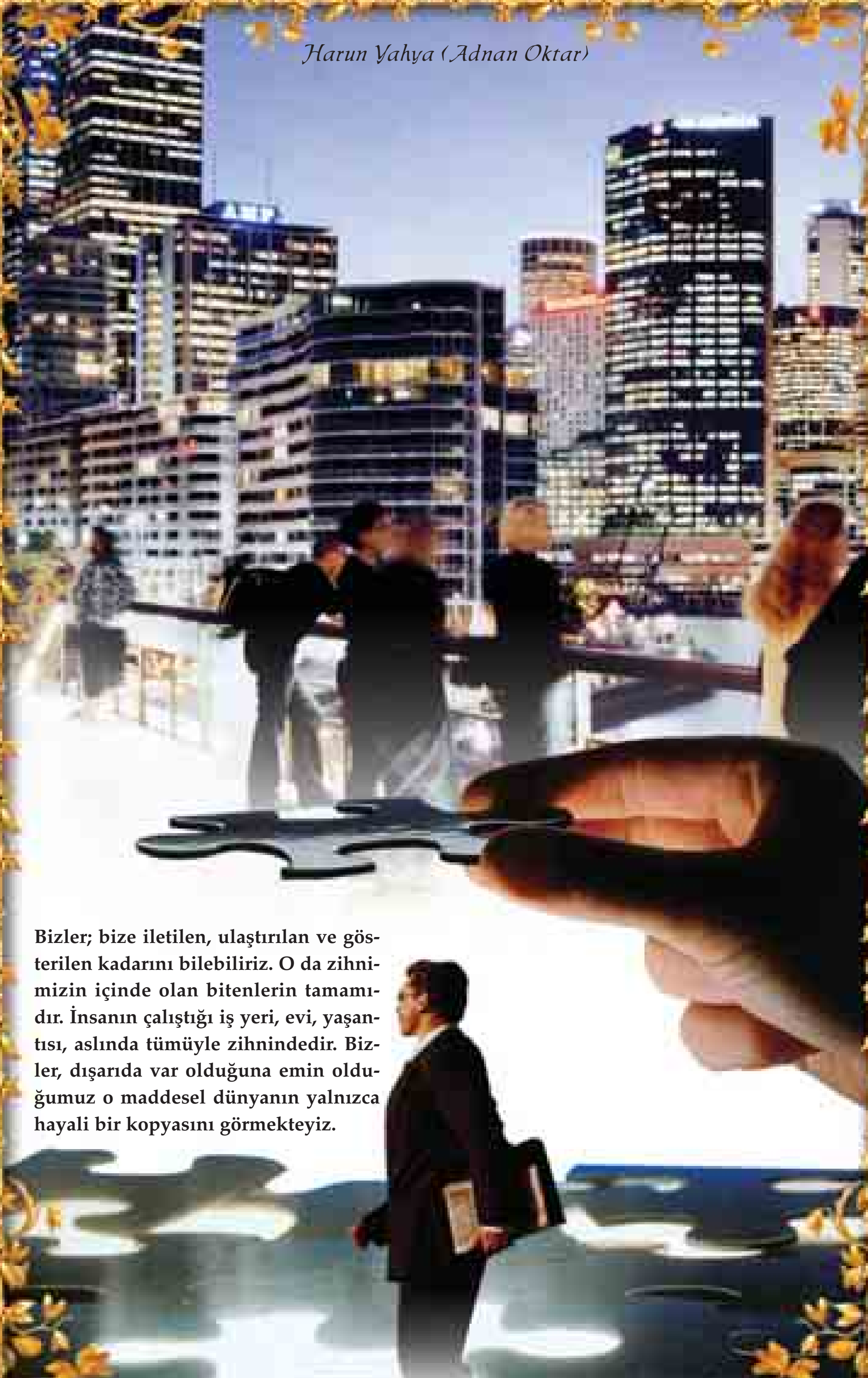
Biz; bize iletilen, ulaştırılan ve gösterilen kadarını bilebiliriz. O da zihnimizin içinde olan bitenlerin tamamıdır.

Gerard O'Brien, dış dünya ile algıladığımız dünya kavramını şu şekilde açıklar:

> Bizim yaşadığımız dünyanın, bir anlamda kafalarımızın içinde oluşturulan dünyanın, gerçekte dünyanın aslı olup olmadığı ile ilgili bir soru akla geliyor. Çünkü eğer bir dizi teorisyenin benimsediği gibi dünyanın aslında beynimizde oluşturulduğunu kabul edersek, bu durumda bizim dünyada tecrübe ettiklerimiz ile deneyimlerimiz dışındaki gerçek dünya arasındaki benzerlik gerçek bir soru işareti olarak karşımıza çıkıyor. Eğer bizim dünyadaki deneyimlerimiz ile dünyanın gerçekte nasıl olduğu arasında büyük *uyuşmazlıklar* olduğunu düşünüyorsanız, bu durumda bizim gördüğümüz dünyanın ve deneyimlerimizin bir bakıma hayal olduğu düşünülebilir.[66] (vurgu orijinaline aittir.)

Şu durumda bize göre gerçek nedir?

İnsanın gerçeklik dediği şey, beyninin ve hislerinin dışında maddi olarak var olan bir gerçek dünyaya işaret eder. İnsan, bu dünyayı gözlemlese de gözlemlemese de bunun varlığına olan inancı tamdır. Sabah kalktığında kendi odasının içinde olduğundan emindir. Bürosunu ve bürosundaki bilgisayarının tam olarak bulundukları yerde olduklarını varsayar, ertesi

Bizler; bize iletilen, ulaştırılan ve gösterilen kadarını bilebiliriz. O da zihnimizin içinde olan bitenlerin tamamıdır. İnsanın çalıştığı iş yeri, evi, yaşantısı, aslında tümüyle zihnindedir. Bizler, dışarıda var olduğuna emin olduğumuz o maddesel dünyanın yalnızca hayali bir kopyasını görmekteyiz.

sabah tekrar işe gittiğinde bunları burada bulacağından da emindir. Günün sonunda eve gitmek için yola çıktığında evinin orada olacağını farz eder. Arkadaşlarının, ailesinin, tanıdıklarının, akrabalarının, onları görse de görmese de var olduklarını kabul eder. Her gün yaşadığı ve tekrarladığı bu günlük tecrübelerin çoğu, tüm bu durumları sorgulamaya mahal vermemekte, hatta tam tersine tüm bunları teyid edecek şekilde gerçekleşmektedir.

Ama aslında bunların tümü zihnimizdedir. Bize hissettirilen şeylerdir. Dışarıda var olduğuna emin olduğumuz o maddesel dünyanın yalnızca hayali bir kopyasını görmekteyiz. Bizim dünyamızı, sadece sahip olduğumuz algılar meydana getirmektedir.

Susan Blackmore, beynin içindeki bu dünyayı, şu şekilde tanımlamıştır:

> Zihin, kişisel bir tiyatro gibidir. Ben, bu tiyatronun içinde, kafamın içinde bir yerlerdeyim ve gözlerimden dışarı doğru bakıyorum. Ama bu, çok duyulu bir tiyatrodur. Bu nedenle, dokunuşları, kokuları, sesleri ve hisleri de tecrübe edebiliyorum. Ayrıca ben, hayal gücümü de kullanabiliyorum. İç gözüm veya iç kulağım sayesinde zihinsel bir ekran üzerinde görüntüleri ve sesleri görünür hale getirebiliyorum. Bunların tümü benim bilincimi oluşturuyor ve "ben" bunları tecrübe eden izleyiciyim.[67]

Bizim gözlemlediğimiz dünya, yalnızca bir kopya dünyadır. Işıklarla donatılmış bir lunapark, beyinde oluşan bir kopya görüntüdür. Kaynağı yalnızca elektrik sinyalleridir. Çevremizdeki insanların, yakınlarımızın, etraftaki kuşların sesleri, beynimizin içinde oluşan kopya seslerdir. Kaynağı yalnızca elektrik sinyalleridir. Yediğimiz bir meyvenin tadı ve kokusu, beynimizde oluşan kopya lezzet ve kopya kokudan ibarettir. Meyvenin aslını yememiz imkansızdır. Beynimizdeki meyvenin her türlü özelliğinin kaynağı elektrik sinyalleridir.

Hiçbir zaman Güneş'in gerçek sıcaklığını, denizin gerçek serinliğini ve bir buz parçasının gerçek soğukluğunu hissetmiş değiliz. Çünkü Güneş'in, denizin ve buzun asıllarına hiçbir zaman ulaşamadığımız gibi, onların bizde meydana getirdiği etkiler de yalnızca elektrik sinyalleridir.

Karşımızda duran su bardağı, aslında bizden uzakta değildir. Karşımızda durmamaktadır. O, beynimizin içindedir. Onun görüntüsünü beynimizin içinde görürüz. Bardağın cam yüzeyine dokunduğumuzu zannettiğimizde, aslında bardağın aslına dokunmayız. Çünkü dokunmayı hisseden parmaklar değil, beynimizdir. Bu durumda insan, hiçbir zaman gerçek bir bardağa dokunamaz. O bardaktaki suyu içemez. İçtiği su, yine insanın kendi beyninde oluşan algıların verdiği bir su içme hissinden ibarettir.

Ülkemizde de gösterime giren *What The Bleep Do We Know?* (Ne Biliyoruz ki?) belgesel filminde Atlanta Georgia'da Life Üniversitesi'nden tıp doktoru Joe Dispenza, "beyniniz şurada (dışarıda) olanla burada (beynin içinde) olan arasındaki farkı bilmez" diye belirtmekte, aynı belgeselde Fred Alan Wolf ise, "'burada' (beynin içinde) olandan bağımsız bir 'şurada' (dışarıda olan) yoktur"[68] demektedir.

Yaşadığımız hayat, söz konusu kopya algıların bir bütünüdür. Bunların gerçekçi görüntüsü ise oldukça aldatıcıdır. Biz, karşımızdaki kişinin de bizimle aynı şeyleri algıladığını düşünür, onunla bu konuda hemfikir olur ve algıladığımız dünyanın gerçek halini gözlemlediğimizi zannederiz. Oysa gördüğümüz ve duyduğumuz şeyler konusunda bizimle hemfikir olan karşımızdaki kişi de, bizim beynimizde oluşan bir görüntüden ibarettir. Ayrıca, onun algıladığı şeylerin bizimkinden farkının ne olduğunu hiçbir zaman bilemeyiz. Bizim için yeşilin nasıl bir şey olduğunu, ıhlamur kokusunun neye benzediğini ona tarif edebilmemiz mümkün değildir.

Bu durumda gerçek nedir? Joe Dispenza, konuyla ilgili olarak şu soruları sorar:

> Bilimsel deneyler gösterdi ki, eğer bir kişiyi alıp beynini belli PET taramalarıyla veya bilgisayar teknolojisiyle incelerken belli bir nesneye bakmalarını istersek beynin belli bölgeleri aydınlanıyor. Sonra gözlerini kapatıp aynı nesneyi hayal etmeleri istendiğinde, sanki o nesneye gerçekten gözle bakıyormuş gibi, beynin aynı bölgeleri aydınlanıyor. Bu, bilim adamlarının şu soruyu sormasına neden oldu: O zaman kim görüyor? Beyin mi görüyor? Yoksa gözler mi? Gerçek ne? Gerçek olan beynimizle gördüğümüz mü? Yoksa gözlerimizle gördüğümüz mü? Ayrıca gerçek şu ki, beyin çevresinde gördükleriyle hatırladıkları arasındaki farkı bilmez. Çünkü aynı özel sinir ağları ateşlenir. Bunun üzerine bilim adamları yine aynı soruyu sorar: Gerçek nedir?[69]

"What the Bleep Do We Know?" belgeselinde J. Z. Knight, gerçekliği şöyle tanımlamıştır:

> Bu gerçekliğe gerçek demeye izin verdik... hayal gücüyle... hareketsizliği kırmak, kaostan çıkmak ve onu biçiminde tutmak için ona "madde" diyoruz.[70]

Bizler, yalnızca bize ait olan bir algı dünyasının içinde yaşarız. Bu dünyadaki görüntüler, başka kimsenin bizimle paylaşamayacağı, kimsenin onaylayamayacağı görüntülerdir ve biz bu görüntüleri gerçek olarak kabul ederiz. Bu durumda, gerçek sadece bir hayal midir? Sadece bize hissettirilenlerden mi ibarettir? Kendi bedenimiz olarak sahiplendiğimiz beden, kendi yaşamımız diye kabul ettiğimiz yaşam, bizim zihnimizde sadece bir hayal olarak mı var olmaktadır?

Bunların tümü gerçekten de birer hayaldir. Kendi beynimizin içinde var edilen bir hayal aleminin içinde varlığımızı sürdürürüz. Dışarıdaki gerçek dünyayı izlediğimizi düşünürüz. Ama aslında bizim için beynimizde yaratılan yepyeni bir dünya vardır ve bizim bunun dışına çıkmamız imkansızdır.

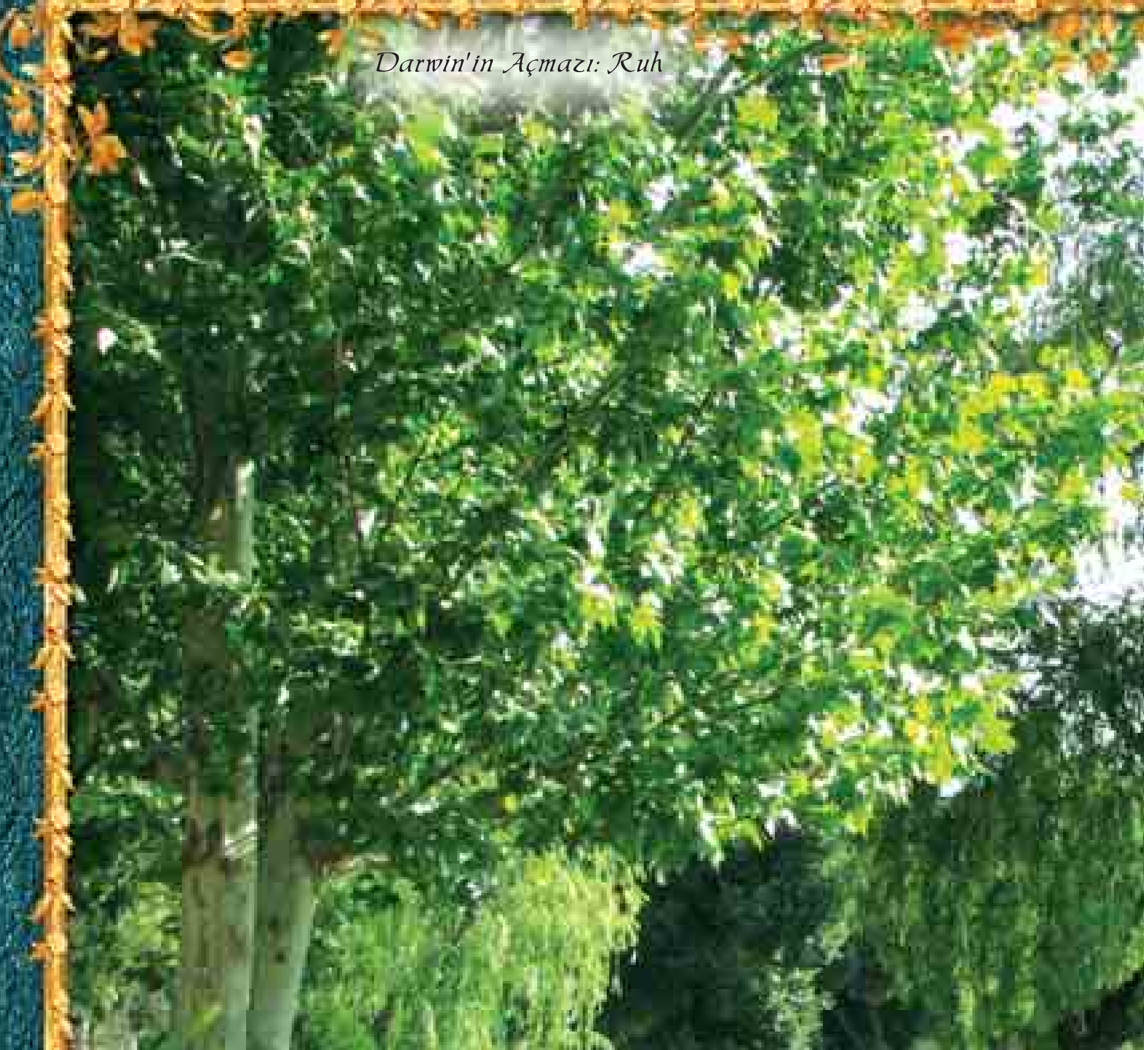
Filozof Geoff Haselhurst, bizim beynimizde oluşturduğumuz gerçeklik kavramı konusunda bilimin açıklamasız kaldığını şu sözlerle açıklar:

> İkinci olarak, (ve hayal kırıklığına uğratıcıdır ki) algılarımız bizi aldatırlar. Felsefeciler, binlerce yıldır zihnimizin algılarımızı temsil ettiğini ve bu nedenle bizim gördüğümüz, tattığımız ve dokunduğumuz dünyanın, bizim algılarımıza sebep olan gerçek dünyadan farklı olduğunu biliyorlardı. Renk algımız, zihnimizin nasıl belirli bir ışık frekansını temsil ettiğine çok açık bir örnektir. Dahası, eğer gerçekliği tanımlayacaksak, bunu algılarımızı meydana getiren gerçek varlıklardan yola çıkarak yapmamız gerekir, aslını tam temsil etmeyen duyularımızdan değil. Bu nedenle bilim, deneysellik üzerine kurulmuş olduğundan, gerçekliği tanımlama konusunda pek başarılı olmamaktadır.[71]

Peter Russell ise şu açıklamaları yapar:

> Öncelikle, modern fiziğin vardığı sonuçların bizim deneyimlerimizden veya gerçeklerden çok uzaklaştığını şaşırtıcı bulabiliriz... Ama bundan daha şaşırtıcı olan, insan beyninde oluşan gerçeklik görüntüsünün, her şeyin aslına uygun olan tam bir görüntüsü olmasıdır... Maddesel dünyadan bahsettiğimizde, genellikle onun altında yatan gerçekliği kastederiz – bizim "dışarıda" olarak algıladığımız dünyayı. Ama aslında biz sadece gerçeğin görüntüsünü tarif ederiz. Bizim tecrübe ettiğimiz maddesellik, hissettiğimiz katılık, bildiğimiz "gerçek dünya"nın tümü, zihinde yaratılan görüntünün parçalarıdır. Bunların tümü gerçeği yorumlama şekilleridir. Her ne kadar kulağa çelişkili gelse de, madde, zihinde yaratılan bir şeydir.[72] (vurgu orijinaline aittir.)

Bu durumda bizim için gerçek, dışarıda aslına hiçbir zaman ulaşamayacağımız madde değildir. Beynimizde bunların tümünün elektrik sinyallerinden oluşan bir görüntüsü meydana geldiğine göre, gerçek, bizim beynimizde oluşan dünya da değildir. Bu dünya tümüyle hayaldir, bir illüzyondur.

Gerçek (hak) Rabbinden (gelen)dir.
Şu halde sakın kuşkuya
kapılanlardan olma.
(Bakara Suresi, 147)

Biz bu dünyayı izleyerek yanılır, aldanırız. Dolayısıyla "gerçek", bizim için ne dışarıda, ne de beynimizin içindeki görüntüdedir.

Peki bu durumu fark edip kabullenmek zor mudur? Fred Alan Wolf, insanların içinde yaşadıkları hayal dünyasına olan alışkanlıklarını ve "asıl gerçeklik" kavramından nasıl uzak durmaya çalıştıklarını şu sözlerle özetler:

> Bizler bilinçsizce içimizde gömülü olan bu sırrı saklama çabası içindeyiz... Bir başka deyişle, bizler bilinçsizce, her şeyin gördüğümüz şekilde olduğu illüzyonun altında yaşamayı seçiyoruz. Bu yalnızca benim veya sizin için geçerli olan önemli bir gerçek değil, bu evrenin varlığının en derin sırrıdır... Bunun (bu sırrı saklama çabasının) sonuç vermesinin tek nedeni, buna inanmakta hepimizin hemfikir oluşumuzdur. Eğer buna inanmayı bir dakika veya sadece bir saniye, hatta tek bir milisaniye kadar durdurursak ve bilincimizin bunu durduğumuzun farkına varmasını sağlarsak, bu sırrın açığa kavuştuğunu görürüz.
>
> Yaşantımızın bazı noktalarında, bir şekilde, bir yerlerde, sadece bir anlığına, bu büyük sırrın ortaya çıktığı zamanlar olur... Ama hiçbir zaman "yaşasın" diye bağırmayız. Tiyatro salonunda kimsenin şaşkınlıktan nefesi kesilmez. Tek bir yaratıcı eylem sırasında, bir şey hiçlikten ayırt edilir olur, ama kendimizi kandırarak bunu görmeyiz. Bu, bu şekilde devam eder. Etrafı alkışlar doldurmaz. Arkamıza dayanır, gösteriyi izler, derin bir nefes alır ve şöyle deriz: "Biz bunu hiçbir zaman çözemeyeceğiz, en iyisi sadece kabul edelim."
>
> ... Pek çoğumuz alışkanlık olarak bu konuda bilinçsiz şekilde kalır ve varlığımızın son nanosaniyesine kadar bu hayale sıkıca yapışmış olarak yaşarız. Okyanus ile yeryüzü arasındaki hava, yer ve su arasındaki sınıra bakarız. Kabaran kuma, suya ve havaya bakar ve farkları hatırlarız. Aynı şekilde, yaşamımızı görünmeyen bir zarın bizi

"oradaki dış dünyadan" ayırdığı oldukça rahat bir zan içinde geçiriyoruz. "İçeride", zihnimizin içinde, bizim hayal gücümüzün iç dünyasında, güvenlikte ve yalnızız. Hiçbir şekilde, hiç kimse veya hiçbir şey bizim zihin dünyamızın içine izinsiz giremez. Bedenimizdeki her duyu, bize sürekli olarak bunun gerçek olduğunu söyler, her birimiz yalnızızdır. "Dışarıdaki" ve "içerideki" dünyaları birbirinden ayıran algısal gösterilerimizle yüzleştirecek her türlü bilgiyi, her düşünceyi, her algıyı, her hayali hikayeyi inkar ederiz. Bize farklı bir hikaye anlatan kişilere şüpheyle bakar ve muhtemelen onların yanlış yola sapmış olduğunu düşünür, hatta deli olduklarına kanaat getirerek onları başımızdan atmaya çalışırız.[73]

Beynimizde oluşan dünyanın gerçek olmadığını kavramak ve bunu kabullenmek, bir materyalist için oldukça zordur. Ama bu, bugün bilimin doğrulamış olduğu bir durumdur. Buna rağmen, Fred Alan Wolf'un da belirttiği gibi, bu büyük gerçek görmezden gelinir. Bir hayal dünyasında yaşamakta olmamız, sıradan bir bilimsel buluş gibi yansıtılır ve çözülemeyen bir problem olarak kabul edilir. Bunun tek nedeni, bizim için "gerçek" olanın, materyalist zihniyet için "kabul edilemez" oluşudur. Materyalistlerin kabul edemedikleri ve bilim adamlarının arayıp durdukları bu "gerçek", insana ait *ruhtur*. Bu dünyada mutlak olan ve ahirette sonsuza kadar varlığını sürdürecek olan insan ruhudur. Bu ruhu insana veren Allah'tır. İnsanın dışında var olan madde de, insanın kendi bedeni de, zihninde meydana gelen hayatı da bir gün yok olup gidecektir. Baki ve Mutlak olan, Yüce Allah'ın dilediğine verdiği Kendi emrinden olan "ruh"tur.

Hani Rabbin meleklere: "Gerçekten Ben, çamurdan bir beşer yaratacağım" demişti.
"Onu bir biçime sokup, ona Ruhum'dan üflediğim zaman siz onun için hemen secdeye kapanın." (Sad Suresi, 71-72)

Rüyadaki Gerçeklik

Rüya gördüğümüz sırada, aslında hiç kimseyle konuşmayız. Hiç kimseyi görmeyiz, gözlerimiz kapalıdır. Koşmayız, yürümeyiz. Karşımızda ürküp kaçmamıza neden olan varlıklar veya güzelliğini izlediğimiz yemyeşil ve geniş bir çimenlik veya aşağıya bakmaya korktuğumuz dev gökdelenler veya kalabalık insan toplulukları yoktur. Bizler, karşımızda tüm bu görüntüler varken, aslında yatağımızda yalnız başımızayız. Etrafımızda olduğunu zannettiğimiz kalabalığın çıkardığı şiddetli gürültü, sessiz odamızda bize hiçbir zaman ulaşmamaktadır. Hızla koştuğumuzu zannettiğimiz bir anda aslında neredeyse hiç hareket etmemekteyiz. Yanımızdaki insan ile hararetli bir konuşma yaparken aslında ağzımızı bile açmayız. Ama rüya gördüğümüz sırada, tüm bunları net olarak yaşarız. Çevremizdeki insanlar, ortam, yaşadığımız olaylar o kadar gerçekçidir ki, rüya sırasında bunları gerçekte yaşadığımızdan hiçbir zaman şüphe duymayız.

Rüya gördüğümüz sırada, kapkaranlık sessiz bir ortamda yalnız başımızayızdır. Gözlerimiz kapalıdır, koşmayız, konuşmayız, hiç kimseyi görmeyiz. Ama rüya sırasında çevremizdeki insanlar, ortam, yaşadığımız olaylar o kadar gerçekçidir ki, tüm bunları gerçekte yaşadığımızdan hiçbir zaman şüphe duymayız. Rüya örneği, bize dış dünyanın algılardan oluştuğunu kanıtlayan önemli bir delildir.

Rüyamızda bize araba çarptığını görebilir ve bununla ilgili hisleri net olarak algılayabiliriz. Araba yaklaşırken hissettiğimiz korkuyu, arabanın geliş şeklini ve hızını, bize çarptığında bedenimizde meydana gelen acıyı gerçekte olduğu şekilde yaşar ve bu olayın gerçekliğine dair hiçbir kuşku duymayız. Havanın sıcaklığı, insanların bakışları, giydiğimiz kıyafetler, her şey son derece gerçekçidir. Ama aslında bunların hiçbirini yaşamamışızdır. Bize ulaşan hiçbir ışık, hiçbir ses yoktur. Görüntünün, sesin, kokunun oluşması için hiçbir sebep yoktur. Dış dünya dediğimiz kavram, yok olmuştur. Sadece zihnimizde yaşanan bir hayat vardır. Ama bunun bu şekilde olduğunun farkında olmayız. Rüya gördüğümüz sırada bize tüm bunların bir rüyadan ibaret olduğu hatırlatılacak olsa, buna ihtimal vermez, içinde yaşadığımız dünyanın gerçekliğine oldukça ikna oluruz. Bizim için, rüya sırasında gördüğümüz, kokladığımız, dokunarak hissettiğimiz ve duyduğumuz şeylerin kesin bir gerçekliği vardır. İşte bu nedenle, rüya sırasında korkularımız, sevinçlerimiz, endişelerimiz gerçektir. Bütün fiziksel deneyimleri, uyanıkken yaşadığımız şekli ile yaşarız. Rüya sırasında, rüyada olduğumuzdan şüphelenmemizi gerektirecek hiçbir delil söz konusu değildir.

Rüya örneği, bize ait dış dünyanın bir algıdan ibaret olduğu gerçeğini kanıtlamak için oldukça etkili bir örnektir. Rüya sırasında insan, çevresindekilerin gerçek olmadığına ikna olamadığı gibi, gerçek hayat dediği bu dünya içinde yaşarken de, bunun yalnızca zihnimizde algılanan bir gerçeklikten ibaret olduğuna ikna olmakta oldukça zorluk çeker. Oysa "gerçek hayat" dediğimiz görüntüleri algılayış biçimimiz, rüyaları algılayış biçimimizle tamamen aynıdır. Her iki görüntü de zihnimizde oluşur. Her iki görüntüyü de izlerken bunların gerçekliğinden şüphe duymayız. Oysa rüyaların gerçek olmadığına dair elimizde gerçek bir delil vardır. Rüyadan uyandı-

ğımızda, "demek ki gördüklerim sadece bir rüyaymış" deriz. Öyle ise, şu anda gördüklerimizin bir rüya olmadığını nasıl ispatlayabiliriz?

Allah, ayetlerinde bu gerçeği şöyle haber verir:

Sur'a üfürülmüştür; böylece onlar kabirlerinden (diriltilip) Rablerine doğru (dalgalar halinde) süzülüp-giderler. Demişlerdir ki: "Eyvahlar bize, uykuya-bırakıldığımız yerden bizi kim diriltip-kaldırdı? Bu, Rahman (olan Allah)ın va'dettiğidir, (demek ki) gönderilen (elçi)ler doğru söylemiş". (Yasin Suresi, 51-52)

Şu anda bunun ispatı, bize bilimsel olarak verilen delillerdir. Rüyadan uyanacağımız an ise, yaşamımızın sona ermesi ile başlayacaktır. Şu durumda, asıl doğru olan bu dünyanın bizler için sadece bir hayal, bir rüya gibi zihinde yaşandığını kabul edip ona göre davranmaktır.

Peter Russell, rüyadaki gerçeklik ile yaşadığımız dünyaya ait gerçekliği şu şekilde karşılaştırır:

> Dünya algımız, "dışarıda" olanın oldukça ikna edici bir görüntüsüdür. Ama bizim gece gördüğümüz rüyalardan daha "dışarıda" olan hiçbir şey yoktur. Rüyalarımızda etrafımızda görüntülerin, seslerin ve hislerin olduğunun farkında oluruz. Kendi bedenimizin farkında oluruz. Düşünür ve karar veririz. Korkuyu, kızgınlığı, mutluluğu ve sevgiyi yaşarız. Diğer insanları, bizimle konuşan ve bizimle etkileşim içinde olan ayrı ayrı kişiler olarak algılarız. Rüya, bizim etrafımızdaki "dışarıdaki" dünyada gerçekleşiyor gibidir. Sadece uyandığımızda, bütün bunların rüya olduğunu anlarız – her şey zihnimizde yaratılmaktadır.
>
> "Bu sadece rüyaymış" dediğimizde, bu deneyimlerimizin fiziksel bir gerçekliğe dayanmadığını kastederiz. Bunlar; hatıralardan, umutlardan, korkulardan ve diğer faktörlerden oluşmaktadır. Uyanık haldeyken, bizim dünya görüntümüz, kendi fiziksel çevremizden al-

dığımız duyusal bilgilere dayanmaktadır. Bu durum, uyanıkken yaşadığımız deneyimlere bir tutarlılık ve rüyalarda olmayan bir gerçeklik hissi verir. Ama gerçekte, uyanıkken yaşadığımız deneyimler de, rüyalarımızda olduğu kadar zihnimizin ürünüdür.[74]

Descartes ise bu gerçeği şu şekilde tanımlamıştır:

> Rüyalarımda şunu bunu yaptığımı, şuraya buraya gittiğimi görürüm; uyanınca da hiçbir şey yapmamış, hiçbir yere gitmemiş olduğumu, uslu uslu yatakta yattığımı anlarım. Benim şu anda rüya görmediğim, hatta bütün hayatımın bir rüya olmadığı güvencesini bana kim verebilir?[75]

Elbette ne etrafımızdaki insanlar, ne de algılarımızın sahibi olan biz şu anda yaşadığımız hayatın bir rüya olmadığı güvencesini hiçbir zaman veremeyiz.

Rüya sırasında bir buza dokunduğumuzda, onun soğukluğunu, ıslaklığını, şeffaf görüntüsünü beynimizde mükemmel şekilde algılarız. Bir gülü kokladığımızda, gülün kendine has kokusunu kusursuz şekilde hissedebiliriz. Bunun nedeni, bir gülü gerçekte koklarken de, onu rüyamızda gördüğümüzde de beynimizde aynı işlemlerin meydana gelmesidir. Bu durumda, hangi durumda gülün gerçek görüntüsü ve gerçek kokusu ile muhatap olduğumuzu bilemeyiz. İşin aslı ise, her iki durumda da gerçek gül ile muhatap olmadığımız ve her iki durumda da gülün görüntüsünün de kokusunun da beynin hiçbir yerinde var olmadığıdır. Bu durumda her ikisi de gerçekliği temsil etmemektedir. Gerald O'Brien, bu durumu şu sözlerle tarif etmiştir:

> Yatağımızda uyuyoruz, gözlerimiz kapalı, ama yine de birçoğumuz çok canlı görsel deneyimler yaşıyoruz. Bu görsel deneyimlerde insanların bulunduğu bir dünyadayız, çevremizde olaylar oluyor ve biz bu rüyayı görürken, bu ortam, bir biçimde bize gerçekten dünyadaymışız gibi görünüyor. Şimdi bu gerçekten önemli, çünkü bize beyinlerimizin aslında görme deneyimini rüyalarımızda olduğu şekilde üretme yeteneği olduğunu gösteriyor. Bu da bazı

Rüya sırasında bir çiçeği kokladığımızda, o çiçeğin kendine has kokusunu kusursuz şekilde hissedebiliriz. Bunun nedeni o çiçeği gerçekte koklarken de, onu rüyamızda gördüğümüzde de beynimizde aynı işlemlerin meydana gelmesidir.

felsefeciler ve zihin üzerinde çalışan teorisyenler için genel anlamda şunu gösteriyor, belki de bizler uyanıkken ve dünyayı gözlemlerken, yanlış bir anlayışa sahibiz. Belki de gerçekten tüm deneyimlerimizi, dünyayla ilgili tüm görsel tecrübelerimizi bir biçimde beynimiz şekillendiriyor ve **bizim dünyayla doğrudan bağlantı halinde olduğumuz ile ilgili genel kabul tümüyle yanlış.**[76]

İnsan rüya gördüğü sırada, bir rüyada olduğunu bilse, üzerine doğru gelen araba onu korkutmaz, elde ettiği mal ve paranın geçici olduğunu bilir, bunun için hırs yapmaz. Sahip olduğu nimetlerin ve güzelliğin, uyanması ile son bulacağını bilir, büyüklenmez. Rüya sırasında, insanların kendisine karşı olumsuz tutumları ve tavırları bir öneme sahip değildir. Çünkü hem bu ortamın hem de bu insanların gerçek olmadıklarını bilir. Rüya sırasında, mutlaka rüyadan uyanacağını bilir; işte bu yüzden dünyevi hırsların peşinde koşmaz, dünyevi huzur-

suzluklara yanaşmaz, bu yaşamı hiç bitmeyecek zannedip menfaat peşinde koşmaz. Rüya ortamının dışında gerçek bir hayat olduğundan emindir. İşte bu nedenle, rüya gördüğünü bilen bir insan için rüya sırasında içinde bulunduğu ortamın hiçbir önemi ve değeri yoktur.

Rüya için verebileceğimiz bu örnek, gerçek hayat olarak adlandırdığımız bu hayat için de geçerlidir. Bu hayatın gerçek olmadığını, yalnızca bir algı olarak gösterildiğini bilen bir kişi için, burada dünyaya yönelik olarak yaşadıklarının ve duyduklarının hiçbir önemi yoktur. Çünkü tıpkı rüyada olduğu gibi, gerçek olmayan bir hayatın içinde yaşarken, bunun sahteliğini fark etmiştir. Kendisinden menfaat gözetmek isteyen kişilerin gerçekte var olmadıklarını, çevresindeki aldatıcı güzellik ve metaların gerçekte bir hayalden ibaret olduğunu artık bilmektedir. Dolayısıyla, dünyada var olan şeyler üzerinde hırs yapmasının, menfaat edinmek için çaba sarfetmesinin bir anlamı yoktur. Gelip geçici bir rüyanın içinde yaşamaktadır ve asıl hayatın bundan sonra başlayacağını bilmektedir.

Yazar Remez Sasson, konuyla ilgili olarak şu sözleri söylemektedir:

Bu sanki bir film gösterimi gibidir. Filmi seyreden kişi, karakterlere ve ekranda olanlara tamamen kendisini kaptırmıştır. Kahramanlarla birlikte mutlu olur veya üzülür, sinirlenir, bağırır ya da güler.

Eğer belirli bir anda ekranı artık izlememeye karar verirse ve dik-

katini oynayan filmden geri çekmeyi başarabilirse, filmin meydana getirdiği illüzyondan sıyrılarak kendine gelir. Film makinesi ekrana görüntüler vermeye devam edecektir. Ama o artık bunun sadece filmden ekrana yansıtılan ışık olduğunu bilmektedir. Ekranda gördükleri gerçek değildir, ama yine de oradadır. Filmi izleyebilir veya gözlerini ve kulaklarını kapatmaya ve ekrana bakmamaya karar verebilir.

Bir film seyrederken, herhangi bir anda makaranın sıkışması veya elektrik kesintisi yüzünden filmin durduğu oldu mu? Televizyonda ilginç, sürükleyici bir film seyrederken aniden araya reklamlar girdiğinde size ne oluyor? Etrafınızdaki illüzyondan kurtularak kendinize geliyorsunuz. Siz uyurken ve rüya görürken, birisi sizi kaldırsa, bir dünyadan başka bir dünyaya sürüklenmiş olduğunuzu hissedersiniz. Bu, bizim gerçeklik dediğimiz dünyada da böyledir. Bundan uyanmak mümkündür.[77]

Yaşadığımız dünya da, tıpkı rüyalar gibi hayal görüntülerden, hayal kokulardan, hayal tatlardan ve hayal hislerden oluşmaktadır. Elbette, bu hayatın sonu gelmeden evvel isteyen bu rüyadan uyanıp gerçekleri görebilir. Bu rüyadan uyanmak, gerçek olanın bu dünya olmadığını fark etmek, asıl gerçekliğin ahiret olduğunu anlamayı sağlayacaktır. Ahireti kavrayan bir kişi ise, dünyanın geçiciliğinin farkında olur, ahirette kurtuluşa ermek için Allah'ı razı etmesi gerektiğini bilir ve bu amaç uğruna yaşamaya başlar. İnsana dünyada ve ahirette sonsuz nimetleri getirecek olan gerçeklerden biri, işte budur. Ayetlerde, kıyamet gününde uyandırılan insanlar şu şekilde haber verilmektedir:

Sur'a da üfürülmüştür. İşte bu, tehdidin (gerçekleştiği) gündür. (Artık) Her bir nefis, yanında bir sürücü ve bir şahid ile gelmiştir. "Andolsun, sen bundan gaflet içindeydin; işte Biz de senin üzerindeki örtüyü açıp-kaldırdık. Artık bugün görüş-gücün keskindir." (Kaf Suresi, 20-22)

Beyinde Algı Bozuklukları ve Farklı Bir Dış Dünya

Dünyanın gerçek görüntüsünü gördüğümüze dair bizi ikna eden beş duyumuz, söz konusu algıları meydana getiren elektrik sinyallerinden mahrum kaldığında, dış dünya da ortadan kalkar. Bu, bilimsel bir gerçektir. Beş duyu, ancak elektrik sinyalleri yoluyla bize bilgi verir. Dış dünyada herhangi bir bilgi olsa, fakat ilgili elektrik sinyalleri bize ulaşmasa, bundan haberimiz olmayacaktır.

Beyinde algı yanılmaları, bu gerçeği bize açıkça gösteren en önemli delillerdendir. Örneğin karşımızdaki odaya bakar ve odanın tamamını mükemmel şekilde gördüğümüzü zannederiz. Ama gerçek bu şekilde değildir. Karşımızdaki odanın küçük bir noktasını hiçbir şekilde göremeyiz. Bu, sadece bu odayla sınırlı bir durum değildir. Baktığımız her yerde o kayıp alan mutlaka vardır. Hayatımız boyunca gördüğümüz görüntü karelerinin her birinde aslında o küçük noktayı hiçbir zaman görememişizdir. Bu, her insanda var olan "kör noktadır".

Bu körlüğün sebebi, gözü beyne bağlayan sinirlerin gözün bir noktasında bulunmamasıdır. Ancak buna rağmen, karşımızdaki görüntüyü daima eksiksiz görürüz. Bunun nedeni, beynin tamamlayıcı özelliğidir. Kör nokta nedeniyle görünmeyen alan, beynin "boyama" ve arka plandaki diğer görüntüler ile "tamamlama" yeteneği nedeniyle görünür hale gelir. Bu, aslında olağanüstü bir durumdur. O noktada bizim için gerçek anlamda hiçbir şey yoktur. Beynin orada var ettiği şey tamamen hayalidir. Ve biz, o noktayı "göremediğimizi" asla bilmeyiz. Beyin kör noktayı, orada olması gerektiğine karar verdiği en iyi tahminle, yani arkadaki fonla doldurur. Bu tahminin nasıl oluştuğu, bilim adamları için hala bir soru işaretidir. Kaliforniya Üniversitesi, Psikoloji Bölümü ve Nörobilim Programı profesörü ve

Beyin ve Algılama Merkezi Başkanı Vilayanur S. Ramachandran, bu sırrı şu şekilde tanımlar:

> Örneğin kör noktanızı bir karenin köşesine "hedeflemeye" çalışabilirsiniz. Diğer üç noktayı fark eden görme sisteminiz eksik köşeyi tamamlayacak mı? Bu deneyi kendinizde uyguladığınızda aslında köşenin gözden kaybolduğunu, "ısırılmış" ya da bulanıklaşmış olduğunu göreceksiniz. Görünüşe bakılırsa kör nokta üzerinde tamamlama yapan sinir mekanizması köşeler ile başa çıkamıyordur, doldurulabilecek veya doldurulamayacak şeylerin bir sınırı vardır.[78]

Peki beyindeki bu tamamlama işlemi üzerinde bizim bir tercihimizin olması mümkün müdür? Ramachandran, bu soruya da şu cevabı verir:

> Görmeyle bağlantılı eksikleri tamamlama çok farklıdır. Kör noktanızı bir halı deseni ile doldurduğunuzda, bu noktayı neyin tamamladığıyla ilgili tercihleriniz yoktur, zihninizi bu konuda değiştiremezsiniz. Görsel boşlukları doldurma görevini görmeyle ilişkili nöronlar yerine getirir. Onlar bir kez karar verdikten sonra onların bu kararı geri çevrilemez: Diğer beyin merkezlerine bir kez "evet, bu kendini tekrar eden bir desendir" veya "evet, bu düz bir çizgidir" talimatları gittiğinde, algıladığınız şeyi geri alamazsınız.[79]

Kör nokta ile ilgili konuyu daha iyi kavrayabilmek için yukarıdaki testi yapabilirsiniz.
Sağ gözünüzü kapatın ve kitabı 50 cm.'lik mesafeden gözünüze doğru yakınlaştırın. Baştan itibaren gözünüzü sadece artıya odaklayın. Yakınlaştıkça belirli bir süre için soldaki siyah noktanın yok olduğunu göreceksiniz. Beyin görmediği siyah noktayı beyaz zeminle tamamlamıştır.

Biz bir masaya bakarken, görme sistemimiz masanın öncelikle kenarları hakkında bilgi edinmekte ve masanın çizili haline benzer bir temsili resmini zihnimizde meydana getirmektedir. Görme sistemi, bunun ardından masanın rengini ve malzemesini seçer. Bunlar, "tamamlama" işlemi için önemli unsurlardandır. Edinilen bu bilgiler sonrasında beyin, karşısındaki görüntü ile ilgili genel bir tahmin yapar. Beynimiz, karşımızdaki görüntünün her detayını incelemek zorunda kalmaz ve detaylı hesaplamalara girişmez.[80] Beynimiz, karşımızda, "ihtimal dahilinde" olan görüntüyü var etmiştir.

Dolayısıyla beyin, bizde var olduğuna inandığımız bir illüzyon meydana getirir. Söz konusu kör noktadaki görüntü, karşımızdaki gerçek görüntü değildir. Ama biz bunun farkında olmayız. Fakat ilginç olan, görüntünün bütününün gerçek olduğuna dair de hiçbir kanıtımızın olmamasıdır. Gerçekte kör noktadaki var olmayan görüntü de, tıpkı diğer görüntüler kadar gerçektir. Günlük hayatımızda sahip olduğumuz kör noktanın nerede bulunduğunun farkında bile olmayız. Bu durumda gün içinde edindiğimiz görüntülerin de birer hayal olup olmadığını bilemeyiz. Bize "gerçekçi" görünmeleri, gerçek olduklarına inanmak için yeterli değildir.

Beyindeki diğer algı yanılmaları veya algı bozuklukları da bu gerçeği delillendirmektedir. Bunlardan biri kortikal renk körlüğüdür. Eğer beynin her iki yarım küresinde de renklerle ilgili bölüm olan V4 hasar alırsa, söz konusu hastalık ortaya çıkar. Bu hastalığa sahip olan kişiler dünyayı grinin gölgeleri şeklinde görürler. Her şey sanki siyah beyaz bir film gibidir. Ama gazete okumak, insanların yüzünü tanımak veya hareketleri ve yönleri seçebilmek konularında hiçbir problemleri yoktur.[81] Buna karşılık eğer orta temporal alan (MT) hasar görürse, hasta hala kitap okuyabilir, renkleri görebilir ama bir şeyin hangi yöne doğru gittiğini ve hangi hızda gittiğini anlaya-

maz. Prof. Ramachandran, bu konuyla ilgili şunları yazmıştır:

(Beyinde), bir ya da daha fazla alan hasar gördüğünde birkaç nörolojik hastada gözlemlenen çelişkili zihinsel durumlar ile karşılaşırsınız. Bunların içinde nörolojik anlamda en bilinen örneklerden birisi "hareket körlüğü" bulunan İsviçreli bir kadın (ona Ingrid diyeceğim) ile ilgilidir. Ingrid'in beyninde orta temporal (MT) alanda çift taraflı bir hasar meydana gelmişti. Birçok açıdan normal görüyordu, cisimlerin şekillerini söyleyebiliyor, insanları tanıyabiliyor ve hiçbir sorun olmaksızın kitap okuyabiliyordu. Fakat koşan bir insana ya da yolda ilerleyen bir araca baktığında, düzgün ve sürekli hareketler görmek yerine hareketsiz, hızla yanıp sönen kesik ve ani hareketler görüyordu. Gelen arabaların modelini, rengini ve hatta plakalarını tespit edebilmesine rağmen, onların hızını tahmin edemediği için caddenin karşısına geçmekten korkuyordu. Birisiyle yüz yüze konuşmanın telefonla konuşmaya benzediğini, çünkü normal bir konuşma sırasında kişinin yüz ifadesinin değiştiğini görmediğini söylüyordu. Hatta bir fincan kahve ikram etmek bile büyük bir sıkıntı vesilesiydi, çünkü sıvı kaçınılmaz olarak taşıyor ve yere saçılıyordu. Ne zaman yavaşlaması ve ne zaman kahve cezvesinin açısını değiştirmesi gerektiğini bilemiyordu, çünkü sıvının fincanın içinde ne hızla yükseldiğini öngöremiyordu. Bu beceriler sizin ve benim için çok zahmetsiz olabilir ve bunları oldukça doğal karşılarız. Fakat ancak bir şey ters gittiğinde, örneğin bu alan hasar gördüğünde görmenin ne kadar karmaşık olduğunu anlamaya başlarız.[82]

Halisünasyonlar da, algı yanılmalarının bir diğer örnekleridir. Genellikle beyinde meydana gelen bir hasar, çeşitli ateşli hastalıklar, kullanılan ilaçlar veya yaşlılık ve bunama sonucunda oluşan halisünasyonlar, kişinin, karşısında aslında var olmayan şeyleri var olarak algılamasıdır. Halisünasyonlar, kişilerin etraflarında olmayan görüntüleri görmeleri ve olmayan sesleri duymaları şeklinde meydana gelir. Bu kişiler, halisünasyon gördüklerinde bilinçli ve uyanık durumdadırlar. Görüntülerin, gören kişi için gerçekliği oldukça ikna edicidir.

Saydığımız sendromlar, beyinde meydana gelen hasarlar veya başka sebepler sonucunda oluşan hastalıklardan sadece birkaç tanesidir. Bu hastalıklar sonucunda, insanların bazıları olmayan görüntüleri görmekte, gerçekte görmediği ama kendisi için çok net olan bir hayat yaşamaktadır. Bazıları için dışarıdaki renkler bambaşkadır. Gördüğümüz rengarenk dünya onlara neredeyse siyah-beyaz bir film gibi görünür. Eğer gerçekten dış dünyanın kendisi ile muhatap isek, eğer yaşadığımız dünya beynimize gelen elektrik sinyallerinden ibaret değilse, bu durumda bu insanlar neden farklı bir algıya sahiptirler? Dış dünya eğer "tek"se, neden onlar da dış dünyayı bizim algıladığımız şekilde algılamamakta, neden aynı şeyleri aynı şekilde görememektedirler?

Tüm bunların açıklaması şudur: Bizler, dış dünyayı mükemmel şekilde algıladığımızdan ve algılarımızın bir bütün olduğundan şüphe etmeyiz. Ama kimi zaman halisünasyon gören bir kişi için de aynı şey geçerlidir. O da gördüğü hayali görüntülerin gerçekte var olduğunu düşünmektedir. Bu durumda, beynimizde oluşan dış dünyanın neye benzediği veya diğer kişilerin algılarından farklı olup olmadığı konusunda söyleyebileceğimiz hiçbir şey yoktur. Bu, 21. yüzyılın bilimi ile hiçbir şekilde test edilemeyecek, deneylerle saptanamayacak bir gerçektir. Her birimiz için var edilen dünyanın nasıl bir dünya olduğunu bilmemiz imkansızdır. Bizler, bu dünyanın içinde, yalnızca bize algılatılanlarla muhatap oluruz. Bunların dışına çıkmamız, bunun fazlasını düşünmemiz mümkün değildir.

Duyularımızla iletilen elektrik sinyalleri, bizim için dış dünyanın kopyasını meydana getirirler. Ama temelde, bu dış dünyayı algılayan, algıladığı şeylerden anlam çıkaran, endişelenen, sevinen, üzülen, heyecanlanan, düşünen, tanıyan, analiz yapan bir "benlik" bulunmaktadır. "Ben" dediğimiz bu varlık, acaba beynin içinde bir yerlerde midir? Nöronların birbirleriyle etkileşimleri bizi düşündürüp mutlu eder mi? Çalan bir müzikten hoşlanmamızı sağlar mı? Bu etkileşim, bir manzaraya bakmaktan veya lezzetli bir yemeği yemekten zevk duymamızın kaynağı mıdır?

Elbette akıl ve vicdan sahibi bir insan bunların hiçbirine "evet" cevabı veremez. Benliğimiz, beynin tamamen dışında bir şeydir ve bunun adı "ruh"tur.

Sana ruhtan sorarlar; de ki: "Ruh, Rabbim'in emrindendir, size ilimden yalnızca az bir şey verilmiştir." (İsra Suresi, 85)

Benliğimizin
Kaynağı
Beyin
Değildir

Mükemmel Donanımı ile İnsan Beyni

Önceki bölümlerde detaylarına değindiğimiz algılar dünyası, elektrik sinyalleri yoluyla meydana gelen yapay bir dünyadır. Peki bu sinyalleri yorumlayıp, onları tanıdığımız bir dostumuza, güzel bir çiçeğe, uçsuz bucaksız bir manzaraya, annemize, sokakta oynayan çocuklara, sevimli bir yavru kediye dönüştüren beynimiz midir?

Teknik anlamda sinyallerin beyinde yorumlandığı doğrudur. Materyalistler buradan yola çıkarak, bir beynin içindeki nöronlardan ibaret olduğumuzu ve yaşadığımız dünyanın bu nöronların birbirleri ile olan iletişiminin bir sonucu olduğunu iddia ederler. Düşünen, gülen, sevinen, karşısındaki insanı tanıyan, yorum yapabilen varlığın, DNA'yı keşfeden materyalist evrimci fizikçi Francis Crick'in deyimiyle, "bir nöron yığını" olduğunu savunurlar.[83] Bir materyalist için insanın nasıl düşündüğü ve algılardan nasıl anlam çıkardığı önemli değildir. Önemli değildir, çünkü bunlar için yapabileceği bir açıklama yoktur. Ona göre her şey, maddesel anlamda incelenmelidir. Oysa bu, insanları Allah inancından uzaklaştırmak için ortaya atılmış büyük bir yalandır.

Bunu daha detaylı açıklayabilmek için beyni genel hatlarıyla tanımak yerinde olacaktır.

İnsan beyni dünyanın en kompleks yapılarından biridir. Yeni doğmuş bir bebeğin beyni 100 milyar sinir hücresine sahiptir. Bu miktar, bir beynin sahip olabileceği en fazla nöron (sinir hücresi) sayısıdır. İnsan beyninde nöron sayısı hiçbir zaman artmaz, zaman iler-

ledikçe sadece azalır. Nöronlar sinir sisteminin en temel ve işlevsel yapı birimleridir. Her nöron diğer nöronlarla binden on bine kadar bağlantı yapar. Bunların birleştiği noktalara ise sinaps adı verilir. Bu noktalar, bilgi alışverişinin yapıldığı yerlerdir. Profesör Ramachandran'a göre; "beyin aktivitesinin muhtemel permütasyonları ve kombinasyonları, yeryüzünün başlangıcındaki bilinen tüm parçacıkların sayısını geçmektedir."[84]

Beyindeki bir sinir hücresi, hücrenin metabolizmasını sürdürmesi, proteinleri sindirmesi ve hücrelerdeki işlemlerin yapılabilmesi için gereken tüm yardımcılara sahiptir.

Bir nörondan sayısız dallara ayrılmış dokungaçlar çıkar. Bunlara dentrit adı verilir. Dentritlerin yaşamdaki en büyük işlevleri diğer nöronlardan gelen elektromanyetik mesajları almak ve mesajları, bunların ait olduğu hücrelere götürmektir. Dentritler, hücreden ayrıldıkları noktada nispeten kalındırlar ama daha sonra düzinelerce hatta yüzlerce dala ayrılırlar. Çok daha incelirler ve her defasında daha da incelirler. Dentritlerin sayısı, hücrenin fonksiyonuna bağlı olarak değişir.

Beyindeki nöronlar, diğer nöronlarla binden on bine kadar bağlantı yapar. Bunların birleştiği noktalara sinaps adı verilir. Bu noktalar bilgi alışverişinin yapıldığı yerlerdir. Beynin bu alışverişinin muhtemel permütasyonları ve kombinasyonları, yeryüzünün başlangıcındaki tüm parçacıkların sayısını geçmektedir.

Nörondan ayrılan bir başka uzantı daha vardır. Buna akson adı verilir. Bunun görevi, diğer nöronlara bilgi taşımaktır. Bu bilgi, elektrik akımı şeklinde olur. Beyinde, özellikle nörokimyasallar için saklama depoları bulunmaktadır. Bu keseler, mesajları devredeki bir sonraki hücreye taşımak için kimyasallar salgılarlar. Bu yolla nöronlar, bilgiyi, aksonları vasıtasıyla bir sonraki nörona taşırlar. Bir başka deyişle bir başka nörondan iletilen bilgiyi dentritler alır, aksonlar ise diğer nöronlara iletirler. Aksonlar bir metre kadar uzayabilirler veya milimetrenin onda birine kadar küçük olabilirler.

Tam olarak ne kadar farklı tipte nöronun beyinde bulunduğu yanıtlanamamış bir sorudur, yapılan tahminler 50 farklı nöronun bulunduğunu belirtmektedir.[85] Şekillerindeki, büyüklüklerindeki, bağlantı tiplerindeki ve nörokimyasal içeriklerindeki farklılıklara rağmen, bütün nöronlar neredeyse aynı şekilde bilgi taşırlar. Birbirleriyle elektrokimyasal bir dille konuşurlar. Bir nörondan çıkan ve diğeri tarafından alınan bilgi, pozitif yüklü atomlar veya iyonlar tarafından meydana getirilen elektrik sinyalleri şeklinde alınırlar. Bunlar özellikle pozitif yüklü sodyum ve potasyum iyonları ve negatif yüklü klorid iyonlarıdır.[86] 100 milyar nöronun tamamı, birkaç binden 100 bine kadar farklı nöronla bağlantı kurar. Genel bir hesaplama ile yetişkin bir insanın beyninin 100 trilyon sinaps (bağlantı noktası) meydana getirdiği söylenebilir.[87]

Craig Hamilton, bu konuyu şöyle açıklar:

> Şimdiye dek geliştirilmiş en kompleks şebeke hangisidir? Eğer İnternet olduğunu düşünüyorsanız bir tahminde daha bulunun. Yüz milyar nörondan meydana gelen elektrokimyasal matris sayesinde insan beyni internetin sadece güzel bir örümcek ağı gibi görünmesini sağlıyor. Her bir nöronun, 50.000 diğer nöronla bağlantısı olduğu düşünülürse, bu da toplamda yüz trilyon bağlantı anlamına geliyor.[88]

Bir nörondaki bilgiyi ileten aksonun, bir başka nöronun dendritine ulaştığı noktada meydana gelen boşluk, yani sinaps, bir santimetrenin milyonda biri kadardır.[89] Dolayısıyla, akson ve dendritler birbirlerine dokunmazlar. Bağlantıları saniyenin binde birinde gerçekleşir. Bazı nöronlar birkaç dendrit şeklinde filizlenirler. Diğerleri ise, neredeyse bir orman oluşturacak kadar çok dendrite sahiptir. Eğer bir insan, beyninde gerçekleşen bağlantıları saymaya kalkışırsa, her birini bir saniyede saymak koşuluyla, tamamını sayıp bitirmesi 3 milyon yılını alacaktır. Bu, yaklaşık 42.000 insan nesli demektir.[90] *The New Yorker* gazetesi yazarlarından Cornell Üniversitesi'nden Diane Ackerman, *An Alchemy of Mind* (Zihnin Simyası) adlı kitabında, bu kompleks sistemle ilgili şu sayısal detayları vermiştir:

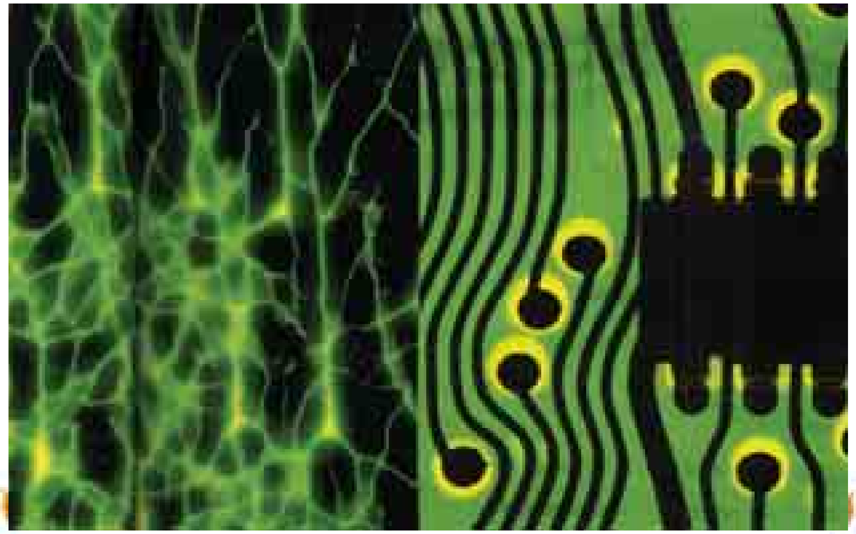
> Ne kadar imkansız gözükse de evrendeki yıldızların sayısı kadar çok beyin hücresi bağlantısına sahibiz. En azından bize görünen evreni kastediyorum, çünkü ölçülebilir evrenin %96'sı bizim için görünmezdir. Sadece bir saniye için uzayın sonsuzluğunu gözünüzde canlandırın... Daha sonra bir beynin içindeki mikroskobik hareketliliği düşünün. Tipik bir beyin 100 milyar nöron barındırır ve vücudun oksijeninin çeyrek miktarını yakar. Sadece yaklaşık 1.5 kg gelmesine rağmen vücudun kalorilerinin büyük bir bölümünü tüketir. 10 watt'lık bir ampul oranında elektrik enerjisi kullanmaktadır. Beynin tek bir kum tanesinden daha büyük olmayan tek bir noktasında 100.000 nöron, yaklaşık bir milyar sinaps ile çalışarak işlerini yapar. Sadece beyin kabuğunda (serebral korteks), 30 milyar nöron, her biri 1 inç'in (1 inç = 2.54 cm) milyarda biri kadar büyüklüğündeki 60 trilyon sinapsta buluşur.[91]

Verilen bu bilgiye göre, eğer her saniye beyin kabuğunda meydana gelen tek bir sinapsı sayacak olursak, bunu saymayı 32 senede bitiremeyiz. Eğer muhtemel nöral devreleri (beyinde kendisine ulaşan sinyalleri çeşitli şekillerde yorumlayan ve değerlendiren merkezler) de dikkate alacak olursak,

hiperastronomik bir sayı ile karşılaşırız: 10'un arkasında en az bir milyon sıfır.[92]

Bu konuyla ilgili en şaşırtıcı gerçeklerden biri de, olağanüstü rakamlara sahip olan bir insan beyninin, hiçbir zaman bir başkasının beyni ile aynı olmamasıdır. Tek yumurta ikizlerininki bile aynı değildir. Bir başka deyişle bu hayranlık uyandırıcı komplekslikteki sistem, Allah'ın dilemesiyle her insanda ayrı ayrı düzenlenmiş ve farklı bir yapı şeklinde meydana gelmiştir. Ama hala aynı kompleksliği barındırmaktadır.[93]

Bilgisayarlar, beynin mükemmel sisteminin taklit edilmesi yoluyla üretilmektedir. Bilgisayar teknolojisinde en büyük firmalardan biri olan IBM'in deneyimli teknoloji uzmanı Kerry Bernstein, beynin birçok yönüyle bilgisayar tasarımında taklit edildiğini ancak beyindeki tasarımın aynı kalitede kopyalanmasının var olan hiçbir teknolojiyle mümkün olamayacak kadar mükemmel olduğunu belirtmektedir. Bernstein konuyla ilgili

Bilgisayarlar, beynin mükemmel sisteminin yalnızca bir taklididir. Beyinde tek bir bit'lik bilgi, anında tam 100.000 nörona yayılabilmektedir. Dolayısıyla beyin, bilinen en hızlı bilgisayardan yüz binlerce kat daha hızlıdır. Günümüz teknolojisi ile bunu gerçekleştirmek ise imkansızdır.

olarak şu açıklamaları yapmaktadır: "Beyinde olağanüstü bir paralellik hakim. Yani tek bir bit bilgi, bir anda tam 100.000 nörona yayılabiliyor. Böylece beyin, bilinen en hızlı bilgisayardan yüz binlerce kat daha hızlı oluyor. Bizim ise bunu elektronikte gerçekleştirebilmemiz mümkün değil."[94] Dolayısıyla, beyin için yapılan bilgisayar benzetmesi son derece basit ve beynin üstün kapasitesi hakkında yeterince delil teşkil etmeyen bir benzetmedir. Rockefeller Üniversitesi Nörobilimler Enstitüsü Başkanı, Nobel Tıp Ödülü Sahibi Gerald M. Edelman bunu şu şekilde açıklamıştır:

> Öncelikle, bir seri önceden belirlenmiş sinyale sahip manyetik bilgisayar parçası gibi, dünya, beyne önceden sunulmamıştır. Ama yine de ... beyin öğrenmeye ve hafızaya aracılık eder ve aynı anda vücut fonksiyonlarını düzenler. Sinir sisteminin, görüş, ses vs. gibi farklı sinyalleri algısal kategorizasyonlarını gerçekleştirme ve bunları daha önceden belirlenmiş bir kod olmadan tutarlı sınıflara bölme yeteneği kesinlikle özeldir ve bilgisayarla karşılaştırılamaz bile. Bu kategorize etme işleminin nasıl gerçekleştiği henüz tam olarak anlaşılamamıştır...[95]

Beyindeki sistem, gerçek anlamda mükemmeldir. Ancak burada bahsettiklerimiz, nöronların birbirleri ile etkileşimleri; akson ve dendritlerin kompleks bir sistem dahilinde bilgiyi alıp iletmelerini kapsamaktadır. Peki beyindeki "dış dünya" ve insanı insan yapan özelliklerin kaynağı neredir? Kör ve şuursuz atomların birleşmesiyle meydana gelen nöronlar ve onların

Dış dünya ve insanı insan yapan özellikler beynin neresindedir? Kör ve şuursuz atomların birleşmesiyle meydana gelen nöronlar böylesine yüksek bir bilincin kaynağı olabilir mi? Kuşkusuz ki olamaz. Bunların kaynağı, yalnızca insan ruhudur.

meydana getirdiği beyin, böylesine yüksek bir bilincin kaynağı olabilir mi? Profesör Vilayanur S. Ramachandran, bu konuyla ilgili şunları söylemektedir:

> Genel inanış bu olmasına rağmen, zihinsel yaşantımızın tüm zenginliğini – tüm duygularımızın, hislerimizin, düşüncelerimizin, hırslarımızın, sevgimizin, inançlarımızın, hatta her birimizin kendi özel ve kişisel benliğimizin – sadece kafamızın içinde, beynimizin içindeki küçük jöle zerreciklerinin bir aktivitesi olarak düşünmek beni şaşırtmaktan alıkoymamıştır.[96]

Bu durum materyalistler için şaşırtıcıdır, çünkü materyalistler, insanı insan yapan tüm unsurları, insanın sevincini, endişelerini, inançlarını, insanın kendi kişisel benliğini beyninin içinde bir yerlerde ararlar. Bir dostunu gördüğünde insanı sevindirenin, bir yavru köpek gördüğünde insanın içini coşturan duygunun, insanın karar verme, inanma, hissetme, duygulanma, sevinme, üzülme gibi hislerinin kaynağının nöronlar olduğunu iddia ederler. Ancak beynin içine girip nöronları inceleyen bilim adamları ve nörologlar, bunların hiçbirinin kaynağını beynin içinde bulamamışlardır. İşte bu yüzden yeni bir tanımlama yapmışlar ve insanı insan yapan unsurların kaynağı "bilinçtir" demişlerdir. Peki bilinç nasıl bir şeydir ve acaba materyalistler tarafından açıklanabilmiş midir?

Materyalistlerin Açıklayamadığı "Bilinç" Kavramı

Eğer gören gözlerimiz değilse, kapkaranlık mekan içinde göze, retinaya, merceğe, göz sinirlerine ihtiyaç duymadan rengarenk bir çiçek bahçesini seyreden ve bundan zevk alan kimdir?

Kulağa ihtiyaç duymadan elektrik sinyallerini tanıdıklarının sesi gibi duyan, bu sesleri duyduğunda sevinen, bu sesleri tanıyan varlık kimdir?

Hiçbir kokunun girmediği beynin içinde fırındaki kekin kokusunu duyan, bundan zevk alan kimdir?

Bir çiçeği gördüğünde ondan zevk alan, bir kedi yavrusu gördüğünde ona sevgi duyan, hiçbir ele, parmaklara ve kasa ihtiyaç duymadan kedinin tüylerini okşadığını hisseden kimdir?

Sadece sinir hücrelerinden oluşan birkaç yüz gramlık et parçası, yaşadığımız hayatın, üzüntülerin, sevinçlerin, dostlukların, vefanın, samimiyetin, coşkunun sebebi olabilir mi?

Eğer bunların sebebi beyin değil, tüm bunları algılayan varlık ise, bu durumda algılayan kimdir?

Dış dünyayı algılayan, beynimizin içindeki "küçük insan" mı?

Kuantum fizikçilerinin bahsettiği "gözlemci" mi?

Bu gözlemci, beynin içinde bir yerlerde mi?

Eğer değilse nerede?

Fred Alan Wolf, bu soruyu şu şekilde cevaplamaktadır:

> Bir gözlemcinin kuantum fiziği bakış açısından ne yaptığını biliyoruz. Fakat kimin ya da neyin gerçekten gözlemci olduğunu bilmiyoruz. Bu demek değil ki bir cevap bulmaya çalışmadık. İnceledik. Kafanızın içine girdik. Her yere baktık gözlemci denen bir şey bulmak için. Kimse yoktu. Beyinde kimse yoktu. Beynin kabuksal (kortikal) bölgelerinde kimse yoktu. Alt kabuksal (kortikal) bölgelerde ya da kenar bölgelerde de kimse yoktu. Gözlemci denecek kimse yoktu. Ama yine de dış dünyayı gözlemlerken bizler, gözlemci denen şeyin varlığının deneyimlerine sahibiz.[97]

Bilim adamları, artık, beynin algıların kaynağı olmadığının, yalnızca bir aracı görevi gördüğünün farkındalar. Ayrıca bilim adamları, yüzyıllar öncesinin inanışı olan "beynin içindeki küçük insan" kavramından da tamamen uzaklaşmış durumdalar. Bilim adamları, "gözlemci" adını verdikleri benliğin, beyinden bağımsız olduğunu açıkça gördüler. Onlar artık, algıların kaynağının insan bilinci olduğunu biliyorlar.

Robert Lawrence Kuhn, *Closer to Truth* (Gerçeğe Daha Yakın) isimli kitabında, bunu şu şekilde tarif etmektedir:

> Neden bazı fizikçiler aniden insan zihniyle bu kadar ilgilenmeye başladılar? "Bir kısmı zihnin, gerçek gerçeklik" olduğunu ve maddenin ise aldatıcı bir hayal olabileceğini düşünmeye başlamış durumdalar. Bu kadar akıllı insanın böylesine şaşırtıcı spekülasyonlar ortaya atmasını gerektirecek derecede zihinsel faaliyetlerle ilgili olan konu nedir? Bunun nedeni kısmen bizim gerçekliği algılama şeklimizi sonsuza dek değiştirmiş olan iki temel teorinin garip etkileridir: Kuantum mekaniği atom altı parçacıklar seviyesine belirsizlik aşılamıştır, rölativite ise evrenin büyük çaplı ölçeği üzerinde zaman ve uzayı birleştirmiştir. Fakat fizik teorileri zihinde olup bitenleri açıklayabilir mi?

Atomların davranışları, insanların davranışlarını belirleyebilir mi? Evrenin yapısı bizim nasıl düşündüğümüzü, hissettiğimizi ve bildiğimizi tarif edebilir mi?[98]

Bir insanın yaşayışı, algılayışı, sevgisi, sevinci, üzüntüsü, düşünceleri, kısacası insanı insan yapan özellikler, kuşkusuz ki atomların davranışlarının bir sonucu değildir. Dış dünyayı algılayıp fark edebilen, insana insan olma özelliği veren şey, insanın beyninden bağımsız bir şeydir. İnsanın bir şeyin farkına varabilmesi, bir şey üzerine analiz yapabilmesi, düşünebilmesi, seçim yapabilmesi ve sahip olduğu diğer tüm insani vasıflar için, maddesel her türlü kavramın dışında bir açıklama gerekmektedir. Bir evrimci olmasına, hatta "Darwin'in buldog"u[99] olarak anılmasına rağmen Thomas Huxley'in şu sözleri, hararetli bir materyalistin bile gerçekleri fark edebileceğinin önemli bir kanıtıdır:

Bilinç gibi hayranlık uyandırıcı bir şeyin, birbiriyle etkileşim halindeki sinir dokusunun bir sonucu olması, Alaaddin'in lambasını ovaladığında içinden cinin çıkması gibi açıklanamaz bir şeydir.[100]

Yağ, su ve proteinlerin oluşturduğu bir yapının insanın benliğini meydana getirmesi, insanı algılayan, düşünen, sevinen, tepki veren, gurur duyan, heyecanlanan bir varlık haline getirmesi kuşkusuz ki mümkün değildir. Materyalistlerin iddiaları, algıların beyinden bağımsız olduğu gerçeği karşısında tümüyle çöküntüye uğramıştır. 20. yüzyılın önde gelen fizikçilerinden Sir Rudolf Peleris, bu konuyla ilgili olarak şunları söylemiştir:

İnsanın tüm işlevini - bilgi ve bilinç de buna dahil - fizik koşullarıyla tanımlamaya çalıştığınız önermenin savunulacak hiçbir tarafı yoktur. Burada eksik kalan bir şeyler bulunmaktadır.[101]

Peter Russell ise, bize ait maddesel dünyanın sadece bilincin ürettiği bir şey olduğunu söyler:

Bildiğimiz her şeyin, "dışarıda" olarak algıladığımız tüm maddesel dünyanın, bu hadisenin bir parçası, bilinçte oluşturulan bir gö-

rüntü olduğunu anladığımızda, gerçeğin, bizim günlük görüntümüzün tamamen tersi olduğunu anlarız. Bildiğimiz kadarıyla madde, bilincin ürettiği bir şeydir... Bu nedenle gerçekliğin doğası, bilinçtir. Mekan, zaman, madde, enerji –bizim duyularımızla oluşan katı dünya– bilincin içinde oluşmaktadır. Bu olağan dışı dünyanın temeli, madde değil, bilinçtir.[102]

Bizim gerçeklik olarak tanımlamaya çalıştığımız şey, aslında bilinç temellidir. Renk, ses, koku, tat, zaman, madde, kısacası dünyada algıladığımız her özellik, bilincin içindeki bir şekil ve özelliktir. Bilincimiz sayesinde evrendeki her şeyi kavrayabiliriz. Ama bilinci, dış dünyada gözlemleyemeyiz. Peter Russell, bunun nedenini şu şekilde açıklar:

Bilinci gözlemlediğimiz dünyada görememememizin sebebi, bilincin, zihnimizde meydana gelen görüntünün bir parçası olmamasıdır.[103]

Peter Russell'ın da belirttiği gibi dış dünyayı algılayan bilincimiz, gözlemlediğimiz dış dünyanın içinde değildir. Dolayısıyla, onu görüp analiz etmemiz mümkün olmaz. Russell, bilinci, bir sinema perdesine yansıtılan ışığa benzetmektedir. Filmde gösterilen hikaye içinde, ekrana yalnızca ışık ışınlarının yansıdığına dair hiçbir delil yoktur. İnsan, yalnızca perde üzerindeki görüntü ile muhataptır. Ama ışığın kendisi -ki onsuz hiçbir görüntünün varlığı mümkün değildir- fark edilmez bile. Bilinç de aynı bu şekilde, izlediğimiz maddesel dünyanın içinde olmadığından, elle tutulur gözle görülür bir varlığa sahip değildir.

Diane Ackerman, bilinci şu şekilde tanımlamıştır:

... Beyin sessizdir, karanlıktır ve suskundur. O hiçbir şey hissetmez. O hiçbir şey görmez... Beyin kendisini dağların arasına veya uzaya fırlatabilir. Beyin bir elmayı hayal eder ve bunu gerçek gibi yaşar. Gerçekten de, beyin, hayal ettiği bir elma ile gözlemlediği arasında zar zor fark görür...

Beyin, bilinç değildir... Bir deyişle, makine içinde hayalettir.[104]

"O, sizi tek bir nefisten yaratandır. (Sizin için) Bir karar (kalış) ve emanet (olarak konuluş) yeri vardır. Kavrayabilen bir topluluk için ayetleri birer birer açıkladık." (Enam Suresi, 98)

Bilincin Kaynağı: İnsan Ruhu

Buraya kadarki açıklamalar dahilinde, algıladığımız dış dünyanın bilincin içinde meydana gelen bir gölge dünyadan ibaret olduğunu ve maddesel varlığın aslına ulaşamadığımızı delillendirdik. Bu gerçekler ışığında, materyalist felsefenin öngördüğü "mutlak madde" kavramı tam olarak geçersiz kalmıştır. Ama bütün bunlara rağmen, yine de açıklanması gereken önemli bir soru karşımıza çıkar. Peter Russell, bu soruyu şöyle özetlemiştir:

> Bilim adamları, kompleks nöron ağının, nasıl bilinçli bir deneyim sağlayabildiğini soruyorlar. Bilinç gibi maddesel olmayan bir şey, nasıl maddesel dünya gibi bilinçsiz bir şeyden meydana gelebilir? Bu acaba verilerin sinir ağı boyunca kompleks bir biçimde şekillendirilmesinin bir sonucu mudur? Nöronların içindeki mikrotüplerin, kuantum uyumluluk etkilerinden mi kaynaklanıyor? Ya da başka bir şey midir?..[105]

Bu iki gerçekliği birbirinden ayırt ettiğimizde, bu soru tam tersi şekle dönüşür: Madde, mekan, zaman, renk, ses, şekil ve tecrübe ettiğimiz diğer tüm özellikler nasıl bilinçte meydana gelmektedir? Zihnin içinde bunu meydana getiren yöntem nedir?

Bu, gerçekten de açıklanması gereken önemli bir sorudur. Bilinç neden yapılmıştır? Bilinçte tüm bu hareketli dünyayı meydana getiren nedir? Bu soru, içinde bulunduğumuz 21. yüzyılda bilim adamlarının halen cevabını aradıkları, üzerine kitaplar yazdıkları, konferanslar düzenledikleri, çözmeye çalıştıkları ama her nedense çözüm getirmekten çekindikleri bir sorudur. Bilincin kaynağının ne olduğu sorusu üzerine yazılmış yüzlerce kitap ve makale ve sayısız bilim adamının yorumu bu konuda beklenen açıklamayı vermemiştir. Bilinç konusu, 21. yüzyılın en büyük gizemlerinden biri olarak kabullenilmiş ve konuyla ilgili hemen her araştırmacı, yazar, profesör,

Ki O, yarattığı her şeyi en güzel yapan ve insanı yaratmaya bir çamurdan başlayandır. Sonra onun soyunu bir özden (sülale'den), basbayağı bir sudan yapmıştır. Sonra onu 'düzeltip bir biçime soktu' ve ona Ruhundan üfledi. Sizin için de kulak, gözler ve gönüller var etti. Ne az şükrediyorsunuz! (Secde Suresi, 7-9)

bu konunun açıklamasız olduğunu belirterek sözlerine başlamış ve bu açıklamasızlığı vurgulayarak sözlerini bitirmiştir. Jeffrey M. Schwartz'ın şu sözleri, buna bir örnektir:

> ... Fiziksel beyin aktivitelerini zihinsel olaylarla bağlamak tartışılamaz bir bilimsel zafer olmasına rağmen, beyin üzerine çalışma yapan kişilerin pek çoğunu tatminsiz bırakmıştır. Çünkü ne nörobilimciler ne de filozoflar, nöronların davranışlarının, nasıl olup da öznel olarak hissedilen zihinsel durumları doğurduğunu, tatmin edici bir şekilde açıklayamamıştır. Aksine, nörobiyolog Robert Doty 1998 yılında, "nöronların faaliyet şekillerinin nasıl öznel farkındalığa dönüştüğü bilmecesinin insan varlığının ana gizemi olmaya devam ettiğini" savunmuştur.[106]

Acaba bu konu gerçekten açıklamasız mıdır? Yoksa, bilim adamlarının görmek istemedikleri, beklemedikleri bir gerçeğe mi işaret etmektedir? Acaba kuantum fiziğinin savunucusu bilim adamları, yıllarca doğru kabul ettikleri materyalizmin etkisi altında mıdırlar? Yoksa onların gerçeği görmelerini engelleyen bir sebep mi vardır?

Bilinç konusu, kuşkusuz ki açıklamasız değildir. Beynin içindeki görüntüyü "görüyorum" diyen, beyninin içindeki sesleri "duyuyorum" diyen, kendi varlığının şuurunda olan bilinç sahibi varlık, Allah'ın insana vermiş olduğu ruhtur. Materyalist zihniyet, işte bu gerçeğin bilinmesinden, bu gerçeğin fark edilmesinden çekinmektedir. Materyalist bilim adamlarının "hala çözümlenemeyen bilinç" iddialarının temel sebebi budur. Ruhun mutlak varlığı, ruhu insana verenin Allah olduğu gerçeği, onların tüm materyalist inançlarını ve iddialarını altüst etmektedir. Her ne kadar "açıklamasız" damgası vurmaya çalışsalar da, bilincin kaynağının ruh olduğu, insana ait gerçekliğin, "ben benim" diyen varlığın ruhuna ait olduğu, açık ve tartışılmaz bir gerçektir. Allah, Kuran'da, insanı önce bedenen yarattığını, sonra da ona "ruhundan üflediğini" bildirmiştir:

Hani Rabbin meleklere demişti: "Ben, kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan bir beşer yaratacağım. Ona bir biçim verdiğimde ve ona Ruhumdan üfürdüğümde hemen ona secde ederek (yere) kapanın." (Hicr Suresi, 28 - 29)

Bilinç konusunu araştıran bilim adamlarının kabul ve itiraf etmeleri gereken en önemli gerçek budur. Stanford Üniversitesi madde bilimi ve mühendisliği profesörü William Tiller, bu gerçeği itiraf eden bilim adamlarındandır:

> Benim modelime göre, gözlemci, dört katmanlı biyolojik bedenin içindeki ruh. Bu yüzden, o makinedeki hayalet gibi.
> Göze ihtiyaç duymadan görebilen, kulağa ihtiyaç duymadan duyabilen, beyne ihtiyaç duymadan düşünebilen, insanın "ruhudur".[107]

Bilinç konusu, materyalist bilim adamlarının empoze etmeye çalıştıklarının aksine açıklamasız değildir. Kendi varlığının şuurunda olan bilinç sahibi varlık, Allah'ın insana vermiş olduğu ruhtur. Materyalistler her ne kadar bunu inkar etmek isteseler de, şuurlu bir insan, sahip olduğu üstün ruhun hiç tartışmasız farkında olacaktır.

İnsan Ruhu ve Yok Olan Materyalizm

Hayatınızı yaşamanızın yalnızca iki yolu vardır: Birincisi sanki hiçbir şey mucize değilmiş gibi yaşamak. Diğeri ise, sanki her şey mucizeymiş gibi yaşamak. Ben ikincisine inanıyorum.[108]

Albert Einstein

Ruhun varlığı, materyalistlerin yüzyıllardır uğruna mücadele ettikleri dinsizlik ilkesini bilimsel olarak ortadan kaldırmaktadır. Ruhun varlığı, materyalizmi öldürmekte, Allah'ın mutlak varlığını göstermektedir. Algılayanın, görenin, duyanın, idrak edenin, mutlu olanın, bir çiçeğin kokusundan zevk alanın, müzik dinlerken keyiflenenin, bu bedenden bağımsız bir ruh olduğunu bilmek, tüm insanların Allah'a karşı sorumluluklarını bilerek yaşamasını gerektirecektir. Tüm canlıların; tesadüfen, birbirlerinden evrimleşerek geliştiklerini ve nihayet insanın da şempanzelerle ortak bir ataya sahip olduğunu iddia eden evrim teorisi, ruh gerçeğinin kabulü ile yerle bir olacaktır. Dolayısıyla, materyalistlerin yüzyıllar boyunca çeşitli propaganda, yayın ve beyin yıkama yöntemleriyle meydana getirdikleri materyalist dünya düzeni ve görüşü, ruhun bilimsel kabulü ile altüst olacaktır.

Materyalistlerin yüzyıllar boyunca çeşitli propaganda, yayın ve beyin yıkama yöntemleriyle meydana getirdikleri materyalist dünya düzeni ve görüşü, ruhun varlığı ve bilimsel kabulü ile altüst olmuştur.

Materyalist bilim adamları, insanı insan yapan vasfın, insanın ruhu olduğunu bilirler. Ancak tüm bu sebeplerden dolayı, bilmediklerini iddia ederler.

Fred Alan Wolf, bu gerçeği şu şekilde ifade eder:

> Günümüzde, Allah, bilim, ve ruhun birbiriyle örtüşmesini açıklamaya çalışan, en son yayımlanmış kitapların çoğunu incelediğinizde şu gerçeği hemen göreceksiniz: Ruh; sahip olduğu en temel özellikler (bunlar kutsallık ve ölümsüzlüktür) ve temel amacı (bilincin var olması için gerekli olduğu) ihmal edilerek, maddesel bir süreç olarak tanımlanmaya çalışılmakta veya ön plana çıkan kitap adlarına rağmen hiçbir zaman tartışılmamaktadır.[109]

Bilim adamlarının sözlerinden de anlaşıldığı gibi bilimsellik, sadece maddecilik üzerine kurulmuş bir kavram haline gelmiştir. Bilimsellik adına yapılan şey ise, salt ortaya çıkan gerçeği kabul etmektense, bunun materyalizme uyarlanmış şeklini kabul etmektir. Bu durumda, bugün karşı karşıya olduğumuz şey, oldukça büyük bir çelişkidir. Çünkü bilim, insan bilinci ile ilgili olarak insanın muhatap olduğu tüm maddesel dünyayı reddetmekte ama sözde bilimsellik adına bu bilimsel gerçek göz ardı edilmektedir.

Kaliforniya Üniversitesi'nden parçacık fizikçisi Fred Alan Wolf, bir bilim adamı olarak, bilimselliğin nasıl olması gerektiğini şu şekilde tarif etmektedir:

> Bilimin farklı aşamalarından çıkan ve beni asıl endişelendiren kendi kibirim olmuştur. Benim bilimsel görüşüme uygun olmayan başkalarının fikirlerini küçümserken ne kadar da kibirli davranmışım. Dünyayı gezip yerli halklar ve insanlar ile tanışıp vakit geçirince, kibirimin uygun olmadığını anladım. H.G. Wells'in hikayesinde anlattığı adam gibi bilimsel açıdan kör olan bir ülkede tek gözlü adam kral olabilir. Aslında asıl kör olan bendim. Bilgi donanımı açısından yetersizdim. Bilimsel görüşlerime bağlı kaldıkça göremiyordum.

Şüphesiz Biz insanı, karmaşık olan bir damla sudan yarattık. Onu deniyoruz. Bundan dolayı onu işiten ve gören yaptık. Biz ona yolu gösterdik: (artık o,) ya şükredici olur ya da nankör.
(İnsan Suresi, 2-3)

Şüphesiz, göklerin ve yerin yaratılmasında,
gece ile gündüzün ard arda gelişinde,
insanlara yararlı şeyler ile denizde yüzen gemilerde,
Allah'ın yağdırdığı ve kendisiyle yeryüzünü
ölümünden sonra dirilttiği suda,
her canlıyı orada üretip-yaymasında,
rüzgarları estirmesinde, gökle yer arasında
boyun eğdirilmiş bulutları evirip çevirmesinde
düşünen bir topluluk için gerçekten ayetler vardır.
(Bakara Suresi, 164)

> Ben her şeyi gördüğümü düşünüyordum, fakat aslında hiçbir şeyi göremiyordum. Bu yüzden önceden gerçek zannettiğim şeyleri bırakmak zorunda kaldım ve böylece bu insanların görebildiklerini ben de gördüm. Sonunda bu yeni vizyona sahip olduğumda bilime bakış açım tamamıyla değişti. Böylece bilimi sadece bir araç olarak görmeye başladım; evrende tek önemli olan veya var olan şey olarak değil. Bilim, insan olabilmenin ne anlama geldiğini daha derinlemesine araştırmamıza yardımcı olacak bir araçtır. Fakat sanırım henüz bu noktaya gelemedik. Sanırım henüz uyanmış değiliz. Şu an hala hepimiz uyuyor ve sürekli içinde olduğumuz bataklıktan bizi kurtarması için zihnimize mekanik olarak güvenip rüya görüyor, umut ediyor ve istiyoruz. Ne zaman kalbimizi ve ruhumuzu beynimiz ile birlikte kullanırsak, işte o zaman bilim yeni bir dünya düzenine uyum sağlamaya başlayacak.[110]

Fred Alan Wolf'un burada vurguladığı gerçek, bilimin, evrende hakim olan yaratılışı anlamak için yalnızca bir araç olduğu gerçeğidir. Bu üstün yaratılış ise yalnızca Allah'a aittir. Her şeyin sahibi tek gerçek Varlık Allah'tır. İnsan, beynini ve bilimi kullanarak Allah'ın yarattıklarını görebilir, onları keşfedebilir, bunların üzerindeki sanatı ve üstünlüğü kavrayabilir. Bilim, Allah'ın eserlerine ulaşmak ve onlardaki detayları görebilmek için yalnızca bir araçtır.

Bu gerçeğin farkına varmış bir diğer yazar ise *What is Enlightenment?* dergisinin editörlerinden Craig Hamilton'dır:

> Yıllar geçtikçe dinden uzak bir anlayışla yetiştirilmiş olmama rağmen, kendimi manevi bir arayışa adadım ve kısa süre içinde bilimle ilgili ders kitaplarında tarif edilenin çok ötesinde derin bir gerçekliği hissetmeye başladım. Anlam, amaç ve gizemle dolu bu dünya ortaya çıktıkça, bilimin tüm gerçekliği açıklayabildiği iddiasını kabul etmem giderek güçleşti.
>
> Evrimci biyologların, çocuklarımızı amaçsız bir evrende yaşadıklarına inandırmak için neo-Darwinizm'in henüz ispatlanmamış

dogmalarını kullandıklarını görüyorum ve bir kez daha bilim adına duyduğum sempatiyi kaybediyorum.[111]

Materyalist bilim adamlarının da bu gerçeği fark etmeleri önemlidir. Çünkü "algılayan kim?" sorusunun tek bir cevabı vardır ve bu cevap artık fiziksel bir anlam taşımamaktadır: Algılayan, Allah'ın insana vermiş olduğu ruhtur. İnsanlar, bunu bilmedikleri veya bilmiyormuş gibi davrandıkları sürece, bilinç ile ilgili yaptıkları çalışmaların ve açıklamaların hiçbir önemi yoktur. Kuantum fiziğinin vermiş olduğu delillerin gösterdiği gerçek açıkça göz ardı edilmiş olacaktır. Açıktır ki, insanı insan yapan şey, materyalistlerin iddia ettikleri her türlü maddesel kavramın ötesindedir. Buna maddesel bir açıklama aramak, gerçeği tam anlamıyla görmezden gelmektir ve bir zaman kaybıdır.

Beynimizdeki görüntüyü izleyen ruhumuzdur. Beynimizdeki kokuları, tatları alan, birisine dokunduğu zaman onu hisseden, karşımızdaki kişinin konuşmasını dinleyen ruhumuzdur. Sayısız delille anlattığımız ve günümüzde bilimsel olarak kanıtlanmış olan gerçek, algılayanın beyin olmadığıdır. Ünlü felsefeci Bergson'un belirttiği gibi, "dünya imgelerden yapılmıştır, bu imgeler ancak bizim bilincimizde vardır; beynin kendisi ise bu imgelerden bir tanesidir".[112] Şu durumda, izleyen, sevinen, düşünen, şefkat duyan, yemeği lezzetli bulan, zevk alan, yumuşaklığı hisseden, yalnızca ruhumuzdur. İnsanı insan yapan vasıf, insanın kendi bedeninden bağımsız bir şeydir. Bir manzarayı seyretmekten zevk alan, küçük bir serçeye şefkat duyan, bir yemeğin lezzetinin farkına varan, güzel bir müzik dinlemekten keyif duyan, zor kararlar alabilen, düşünüp doğruyu bulabilen, kendi benliğini araştıran ve sonuçlara varan, insanın sahip olduğu ruhtur.

Kuantum fiziğinin kaşiflerinden ünlü fizikçi Erwin Schrödinger, yalnızca maddesel bedenin, algı dünyasının açıklaması olamayacağını şu şekilde açıklamaktadır:

> ...Çocuğunuzun ona yeni bir oyuncak aldığınız zaman size doğru gülümsemesindeki pırıltılı, sevinçli gözleri anımsayın ve sonra bırakın doktor size bu gözlerden hiçbir şeyin yayılmadığını anlatsın. Gerçekte, onların (gözlerin) nesnel olarak tek hissedilebilir işlevi, sürekli çarpan ışık kuantumlarını kabul etmektir. Gerçekte! Acayip bir gerçek! Onda (bu gerçekte) eksik bir şeyler varmış gibi görünüyor...[113]

Acaba, insanın düşüncelerinin, muhakeme ve yargı yeteneklerinin, karar alma mekanizmalarının, sevinç, heyecan, hayal kırıklığı gibi duygularının beyindeki nöronların hareketlerinin bir sonucu olduğunu düşünmek mantıklı mıdır? Şuursuz atomlar bir araya gelerek sevinmeyi, üzülmeyi, lezzeti, dostluğu, sohbet zevkini bilebilirler mi? Şuursuz atomlar bir araya gelerek, beyni inceleyen, bunun üzerine yorumlar yapan, bilinç konusu üzerine kafa yoran ve bir sonuç çıkarmaya çalışan bilim adamlarını meydana getirebilirler mi? İnsanı insan yapan, ona dış dünyayı algılatan, yalnızca bedeninin içinde dolaşan elektrik sinyalleri midir?

Bir şeye karar veren, bir şeyi özleyen, bir şeye sempati duyan, bir şeyin güzelliğine hayran kalan beyindeki hangi nörondur? Eğer bunların tümünü bilinç gerçekleştiriyorsa, bilinç beyindeki hangi nörondadır? Yeri neresidir? Hangi kimyasal reaksiyon bilinci meydana getirmektedir? Hangi kimyasal reaksiyon bir insanın elmayı sevmesine, ıspa-

naktan hoşlanmamasına karar vermektedir? Eğer her şey beynin içinde oluyorsa, bu durumda düşünen hangi nörondur? Karar veren hangisidir? Kararlarından dolayı heyecan duyan nöron nerededir? Materyalistlerin tüm bunların cevabını vermeleri gerekmektedir. Eğer "her şeyin kaynağı bilinç" sonucuna ulaştılarsa, bu durumda beynin içinde bilincin yerini göstermelidirler. Eğer her şey maddesel dünyadan ibaretse, bunu yapmaları gerekir. Eğer bunu yapamıyorlarsa, bu demektir ki, insan bir nöron veya atom yığınından ibaret değildir. Bilincin var olduğu yer, beynin gizli bir bölmesi değildir. Bilinç bedenin herhangi bir yerinde de saklı değildir. İnsan, tüm materyalist kavramların dışında bir şeydir. İnsan metafiziktir, sahip olduğu ruh ile insan vasfı kazanır. Bu ruh, yalnızca Allah'a aittir.

Bilinç, bedenin herhangi bir yerinde saklı değildir. İnsan, tüm materyalist kavramların dışında bir şeydir. İnsan metafiziktir, sahip olduğu ruh ile insan vasfı kazanır. Bu ruh, yalnızca Rabbimiz olan Yüce Allah'a aittir.

Freud'un çalışma arkadaşlarından ünlü İsviçreli psikiyatrist Carl Jung, konuyla ilgili olarak şu açıklamayı yapmıştır:

> ... Bilimin tamamı, tüm bilginin içinde kök saldığı ruhun bir fonksiyonudur. Ruh, bütün evrensel mucizelerin en büyüğüdür, bir nesne olarak o dünyanın *conditio sine qua non*'udur (olmazsa olmaz koşul – zaruri şart). Batı dünyasının (çok nadir istisnaları dışında) bu varlığı bu denli az değerlendiriyor gibi görünmesi son derece şaşırtıcıdır.[114]

İnsan, sahip olduğu ruh ile onur, sevgi, saygı, dostluk, vefa, dürüstlük gibi kavramlara sahip olan, fikir yürütebilen, fikirlere karşı çıkabilen bir varlıktır. Nasıl parmağımızın ucundaki tek bir hücre düşünüp karar verme, üzülüp sevinebilme gibi yeteneklere sahip olamazsa, beyindeki benzer yapıya sahip nöronların da bu metafizik vasıflara sahip olma imkanları yoktur. Bu, insanların tümünün rahatlıkla görebileceği, bilimsel delillere ihtiyaç duymadan kolaylıkla kavrayabileceği bir gerçektir. Nitekim, materyalistler de bu gerçeğin farkındadırlar. Ancak materyalist ön yargıları, bilimselliği yalnızca maddesel varlıklardan ibaret sanma yanılgısı, onları gerçekleri çarpıtma yoluna itmektedir. Oysa materyalizmi savunmak adına kabul ettikleri şeyler, ciddi bir mantık çöküntüsünün göstergesi olmaktadır. "Düşüncelerimiz atomlarımızın ürünüdür" diyen bir insanın, rüyalarını gerçek zanneden veya akıl almaz masallar uydurup sonra bunlara inanan bir insandan hiçbir farkı yoktur. Ancak materyalistler, her nedense, Allah'ın varlığını kabul etmek yerine, bu küçük düşürücü duruma düşmeyi göze almaktadırlar.

Gerçek olan şudur: İnsan, Allah'ın kendisine verdiği ruh ile algılayan, bu ruh ile düşünen, bu ruh ile konuşan, sevinen, mutlu olan, kararlar alan, ülkeler yöneten, topluluklara hükmeden bir varlıktır. İnsan, Allah'ın ruhuna sahip bir varlıktır ve sonsuz olan bu ruhtur. Beden, bu dünya için yalnızca bir araçtır. İnsan, ölümü ile birlikte bedenini dünyada bırakacak ama

ruhu varlığını sürdürecektir. Bu defa yaşamını sürdürdüğü yer, ya sonsuz cennet ya da sonsuz cehennem olacaktır.

Dereceleri yükselten Arş'ın sahibi (Allah), 'toplanma ve buluşma' günü ile uyarıp-korkutmak için, Kendi emrinden olan ruhu kullarından dilediğine indirir. O gün, orta yere çıkarlar. Onlardan hiçbir şey Allah'a karşı gizli kalmaz. (Allah sorar:) "Bugün mülk kimindir? Bir olan, Kahhar olan Allah'ındır." Bugün her bir nefis, kendi kazandığıyla karşılık görür. Bugün zulüm yoktur. Şüphesiz Allah, hesabı seri görendir. (Mümin Suresi, 15-17)

İnsan, Allah'ın Ruhu'na sahip bir varlıktır. ve sonsuz olan bu ruhtur. İnsan, ölümü ile birlikte bedenini dünyada bırakacak ama ruhu sonsuz varlığını ahirette sürdürecektir.

Tek Mutlak Varlık, Rabbimiz olan Yüce Allah'tır

Tarih boyunca materyalistler, Yüce Rabbimiz'in her şeyin Yaratıcısı ve hakimi olduğu gerçeğini inkar edebilmek için, "maddenin mutlak olduğu" kandırmacasına büyük bir hırsla sarılmışlardır. Maddenin aslına dair açıklamalar işte bu yüzden son derece önemlidir. Çünkü bu bilgiler, yüzyıllardır sürdürülmeye çalışılan bu aldatmacanın geçersizliğini ispat etmektedir. Maddenin yalnızca bir kopyasıyla muhatap olabildiğimizi anlamak, insanın yalnızca etten kemikten oluşan bir madde yığını değil, ruh ve bilinç sahibi bir varlık olduğunu da kavramamızı sağlar. İnsandaki bu ruh ve bilinci yaratan ise Yüce Rabbimiz'dir ve insan, Allah'a ait bir kuldur. Dolayısıyla, yerlere ve göklere hakim olan tek Varlık, yalnızca Yüce Rabbimiz'dir.

Bu ise, Allah'ın kudreti, hakimiyeti ve sanatındaki mükemmelliğe karşı büyük hayranlık uyandıracak bir gerçektir. Allah; adeta kusursuz ve sayısız detaya sahip devasa evreni, hem dışarıda maddesel olarak var etmekte hem de bunu her insanın beyninde ayrı ayrı ve yalnızca bir hayal olacak şekilde yaratmaktadır. Her insanın beynindeki bu hayal içerisinde, evrendeki tüm ayrıntılar kesintisiz ve eksiksiz olarak sürekli var edilmektedir. Allah'ın bu yaratışı o kadar kusursuz ve mükemmeldir ki, hayalden ibaret oldu-

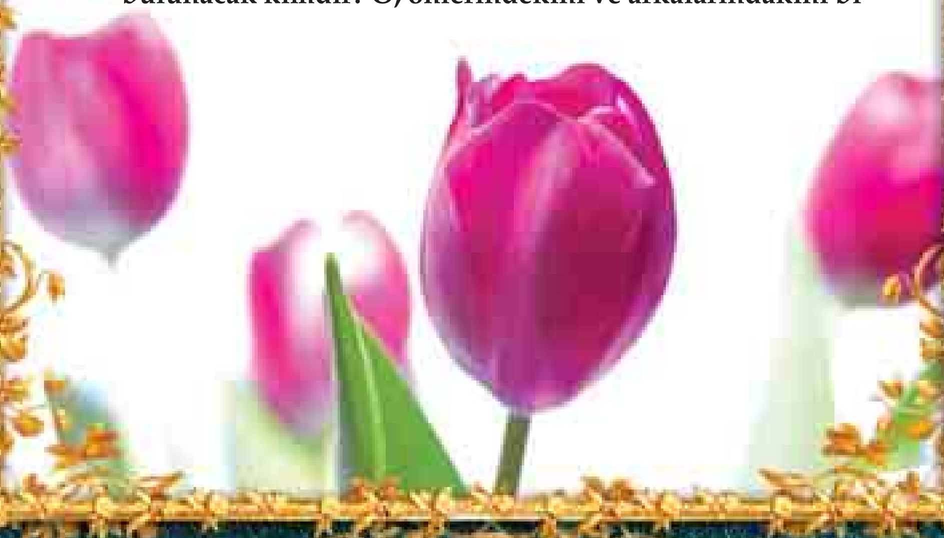

ğu çok açık olduğu halde, en küçük detaylara kadar her şey son derece gerçek ve inandırıcı görünmektedir. Rabbimiz'in bu yaratışında hiçbir eksiklik ya da kusur yoktur. Aklını kullanmayan insanlar bu kusursuzluğa aldanmakta, maddenin gerçeği ile muhatap olduklarını sanmakta ve gördükleri görüntünün hayal olabileceğinden bir an bile şüphe etmemektedirler.

Tüm bunları izleyen ise ruhumuzdur. Yeryüzündeki milyonlarca insan, her an kendisine gösterilmekte olan görüntüyü izlemektedir. Bu görüntülerle sevinç duymakta, düşünmekte, kararlar almaktadır. İnsanın tüm bunları yapabilmesi ancak ruhu sayesindedir. Bu ruh ise, Rabbimiz'in Kendi ruhundan üflediği bir parçadır. Bu da, tek mutlak Varlık'ın, bu ruhun gerçek sahibi olan Yüce Rabbimiz olduğunu açıkça göstermektedir. Allah'ın varlığı, kudreti ve gücü her şeyi ve her yeri kuşatmıştır. Algıladığımız madde sanılan tüm varlıklar, gerçekte Rabbimiz'in yarattığı bir görüntüdür. Bu görüntüyü seyreden de, Allah'ın Kendi ruhundan yarattığı varlıklardır.

Allah bir ayetinde şöyle bildirir:

Allah... O'ndan başka İlah yoktur. Diridir, kaimdir. O'nu uyuklama ve uyku tutmaz. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. İzni olmaksızın O'nun Katında şefaatte bulunacak kimdir? O, önlerindekini ve arkalarındakini bi-

lir. (Onlar ise) Dilediği kadarının dışında, O'nun ilminden hiçbir şeyi kavrayıp-kuşatamazlar. O'nun kürsüsü, bütün gökleri ve yeri kaplayıp-kuşatmıştır. Onların korunması O'na güç gelmez. O, pek Yücedir, pek büyüktür. (Bakara Suresi, 255)

İnsan, Rabbimiz'in yaratışındaki bu harikalığı ve algıladığı dünyanın aslını görüp kavrayabilmek için Allah'a dua etmelidir. Çünkü tüm bunları yaratan Allah'tır ve dilediği anda bunları insana kavratacak olan da ancak O'dur. Bu gerçeğin farkına varmış olan bilim adamlarından Peter Russell bu gerçeği şöyle dile getirmektedir:

> Sanırım benim gerçekliğim, tek gerçeklik. Ancak bazen, etrafımdakileri görmenin başka yolları da olduğunu anlıyorum. Ama bunun ne olduğunu bilmiyorum. Kendi kendime bunu anlayamıyorum; yardıma ihtiyacım var. Ama yardım için nereye gidebilirim? Diğer insanlar da benimle aynı düşünce sistemine yakalanmışlar. Benim yardım

> için gideceğim yer bunlardan çok daha derindir, materyalist anlayışın ötesinde bir bilinç düzeyidir – Allah'ın Kendisi'dir. Yardımı Allah'tan istemeliyim. Bunun için dua etmeliyim."[115]

Maddenin gerçeğini kavrayan insan, Allah'tan başka güç sahibi bir varlık olmadığını da kesin olarak kavramış olur. Bu kavrayış da, insanın kendisine yalnızca Allah'ı İlah edinip, samimiyetle Rabbimiz'e yönelmesine neden olur. Çünkü ruhun varlığını anlamak, insanın Allah'a kul olmasını engelleyen tüm materyalist iddiaları geçersiz kılar. Kişi, Allah'tan başka İlah edinebileceği başka hiçbir varlık olmadığını açık bir gerçek olarak görecektir. Dolayısıyla da dünya hayatına dair kendisine sunulan materyalist açıklamalara inanmayacaktır. Bu kavrayış ile birlikte, dünyaya olan tutkulu bağlılık, maddi çıkara dayalı hırslar, büyüklenme isteği ve menfaat beklentileri son bulacaktır. Her şeyin hayal olduğu bir dünyada kibirlenmenin, hırs yapmanın, övünmenin, maddi üstünlük elde etmenin hiçbir anlamı olmadığını anlayacaktır. Kişinin tek hedefi Allah'ı razı et-

mek ve asıl sonsuz hayatını yaşayacağı ahirette cenneti kazanmak için çaba harcamak olacaktır.

Allah'ın Yüce varlığı her yeri ve her şeyi kuşatmıştır. İnsanın dünya hayatında muhatap olduğu küçük büyük her türlü detay, Rabbimiz'in aklının, sanatının, kudretinin varlığının birer delilidir. Ancak materyalist felsefenin etkisinde kalarak maddeyi tek mutlak varlık zanneden insanlar, tüm bu mükemmelliği atfedebilecekleri yine maddesel olan bir varlık ararlar. Bu da yine, bir hayal içerisinde yaşadıklarını kavrayamamalarından kaynaklanır. Her şeyi sarıp kuşatan, zamandan ve mekandan münezzeh ve Yüce olan yegane Varlık, ancak Rabbimiz'dir. Allah bir ayette bu gerçeği şöyle bildirmektedir:

Gözler O'nu idrak edemez; O ise bütün gözleri idrak eder... (En'am Suresi, 103)

Allah, bizim içimizi, dışımızı, bakışlarımızı, düşüncelerimizi ve tüm varlığımızı kuşatmıştır. Allah'ın bilgisi dışında hiçbir şey yapamayız, hiçbir söz söyleyemeyiz, nefes dahi alamayız. Maddenin bizim için bir hayalden ibaret olduğu gerçeği ve ruhun varlığı, bu açık gerçeği kesin olarak göstermektedir. Tek mutlak Varlık olan Yüce Rabbimiz, insan için bir hayal olarak yarattığı dünyayı ve ruhundan üflediği insanı, kuşkusuz ki her yönüyle bilmektedir. Bu, Allah için çok kolaydır.

"Dış dünya" olarak düşündüğümüz algıları izlerken, yani yaşarken, bize en yakın olan, etraftaki hayali nesneler ve insanlar değil, Rabbimiz'dir. Allah bir ayetinde şöyle buyurur:

"Andolsun, insanı Biz yarattık ve nefsinin ona ne vesveseler vermekte olduğunu biliriz. Biz ona şah damarından daha yakınız." (Kaf Suresi, 16)

Bir insan, eğer maddenin aslı ile muhatap olduğuna inanır, kendi bedeninin de maddeden oluştuğunu zannederse, büyük bir yanılgının içine düşer ve bu büyük gerçeği fark edemez. Allah'ın, gökte veya kendisinden uzakta olduğunu zanneder (Allah'ı tenzih ederiz), Allah'ın ona kendi bedeninden bile daha yakın olduğunun farkına varmaz. Oysa, dışarıda var olan maddeye asla ulaşamayacağını, her şeyin zihninde yaşadığı kopyalar olduğunu kavradığında, artık içerisi, dışarısı, arabası, kendisinden uzakta zannettiği Güneş, yıldızlar, tek bir satıhtadır. Allah, kendisini çepeçevre kuşatmıştır ve kendisine sonsuz yakındır. Allah bu gerçeği, **"Kullarım Beni sana soracak olursa, muhakkak ki Ben (onlara) pek yakınım..."** (Bakara Suresi, 186) ayeti ile haber vermiştir.

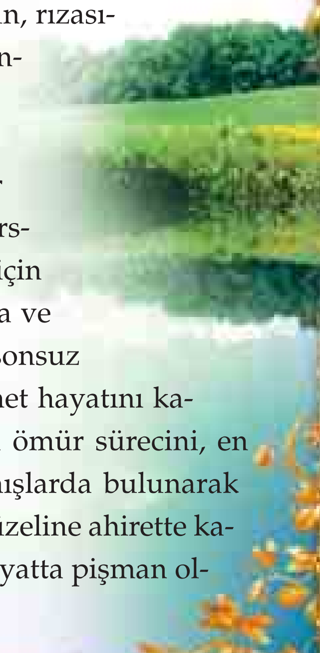
İnsanın bu gerçeği bilerek yaşaması çok önemlidir. Bunun farkında olmayan insan, yalnızca imtihan olmak için gönderildiği geçici dünya hayatını asıl hayat zanneder, tüm hırslarını, beklentilerini ve zevklerini bu dünyada yaşaması gerektiğini düşünür. Maddenin aslına ulaşabildiğine dair kesin inancı, onu Allah inancından uzaklaştırabilir ve ölüp ahirette Allah'ın huzuruna çıkarılacağı gerçeğini unutturabilir. Dünyayı mutlak zannedip bu hayali metaları kazanmak adına, ahirette büyük bir hüsran ile karşılaşabilir. Allah Kuran'da, bu gerçekle ilgili olarak insanları şöyle uyarmıştır:

Dikkatli olun; gerçekten onlar, Rablerine kavuşmaktan yana derin bir kuşku içindedirler. Dikkatli olun; gerçekten O, her şeyi sarıp-kuşatandır. (Fussilet Suresi, 54)

Allah'ın Ruhunu Taşıdığını Bilen Bir İnsan Nasıl Yaşar?

Dış dünya bizim için yalnızca bir hayal olarak yaratılır ve biz de tüm bunları Allah'a ait olan ruhumuz ile izleriz. Bu gerçeğin şuuruna varan her insan, yaratılmış tüm varlıkların Allah'a ait olduğunu kavrar ve Rabbimiz'in bu üstün yaratışının hikmetlerini anlamaya çalışır. Dünya hayatının, kendisine gösterilen görüntüler doğrultusunda yaşadığı bir imtihandan ibaret olduğunun; asıl hayatın ise sonsuz ahirette yaşanacağının farkına varır. Dünya hayatının geçici bir hayalden ibaret olduğunu anlayınca, maddi hiçbir varlığı olmadığını anladığı dünyaya ve dünya metaına karşı olan bağlılığından da vazgeçer. Asıl sevgisini, bağlılığını, her şeyin tek ve gerçek sahibi, Varlığı her şeyi kuşatmış olan, sonsuz kudret sahibi Rabbimiz'e yöneltir. Hırs ve tutkuyla, hayalden ibaret olan bir dünyayı elde etmeye çalışmanın mantıksızlığını anlar. Asıl olarak, varlığın ve sonsuzluğun gerçek hakimi olan Rabbimiz'in rızasını kazanmaya çalışır. Allah'ın sevgisinin, hoşnutluğunun, rızasının ve cennetinin, hayal olarak yaratılan dünyadaki hiçbir şeyle değişilemeyecek kadar kıymetli olduğunu anlar.

Bu gerçeği kavramasıyla birlikte, hiçbir değeri olmayan geçici dünya hayatı için hırslara kapılıp üzülmek, menfaat elde etmek için çabalamak, bunun için zalimliğe, gaddarlığa ve acımasızlığa yönelmek yerine, nimetlerin sonsuz olanının dilediği an insana sunulduğu cennet hayatını kazanmayı hedefler. Kendisine verilen kısa ömür sürecini, en güzel ahlakı göstererek, en güzel davranışlarda bulunarak geçirmeye çalışır. Her şeyin aslına ve en güzeline ahirette kavuşacağını umut eder ve bu sonsuz hayatta pişman ol-

mamak için gücünün yettiği en fazla çabayı harcar. Rabbimiz'in kudretini gereği gibi takdir edebildikçe, Allah'ın cennetteki sonsuz nimet gibi, cehennemde de sonsuz bir azap yarattığını anlar.

Tüm dünyasının gölge varlıklardan oluştuğunu ve mutlak var olanın yalnızca Yüce Rabbimiz olduğunu anlayan bir kişi için, dünyanın geçici hırsları değerini kaybeder. En korkutucu,

Dünya hayatında yaşadıklarımız sadece Allah'ın bizim için yarattığı imtihanın bir parçasıdır. Bizim sorumluluğumuz ise, bunlar karşısında Allah'ın en razı olacağı umulan ahlakı gösterebilmektir.

en üzücü olduğunu sandığı olaylara karşı olan tüm bakış açısı değişir. Çünkü her şey, Rabbimiz'in kontrolünde, Allah'ın dilemesiyle yaratılan hayali varlıklardan ve hayali olaylardan oluşmaktadır. Rüyadan uyandığımızda, rüyamızdaki üzüntüler, sıkıntılar ve zorluklar nasıl tüm önemini kaybederse, bu gölge dünyada var olan olaylar, üzüntüler ve sıkıntılar da aynı şekilde önemsizdir. Dünya hayatında yaşadıklarımız sadece Allah'ın bizim için yarattığı imtihanın bir parçasıdır ve bizim sorumluluğumuz da bunlar karşısında Allah'ın en razı olacağı ahlakı gösterebilmektir. Bu imtihan içerisinde yaratılan hayali görüntüler, ahirette varlıklarını ve önemlerini tam anlamıyla yitireceklerdir. Geriye kalan sadece bunlara karşı gösterilen davranışlar, Allah rızası için yapılan salih ameller olacaktır. İnsan, bu gerçeği şimdi kavrasa da kavramasa da, ahiret hayatının başlamasıyla birlikte, dünyadaki her şeyin hayalden ibaret olduğunu, asıl gerçeğin ise Rabbimiz ve O'nun yarattığı ahiret olduğunu anlayacaktır. Bir ayette bu durum şöyle bildirilir:

> **Bu dünya hayatı, yalnızca bir oyun ve '(eğlence türünden) tutkulu bir oyalanmadır'. Gerçekten ahiret yurdu ise, asıl hayat odur. Bir bilselerdi. (Ankebut Suresi, 64)**

İnsan, nasıl bir televizyon ekranına bakarken, oradaki karakterlerin tamamının hayali olduğunun farkında ise; onların yaptıklarına kızmıyor, başlarına gelenlere üzülmüyorsa, dünya hayatında da bu yanılgıya düşmemesi gerekir. Çünkü dünya hayatı, tıpkı televizyon ekranından seyrettiğimiz bir film gibi sürekli olarak bize izlettirilmekte olan görüntülerden oluşmaktadır. Rüyasında karşısındaki kişiye kızıp bağıran veya başına gelen olaylara üzülen bir insan, nasıl kalktığında boşa üzülüp kızdığını anlarsa, dünya hayatı için de aynı şeyler geçerlidir. İnsan, maddenin aslı ile hiçbir zaman muhatap

olmadığını ister dünyada anlasın ister ahirette, yaşadığı endişelerin son derece anlamsız ve boş olduğunu eninde sonunda fark edecektir. Bu görüntüler, yalnızca birer deneme olarak yaratılmaktadır. Asıl olan bunların bir hayal olduğunun farkına varıp, Allah'ın rızasına uygun davranmak ve bu amaç için yaşamaktır.

Allah, insan için görüntüden ibaret olan bu dünyayı yalnızca bir deneme olarak yaratmış olduğunu ayetlerinde şu şekilde haber verir:

Kadınlara, oğullara, kantar kantar yığılmış altın ve gümüşe, salma güzel atlara, hayvanlara ve ekinlere duyulan tutkulu şehvet insanlara 'süslü ve çekici' kılındı. Bunlar, dünya hayatının metaıdır. Asıl varılacak güzel yer Allah Katında olandır. (Al-i İmran Suresi, 14)

Bilin ki, dünya hayatı ancak bir oyun, 'tutkulu bir oyalama', bir süs, kendi aranızda bir övünme, mal ve çocuklarda bir 'çoğalma-tutkusu'dur. Bir yağmur örneği gibi; onun bitirdiği ekin ekicilerin hoşuna gitmiştir, sonra kuruyuverir, bir de bakarsın ki sapsarı kesilmiş, sonra o, bir çer-çöp oluvermiştir. Ahirette ise şiddetli bir azab; Allah'tan bir mağfiret ve bir hoşnutluk (rıza) vardır. Dünya hayatı, aldanış olan bir metadan başka bir şey değildir. (Hadid Suresi, 20)

Dünya hayatını asıl hayat zannedenlerin durumunu ise Allah Kuran'da şöyle haber verir:

İnkar edenler ise; onların amelleri dümdüz bir arazideki seraba benzer; susayan onu bir su sanır. Nihayet ona ulaştığında bir şey bulamaz ve yanında Allah'ı bulur. (Allah da) Onun hesabını tam olarak verir. Allah, hesabı çok seri görendir. (Nur Suresi, 39)

İnsanlar, dünya hayatında sahip olduklarını sandıkları şeylerin gerçekte bir hayal olduğunu kavradıklarında, boşa üzülüp hırslandıklarını, boşa vakit geçirip oyalandıklarını, maddi istek ve hırslarına boşa önem verdiklerini anlayacaklardır. Büyüklük tasladıkları insanların bir anda hayal varlıklar olduklarını görecek ve kibirlerinin yersiz olduğunu fark edeceklerdir. Her şeyi yaratan Allah'a karşı boyun eğici olmaları gerektiğini kavrayacak, daha huzurlu ve güzel bir hayat yaşayacaklardır. Kendilerini insanlara kanıtlamaları, onların gözünde nasıl göründüklerini sınamaları gerekmeyecek, insanlara karşı kin, nefret, kıskançlık gibi olumsuz duyguları yaşamayacaklardır. Her şeyin hayalden ibaret olduğunu bilen insanlar, hayali varlıklarla rekabet içinde olmayacak, birbirlerine bu yüzden kin ve düşmanlık beslemeyeceklerdir. Herkesin kendini sadece Allah'a teslim ettiği bir ortamda, tevazu, teslimiyet, şefkat, sevgi ve samimiyet hakim olacaktır.

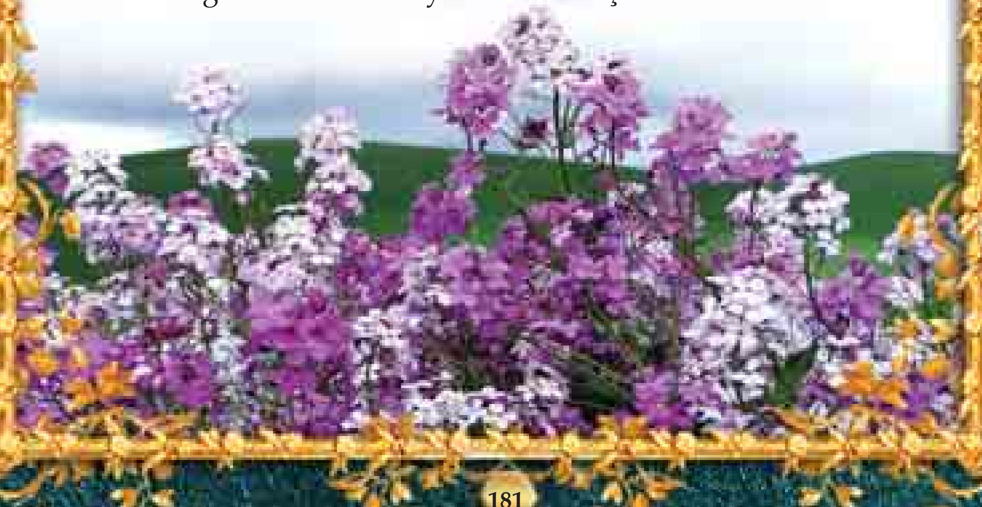
İnsan, tüm bu gerçekleri bu dünyada kabul etmek istemese de, ölüm ile karşılaştığında ve ölümünün ardından ahirette tekrar diriltildiğinde, her şeyi çok net olarak görmüş olacaktır. O gün, ayette belirtildiği gibi insanın **"görüş gücü keskinleşecek"** (Kaf Suresi, 22) ve insan her şeyi çok daha açık fark edecektir. Eğer dünyadaki yaşamını hayali amaçlar peşinde koşarak harcamışsa, orada hiç yaşamamış olmayı dileyecektir. Kuran'da bildirildiği gibi, **"Keşke o (ölüm her şeyi) kesip bitirseydi. Malım bana hiçbir yarar sağlayamadı. Güç ve kudretim yok olup gitti"** (Hakka Suresi, 27-29) diyerek pişman olacaktır.

Tek mutlak varlığın Rabbimiz olduğu gerçeğini dünyada fark edenler, bu gerçekle birlikte, ahirette büyük pişmanlığı yaşamaktan da kurtulmuş olurlar. Dünya hayatında kendilerine verilen süreyi Allah'ı razı edebilmek, Rabbimiz'in dilediği şekilde yaşayıp O'nun emirlerini uygulamak için kullanırlar. Dünyaya değer vermenin anlamsızlığını; rahatlık,

huzur ve mutluluk getirecek olanın, dünya hırslarına kapılmadan, yalnızca Allah için yaşamak olduğunu anlarlar. Bu, büyük bir nimet ve büyük bir kolaylıktır. İnsanı yıpratan yalancı hırslar, yalancı beklentiler, var olduğunu sanarak ilah edindikleri putlar (Allah'ı tenzih ederiz) tamamen ortadan kalkar. Her şeyi ve her yeri sarip kuşatanın bir ve tek olan Rabbimiz olduğunu kavrarlar. Allah'a teslim olarak, en büyük güveni ve rahatlığı kazanmış olurlar. Bir ayette, dünyaya dair sahte ilahlar edinen insanlar ile yalnızca Allah'ı İlah edinen kişi arasındaki fark şöyle haber verilmiştir:

Allah (ortak koşanlar için) bir örnek verdi: Kendisi hakkında uyumsuz ve geçimsiz bulunan, sahipleri de çok ortaklı olan (köle) bir adam ile yalnızca bir kişiye teslim olmuş bir adam. Bu ikisinin durumu bir olur mu? Hamd, Allah'ındır. Hayır onların çoğu bilmiyorlar. (Zümer Suresi, 29)

Allah'a inanan bir insan için, maddenin aslına dair gerçeği bilmek ve bunu derinlemesine düşünmek çok önemlidir. Çünkü Allah'ın her şeyi ve her yeri kapladığını bilen bir insan, Allah'a karşı hayatının her anında samimi davranır. Her an ölümle karşılaşabileceğini, bu dünyanın sona ereceğini ve gerçek ahiret hayatı ile karşılaşacağını aklından çıkarmaz. Bunu bilmek ve buna göre davranmak, insana sonsuz güzellikleri ve nimetleri getirecek olan büyük bir kazançtır.

Maddenin Gerçeği ve Yok Olan Materyalizm

Bir materyalist için, maddesel dünya ile hiçbir zaman muhatap olmadığımız gerçeğini anlamak büyük bir yıkımdır. Bir materyalist için, Allah'ın verdiği bir ruh ile yaratılmış olmamız ve bize ait tüm maddesel dünyanın bu ruha gösterilen görüntülerden ibaret olması, -kendi çarpık materyalist bakış açısına göre- korku ve dehşet uyandırıcıdır. Çünkü bir materyalist için madde sözde bir ilahtır (Allah'ı tenzih ederiz). Materyalistler oluşturdukları sahte "maddecilik" dininde maddeye tapar (Allah'ı tenzih ederiz), yeryüzünde amaçsızlık, bilinçsizlik ve tesadüflerin var olduğuna inanırlar. "Yaratıldıkları" gerçeğine karşı çıkabilmek için, bir başlangıç ve bir son olduğunu reddederler. Açıklanamaz bir şekilde evrenin ezeli ve ebedi olduğu yanılgısını savunurlar. Bir insanın da, bir kuşun da, bir solucanın da hareketlerinin kaynağının şuursuz süreçler olduğu aldatmacasını öne sürerler ve bunların her birinin materyalist dünyanın birer ürünü olduğunu iddia ederler. Materyalizmin bu çarpık anlayışına göre, insanın iç dünyasında algılayan, düşünen, karar veren bir varlık yoktur. Sözde her şey, insanı meydana getiren "maddelerin" yani şuursuz hücrelerin, organellerin ve atomların sonucudur. Kısacası materyalizmin sahte dünyasında, madde dışında bir varlığa yer yoktur. Materyalizmin bu mantığının en önemli sebebi ise, Allah inancına karşı çıkabilmek, Allah'a ve ahirete iman etmekten kaçmaya çalışmaktır.

Materyalistlerin, Allah'ın varlığına iman etmemek için kendilerince öne sürdükleri en büyük dayanak ve delil, maddenin varlığıdır. Oysa bu kitap boyunca anlatılmakta olanlar, bilimsel olarak kanıtlanmış bir gerçeği, yani dışarıda var olan maddenin bizim için yalnızca bir kopya olarak var olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Tüm bu bilgilerle, materyalizmin elindeki en büyük delil ortadan kalkmakta ve açıkça yok olmaktadır.

Maddenin aslı gerçeği, işte bu nedenle materyalistleri son derece rahatsız etmektedir.

Maddenin aslı konusu, geçmişte belli birkaç düşünürün ve bilim adamının görüp fark ettiği ve dile getirdiği bir kavram iken, bugün artık dünya tarihinde ilk defa bu kadar kesin ve karşı konulamaz bir gerçek olarak açıklanmaktadır. Büyük ve kesinleşmiş bilimsel bulgularla gündeme getirilen bu konu, bilimin gözardı edeceği, materyalist bilim adamlarının da inkar edebilecekleri gibi değildir. Kuantum fiziğinin ortaya koyduğu gerçekler ışığında materyalistlerin tek güvencesi olan madde, Allah'ın insan için yarattığı algı dünyasında bir hayale dönüşmüştür. Tüm dünyayı ve tüm varlığımızı kaplayan en somut olduğu sanılan şey, bir anda soyut bir kavram haline gelmiştir. Materyalistlerin, Allah inancına karşı en güçlü şekilde kullanabileceklerini sandıkları büyük delil, tüm bu bilimsel bilgiler ışığında aniden ortadan yok olmuştur. Yok olan yalnızca atomlar, moleküller değildir. Evler, arabalar, dev gemiler, gökler, dağlar, gezegenler, uzay ve nihayet insanın kendi bedeni, tümüyle hayal haline dönüşmüştür. Materyalistlerin kendilerine put ve ilah edindikleri (Allah'ı tenzih ederiz) madde iddiası artık son bulmuştur.

Artık materyalizmin tutunabileceği hiçbir delil yoktur. Materyalistlerin, kendilerince Allah'a karşı mücadele ederken güç bulup güvendikleri maddenin varlığı, artık açıklanamaz durumdadır.

Bu, Allah'ın inkarcılara kurduğu muhteşem bir tuzaktır. Allah'a karşı mücadele edebileceklerini sananlar, bu gerçekle birlikte, çok güvendikleri ve sarsılmaz gördükleri sahte putlarının insan için bir hayale dönüştüğünü anlamışlardır. Çok güçlü sandıkları maddecilik iddialarının en temel dayanağını kaybetmişlerdir. Allah'ın sonsuz gücü ve kudreti açıkça kar-

şılarındadır. Kuşkusuz ki, onların kurdukları tüm tuzaklar, yok olup gitmeye ve çöküşe uğramaya mahkumdur.

Onlar (inanmayanlar) bir düzen kurdular. Allah da (buna karşılık) bir düzen kurdu. Allah, düzen kurucuların en hayırlısıdır. (Al-i İmran Suresi, 54)

Allah'ın muhteşem düzeni ile tüm varlıklarını yitiren materyalistler, dünya hayatında inkar ettikleri ahiret gerçeği ile ergeç buluşacak ve tüm diğer insanlar gibi Rabbimiz'in huzurunda hesap vereceklerdir. Dünyada sözde maddeyi ilah edinenler (Allah'ı tenzih ederiz), ahirette bir rüyadan uyandıklarını anlayacak, dünyada bir hayal uğruna mücadele vermiş olduklarını kavrayacaklardır. Ancak ahiretteki pişmanlık, geri dönüşü olmayan bir pişmanlıktır.

Allah Kuran'da şöyle buyurur:

Orada birbirleriyle çekişip tartışarak derler ki:
"Andolsun Allah'a, biz gerçekten apaçık bir sapıklık içindeymişiz,"
"Çünkü sizi (yalancı olanları) alemlerin Rabbiyle eşit tutuyorduk.
"Bizi suçlu-günahkarlardan başka saptıran olmadı."
"Artık bizim için ne bir şefaatçi var,"
"Ne de candan-yakın bir dost."
"Bizim bir kere daha (dünyaya dönüşümüz mümkün) olsaydı da iman edenlerden olabilseydik."
Gerçekten, bunda bir ayet vardır, ama onların çoğu iman etmiş değildirler. (Şuara Suresi, 96-103)

Dünyada bulunduğu süre boyunca, insanın doğruyu görmeye ve Allah'a yönelmeye hala fırsatı vardır. Yaşam boyunca materyalizme inanmış olmak, yaşamın sonuna kadar aynı yanılgıyı sürdürmeyi gerektirmez. Ölmüş ve toprağa gö-

mülmüş bir felsefe için mücadele etmek, insanın yegane fırsatı olan dünya hayatını buna harcaması, akıllı ve vicdanlı bir insanın yapabileceği bir şey değildir. Önemli olan, gerçeği gördükten sonra buna direnmemek, ölümle birlikte zaten apaçık anlaşılacak olan bu gerçeği geç olmadan anlamaktır.

Darwin'in
Açmazı:
Ruh

İnsan Ruhu Karşısında Açıklamasız Kalan Evrim Teorisi

Victoria dönemi İngilteresi'nde iki biyolog, canlıların tümüyle tesadüfi süreçler sonucunda birbirlerinden türediği ve insana kadar uzanan bir süreçte gelişip değiştikleri iddiasını ortaya attı. Bu biyologlar, Charles Darwin ve Alfred Russel Wallace idi. Doğal seleksiyon yoluyla evrim hakkındaki ilk çalışma Darwin ve Wallace tarafından ortaklaşa hazırlanmıştı. Biyologlar, evrim teorisi konusu üzerine birbirleriyle rekabet etmek yerine, bu uydurma teoriye birbirlerinin katkısını kabullendiler. Hatta Wallace yazdığı *Darwinizm* adındaki kitap ile Darwin'in doğal seleksiyon teorisini destekledi. Bu kitabı duyduğunda Darwin'in verdiği karşılık ise, "Darwinizm adından söz etmeyin çünkü bu teori aynı zamanda Wallasizm de olabilir." şeklinde idi.[116]

Ancak bu hayal ürünü teori ile ilgili olarak iki biyoloğun yolları kısa bir süre sonra ayrılacaktı.

Evrim teorisine göre canlılar, tüm anatomik ve fiziksel özellikleriyle, tümüyle tesadüfi ve dolayısıyla şuursuz bir süreç içinde, doğal seleksiyon yoluyla, birbirlerinden türemişlerdi. Bu iddiaya göre, bir bakteri ile başlayan yaşam, söz konusu hayali türeme yoluyla, günümüzde var olan canlı çeşitliliğini meydana getirmişti. (Detaylı bilgi için bkz. *Evrim Aldatmacası*, Harun Yahya, Araştırma Yayıncılık) Darwin, doğal seleksiyon prensibinin yalnız parmaklar ya da burun gibi morfolojik özelliklerin çıkışını açıklamakla kalmadığına, aynı zamanda beynin yapısını ve dolayısıyla zihinsel kapasitelerimizi de belirlediğine inanıyordu. Bir başka deyişle Darwin'e göre doğal seleksiyon; insanların müzik, sanat, edebiyat konusundaki ilgisi-

ni ve kararlarını, düşünce yeteneğini ve zihin gücünü etkileyen ve onları değiştirip geliştiren bir güçtü. Fakat Wallace bu fikre katılmıyordu. Darwin'in prensiplerinin parmaklar ve ayak parmaklarını ya da daha basit özellikleri açıklayabileceğini düşünüyordu ama matematik ve müzik yeteneği gibi üstün insani becerilerin yalnız kör tesadüflerin eseri olamayacağına inanıyordu.

Wallace'ın "kör tesadüflerin Mozart'ın yeteneklerinin kaynağı olması" iddiasına karşı çıkmasının en önemli nedeni potansiyel zeka olarak adlandırılabilecek olan husustu. Wallace'a göre, örneğin günümüzde yaşayan bir Aborijin topluluğundan neredeyse okuma yazma bilmeyen genç bir kabile üyesini aldığımızı farz edelim. Daha sonra bu genci Rio, New York veya Tokyo'da modern bir devlet okulunda eğitelim. Elbette bu şehirlerde yetişen çocuklardan hiç de farklı olmayacaktır. Wallace bunu şöyle açıklamıştı; "Aborijin ya da Cro-Magnon, kendi doğal ortamına uyum sağlaması için ihtiyaç duyacağından çok daha fazla potansiyel zekaya sahiptir. Bu tür potansiyel zeka, aslında resmi eğitim yoluyla kazanılan kinetik zeka ile karşılaştırılabilir. Peki bu potansiyel zeka neden evrimleşti? İngilizce eğitim verilen okullarda Latince öğrenmek için ortaya çıkamazdı. Matema-

tik öğrenmek için de evrimleşmiş olamazdı, her kim yeterince çalışırsa bu konuda uzmanlaşabilir. Peki bu söz konusu görünmeyen yeteneklerin ortaya çıkmasını sağlayan ayıklayıcı kuvvet nereden gelmişti?"[117] Wallace, canlıların bilinçsiz süreçler içinde birbirlerinden türeyerek evrimleştikleri hikayesine inandığı için, insanların zeka gelişiminin bu hayali teorinin neresine dahil edildiğini bulmaya çalışıyordu. Ancak, böyle bir şey gerçekleşmediği için bu iddiayı savunacak bir mantık da geliştiremiyordu.

Wallace şunu söylüyordu:

> Çağımızın yazarlarının tümü, insan neslinin çok geçmişe dayandığını itiraf ederken, bunların birçoğu zekanın çok kısa süre önce geliştiği inancını sürdürüyorlar ve bizimle eşit zeka seviyesine sahip insanların tarih öncesi çağlarda yaşamış oldukları olasılığı üzerinde düşünmüyorlar.[118]

Günümüz bilim adamlarından Vilayanur S. Ramachandran ise, bunu şöyle açıklamaktadır:

> Neanderthal ve Cro-Magnon insanlarının beyin kapasitelerinin bizlerden daha büyük olduğunu biliyoruz, bu nedenle gizli kalmış potansiyel zekâlarının *Homo sapiens* ile aynı hatta daha fazla olduğunu düşünmek hiç de güç olmaz.[119]

Aslında Darwin bile, teorisinin insan zekasına dair bu hayali gelişimi açıklayamadığını açıkça itiraf ediyor, hatta bu nedenle teorisinin geçersizliğinin ileri sürülebileceğini belirtiyordu:

> …İnsan zihin gücü bakımından bütün öbür hayvanlardan öylesine farklıdır ki, varılan bu sonuçta (aşağı bir biçimden türeme) bir yanlışlık olabileceği ileri sürülebilir.[120]

Öyleyse, evrimle gerçekleşmesi mümkün olmayan bu önemli gelişimin açıklaması neydi? Wallace'ın buna verdiği cevap şuydu: Bunu Allah gerçekleştirmişti. Wallace'a göre "insanın zarafeti, 'İahi lütfun' dünya üzerindeki ifadesiydi".[121]

İşte bu noktada Wallace, evrimin itici gücünün doğal seleksiyon olduğu konusunda ısrar eden ve en gizemli zihinsel özelliklerin bile bir Yüce Varlık tarafından yaratılmış olmaksızın geliştiğini iddia eden Darwin'den ayrılmıştı. Darwin, Wallace'ın iddialarını teorisi için büyük bir tehdit olarak görmüş ve 1869 yılında Wallace'a yazdığı mektubunda doğal seleksiyonu kastederek, "umarım senin ve benim çocuğumuzu tamamen öldürmezsin," demişti.[122] Wallace'ın vardığı bu sonuç elbette, materyalizmden güç bulan ve Allah'ın varlığını inkar edebilmek için ortaya atılmış evrim teorisi ile hiçbir şekilde bağdaşmıyordu. İşte bu nedenle Wallace'ın fikirleri alelacele hasıraltı edildi. Materyalist çevreler için ön plana çıkarılması gereken, her şeyin bilinçsiz süreçlerle meydana geldiğini öngören anlayış idi. Bunun da öncüsü Darwin olmuştu.

Darwin'in evrim teorisi, kaplanların, ceylanların, tavşanların, kısacası yeryüzündeki tüm canlıların hiçbir şuurlu müdahale olmadan, tesadüfen meydana geldiklerini iddia eder. Darwinizm'e göre tesadüf, evrimin mucizeler meydana getiren ilahıdır.
Bilimsel olarak kesin olarak desteklenmeyen, son derece mantıksız temeller üzerine kurulu bu teori, canlıların mükemmel özellikleri karşısında yenilgiye uğramıştır. Üstün kompleks özellikler, tüm varlıkların Allah'ın mükemmel yaratışını ispat eder niteliktedir.

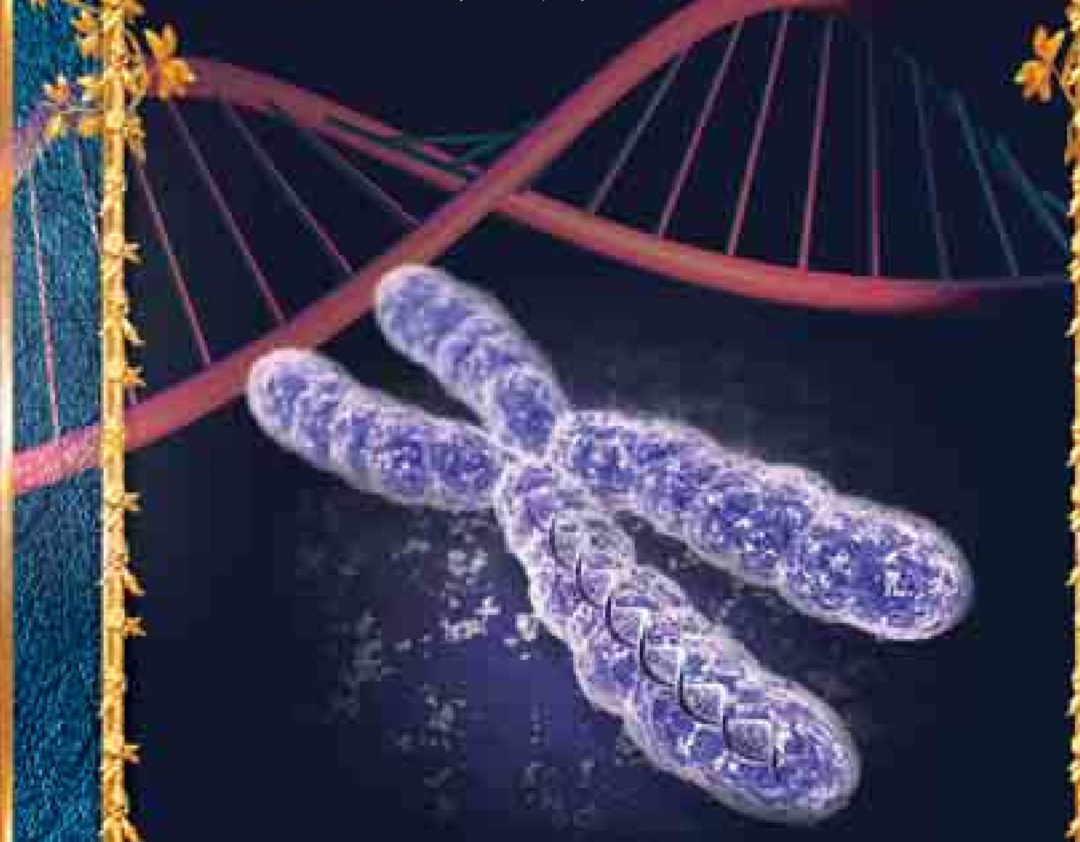

Evrimsel Delilsizlik ve Teorinin Biyolojik Çöküşü

19. yüzyıldan itibaren materyalistlerin en büyük odak noktası, Darwin ve Darwinizm propagandası yapmak oldu. 19. yüzyılın -günümüze kıyasla geri kalmış- bilimsel ortamı içinde doğal seleksiyon adlı bir mekanizmanın tüm canlıların gelişiminin sebebi olduğunu iddia etmek kolaydı. Fosil yatakları derinlemesine incelenmemiş, genetik bilimi keşfedilmemişti. İnsanları, o dönemin bilgisi, daha doğrusu bilgisizliği içinde olmadık senaryolarla oyalamak Darwin ve yandaşları için çok zor olmamıştı. Ama o dönemde bile, teorinin kurucularından biri olmasına rağmen Wallace'ın dikkat çektiği insan bilincinin evrimsel açıdan "açıklanamazlığı" açıkça fark edilmişti. Bilinçsiz işleyen bir mekanizma, bilincin varlığını açıklayamıyordu. Evrimciler hiçbir şuurlu olaya izin vermeyen tesadüfen gelişen olayların, her nasılsa şuur, anlayış, yetenek ve bilinç oluşturduklarını iddia ediyorlardı. Bunun hiçbir mantıklı açıklaması yoktu.

20. yüzyıl bilimi, paleontoloji, biyoloji ve genetik alanlarında, evrim teorisinin sonunu getirmiştir. Teorinin delilsizliği ve geçersizliği açıkça ortaya çıkmış, canlıların kompleks yapılarıyla yoktan yaratıldıkları kanıtlanmıştır.

20. yüzyılda, evrim teorisi büyük bir sürpriz ile karşılaştı. Önce paleontoloji bilimi, Darwin'in "ileride bulunacağından emin olduğu" kayıp ara fosillerin hiçbirinin yeryüzünde bulunmadığını ilan etti. Yeryüzünün neredeyse tümü kazılmış ve araştırılmış, Darwin'in ve yandaşlarının beklediği ara formlar ise bulunamamıştı. Evrim teorisi için ikinci sürpriz ise keşfedilen genetik bilimi idi. Genetik, canlı formlarının, Darwin'in iddia ettiği şekilde doğal seleksiyon yoluyla değişemeyecek kadar kompleks ve değişmez bir yapıya sahip olduğunu tüm dünyaya açıkça gösterdi. Bilimsel gelişmeler, hücrenin, Darwin'in sandığı gibi içi su dolu bir baloncuk olmadığını, sayısız ve birbirinden karmaşık organelden oluşan ve akıllı mekanizmalara sahip olan indirgenemez kompleks bir yapıda olduğunu gösterdi.

Keşfedilen DNA, belki de evrim teorisi için en büyük darbelerden birini oluşturuyordu. Canlının tüm genetik bilgisinin saklandığı bu dev molekül, tesadüfen meydana gelemeyecek kadar kompleks olmasının yanında, herhangi bir değişime izin vermeyecek kadar hassas bir yapıdaydı. Evrime göre canlıların birbirlerinden türeyerek değişime uğramaları, yeni türlerde başka canlılara ait yeni özelliklerin kazanılması gerekiyordu. Genetik ilminin gösterdiği gerçeklerle, bunun Darwin'in iddia ettiği şekilde olamayacağı açıkça anlaşılmıştı. Genetiğin ortaya çıkardığı kompleksliğe hiçbir bilim adamı karşı koyamıyordu.

Bunun üzerine Darwinistler, genetik yapı üzerinde değişime yol açabilecek unsurları dikkate alma ihtiyacı duydular. Bunun için kendilerince kullanabilecekleri tek mekanizma, mutasyonlardı. Neo-Darwinizm adı altında Darwinizm'in yeni düzenlemesini alelacele kurguladılar ve evrimde genetik değişimi sağlayan ikinci bir mekanizmanın yani mutasyonların devrede olduğunu iddia ettiler. Fakat, her biri bilim adamı olan bu kişiler, ilginç bir şekilde önemli bir gerçeği ihmal ediyorlardı: Mutasyonlar %99 oranında organizmaya zarar veren, %1 oranında da etkisiz kalan genetik müdahalelerdi. Kontrollü laboratuvar ortamlarında bile, mutasyonlar yoluyla canlıya yeni bir genetik

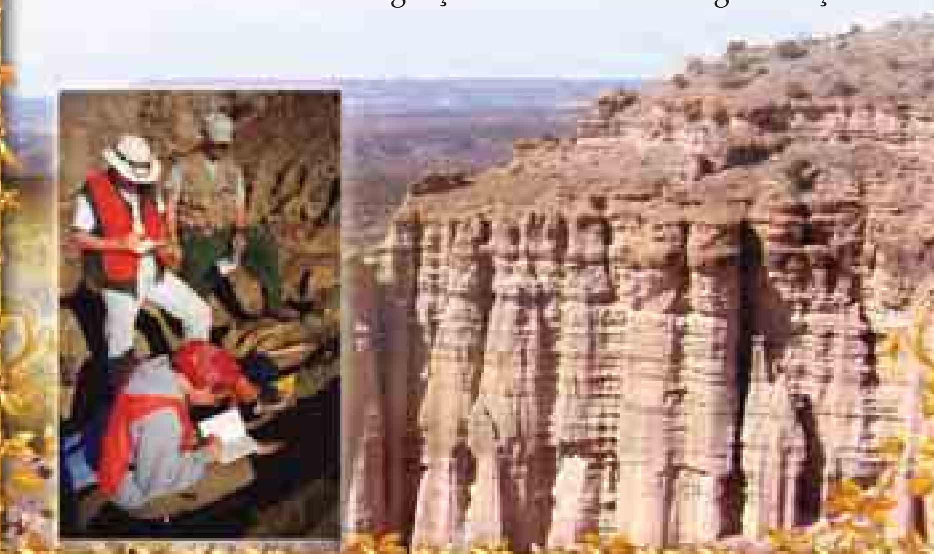

150 milyon yıllık
Coelacanth fosili

bilgi kazandırıp onu daha gelişmiş farklı bir türe dönüştürmek mümkün değildi. Tam tersine, gerçekleştirilen her mutasyon, canlının sakat kalmasına veya ölmesine sebep oluyordu. Kontrolsüz doğa ortamında rastgele meydana gelen mutasyonların ise bir canlıya nasıl etki edeceği ortadaydı.

Paleontolojinin ortaya çıkardığı sonuçlar ve genetik biliminin gerçekleri karşısında evrimciler sürekli olarak teorilerinde düzenlemelere gittiler. Genetik bilimi doğal seleksiyonu saf dışı edince mutasyonlara, paleontoloji fosil kayıtlarını ortaya çıkarınca da sıçramalı evrim iddiasına sarıldılar. Bilimsel gelişmelerin evrim aleyhine verdiği inkar edilemez tüm deliller, evrim teorisini tümüyle açıklamasız bırakıyor, onu çürümüş bir teori haline getiriyordu. Teori üzerinde yapılan yeni düzenlemeler de, evrimciler açısından hiçbir zaman sonuç getirmedi. Çünkü evrimin lehine tek bir delil bile bulunmuyordu.

Teori, savunduğu her konuda açıklamasızdı. Evrimciler tarafından ortaya atılan iddialar bilimsel olarak çürütülmüştü. Ama öyle bir konu vardı ki, evrimciler, iddialarının başından beri bu konuda çözümsüz olduklarını biliyorlar ve bunu açıkça itiraf ediyorlardı. Bu, Alfred Wallace'ın henüz teoriyi ortaya atarken "evrimsel olarak gelişmesi imkansız" dediği "bilinç" idi.

Bilinç, Hiçbir Darwinist İddia ile Açıklanamamaktadır

Fiziksel anlamda, insanın evrimi hakkındaki herhangi bir teorinin, güçlü çeneleri ve iri kesici dişleri olan ve bizden dört kat hızlı koşan maymun benzeri bir atanın nasıl yavaş yavaş, iki ayaklı bir hayvana dönüştüğünü açıklaması gerekir. Bu güçlere aklı, konuşmayı ve ahlakı ekleyin, bunların hepsi evrim teorisine baş kaldırmaktadır.[123]

(Evrimci bilim yazarı Roger Lewin)

Evrim taraftarları, Darwin zamanında açıklamasız olan bilinç konusuna Darwin'den sonra çeşitli şekillerde açıklama getirmeye çalıştılar. Hayali ilkel insanların birbirleri ile iletişim kurmaya, avlanmaya ve alet yapmaya başlayarak beynin evrimini sağladıklarını iddia ettiler. Beynin hayali gelişimi ile birlikte dilin evrimleştiğini, konuşma becerisinin beraberinde bilincin meydana geldiğini ve bu şekilde insanı diğer hayvanlardan ayıran en önemli farkın ortaya çıktığını savundular. Bu iddiaların hiçbiri bilimsel bir dayanak bulamadı. Fosil kayıtları bunların herhangi birine delil oluşturabilecek tek bir bulgu bile vermedi. Dil ve bilinç üzerine yapılan bilimsel çalışmalar ve deneyler, böylesine bir gelişimin gerçekleşmesine dair tüm olasılıkları ortadan kaldırdı. Darwinistlerin ellerinde sadece iddiaları vardı. Bu iddialar, tüm evrimci kitaplarda az-çok benzer şekilde, müthiş bir senaryo dahilinde anlatılıyor ama hiçbir evrimci kaynak buna bilimsel bir delil sunamıyordu. Çünkü böyle bir evrim yaşanmamıştı.

Ünlü *Nature* dergisinin editörü Henry Gee, bir evrimci olmasına karşın söz konusu evrimci iddianın mantıksızlığıyla ilgili olarak şu açıklamayı yapmaktadır:

Mesela insanın evriminin, vücudun duruşu, beyin hacmi ile ateş, alet kullanımı gibi teknolojik başarılar ve lisanın ortaya çık-

> masını sağlayan el-göz koordinasyonundaki gelişmelere bağlı olarak geliştiği söylenir. Ancak bu gibi senaryolar subjektiftir. Deneylerle asla test edilemezler, öyleyse bilimsel değildirler. Genelde kullanımda olmaları bilimsel testlere değil, sahiplerinin iddia ve otoritesine dayanır.[124]

Bu iddia, bilim dışı olmasının yanı sıra, mantıksal açıdan da tutarsızdır. Evrimciler sözde evrimle ortaya çıkan akıl sayesinde alet kullanımının geliştiğini; alet kullanımı sayesinde de aklın geliştiğini savunmaktadırlar. Yumurta-tavuk hikayesinde 1,5 asırdır yaşadıkları açıklamasızlığı ve çelişkiyi, burada da yaşamaktadırlar. Evrimcilerin buradaki tutarsızlığı açıklamaları gerekmektedir. Bu durum, evrim teorisini ortaya atarken Wallace'ın içine düştüğü ikilemin, evrim teorisi açısından hala devam etmekte olduğunu göstermektedir.

Darwinizm'in en etkili eleştirmenlerinden Phillip Johnson, bu konuda şunları yazar:

> Aklın ürünü olan bir teori, teoriyi üreten aklı uygun bir şekilde asla açıklayamaz. Mutlak doğruyu keşfeden üstün bilimsel aklın hikayesi ancak ve ancak aklı verilmiş bir yetenek olarak kabul ederseniz tatmin edicidir. Aklı kendi icatlarının bir ürünü olarak açıklamaya çalıştığımız anda, çıkışı olmayan aynalı bir koridora girmişizdir.[125]

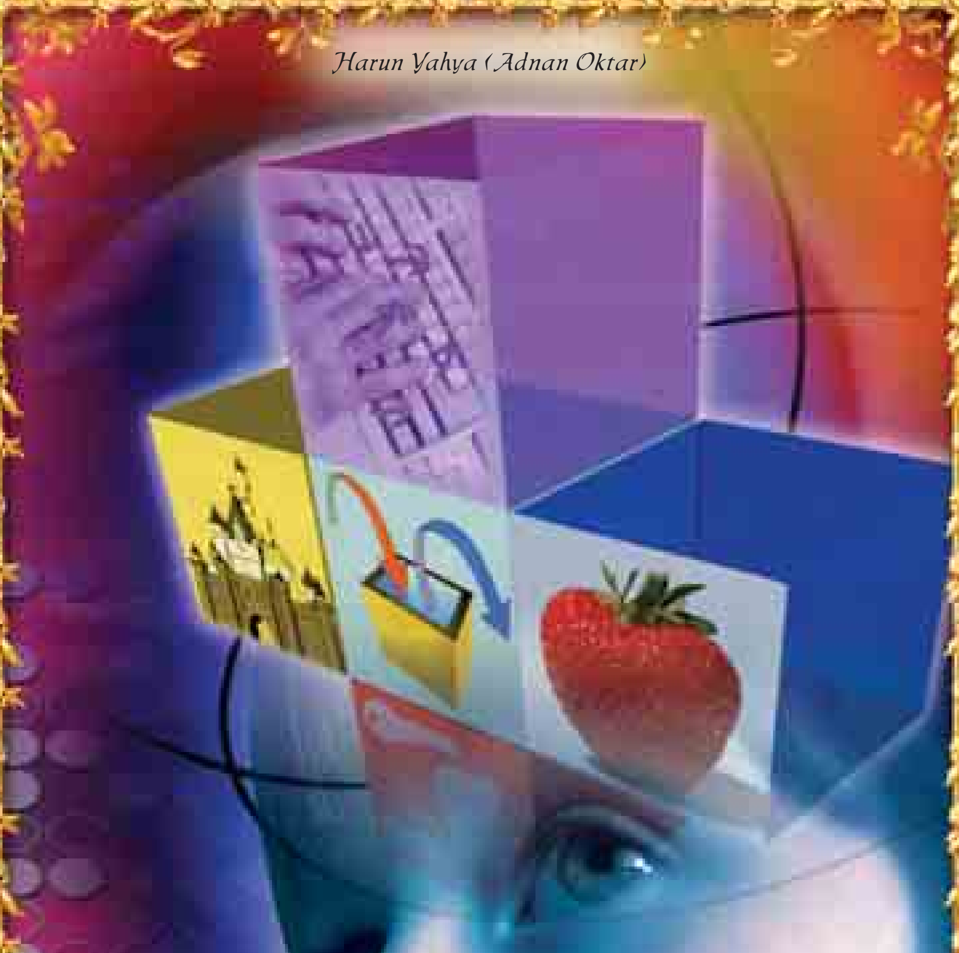
George Marshall Enstitüsü başkanı Robert Jastrow'un yorumları ise şöyledir:

> İnsan gözünün rastlantı ürünü olduğunu kabul etmek zordur. Ancak insan zekasının, atalarımızın beyin hücrelerinde meydana gelen rastlantısal tahribatların ürünü olduğunu kabul etmek daha da zordur.[126]

Darwinistler, insan bilincinin evrimine ilişkin yalnızca yoruma dayalı iddiaların yetersiz kaldığını düşünmüş olacaklardır ki, konuyu "bilimsel cümlelerle" süsleme ihtiyacı duydular. Bunun için "ortaya çıkma olgusu" adında bir faktörün etkili olduğunu savundular. Darwinistlere göre, bir

rastlantı, hiç beklenmeyen bir başka şeyin ortaya çıkışına yol açabilirdi. Bunun klasik bilimsel örneğinin ise "su" olduğunu iddia ettiler. Buna göre, oksijen ve hidrojen kendi başlarına suya benzer bir özellik taşımamakta, ancak belli bir oranda birleştiklerinde ortaya çıkan su molekülleri önceden tahmin edilemeyen çeşitli özellikler ortaya koymaktadır. Evrimciler bu durumu insanın bilinci konusuna uyarladılar ve insan bilincinin kökeninde, beyin kimyasında meydana gelen rastlantısal bir değişimin yattığını iddia ettiler. Hiçbir şekilde test edilemeyen, hiçbir bilimsel kanıta sahip olmayan böyle bir iddiayı, çözümsüz kaldıkları bilinç konusuna uyarlamak, çaresizliklerinin çok açık bir göstergesiydi.

Bu elbette son derece mantıksız ve teknik anlamda imkansız bir aldatmacadır. Çünkü herkes gayet iyi bilir ki, insan bilinci su örneğindeki gibi fizik kurallarına bağlı bir hadise değildir. Bir insanın, bir çileği görünümü, kokusu ve tadı ile gözünün önüne getirebilmesi, aile yakınlarının görüntülerini ve seslerini sanki yanındaymış gibi algılayabilmesi, beynindeki atomların daha önce bilinmeyen bir şeyi ortaya çıkarmak için hareketlenmelerinin bir sonucu değildir elbette. Tüm bunları gerçek gibi algılaması, insanın dileğidir, isteğidir ve o sırada düşündüğü şeydir. Fiziksel niteliği olan atomların farklı şekillerde birleşerek metafizik bir kavram olan "bilinci" ortaya çıkarmaları imkansızdır. Filozof ve yazar Christian de Quincey'nin belirttiği gibi, "bilim adamları, henüz bilinci açıklayamazlarken, kendi bilinçlerinin tartışılmaz varlığı ile her gün yüzleşmek gibi garip bir durum içindedirler".[127]

Evrimci bilim adamı J. Hawkes, *New York Times Magazine*'de yayınlanan bir yazısında şunları söylemektedir.

> Kuşları, balıkları, çiçekleri vb. göz kamaştırıcı güzelliği salt doğal seleksiyona borçlu olduğumuza inanmakta güçlük çekiyorum. Dahası, insan bilinci öyle bir düzeneğin ürünü olabilir mi? Nasıl olur da tüm uygarlık nimetlerinin yaratıcısı olan insan beyni; Sokrates, Leonardo da Vinci, Shakespeare, Newton ve Einstein gibileri ölümsüzleştiren yaratıcılık, "yaşam savaşımı" denen orman yasasının bize bir armağanı olsun?[128]

Bu yalnızca Darwinistlerin yaşadığı bir hayal, gerçekleşmesini çok istedikleri bir dilektir. Bilinç, evrimin saçma ve delilsiz iddiaları ile kesin olarak açıklanamaz durumdadır.

Bir müziği dinlerken onun verdiği ritmden zevk alan, bir yemeği tadarken ondan hoşlanan veya onu lezzetsiz bulan, karşısındaki insanı seven, ona şefkat duyan, kendi benliğini araştıran, kendi beynini laboratuvarda inceleyen, keşifler yapan, problemler çözen, başarılarıyla sevinen, karar veren, beste yapan, kitap yazan varlık acaba şuursuz tesadüflerin sonucu meydana gelmiş olabilir mi? Acaba hangi rastgele kimyasal olay bir insana güzel davranmayı, ince düşünceli olmayı, fedakarlık

yapmayı öğretebilir? Acaba hangi rastgele olay sonucunda insan bir şeyleri öğrenme, aklında tutabilme, karşısındakini eğitme, devletleri yönetebilme yeteneğine sahip olmuştur? Acaba hangi şuursuz olay, bir insanı şuurlu, mantıklı, zor zamanlarda ani kararlar alabilen, sevinen, üzülen, duygulanan, şaşıran, endişelenen, planlar yapan bir varlık haline getirebilir? Acaba beynin içindeki şuursuz atomlar bir hayvanı nasıl gökdelenler inşa eden, uçaklar yapan, bilgisayarlar üreten, sayısız matematik formülü çözüp geliştirerek uzaya çıkan, kendisine benzer robotlar tasarlayan şuurlu bir insan haline getirebilmiştir? Bir bakteri, nasıl olmuş da tüm dünya üzerinde muhteşem bir medeniyet kurmuş, olağanüstü bir teknoloji üretmiş olan bir insana dönüşmüştür?

Evrim teorisyenlerinin tüm bu sorulara bir açıklama getirmeleri gerekmektedir. Tesadüflerin, rastgele ve bilinçsizce meydana gelen etkilerin, nasıl bilinç var ettiklerini açıklamaları gerekmektedir. Şuursuz olayların, nasıl şuurdan daha üstün davrandıklarını, nasıl bilinçli bir varlığın yapabileceğinden daha fazla bilinç ortaya koyabildiklerini izah etmeleri gerekmektedir.

Eğer iddia ettikleri evrim doğruysa, önce bilimsel deliller getirmeleri, sonra tüm bu mantıksızlıkları açıklığa kavuşturmaları gerekmektedir. Evrimciler, buna bilimsel bir açıklama getirebilmişler midir? Bilinçsiz olayların bilinç meydana getirdiği ikilemine bir çözümleri var mıdır? Bu konuyla ilgili yazılmış sayısız evrimci kitapta, sayısız evrimci makalede, sayısız konferansta bunun açıklaması yapılmış mıdır?

Hayır!

Evrimcilerin yaptıkları yalnızca iddialarını sıralamak, bunu yaparken kelimeleri süslemek, deliller göstermekten kaçınmak, boş ve uzun sözlerle "insan aslında hayvandır" telkinini mümkün olduğunca empoze edebilmektir. Bilimsel delil getiremedikleri gibi, söz konusu mantık karmaşasına da bir açıklama sunamamaktadırlar. Bilinç, evrim teorisini ciddi anlamda yok eden, Darwinistleri şaşkınlık ve çaresizlik içinde bırakan en kesin ve en kaçınılmaz gerçeklerdendir. Darwinistlerin madde üzerine kurguladıkları yalanlar, bilinç konusuna uygulanabilir değildir. Salt maddenin varlığına dair geliştirilmiş olan teori, maddenin dışındaki bu mucize karşısında müthiş bir şok yaşamaktadır. Allah'ın varlığını inkar etmek için ortaya atılmış bu yalan, Allah'ın olağanüstü eseri "bilinç" karşısında yerle bir olmuştur. Allah bir ayetinde şöyle buyurur:

Gerçek şu ki, onlar hileli-düzenler kurdular. Oysa onların düzenleri, dağları yerlerinden oynatacak da olsa, Allah Katında onlara hazırlanmış düzen (kötü bir karşılık) vardır. (İbrahim Suresi, 46)

Yaratan, hiç yaratmayan gibi midir? Artık öğüt alıp-düşünmez misiniz? (Nahl Suresi, 17)

Darwinistler Ruh Sahibi Olduklarının Bilincindeler mi?

Modern bilim, insan aklının, materyalistlerin iddia ettikleri gibi beyin hücreleri arasındaki alışverişten kaynaklanmadığını teyit etmiştir. Bir başka deyişle, insan bedeninde, bedenin kendi fonksiyonlarına ait olmayan ve fiziksel bir niteliği bulunmayan bir varlık vardır. Materyalist felsefenin bir ürünü olan ve maddenin mutlak varlığı dışında hiçbir açıklamayı kabul etmeyen evrim teorisi, maddesel varlığı olmayan insan ruhu karşısında tümüyle açıklamasızdır.

Bu noktada bir gerçeği tekrar hatırlatmakta fayda vardır: Evrim teorisinin, canlıların gelişimi ile ilgili olarak kanıtlanmış tek bir iddiası, delillendirilmiş tek bir örneği yoktur. Evrim teorisi, canlı tarihi üzerine yalnızca spekülasyonlara başvurmuş, sahte deliller kullanmış ve canlıların evrimleşmediğini ispat eden bilimsel ve paleontolojik gerçekleri örtbas etmeye çalışmıştır. Bu yolla, geçersizliği anlaşılmış fosil örneklerini propaganda malzemesi yapmış, onları ara geçiş örnekleri olarak göstererek insanları aldatmaya çalışmış ve hatta bu uğurda sahtekarlığa başvurmuştur. (Detaylı bilgi için bkz. *Ara Geçiş Açmazı*, Harun Yahya. Araştırma Yayıncılık) Evrimcilerin, canlıların hayali evrimi ile ilgili sayısız senaryosu, saysız masalı vardır. Ama bunların tek bir tanesi bile bilimsel olarak ispat edilememiştir. Dahası, bilim ve teknoloji, böyle bir evrimin imkansızlığını açıkça ilan etmiştir.

Evrimin içinde bulunduğu bu çıkmazlar arasında bilinç konusunu özel

yapan şey, fiziksel hiçbir delil ile varlığı açıklanamayan bu konu üzerine evrimcilerin bir senaryo dahi geliştirememeleridir. Modern teknoloji ürünü, gelişmiş tarama cihazları, materyalistlerin, beyinde akıl meydana getiren bir bölge veya süreç beklentilerini boşa çıkarmıştır. İnsan aklına maddeci bir açıklama getirilemememektedir.

Materyalist bakış açısına sahip olan kişilerin bu arayışlarının nedeni bilinci gerçek anlamda kavrayamamalarıdır. Ruh sahibi olduklarını, bir şuurla hareket ettiklerini anlayamamaktadırlar. Darwinizm'i savunmalarının tek sebebi budur. Eğer bilinç gibi olağanüstü bir varlığın farkında olsalar, bir ruh taşıdıklarını anlasalar, Darwinist olmaları imkansızdır. Bu tümüyle metafizik bir gerçektir.

Darwinistler, indirgenemez komplekslikteki bir insan gözünün tesadüfen evrimleştiğini ve ışığı algılama yani "görme" özelliğine tesadüfen sahip olduğunu iddia etmektedirler. Renkleri gören, çevresindekileri algılayabilen, bunlar hakkında yorum yapabilen insanı söz konusu tesadüflerin, hücresel etkileşimlerin bir sonucu olarak görmektedirler. Gözdeki hücrelerin dışarıdaki ışığı yakaladığını ve bizlere renkli dünyanın sunulması için bu mekanizmanın ve beynin varlığının yeterli olduğunu iddia etmektedirler. Ama bu hücrenin bir görüntüyü fark edip bunu algılayabilmek için açılıp kapanması, bir şuurla karar vermesi, kısacası ruhun emrine uyarak hareket etmesi gibi bir olağanüstülüğü kavrayamazlar. Hiçbir Darwinist, kendisinde var olan şuuru hissetmez. Bunu hissederek Darwinizm'i savunması imkansızdır.

Kendisindeki şuuru hissederek, sadece bir hücre yığınından ibaret olduğunu, bakteriden türeyip bu hale kadar geldiğini, sahip olduğu ve algıladığı her varlığın şuursuz tesadüflerin eseri olduğunu iddia etmesi imkansızdır. Normal şuur ve vicdanla bunu iddia etmesi mümkün olamaz. Darwinistler, içlerinde gören, düşünen, akleden, yorum yapan, seven, sevinen, üzülen bir varlık olduğunun farkına varamamaktadırlar. Farkına vardıkları anda, maddeyi ilahlaştırma düşüncesinden hemen vazgeçeceklerdir.

Bir insanın yeşil rengi görmesi, karşıdan gelen arkadaşını tanıması, onu görmekten dolayı sevinç duyması artık bilimin içine giren bir konu değildir. Fiziğin ötesinde bir gerçektir. Bu, fiziksel veya maddesel hiçbir sebep ve kavram ile açıklanamaz. Kendisinde olan bilinci fark eden bir insan için ise, her şeyin mutlak maddeden ibaret olduğunu iddia edip savunmak imkansızdır. İşte bu nedenle, Darwinistlerin sahip oldukları şey apayrı bir düşünce yapısı, apayrı bir algılama şeklidir. Kuşkusuz en doğrusunu Allah bilir.

Allah Kuran'da, böyle insanların, mucize görseler bile inanmayacaklarını şu şekilde haber vermiştir:

Gerçek şu ki, Biz onlara melekler indirseydik, onlarla ölüler konuşsaydı ve her şeyi karşılarına toplasaydık, -Allah'ın dilediği dışında- yine onlar inanmayacaklardı. Ancak onların çoğu cahillik ediyorlar. (Enam Suresi, 111)

Normal düşünen bir insan için, kendi içindeki şuuru algılayıp fark eden "ben"i görebilmek, beyninin dışında bir bilince sahip olduğunu anlayabilmek son derece kolaydır. Ama Darwinistler, farklı bir düşünce yapısına sahip olduklarından hem maddenin dışında bir şuurun varlığını, hem de kendilerine ait olan bilinci görememektedirler. Herhangi bir Darwinist üzerinde bunu görmek, bunu gözlemlemek oldukça kolaydır.

Farklı işleyen özel bir düşünce sistemi, Darwinistleri işte bu yüzden maddeye bu kadar bağımlı yapmakta, bunun dışındaki açıklamaları reddetmelerine sebep olmaktadır. Ancak normal bir bilince, sağlıklı bir düşünce sistemine sahip bir insan, dünyanın bir algılar bütünü olduğunu ve bunu algılayan "ben"in dışarıdaki ışıktan, beyinden, kulaktan, gözden, elektrik sinyallerinden farklı bir şey olduğunu rahatça görebilir. Dışarıdaki ışık, gördüğümüz kırmızı rengin sebebi olabilir ama onun kırmızı olduğunu fark eden, bunu tanıyan, kırmızının ne olduğunu bilen "ben"in bir açıklaması olmalıdır. Normal düşünebilen bir insan, tüm bu algıların ruha ait olduğu sonucunu hemen çıkaracaktır. Çünkü böyle bir insan, kendi sahip olduğu bilincin, "ben" dediği şuurun farkındadır. Böyle bir insan, tüm maddeci açıklamaların mantıksızlığını ve geçersizliğini kolaylıkla görebilir. Darwinizm'in ne büyük bir yanılgı olduğunu hemen fark edebilir.

Darwinist görüşün propagandasına kanmamak, iddialarına hiçbir şekilde dikkat vermemek gerekmektedir. Çünkü bu iddiaların sahibi olan kişiler, farklı bir anlayış ve farklı bir boyut içinde yaşamaktadırlar. Bunun en büyük delillerinden biri, maddenin aslı konusunun kuantum fiziğinin keşfinden, yani 20. yüzyılın başlarından beri bilimsel olarak bilinmesine rağmen, aynı materyalist propagandanın kesintisiz devam ediyor olmasıdır. Teorilerini ve felsefelerini dayandırdıkları madde yok olmuştur. Ama bu durum, Darwinist ve materyalist çevreler için pek bir şey fark ettirmemiş gibidir.

Bu, Allah'ı inkarları nedeniyle Rabbimiz'in onlara vermiş olduğu bir karşılık olabilir. Onlar kendi varlıklarını, kendi ruhlarını inkar ettikçe, Allah onları ruh sahibi varlık özelliğinden uzaklaştırmış olabilir. Kuşkusuz en doğrusunu Allah bilir. Allah, bir ayetinde şöyle buyurur:

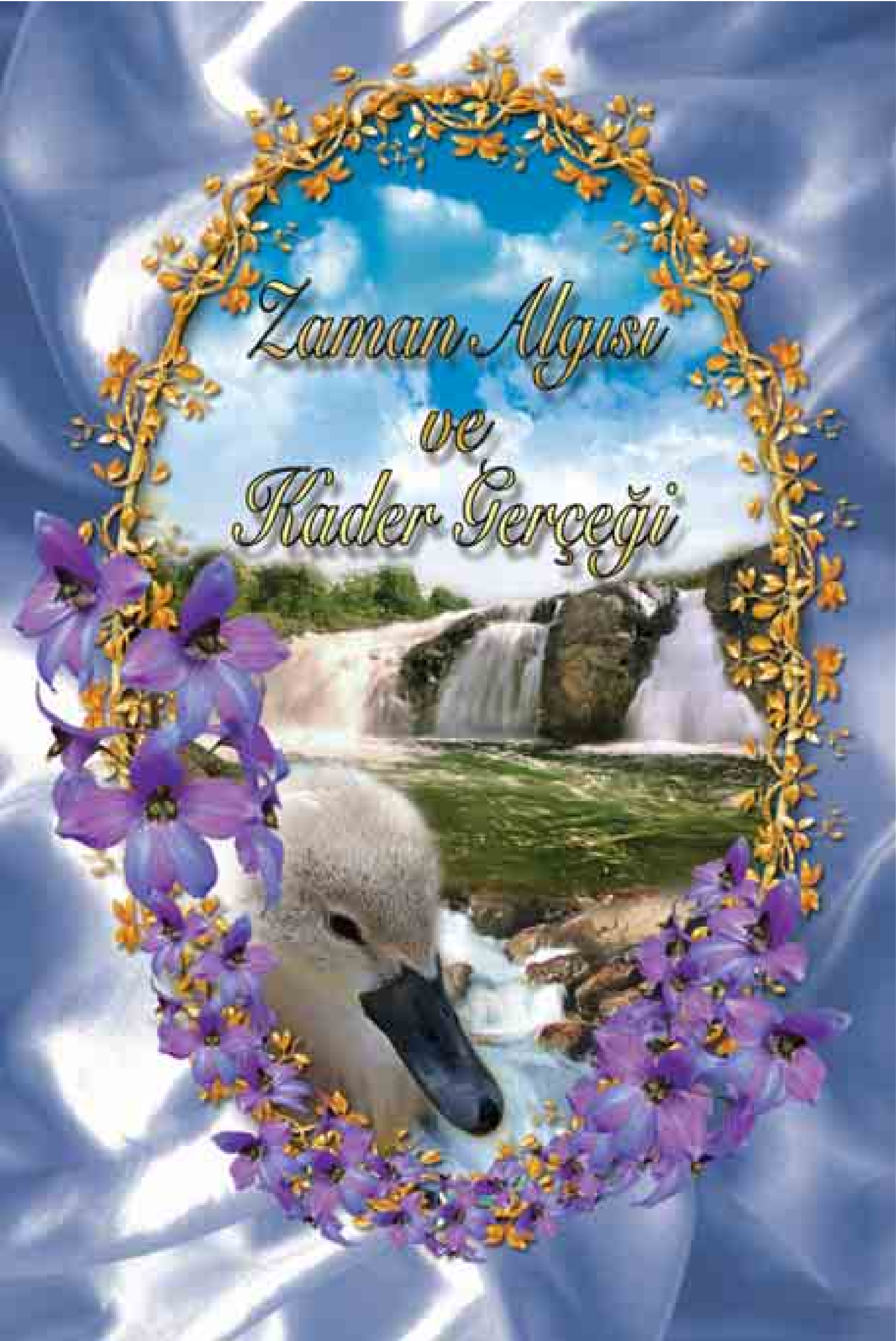
> **Kendileri Allah'ı unutmuş, böylece O da onlara kendi nefislerini unutturmuş olanlar gibi olmayın. İşte onlar, fasık olanların ta kendileridir. (Haşr Suresi, 19)**

İşte bu nedenle, Darwinist yalanlara kanmak, materyalistlerin boş iddialarına ihtimal vermek, akıllı, mantıklı ve maddenin aslı konusunu kavrayabilmiş, bir "ben"in farkına varabilmiş insan için büyük bir yanılgı olur. Eğer bir insan, kendi taşıdığı ruhun alametlerini görebiliyorsa, her şeyin Yaratıcısı olan Yüce ve güçlü bir Yaratıcı'nın, yani Allah'ın varlığını fark edebiliyorsa, o zaman üstün yeteneklere ve akla sahip bir varlık haline gelir. Bu üstün akıl, Darwinizm aldatmacasına kanmayacak kadar asil ve değerlidir. Allah'ın üstün kudretini takdir edebilecek kadar güçlüdür. Bu üstün akıl ile insan, yoktan var edilmiş olduğunu ve sonsuz bir ruh taşıdığını bilir. Bu sonsuz ruha algılatılan rengarenk, eşsiz dünyaya hayran kalır, bunların tümünü hayal olarak yaratan Allah'ın sanatını hayranlıkla izler. Bu sonsuz ruhun asıl yurdunun dünya olmadığını

ve kendisine vaat edilmiş olan asıl yurda kavuşmak için çaba göstermesi gerektiğini de bilir. Ruhun ait olduğu asıl yurt, ahirettir. Ahiret, tüm ruhlar, yani gelmiş geçmiş tüm insanlar için yaratılmıştır. Sonsuz nimet ve azap ahirette insanların karşısına çıkacaktır. Yalnızca bir görüntüden ibaret olan dünya hayatı, bu sonsuz hayat için deneme yeridir. İnsanın, ebedi nimet içinde yaşayıp yaşamayacağı, azap çekip çekmeyeceği kararı, dünyada gösterdiği ahlak ve gerçekleştirdiği amellerle belli olacaktır. Güzel ahlak ve salih amel ise, yalnızca Allah'a gönülden iman edip Kuran'a uymakla mümkündür.

> **Sizin tümünüzün dönüşü O'nadır. Allah'ın va'di bir gerçektir. İman edip salih amellerde bulunanlara, adaletle karşılık vermek için yaratmayı başlatan, sonra onu iade edecek olan O'dur. İnkar edenler ise, küfürleri dolayısıyla, onlar için kaynar sudan bir içki ve acı bir azap vardır. (Yunus Suresi, 4)**

Zaman Algısı
ve
Kader Gerçeği

Hayatımızın Geçen Süresi, Yalnızca Bir Algıdır

Dünyada geçirdiğimiz zaman için bir kıstasımız vardır. Dün yaptıklarımızı düşünür, bugüne göre plan yaparız. On sene öncesini düşünür, zamanın geçtiğine ve yaşlandığımıza inanırız. Zamanın geçtiğine dair inancımızı oluşturan şey, yalnızca bir önceki an ile şimdiki an arasında yaptığımız kıyastır.

Bu kıyas şu şekilde gerçekleşir: Şu an bu kitabı okuyorsunuz. Kitabı okumadan önce ise televizyon seyrediyordunuz. Televizyon seyrettiğiniz an ile kitap okumakta olduğunuz anı kıyaslar, bunların arasında bir süre olduğunu düşünür ve televizyon izlediğiniz zamanı "geçmiş" olarak tanımlarsınız. Bu iki eylem arasında ise bir zaman geçtiğine inanırsınız. Gerçekte ise, televizyon seyrettiğiniz an sizin hafızanızdaki bilgidir. Siz, kitap okumakta olduğunuz "şu an" ile, hafızanızdaki bilgi arasında kıyas yapar ve bunu "zaman" olarak algılarsınız. İşin gerçeğinde ise, yalnızca yaşamakta olduğunuz "şu an" vardır. Hafızanızdaki hatıralarla kıyas yapmadığınızda, zaman kavramı da kalmayacaktır.

Ünlü fizikçi Julian Barbour, zamanın tarifini şöyle yapmaktadır:

> Zaman eşyaların pozisyonlarını değiştirme ölçüsünden başka bir şey değil. Bir sarkaç sallanır, saatin kolları ilerler.[129]

Dolayısıyla zaman, beyinde anı olarak var olan birtakım bilgiler, bir başka deyişle algılar arasında kıyas yapılması ile var olmaktadır. Anterograd (ilerleyen) amnezi olarak bilinen hafıza kaybı sendromu olan kişiler düşünüldüğünde, zamanın insan algısından başka bir şey olmadığı daha iyi anlaşılır. Bu kişi-

ler, kısa süreli hafızaya dair tüm bilgilerini kaybettiklerinden bir önceki olayı hatırlayamaz, dolayısıyla iki olay arasında bir süre olup olmadığını fark edemezler. Bu, zamanın yalnızca bir algı olarak var olduğunu gösteren delillerdendir.

Günlük hayatta yaşadığımız olaylar bize belli bir sıralamada gösterildiği için biz zamana geçmiş, şu an ve gelecek olarak sınırlandırmalar getiririz. Oysa zamanın geçmişten geleceğe doğru aktığı düşüncesi sadece bir şartlanmadır. Eğer hafızamızdaki bilgiler bir filmin sondan başa doğru seyredilmesi gibi işliyor olsaydı bizim için geçmiş gelecek zaman, gelecek de geçmiş zaman olurdu. Bu durum bize zamanın mutlak olmadığını sadece bizim algımıza göre şekillendiğini göstermektedir.

Ünlü fizikçi Roger Penrose, konuyla ilgili olarak şu açıklamayı yapmaktadır:

> Sanırım geçecek olan zamanı algılama biçimimizde ve fiziğin tarif ettiği zaman kavramı arasında her zaman bir çelişki var. Ve bu kısmen, acaba olayların zamana ait net bir dünyevi sıralaması mı var yoksa bizler mi birçok şeyi bir araya getirerek kafamızda bir resim canlandırıyoruz sorusu...[130]

Hatırladığımız olaylar arasında kendi zihnimizde yaptığımız sıralama, bu olaylar için, geçmiş, şu an ve gelecek şeklinde bir konum meydana getirmektedir. Ancak bu, tümüyle beyni-

mizde, bizim irademizle verilmiş olan bir karardır. Dolayısıyla tamamen izafidir. Nobel ödüllü genetik profesörü ve düşünür François Jacob, konuyla ilgili olarak şu benzetmeyi yapmaktadır:

> Tersinden gösterilen filmler, zamanın tersine doğru akacağı bir dünyanın neye benzeyeceğini tasarlamamıza imkan vermektedir. Sütün fincandaki kahveden ayrılacağı ve süt kabına ulaşmak için havaya fırlayacağı bir dünya; ışık demetlerinin bir kaynaktan fışkıracak yerde bir tuzağın (çekim merkezinin) içinde toplanmak üzere duvarlardan çıkacağı bir dünya; sayısız damlacıkların hayret verici iş birliğiyle suyun dışına doğru fırlatılan bir taşın bir insanın avucuna konmak için bir eğri boyunca zıplayacağı bir dünya. Ama zamanın tersine çevrildiği böyle bir dünyada, beynimizin süreçleri ve belleğimizin oluşması da aynı şekilde tersine çevrilmiş olacaktır.[131]

Tüm bunlar, geçmiş ve gelecek kavramlarının, bizim anılarımızı algılama biçimimizle ilgili olduğunu göstermektedir. Gerçekte ise, zamanın nasıl aktığını veya akıp akmadığını bilmemize imkan yoktur. Tıpkı karşımızdaki görüntünün aslı ile hiçbir zaman muhatap olamadığımız, dolayısıyla varlığı hakkında detaylı bilgiye sahip olamadığımız gibi, aslında tabi olduğumuz bir zaman olup olmadığını ve varsa da bunun işleyişinin nasıl olduğunu kesin olarak bilemeyiz. Çünkü zaman, yalnızca bir algı biçimidir.

Zamanın bir algı olduğu, 20. yüzyılın en büyük fizikçisi sayılan Einstein'ın ortaya koyduğu Genel Görecelik Kuramı ile de doğrulanmıştır. Lincoln Barnett, "Evren ve Einstein" adlı kitabında bu konuda şunları yazar:

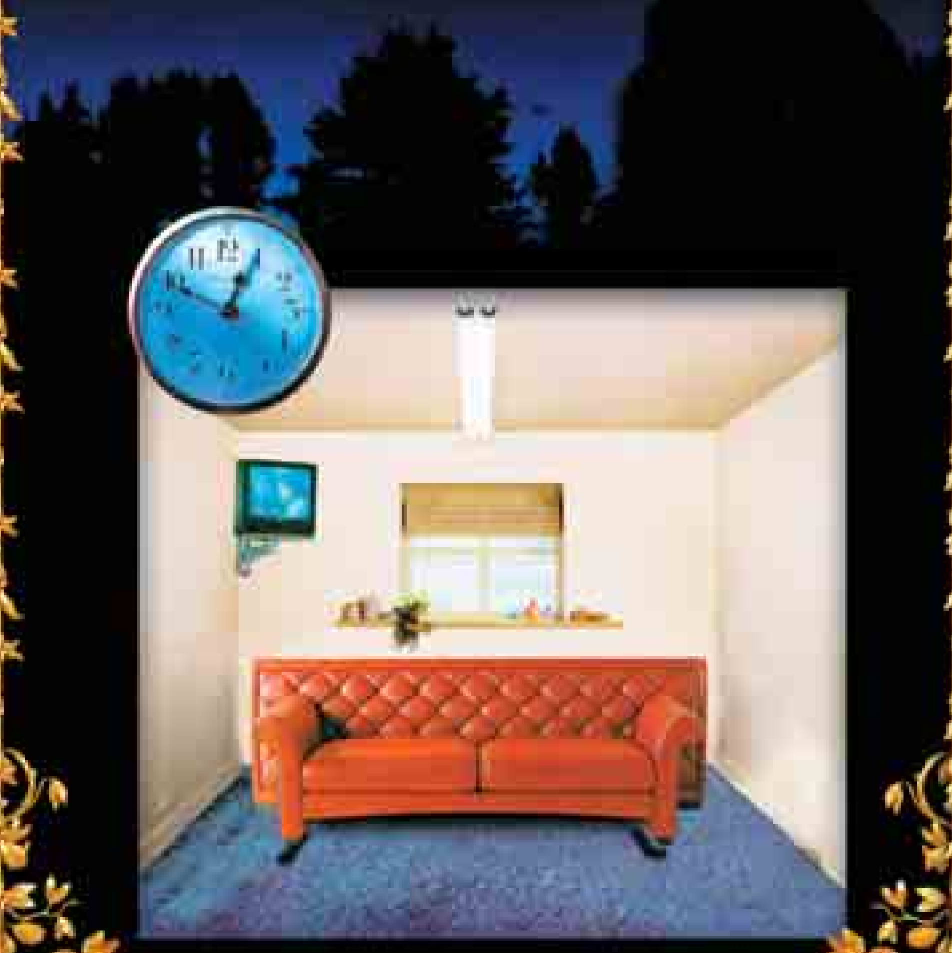
> Salt uzayla birlikte Einstein, sonsuz geçmişten sonsuz geleceğe akan şaşmaz ve değişmez bir evrensel zaman kavramını da bir yana bıraktı. Görecelik Kuramı'nı çevreleyen anlaşılmazlığın büyük bölümü, insanların zaman duygusunun da renk duygusu gibi bir algı biçimi olduğunu kabul etmek istemeyişinden doğuyor... Nasıl uzay maddi varlıkların muhtemel bir sırası ise, zaman da olayların muhtemel bir sırasıdır. Zamanın öznelliğini en iyi Einstein'in sözleri açıklar: "Bireyin yaşantıları bize bir olaylar dizisi içinde düzenlenmiş görünür. Bu diziden hatırladığımız olaylar 'daha önce' ve 'daha sonra' ölçüsüne göre sıralanmış gibidir. Bu nedenle birey için bir ben-zamanı, ya da öznel zaman vardır. Bu zaman kendi içinde ölçülemez.[132]

Einstein, Barnett'in ifadeleriyle "uzay ve zamanın da sezgi biçimleri olduğunu, renk, biçim ve büyüklük kavramları gibi bunların da bilinçten ayrılamayacağını göstermiş"tir. Genel Görecelik Kuramı'na göre "zamanın da, onu ölçtüğümüz olaylar dizisinden ayrı, bağımsız bir varlığı yoktur."[133]

Zaman bir algıdan ibaret olduğuna göre de, tümüyle algılayana bağlı, yani göreceli bir kavramdır. Zamanın akış hızı, onu ölçerken kullandığımız referanslara göre değişir. Çünkü insanın bedeninde zamanın akış hızını mutlak bir doğrulukla gösterecek doğal bir saat yoktur. Lincoln Barnett'in belirttiği gibi, "rengi ayırt edecek bir göz yoksa, renk diye bir şey olmayacağı gibi, zamanı gösterecek bir olay olmadıkça bir an, bir saat ya da bir gün hiçbir şey değildir."[134]

Saati hiç bilmediğimiz, Güneş'in hangi aralıklarla doğup battığını göremeyeceğimiz kapalı bir odada kaldığımızda, burada geçen zamanın hızını ve kaldığımız süreyi hiçbir zaman belirleyemeyiz. Bize dış dünyada belli bir zaman

geçtiğini düşündürten şey, Güneş'in doğup batma süreci ve kolumuzdaki saatin bize belirttiği süreden başka bir şey değildir. Bunlar devreden çıktığında, geçtiğine inandığımız zaman hakkında söyleyeceklerimiz tamamen tahmini ve bize bağlı olacaktır. Örneğin sınava giren bir kişi kısıtlı vakit içinde cevapları yetiştirmeye çalışırken, onun için zaman hızlı geçecektir. Ama dışarıda onun sınavdan çıkmasını bekleyen kişi için aynı süre, oldukça uzundur. Eğer zaman mutlak bir gerçek olsaydı, bu durumda bizim algılarımıza göre belirlediğimiz değişken bir kavram şeklinde olmazdı kuşkusuz.

Einstein'in genel görecelik teorisinin bilimsel olarak ortaya koyduğu gerçeğe göre; zamanın hızı, bir cismin hızına ve çekim merkezine olan uzaklığına göre değişmektedir. Hız arttıkça zaman kısalmakta, sıkışmakta; daha ağır daha yavaş işleyerek sanki durma noktasına yaklaşmaktadır. Bunu Einstein'ın bir örneği ile açıklayalım. Bu örneğe göre ikiz kardeşlerden biri Dünya'da kalırken, diğeri ışık hızına yakın bir hızda uzay yolcuğuna çıkar. Uzaya çıkan kişi, geri döndüğünde ikiz kardeşini kendisinden çok daha yaşlı bulacaktır. Bunun nedeni uzayda seyahat eden kardeş için zamanın daha yavaş akmasıdır. Aynı örnek, ışık hızının yüzde doksan dokuzuna yakın bir süratle hareket eden roketle uzayda yolculuk yapan bir baba ve Dünya'da kalan oğlu için de düşünülebilir. Einstein'e göre, "Eğer babanın yaşı 27, oğlunun yaşı 3 olsa, 30 dünya senesi sonra baba dünyaya döndüğünde oğul 33 yaşında, baba ise 30 yaşında olacaktır."[135]

Einstein'in ikiz paradoksuna göre, ikiz kardeşlerden biri Dünya'da kalırken, diğeri ışık hızına yakın bir hızda uzay yolculuğuna çıkar. Uzaya çıkan kişi, geri döndüğünde ikiz kardeşini kendisinden daha yaşlı bulacaktır. Bunun nedeni, uzayda seyahat eden kardeş için zamanın daha yavaş akmasıdır.

Zamanın izafi oluşu, saatlerin yavaşlaması veya hızlanmasından değil; tüm maddesel sistemin atom altı seviyesindeki parçacıklara kadar farklı hızlarda çalışmasından ileri gelir. Zamanın kısaldığı uzay gibi bir ortamda insan vücudundaki kalp atışları, hücre bölünmesi, beyin faaliyetleri gibi işlemler daha ağır işlemektedir. Böylelikle kişi zamanın yavaşlamasını hiç fark etmeden günlük yaşamını sürdürür.

Parçacık fizikçisi Dr. Jim al-Khalili'nin bir radyo programında yaptığı açıklamalar şöyledir:

> Einstein'ın görecelik teorilerinin her ikisi de geleceğe yolculuğa olanak sağlamaktadır. Aslında bunu deneysel olarak da ispat etmiş durumdayız. Bunun bir yolu çok hızlı seyahat etmektir; bir rokete biner, ışık hızına yakın bir hızda gider ve sonra geri gelirsiniz. Çok hızlı gittiğiniz için saatiniz daha yavaş çalışacaktır. Roketteki saatinize göre eğer bir yıl ilerlerseniz, bu dünya saatine göre belki de 10 yıldır.

> Böylece aslında 9 yıl ileriye gitmişsinizdir. Geleceğe yolculuğun diğer bir yolu da çok büyük bir yıldızın yörüngesinde ilerlemektir. Eğer bir yıl boyunca bunu yaparsanız, yine, Dünya'ya geri dönebilir ve Dünya'da 10 yıl geçtiğini görebilirsiniz. Böylece her iki şekilde de geleceğe doğru yapılan zaman yolculuğu mümkündür.[136]

Al-Khalili, zaman kavramını ise şu şekilde açıklar:

> Bu; geçmiş, şimdiki zaman ve geleceğin hepsinin aynı anda mevcut olduğu anlamına da gelir. Geçmişi gelecekten ayıran bir şimdiki an yoktur. Tüm zamanlar aynı anda mevcuttur, yalnızca tek bir zaman vardır. Dolayısıyla gelecek de yaşanmıştır. Bunu anlamanın tek yolu üç boyutlu uzayın tek boyutlu zamanla birleştirilmesi ve dört boyutlu uzay-zaman olarak bilinen kavramın ortaya çıkmasıdır.[137]

Zamanın geçmesi, bizim için yaratılmış bir histir yalnızca. Bunu bu şekilde algıladığımız için yaptıklarımızın bir zaman süreci içinde gerçekleştiğini düşünürüz. Oysa daima bu "an"da yaşamaktayız. Geçen zaman kavramı hayalidir.

Söz konusu radyo programında sunucunun yorumuna karşılık algı üzerine çalışmaları ile sayısız ödül almış olan Oxford Üniversitesi matematik fizikçisi Roger Penrose'un cevabı şu şekildedir:

> Sunucu: Zamanın geçtiğine dair subjektif bir his duyuyoruz. Ancak fizikçiler bunun sadece bir illüzyon olduğunu ileri sürüyorlar.
>
> Roger Penrose: Evet, sanırım fizikçiler zamanın akış hissinin yalnızca bir illüzyon, yani gerçek olmayan bir şey olduğu konusunda hemfikirler. Bu, bizim algılarımızla ilgili bir şey[138]

Böylesine önemli bir gerçeğin, nasıl bizim zihinlerimizde bir algı olarak gerçekleştiği ve nasıl tüm zamanların tek bir zaman kavramı içinde var olduğu, kuşkusuz bizim anlayışımızın dışındadır. Çünkü bizler, Allah'ın bize bildirdiği kadarını anlayabilir, O'nun tanıttığı kadarını bilebiliriz. Bunun dışındaki her şey, bizim algılarımızın ve anlayışımızın dışındadır.

Kuşkusuz, zamanı bir algı olarak yaratmak, aslında var olmayan bir kavram içinde geçmiş, şimdiki zaman ve geleceği meydana getirmek, Allah için çok kolaydır. Çünkü Allah, zamanın dışındadır. Allah, zamanı var eder ama Kendisi zamana tabi değildir. Bizim geçmiş veya gelecek olarak algıladığımız tüm olaylar, Allah'ın Yüce Hafızasında zaten mevcuttur. Bunların tümü tek bir anda yaratılmaktadır. Dolayısıyla, gelecekteki tüm olaylar aslında aynı an içinde yaratılmışlardır ve şu anda da vardırlar. Ancak biz, zamana tabi olduğumuz için onları henüz göremeyiz.

Geçmiş olarak algıladığımız tüm olaylar, bir insanın okulda karne alışı, ilk araba kullanışı Allah'ın sonsuz hafızasında saklı olduğu gibi, gelecekte yolda ilerlerken ayağımızın takılacağı küçük bir taş parçası bile Allah'ın hafızasında belirlidir. Çünkü Allah, tüm bu olayları tek bir anda yaratmıştır.

Canon David Brown, konuyla ilgili olarak şu açıklamayı yapar:

> Allah, gerçekten de, zamanın dışındadır. Öyleyse Allah için "önce" diye bir kavram yoktur. O bizim dünyevi yaşamlarımızın her anında aynı anda mevcuttur.[139]

Allah, bir varlığın her durumunu görür, bilir. O, onların tümünü yaratandır. Bir insanın aştığı her metrekarelik alan, karşılaştığı görüntüler, tabi olduğu zaman, Allah'ın sürekli olarak bilgisinde ve kontrolündedir. Allah, bir ayetinde şöyle buyurur:

> **Senin içinde olduğun herhangi bir durum, onun hakkında Kur'an'dan okuduğun herhangi bir şey ve sizin işlediğiniz herhangi bir iş yoktur ki, ona (iyice) daldığınızda, Biz sizin üzerinizde şahidler durmuş olmayalım. Yerde ve gökte zerre ağırlığınca hiçbir şey Rabbinden uzakta (saklı) kalmaz. Bunun daha küçüğü de, daha büyüğü de yoktur ki, apaçık bir kitapta (kayıtlı) olmasın. (Yunus Suresi, 61)**

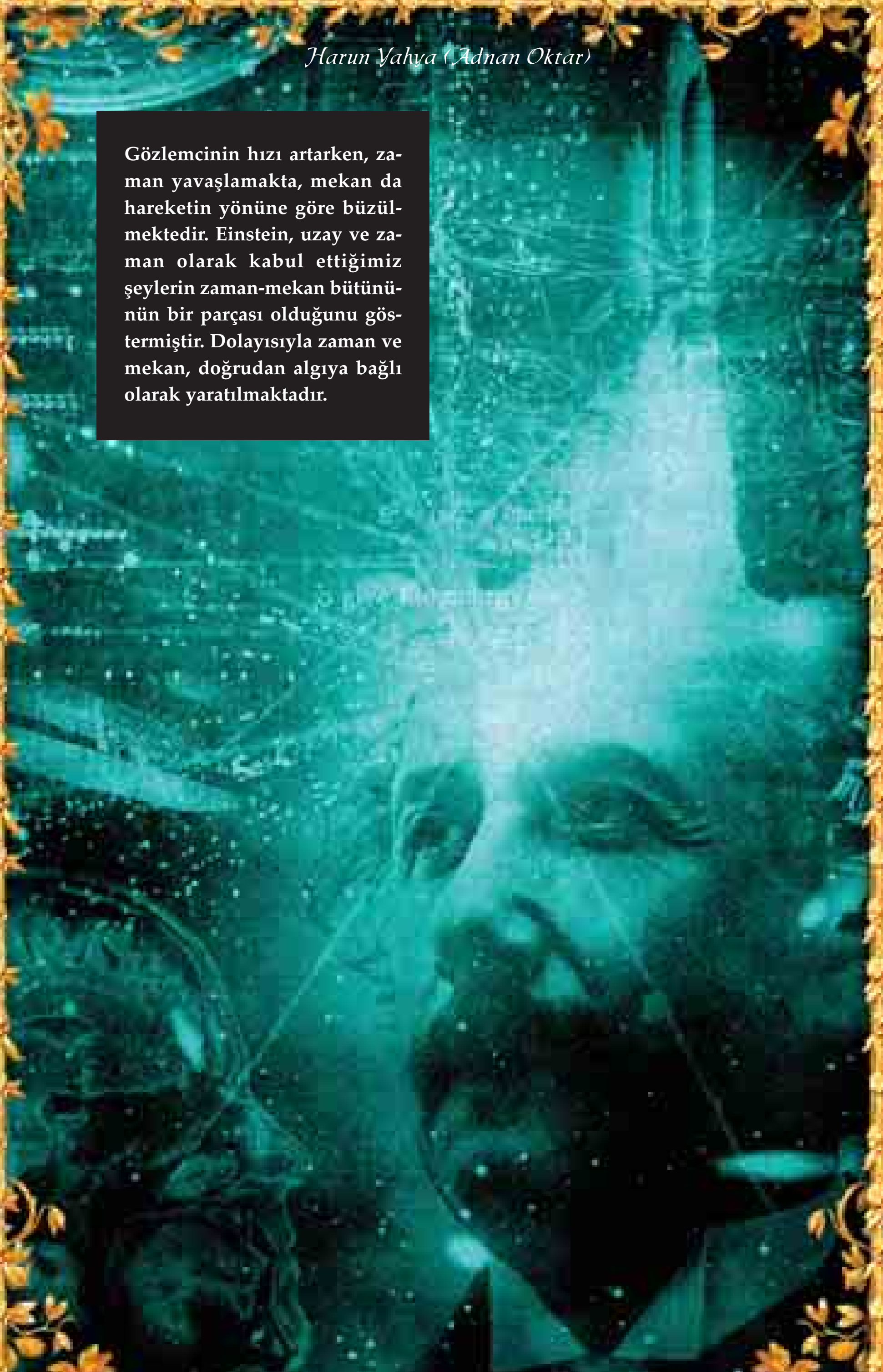
Zaman Gibi Mekan da Bir Algıdır

Einstein, teorisini ortaya atarken, ışık hızının evrensel bir sabit olduğunu bir gerçek olarak kabul etti. Ne kadar hızlı giderseniz gidin, ışık hızı her zaman sabitti ve %99 ışık hızına yakın bir hızla gitseniz bile ışık sizden saniyede 186,282 mil (299,791 km) hızlı gidiyor olacaktı. Bu hıza ulaşmak imkansızdı. Einstein'ın hesaplamalarına göre, gözlemcinin hızı arttığında zaman yavaşlamakta ve mekan (hareketin yönüne göre) büzülmekteydi. Işık hızına göre değişim gösteren bu kavramlar, kişiye göre farklılık göstererek mutlak olmadıklarını kanıtlamışlardı.

Peter Russell, bu durumu şu şekilde tanımlar:

> ... Siz ne kadar hızlı hareket ederseniz edin, her zaman ışığın hızını saniyede 186,282 mil olarak ölçeceksiniz – tıpkı Michealson ve Morley'in bulduğu gibi. Hatta saniyede 186,281 mil hızla gidiyor olsanız da, ışık sadece saniyede 1 mil hızla sizi geçmiş olmayacak, hala 186,282 mil hızla gidiyor olacak. Işığın hızına küçük bir miktar dahi yetişememiş olacaksınız.
>
> Bu tamamen sağduyuya aykırıdır. Ama bu örnekte, burada yanlış olan sağduyudur. Bizim zihinsel gerçeklik modellerimiz, hızları, ışık hızından çok daha düşük olan günlük deneyimlerimizden oluşmaktadır. Işık hızına yakın bir hızda, gerçeklik oldukça farklıdır.[140]

Einstein, uzay ve zaman olarak kabul ettiğimiz şeylerin zaman-mekan bütününün bir parçası olduğunu göstermiştir. Dolayısıyla zaman ve mekan, doğrudan algıya bağlı olarak yaratılmaktadır. Böylece, göreceli yaşanan bir dünyanın parçası haline gelirler. Dünyanın zihindeki görüntüsünü oluşturabilmek için zaman ve mekan algısı gereklidir. Ama bunların asıl gerçekliği ifade ettiğini iddia ettiğimizde yanılırız. Çünkü dışarıdaki gerçek mekan kavramı ile hiçbir zaman muhatap olmayız.

Gözlemcinin hızı artarken, zaman yavaşlamakta, mekan da hareketin yönüne göre büzülmektedir. Einstein, uzay ve zaman olarak kabul ettiğimiz şeylerin zaman-mekan bütününün bir parçası olduğunu göstermiştir. Dolayısıyla zaman ve mekan, doğrudan algıya bağlı olarak yaratılmaktadır.

Fred Alan Wolf, bunu şu şekilde açıklar:

> Einstein'in genel rölativite kuramına göre, madde zaman ve mekandan bağımsız olamaz. Eğer bunlardan herhangi biri – madde, mekan veya zaman – eksikse, tümü eksiktir. Maddenin var olması için mekanın varlığı gereklidir, zamanın varlığı için maddenin varlığı gereklidir ve mekanın varlığı için de zamanın varlığı gereklidir. Bunların tümü birbirine bağımlıdır.
>
> O halde, eğer zaman, pek çok filozofun iddia ettikleri gibi sadece bir hayal, bir illüzyon ise, bu durumda madde ve mekan da aynı şekilde hayaldir. Kuantum fiziğinin Kopenhag yorumuna göre, maddeyi *izleyen* olmadığı sürece madde var olamaz.[141] (Vurgu orijinaline aittir)

Maddenin yalnızca duyu organlarımız aracılığıyla algılanabilir olması, yani gölge bir varlık olması, yine maddesel bir varlığı olan mekan kavramını da ortadan kaldırmaktadır. Mekanı biz dışarıda olarak algılarız, oysa geçmişte var olan bir yeri hayal ettiğimiz zaman mekan tümüyle beynimizin içindedir. Aslında dışarıda olduğunu farz ettiğimiz bir yere bakarken de, bunu düşünürken de mekan kavramı yalnızca beynin içinde oluşmaktadır. Karşımızda durduğunu farz ettiğimiz oda, beynimizde oluşan bir illüzyon, bir hayaldir.

Peter Russell, bu algı biçimini şu şekilde özetlemektedir:

> Einstein'in çalışmaları aynı zamanda zaman ve mekanın mutlak olmadığını gösterdi. Bunlar, izleyicinin hareketine göre değişim gösterirler. Eğer siz, bana göre daha hızlı yürürseniz ve ikimiz de iki olay arasındaki mesafeyi ve zamanı ölçersek, - örneğin caddenin bir başından diğer başına doğru ilerleyen bir arabayı – siz aracı, benim gözlemlediğimden daha az mesafede ve daha az zamanda ilerliyor olarak gözlemlersiniz. Tam tersine, sizin bakış açınıza göre eğer ben sizden daha hızlı yürürsem, sizin referans aralığınıza göre, ben sizden daha az mekan ve zaman gözlemlerim. Garip değil mi? Evet. Bizim anlayabilmemiz neredeyse imkansız. Ama sayısız deney bunun gerçek olduğunu gösterdi. Yanlış olan, bizim genel zaman ve mekan kav-

ramlarımız. Yine, bunlar da zihnimizde meydana geliyor ve dışarıda olanların mükemmel bir modelini oluşturmuyorlar.[142]

Einstein, bu açıklamalarının sonrasında daha da ileri giderek maddenin bir enerji şekli olarak var olduğunu gösterdi. Bunun matematiksel formülü ise, ünlü $E=mc^2$ eşitlemesi oldu.[143] Kütlesi olan varlık, yalnızca bir enerji şekli olarak belirmekteydi. Peter Russell konuyla ilgili olarak şu açıklamaları yapmıştır:

> Kütle fikri bile tartışmalıdır. Genel görecelik teorisine göre, Einstein kütlenin ve hızın ayırt edilemez olduğunu gösterdi. Asansörün içindeki bir insan, asansörün hızı aşağı doğru artınca, kendisini daha hafif hisseder. Durmak üzere hız kestiğinde ise daha ağır hisseder. Bu bir illüzyon değildir, tartılar bile ağırlığınızın değiştiğini gösterecektir. Bizim kütle olarak tecrübe ettiğimiz şey ayağımızın altındaki yerin meydana getirdiği basınçtır... Einstein'a göre, bizler sürekli olarak yavaşlamaktayız ve bunu kütle olarak hissederiz. Yörüngedeki bir astronot, uzay mekiğinin camına çarpıp da geçici bir yavaşlama yaşamadıkça, kütleyi hissetmez.[144]

Kuran'da Haber Verilen Zamanın İzafiyeti

Bilimin 20. yüzyılda keşfettiği zamanın izafiyeti gerçeği, Kuran'da 1400 sene önce bildirilmiştir.

Örneğin Allah, birçok ayetinde dünya hayatının çok kısa olduğunu vurgulamaktadır. Bir insanın ortalama ömrünün, "günün bir saati" kadar kısa olduğunu Rabbimiz ayetlerde şöyle belirtmektedir:

Sizi çağıracağı gün, O'na övgüyle icabet edecek ve (dünyada) pek az bir süre kaldığınızı sanacaksınız. (İsra Suresi, 52)

Gündüzün bir saatinden başka sanki hiç ömür sürmemişler gibi onları bir arada toplayacağı gün, onlar birbirlerini tanımış olacaklar… (Yunus Suresi, 45)

Bazı ayetlerde ise, zamanın insanların sandıklarından çok daha kısa olduğunu Allah şöyle bildirir:

Dedi ki: "Yıl sayısı olarak yeryüzünde ne kadar kaldınız?" Dediler ki: "Bir gün ya da bir günün birazı kadar kaldık, sayanlara sor." Dedi ki: "Yalnızca az (bir zaman) kaldınız, gerçekten bir bilseydiniz." (Mü'minun Suresi, 112-114)

Kuran'da başka ayetlerde ise, farklı boyutlarda zamanın daha farklı bir hızla aktığı haber verilmektedir. Örneğin Allah'ın Katındaki bir günün insanların bin yılına eşit olduğu belirtilmektedir. (Hac Suresi, 47) Bu konu ile ilgili diğer ayetler şöyledir:

Melekler ve Ruh (Cebrail), ona, süresi elli bin yıl olan bir günde çıkabilmektedir. (Mearic Suresi, 4)

Gökten yere her işi O evirip düzene koyar. Sonra (işler,) sizin saymakta olduğunuz bin yıl süreli bir günde yine O'na yükselir. (Secde Suresi, 5)

Allah Kuran'da bahsedilen mümin bir topluluk olan Kehf ehlini 300 yılı aşkın bir süre derin bir uyku halinde tutmuştur. Daha sonra uyandırdığında ise bu kişiler, zaman olarak çok az bir süre kaldıklarını düşünmüşler, uyudukları süreyi tahmin edememişlerdir:

Böylelikle mağarada yıllar yılı onların kulaklarına vurduk (derin bir uyku verdik). Sonra iki gruptan hangisinin kaldıkları süreyi daha iyi hesap ettiğini belirtmek için onları uyandırdık. (Kehf Suresi, 11-12)
Böylece, aralarında bir sorgulama yapsınlar diye onları dirilttik (uyandırdık). İçlerinden bir sözcü dedi ki: "Ne kadar kaldınız?" Dediler ki: "Bir gün veya günün bir (kaç saatlik) kısmı kadar kaldık." Dediler ki: "Ne kadar kaldığınızı Rabbiniz daha iyi bilir..." (Kehf Suresi, 19)

Aşağıdaki ayette de, Allah zamanın aslında psikolojik bir algı olduğunun önemli bir delilini bildirmektedir:

Ya da altı üstüne gelmiş, ıssız duran bir şehre uğrayan gibisini (görmedin mi?) Demişti ki: "Allah, burasını ölümünden sonra nasıl diriltecekmiş?" Bunun üzerine Allah, onu yüz yıl ölü bıraktı, sonra onu diriltti. (Ve ona) Dedi ki: "Ne kadar kaldın?" O: "Bir gün veya bir günden az kaldım" dedi. (Allah ona:) "Hayır, yüz yıl kaldın, böyleyken yiyeceğine ve içeceğine bak, henüz bozulmamış; eşeğine de bir bak; (bunu yapmamız) seni insanlara ibret-belgesi kılmamız içindir. Kemiklere de bir bak nasıl bir araya getiriyoruz, sonra da onlara et giydiriyoruz?" dedi. O, kendisine (bunlar) apaçık belli olduktan sonra dedi ki: "(Artık şimdi) Biliyorum ki gerçekten Allah, her şeye güç yetirendir." (Bakara Suresi, 259)

Bu ayetler, zamanın izafi olduğunu, mutlak olmadığını açıkça bildirmektedir. Yani zaman, algıya ve algılayana göre değişmektedir ve bu gerçek 14 asır öncesinden Kuran'da haber verilmiştir.

Kaderin Varlığı ve Bilimsel Delilleri

Hiç şüphesiz, Biz her şeyi kader ile yarattık. (Kamer Suresi, 49)

Eğer tüm olaylar tek bir anda yaratılıyorsa ve bizler tüm bunları bir zaman algısı içinde yalnızca izliyorsak, bu durumda tüm bu olayların başını sonunu bilen, zamana tabi olmayan, biz yaşarken bunları gören ve dolayısıyla tüm bunları yaratan bir Yaratıcı'nın varlığı sonucuna ulaşırız. Bizim için görüntüyü, sesi, tadı, kısacası dış dünyayı ve zaman algısını yaratan bu Yaratıcı, tüm var ettiklerini, bunların varlıklarının tüm durumlarını ve her anını biliyor, onları her an izliyor olmalıdır. Tüm bunları yaratan, algılatan, zihinlerimize gösteren Ulu Yaratıcı, tüm bunları her an kontrolü altında tutuyor olmalıdır. Her şeyin yaratıcısı olan Üstün, Kudret sahibi Yüce Varlık, alemlerin Rabbi olan Allah'tır. Allah'ın tüm varlıkların her durumunu yaratması ve bilmesi ise, bizlere kader gerçeğini gösterir.

Bizim için milyarlarca yıl süren bir zaman dilimi, Allah Katında tek "bir an"dır. Bizim için gelecekte oluşacak bir şey, Allah Katında olup bitmiştir. Biz geleceği, algıladığımız zaman kavramı dahilinde seyrederiz. Oysa, bizim görmek için beklememiz gereken bir olay, Allah Katında zaten vardır. İleride gerçekleşecek dediğimiz olayların tümü, zamansızlık boyutunda zaten olup bitmiştir.

Yüce Allah, bizim için görüntüyü, sesi, tadı, kısacası dış dünyayı ve zaman algısını yaratan ve tüm var ettiklerini, bunların varlıklarının tüm durumlarını bilendir. Her şey O'nun kontrolündedir. Allah'ın, tüm varlıkların her durumunu yaratması ve bilmesi, bizlere kader gerçeğini gösterir.

Allah Katında, evrenin yaratılış anından, evrenin son bulacağı kıyamete kadar olan her olay yaşanmış ve bitmiştir. İnsanların bir kısmının kader gerçeğini gereği gibi kavrayamamalarının en önemli nedeni, bu durumun farkında olmamalarıdır. Oysa, "yaşanmamış olaylar" yalnızca bizim algı dünyamız içinde yaşanmamışlardır. Allah ise, zamana ve mekana bağlı değildir. Zamanı ve mekanı yoktan yaratan Kendisi'dir. Allah, bir olayın sonucunu görmek için beklemeye ihtiyaç duymaz. Olayın başı da sonu da O'nun Katında tek bir an olarak yaşanır. Geçmiş ve gelecek, hazır olarak Allah'ın daima karşısındadır ve O'nun belirlediği şekilde gelişir.

BBC radyoda yayınlanan bir programda Dr. Jim Al-Khalili bu gerçeği şu şekilde açıklar:

> Eğer bu dört boyutlu uzay/zamanı gerçek anlamında alırsanız, bu durumda özgür iradenizi terk etmeniz gerekir. Bu, yalnızca geleceğin önceden takdir edilmiş olduğunu değil, aynı zamanda geleceğin hazır bir şekilde orda olduğunu, olup bittiğini söylemektedir. Karar vermenin bir anlamı yoktur; ne yaparsanız yapın, o zaten çoktan olup bitmiştir. Eğer göle bir taş atmak istersem, bunu kendi özgür irademle yaptığımı düşünüyorum. Fakat elbette dört boyutlu uzay zamanda, o taşı göle atmaktan başka bir seçeneğim yok; suyun gelecekteki sesi zaten orada ve bizler özgür irademizi kaybetmiş durumdayız.[145]

Allah Katında, evrenin yaratılış anından, evrenin son bulacağı kıyamet saatine kadar olan her olay yaşanmış ve bitmiştir. Allah, zamana ve mekana tabi değildir. Zamanı ve mekanı yaratandır. Tüm olaylar, O'nun Katında "tek bir an"dır. Geçmiş ve gelecek, hazır olarak daima Allah'ın karşısındadır ve O'nun belirlediği şekilde gelişir.

Aynı programa konuk olan Roger Penrose ise verilen bu bilgileri şu şekilde sonuçlandırır:

> Öyleyse bir bakıma, gelecek ve geçmiş oralarda bir yerlerdedir. Bu aynı zamanda bizlere deterministik bir dünya görüşü de kazandırmaktadır. Gelecekte olacaklar üzerinde bizim hiçbir şekilde bir kontrolümüz yoktur, çünkü hepsi bir plana göre çoktan belirlenmiştir.[146]

İnsan, yaşamı boyunca kendisi için belirlenmiş olan kadere tanık olur. Bugüne kadar yaşamış ve bugünden sonra yaşayacak olan tüm insanların hayatları, her anları ile Allah'ın Katında hazır ve yaşanmış olarak bulunmaktadır. Allah'ın sonsuz "hıfzı"nda, milyarlarca insanla birlikte tüm canlıların, gezegenlerin, bitkilerin, eşyaların kaderinde yazılı olaylar da hiç eksilmeden veya kaybolmadan durmaktadır. Kader gerçeği, Allah'ın Hafız (Muhafaza eden, Koruyan) sıfatının, sonsuz gücünün, kudretinin ve büyüklüğünün tecellilerinden biridir.

Fred Alan Wolf insanın geçmiş ve geleceğinin çoktan belirlenmiş olduğunu şu sözlerle ifade etmektedir:

> Bir tarih, bir başlangıç bir de bitiş olayına bağımlı olmasına rağmen, tarihi, o gerçekleşirken sanki farkındaymışız gibi hatırlarız.
> Bir başka deyişle, tarih gerçekleşirken, bunu yaşıyor gibi görünürüz. Bunu "canlı" bir hikaye haline dönüştürürüz. Kaynağının (geçmişimiz) ve bizim önümüzdeki son durağının (geleceğimiz) çoktan var olduğu bir nehir içinde yaşıyoruz.[147]

İnsan sürekli olarak kendisini yaratan Allah'ın kontrolündedir ve O'nun kendisi için belirlediklerini yapmaktadır. Allah, bu gerçeği ayetinde şu şekilde bildirir:

> **Yeryüzünde olan ve sizin nefislerinizde meydana gelen herhangi bir musibet yoktur ki, Biz onu yaratmadan önce, bir kitapta (yazılı) olmasın. Şüphesiz bu, Allah'a göre pek kolaydır. (Hadid Suresi, 22)**

Kadere Teslimiyet

Tüm insanların bilmeleri gereken önemli bir gerçek vardır. Her kişi, kayıtsız şartsız kendi kaderine teslim olmuş durumdadır. Bunu değiştirebilecek Allah'ın dışında hiçbir güç yoktur. Her insanın, yaşadığı ve yaşayacağı her şey, Allah'ın Katında belirlidir ve o insanın kendi geleceği üzerinde hiçbir kontrolü yoktur. Bir dakika sonra elinden düşecek olan kalem de, yirmi sene sonra cildinde meydana gelecek olan kırışıklıklar da, 15 yıl sonra seyredeceği film de tüm detaylarıyla Allah'ın bilgisi dahilindedir. Nasıl insanlarla tanışacağı, ne kadar para kazanacağı, hangi hastalıklara maruz kalacağı, nelere sevineceği ve nerede ve nasıl öleceği kendi kaderinde yaşanmış olarak bulunmaktadır. Bunları, kişinin kendisinin bilmemesinin tek nedeni, bunların henüz hafızasında olmamasıdır.

Her kişi, kayıtsız şartsız kendi kaderine teslim olmuş durumdadır. Her insanın, yaşadığı ve yaşayacağı her şey, Allah'ın Katında bellidir ve o insanın kendi geleceği üzerinde hiçbir kontrolü yoktur. İşte bu nedenle, en doğru olan, kişinin kadere tabi olduğunu bilip Allah'a teslim olmasıdır.

Dolayısıyla bir olaya üzülmek, "neden bu şekilde olmadı" diye düşünmek, "keşke"lerle başlayan pişmanlık ve üzüntü dolu cümleler kullanmak, sinirlenmek, hırslanmak, sabırsızlanmak, böyle bir insanın durumu düşünüldüğünde gereksiz ve anlamsızdır. Çünkü üzülmesine veya sinirlenmesine neden olan olayların hepsi Allah'ın kontrolündedir. Bunları kişinin kaderinde bu şekilde yaratan Allah'tır ve kişinin kaderinin dışında bir başka yol, bir başka ihtimal söz konusu değildir.

Yanlış sokağa girdiği için trafik kazası yapan bir insanın, yaptığı hatadan dolayı hayıflanmasının bir anlamı yoktur. Zaman geriye alınsa, yapacağı şey yine aynı sokağa sapmak ve aynı kazayı yapmaktır. Bunun için "keşke o sokağa girmeseydi" gibi konuşmalar, bu gerçeğin farkında olmamaktan kaynaklanan sonuçsuz konuşmalar olacaktır. Bir mağazada parasını çaldıran bir insan için "keşke o mağazaya girmeseydim" veya "keşke parayı cebimde taşısaydım" gibi düşünceler de aynı şekilde bir çözüm olmayacaktır. Çünkü o insanın, o mağazaya girmek, o parayı çantasında taşımak ve çaldırmaktan başka bir ihtimali yoktur. Kaderinde kişinin kendisi, belirli zamanda belirli yere gitmek ve para da çalınmak için yaratılmıştır. Bin kere geçmişe gidilse, bininde de o para mutlaka çalınacaktır. Veya insanın yaşadığı sevinçli bir olay, elde ettiği bir başarı da kaderindedir. Bu başarıyı, bu sevinçli anı, kaderinde olduğu için mutlaka yaşayacaktır.

İnsanların bir kısmı, bu gerçeği kabul etmek istemezler. Profesör Roger Penrose, bu insanları şöyle tanımlar:

> Sanırım insanların bu fikre karşı gelmelerinin nedeni geleceğin bir dereceye kadar kendi kontrollerinde olduğunu zannetmeleridir. Ama buna göre eğer gelecek belirlenmişse, kontrolünüz altında değil demektir.[148]

Allah sana bir zarar dokunduracak olsa,
O'ndan başka bunu senden kaldıracak yoktur.
Ve eğer sana bir hayır isterse, O'nun bol
fazlını geri çevirecek de yoktur.
Kullarından dilediğine bundan isabet ettirir.
O, bağışlayandır, esirgeyendir.
(Yunus Suresi, 107)

... Allah'ın emri, takdir edilmiş bir kaderdir. (Ahzab Suresi, 38)

İnsanlar, yaşamlarının kendi kontrollerinde olmasını istedikleri için, kader gerçeğini reddederler. Oysa bunu yaparak, büyük bir yanılgı içine düşmektedirler. Çünkü insan, istese de istemese de, kabul etse de kabul etmese de, kendi kaderini yaşamaktadır. Kişinin kendi inkarı da kendi kaderindedir.

Burada şunu hatırlatmakta fayda vardır: Kadere teslimiyetle yaşamak, çok büyük bir nimet ve büyük bir rahatlıktır. İnsan, asıl, olayların kendi kontrolünde olduğunu düşünürse büyük bir panik ve sıkıntı yaşar. Çünkü gelecekteki her sorunun kendi sorumluluğunda olacağını zanneder, her olayın yükümlülüğünü üzerinde hisseder. Zorlukları tek başına çözmesi gerektiği hissine kapılır. Olayların işleyişindeki hayırları göremez, güçlükler karşısında büyük bir kabus yaşar. Kazandığı zaferleri kendi başarısı zannederek böbürlenir ve bu büyüklenme hissi, ona dünyada ve ahirette çok büyük bir zarar getirebilir. Yaşadığı zorluklar ise onu gitgide artan bir karamsarlığa, boşluğa ve sıkıntıya yönlendirir.

Oysa her olayın Allah'ın belirlediği bir kader dahilinde geliştiğini bilmek ve her ne olursa olsun tüm olayların hayır ile yaratıldığına inanmak, insanın sahip olabileceği en büyük nimetlerden biridir. Allah'ın belirlediği kadere teslim olarak yaşamak, Allah'tan razı olmak ve O'nun belirlediği her olaya gönülden teslim olmak anlamına gelir. İnsan, artık olayları kendisi kontrol ediyormuş hissinden sıyrılır, sıkıntılardan uzaklaşır,

yaşanmış bitmiş olayları yaşamakta olduğunu bilir ve bunun rahatlığını ve huzurunu yaşar. Allah'ın, her şeyi hayırla yarattığını bilen bir insan için, kadere teslimiyet çok büyük bir nimettir. Çünkü sıkıntı, zorluk gibi görünen olaylar bile, sonunda büyük hayırlara sebep olacak, güzel olaylardır.

Kader anlayışını anlatırken özellikle bahsedilmesi gereken önemli bir nokta vardır. Bazı insanlar, her şeyin kaderde belirlenmiş olduğu gerçeğine sığınarak, hiçbir şey yapmalarına gerek olmadığını düşünürler. Ancak bu, son derece çarpık bir kader anlayışıdır. Her yaşadığımızın kaderimizde belli olduğu bir gerçektir. Biz daha o olayı yaşamadan önce o olay Allah Katında yaşanmıştır ve bilgisi de tüm detayları ile Allah Katındaki Levh-i Mahfuz isimli kitapta yazılıdır. Ancak, Allah her insana sanki olayları değiştirmeye, kendi karar ve seçimine göre hareket etmeye imkanı varmış gibi bir his verir. Örneğin insan, su içmek istediğinde bunun için "kaderimde varsa içerim" diyerek oturup beklemez. Bunun için kalkar, bardağı alır ve suyunu içer. Gerçekten de kaderinde tespit edilmiş bardakta ve tespit edilmiş miktarda suyu içer. Ancak, bunları yaparken kendi isteği ile yaptığına dair bir his duyar. Hayatı boyunca bu hissi her yaptığı işte yaşar. Allah'a ve Allah'ın yarattığı kaderine teslim olmuş bir insan ile bu gerçeği kavrayamayan bir insan arasındaki fark şudur: Teslimiyetli insan kendi yaptığı hissini yaşamasına rağmen, bunların tümünü Allah'ın dilemesi ile yaptığını bilir. Diğeri ise, her yaptığını kendi aklı ve gücü ile yaptığını zannederek yanılır.

Örneğin, bir hastalığı olduğunu öğrenen teslimiyetli bir insan, bunun kaderinde olduğunu bildiği için son derece tevekküllü davranır. "Allah bunu kaderimde yarattığına göre, mutlaka büyük bir hayır vardır" diye düşünür. Ama "nasılsa kaderimde iyileşmek varsa iyileşirim" diyerek tedbir almadan beklemez. Aksine, olabilecek tüm tedbirleri alır. Dok-

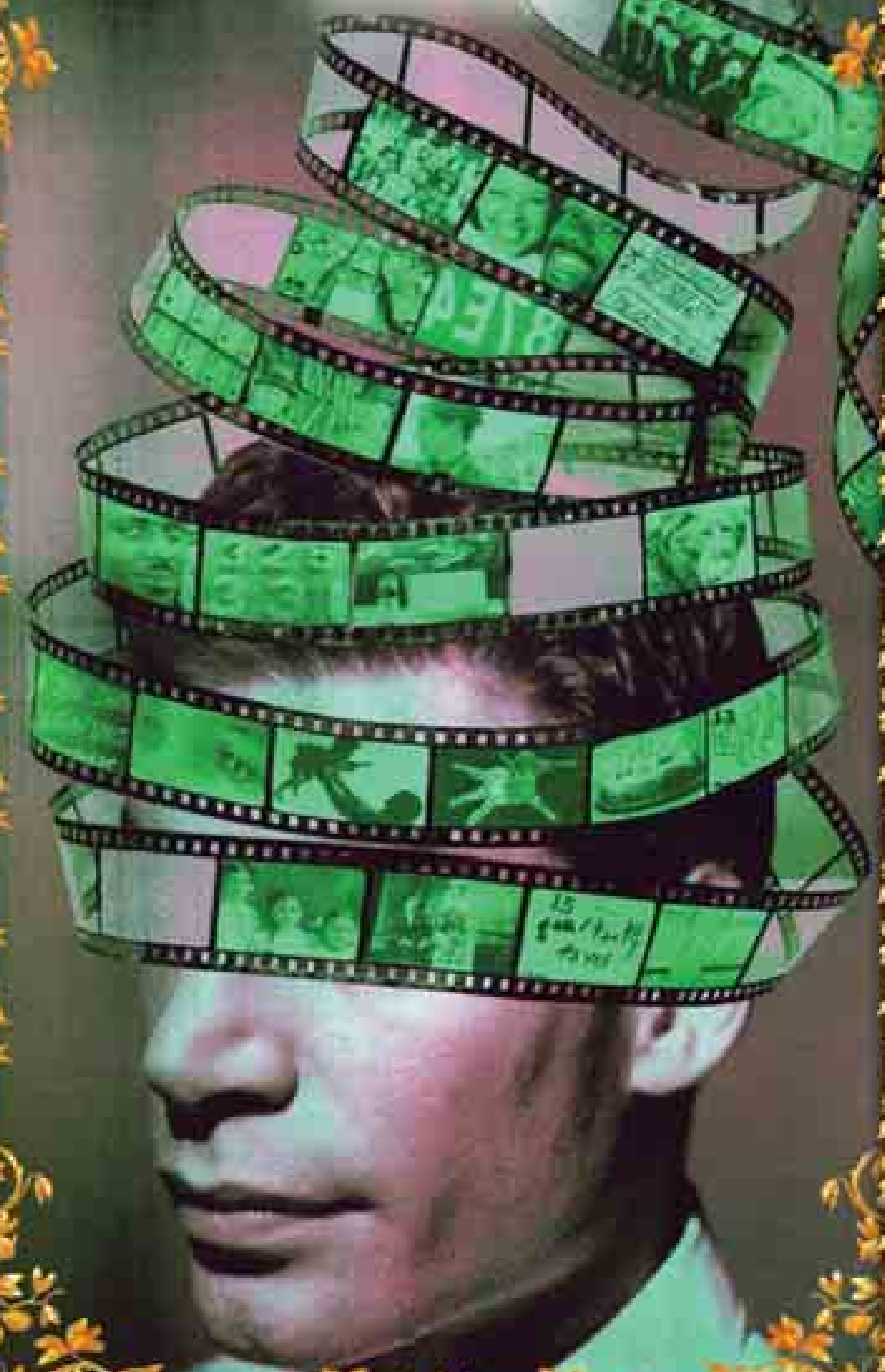
tora gider, beslenmesine dikkat eder, ilaçlarını alır. Ancak gittiği doktorun, doktorun uyguladığı tedavinin, aldığı ilaçların, bunların kendi üzerinde ne kadar etkili olacağının, iyileşip iyileşmeyeceğinin, kısacası her detayın kaderinde olduğunu unutmaz. Bunların hepsinin, Allah'ın hafızasında, daha kendisi dünyaya gelmeden önce hazır olarak bulunduğunu bilir.

Allah bu gerçeği ayetleriyle haber vermiştir:

Sizi çamurdan yaratan, sonra bir ecel belirleyen O'dur. Adı konulmuş ecel, O'nun Katındadır. Sonra siz (yine) kuşkuya kapılıyorsunuz. (En'am Suresi, 2)

"... Allah'ın emri, takdir edilmiş bir kaderdir". (Ahzab Suresi, 38)

Allah bir başka ayetinde ise **"Hiç şüphesiz, Biz her şeyi kader ile yarattık."** (Kamer Suresi, 49) buyurmaktadır. Sadece insanların değil, tüm canlıların, eşyanın, Güneş'in, Ay'ın, dağların, ağaçların, her varlığın Allah Katında belirlenmiş bir kaderi vardır. Örneğin kırılan bir antika vazo, kaderinde tespit edilen anda kırılmıştır. Birkaç yüzyıllık bu vazo, daha ilk imal edilirken, kimlerin kullanacağı, hangi evin hangi köşesinde, hangi eşyalarla birlikte duracağı belli olarak üretilir. Vazonun her deseni, üzerindeki her renk kaderde önceden tespit edilmiştir. Vazonun hangi gün, hangi saat, hangi dakika, kim tarafından nasıl kırılacağı da Allah'ın hıfzında yaşanmış olarak durmaktadır. Hatta, vazonun ilk imal edildiği an, ilk kez satılmak üzere vitrine konduğu an, bir evin köşesinde durduğu an ve kırılarak parça parça olduğu an, kısacası antika vazonun yüzyıllarca içinde bulunduğu her an, Allah Katında tek bir an olarak mevcuttur. Vazoyu kıran kişi, birkaç saniye önce bile bundan habersizken, Allah Katında o an yaşanmıştır ve bilinmektedir. Bu nedenle Allah, insanlara ellerinden çıkanlara üzülmemelerini bildirir. Çünkü, ellerinden çıkanlar kaderlerinde çıkmış-

tır ve o insanların bunu değiştirmeye güçleri yoktur. Ancak insanlar kaderlerinde meydana gelen olaylardan bir ders almalı, bunlarla eğitilmeli, bu olaylardaki hikmet ve hayırları görerek, daima, kaderlerini yaratan sonsuz merhametli, şefkatli, adaletli, kullarını esirgeyen ve koruyan Rabbimiz'e yönelmelidirler.

Bir insanın cenin hali de, ilk okuma yazma öğrendiği hali de, 35. yaş gününü kutladığı ve işyerinden emekli olduğu hali de Allah'ın Katındaki kitapta belirlidir. İnsan, kendisi için belirlenmiş kaderin dışında hiçbir şey yaşayamaz, hiçbir şey yapamaz. Bu önemli gerçekten gafil yaşayan insanlar, hayatları boyunca hep endişe ve korku içinde olurlar. Örneğin çocuklarının geleceği için çok endişelenirler. Hangi okulda okuyacağı, nasıl bir meslek sahibi olacağı, sağlığının nasıl olacağı, nasıl bir hayat süreceği gibi konularda tevekkülsüz bir gayret içindedirler. Oysa, her insanın, daha tek bir hücre olduğu halinden ilk okuma yazma öğrendiği ana, üniversite sınavında verdiği cevaplardan hayatı boyunca hangi şirkette ne iş yapacağına, hangi kağıtlara kaç kez imza atacağına, nerede ve nasıl öleceğine kadar her anı

Allah Katında bellidir. Bu olayların tümü, Allah'ın hıfzında saklı olarak durmaktadır. Örneğin şu anda, bu insanın cenin hali, ilkokuldaki hali, üniversitedeki hali, 35. yaş gününü kutladığı anı, işine başladığı ilk günü, öldüğünde melekleri gördüğü an, yakınları tarafından defnedildiği ve ahirette Allah'a hesap verdiği anlar, tek bir an olarak Allah'ın Katında bulunmaktadır.

Allah'a gönülden teslim olarak boyun eğenler, hem Allah'ın hoşnutluğunu, rahmetini ve cennetini kazanmayı umabilirler, hem de dünyada ve ahirette, güven ve mutluluk içinde huzurlu bir yaşam sürerler. Çünkü, Allah'a teslim olan, Allah'ın yarattığı kaderin kendisi için en hayırlısı olduğunu bilen bir insanı üzecek, korkutacak, endişelendirecek hiçbir şey yoktur. Böyle bir insan, elinden gelen her çabayı gösterir, ancak bu çabanın da kaderinde olduğunu, ne yaparsa yapsın kaderinde yazılı olanları değiştirmeye güç yetiremeyeceğini bilir.

Mümin, Allah'ın yarattığı kadere teslim olacak, bununla birlikte karşılaştığı olaylar karşısında elinden geldiğince sebeplere sarılacak, tedbir alacak, olayları hayır yönünde yönlendirmek için çalışacak, ama tüm bunların kader içinde gerçekleştiği

ve Allah'ın en hayırlısını önceden takdir ettiğinin bilinci ve rahatlığı içinde olacaktır. Kuran'da bu tavra örnek olarak Hz. Yakub'un çocuklarının güvenliği için almış olduğu bir tedbirden söz edilir. Hz. Yakup, kötü niyetli insanların dikkatini çekmemeleri için oğullarına şehre ayrı ayrı kapılardan girmeyi öğütlemiş, ama bunun Allah'ın belirlemiş olduğu kaderi asla etkilemeyeceğini de onlara hatırlatmıştır:

Ve dedi ki: "Ey çocuklarım, tek bir kapıdan girmeyin, ayrı ayrı kapılardan girin. Ben size Allah'tan hiçbir şeyi sağlayamam (gideremem). Hüküm yalnızca Allah'ındır. Ben O'na tevekkül ettim. Tevekkül edenler de yalnızca O'na tevekkül etmelidirler." (Yusuf Suresi, 67)

Allah, insanların ne yaparlarsa yapsınlar kaderlerini değiştiremeyeceklerini bir ayetinde şöyle bildirir:

Sonra kederin ardından üzerinize bir güvenlik (duygusu) indirdi, bir uyuklama ki, içinizden bir grubu sarıveriyordu. Bir grup da, canları derdine düşmüştü; Allah'a karşı haksız yere cahiliye zannıyla zanlara kapılarak: "Bu işten bize ne var ki?" diyorlardı. De ki: "Şüphesiz işin tümü Allah'ındır." Onlar, sana açıklamadıkları şeyi içlerinde gizli tutuyorlar, "Bu işten bize bir şey olsaydı, biz burada öldürülmezdik" diyorlar. De ki: "Evlerinizde olsaydınız da üzerlerine öldürülmesi yazılmış olanlar, yine devrilecekleri yerlere gidecekti. (Bunu) Allah, sinelerinizdekini denemek ve kalplerinizde olanı arındırmak için (yaptı). Allah, sinelerin özünde saklı duranı bilendir. (Al-i İmran Suresi, 154)

Ayette de görüldüğü gibi, bir insan ölmemek için hayır ve ibadet olan bir işten kaçsa bile, eğer kendine ölüm yazılmışsa zaten ölecektir. Hatta, ölümden kaçmak için başvurduğu yollar ve yöntemler de kaderinde bellidir ve her insan kaderindeki olayı yaşayacaktır. Allah, bu ayette de, insanlara kaderlerinde yarattığı olayların amacının onları denemek ve onların kalplerini temizlemek olduğunu belirtmektedir. Fatır Suresi'nde ise, her insanın ömrünün Allah Katında belli olduğu, rahimlere düşen bebeklerin de Allah'ın izniyle olduğu bildirilir:

Allah sizi topraktan yarattı, sonra bir damla sudan. Sonra da sizi çift çift kıldı. O'nun bilgisi olmaksızın, hiçbir dişi gebe kalmaz ve doğurmaz da. Ömür sürene, ömür verilmesi ve onun ömründen kısaltılması da mutlaka bir kitapta (yazılı)dır. Gerçekten bu, Allah'a göre kolaydır. (Fatır Suresi, 11)

Kamer Suresi'nin aşağıdaki ayetlerinde ise, insanın her yaptığının satır satır yazılı olduğu bildirilirken, cennet halkının yaşadıkları da yaşanmış olaylar olarak anlatılmaktadır. Daha önce de belirtildiği gibi, cennetteki gerçek hayat bizim için gelecektir. Ancak, cennette olanların yaşantıları, sohbetleri, ziyafetleri şu anda Allah'ın hıfzında bulunmaktadır. Biz doğmadan önce de tüm insanlığın dünyadaki ve ahiretteki geleceği Allah Katında bir an içinde yaşanmıştır ve Allah'ın hıfzında muhafaza edilmektedir:

Onların işlemiş oldukları her şey kitaplarda (yazılı)dır. Küçük, büyük her şey satır satır (yazılı)dır. Hiç şüphesiz muttakiler, cennetlerde ve nehir (çevresin)dedirler. Çok kudretli, mülkünün sonu

olmayan (Allah)ın yanında doğruluk makamındadırlar. (Kamer Suresi, 52-55)

Kuran'ın bazı ayetlerinde, olayların bizim için gelecekte olduğu ama Allah'ın Katında yaşanmış olduğu haber verilir. Örneğin, ahirette insanların Allah'a hesap vereceklerinin bildirildiği bazı ayetler, çoktan olup bitmiş olaylar olarak anlatılmaktadır:

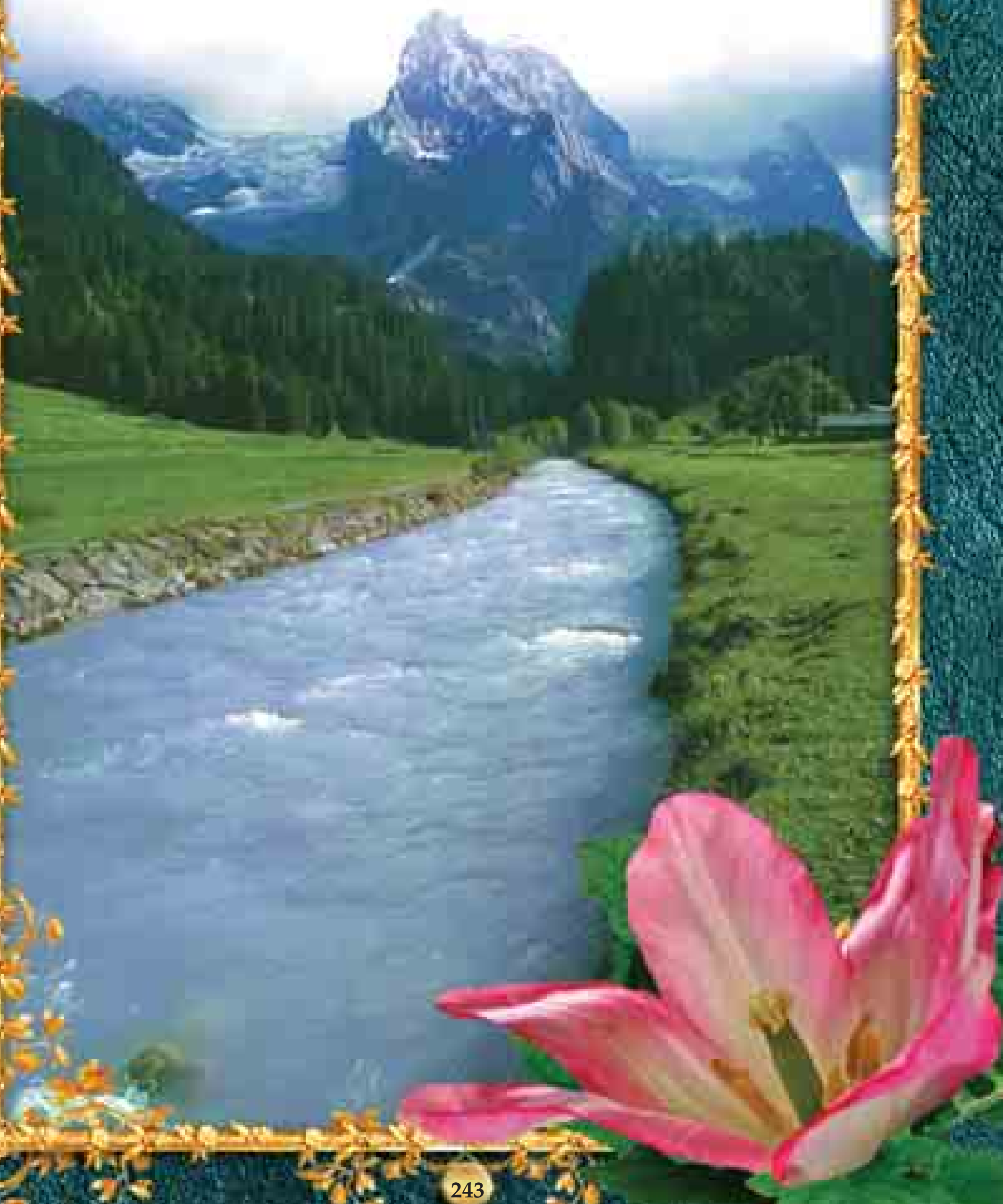
Sur'a üfürüldü; böylece Allah'ın diledikleri dışında, göklerde ve yerde olanlar çarpılıp-yıkılıverdi. Sonra bir daha ona üfürüldü, artık onlar ayağa kalkmış durumda gözetliyorlar. Yer, Rabbi'nin nuruyla parıldadı; kitap kondu; peygamberler ve şahidler getirildi ve aralarında hak ile hüküm verildi... (Zümer Suresi, 68-69)
İnkar edenler, cehenneme bölük bölük sevk edildiler... (Zümer Suresi, 71)
... Korkup-sakınanlar da, cennete bölük bölük sevk edildiler... (Zümer Suresi, 73)

Bu konudaki diğer örnekler ise şöyledir:

(Artık) Her bir nefis yanında bir sürücü ve bir şahid ile gelmiştir. (Kaf Suresi, 21)
Gök yarılıp-çatlamıştır; artık o gün, 'sarkmış-za'fa uğramıştır.' (Hakka Suresi, 16)
Ve sabretmeleri dolayısıyla cennetle ve ipekle ödüllendirmiştir. Orada tahtlar üzerinde yaslanıp-dayanmışlardır. Orada ne (yakıcı) bir güneş ve ne de dondurucu bir soğuk görürler. (İnsan Suresi, 12-13)
Görebilenler için cehennem de sergilenmiştir. (Naz'iat Suresi, 36)

Artık bugün, iman edenler, kafir olanlara gülmektedirler. (Mutaffifin Suresi, 34)

Suçlu-günahkarlar ateşi görmüşlerdir, artık içine kendilerinin gireceklerini de anlamışlardır; ancak ondan bir kaçış yolu bulamamışlardır. (Kehf Suresi, 53)

Maddenin Aslı ve Kader Gerçeği, İnananlar İçin Büyük Bir Nimettir

Allah'a inanan, O'na iman eden ve her şeyin yaratılmış olduğunu görebilen insanlar için maddenin aslını bilmek, çok büyük bir nimettir. Bu sırrı kavrayan bir insan için ölüm, ahiret, cennet, cehennem gibi konular anlaşılmış, "Allah nerede?", "cennet cehennem nerede?", "cennet ve cehennem şu anda var mı?" ve bunlar gibi sorular kolayca yanıtlanmış olur. Allah'ın tüm evreni nasıl bir sistemle yoktan yarattığı, sürekli olarak yoktan yaratmakta olduğu anlaşılmıştır. Hatta öyle ki, bu sır sayesinde "ne zaman" ve "nerede" gibi sorular anlamsız hale gelir. Çünkü gerçekte, ne zaman ne de mekan vardır. Yaşanacak olaylar zaten yaşanmıştır. Bunlar için hayıflanmak, üzülmek, sıkıntı duymak mantıksız ve anlamsızdır.

Bu sırların anlaşılması, insanın her zaman yaşamakta olduğu dünya hayatını bir anda bir nevi cennet hayatına dönüştürür. İnsanın dünya üzerindeki en büyük sıkıntı sebebi olan tüm maddesel endişe, kuruntu, şüphe ve korkular kaybolur gider. Tek mutlak varlığın alemlerin Rabbi olan Yüce Allah olduğu ve O'nun dışında "hiçbir varlığın gerçekte var olmadığı" anlaşılır. İnsan, tüm evrenin tek bir Hakim'i olduğunu, O'nun maddesel dünyayı dilediği gibi değiştirdiğini ve yapması gereken tek şeyin O'na yönelmek ve O'nu dost edinmek olduğunu kavrar. Ar-

tık o, **"her türlü bağımlılıktan özgürlüğe kavuşturulmuş olarak"** (Al-i İmran Suresi, 35) Allah'a teslim olmuştur.

Bu büyük sırrı kavramak, dünyada, bir insanın sahip olabileceği en büyük nimetlerdendir.

Allah, insana en yakındır. Allah, insanı yaratan, O'na Kendisi'nden bir ruh verendir. Yani insanın "ben" dediği varlık, Allah'ın bir tecellisidir. Allah, insanın her yaptığını, her düşündüğü bilir; tüm bunları Allah yaratır. Algılatan, yaşatan, gösteren, hissettiren, düşündüren, sevindiren, mutlu eden Allah'tır. İnsanın yaşadığı her an, Allah dilediği içindir. Karşılaştığı her olay, Allah'ın belirlediği şekildedir. İşte gerçek budur. İnsanın, Allah'tan başka hiçbir dostu, hiçbir varlığı, hiçbir yardımcısı yoktur. Tek mutlak varlık Allah'tır. O'nun varlığı, tüm alemlere hakimdir, her yeri kaplamıştır. O'ndan başka hiçbir şey yoktur. Kendisine sığınılacak, kendisinden yardım istenecek, karşılık beklenecek Tek varlık Yüce, Büyük ve Ulu olan Allah'tır. Allah, Kuran'da şöyle buyurur:

> **İşte Rabbiniz olan Allah budur. O'ndan başka İlah yoktur. Her şeyin yaratıcısıdır, öyleyse O'na kulluk edin. O, her şeyin üstünde bir vekildir. Gözler O'nu idrak edemez; O ise bütün gözleri idrak eder. O, latif olandır, haberdar olandır. (Enam Suresi, 102-103)**

Sonuç

Materyalistler ezeli ve ebedi olduğuna inanmak istedikleri bir evrenin içinde, tesadüflerin oluşturduğu bir dünyanın var olduğunu kabul ederler. Oysa aklını kullanan, medeniyetler kuran, robotlar oluşturan, interneti meydana getiren, tüm bunları görüp bunlardan faydalanan, anlayan, düşünen, bunlar üzerinde yorum yapan, endişelenen, fedakarlık yapan, manzaradan haz duyan, emek harcayan, en doğruyu bulmaya çalışan olağanüstü niteliklerdeki insanın tesadüflerin eseri olduğunu kabul etmek, kuşkusuz ki mantığa aykırıdır. Yeryüzünde var olan hiçbir canlı tesadüfen oluşmadığı gibi, milyarlarca hücresiyle, her hücrenin içindeki sayısız organeli ile, müthiş beyni ve olağanüstü sureti ile insan da tesadüf değildir.

Materyalistlerin beklentilerinin aksine, yeryüzündeki hiçbir şey tesadüf değildir.

Eğer insanın kendisinde, yaptıklarında ve başardıklarında tesadüf yoksa, bunların tümünde bilinç var demektir. Eğer insan bilinç ile hareket ediyorsa, bu bilinci onda var eden daha üstün bir bilinç olmalıdır. Bu bilinç, insanın yaptığı, gördüğü, bildiği her şeyden üstün olmalıdır.

Bu bilinç, onu yoktan var eden, onu Kendisi'nden bir ruh ile yaratan Allah'a aittir.

İnsan, eğer Allah dilerse güzellikten zevk alır. Allah dilerse keşifler yapar, teknoloji icat eder. Eğer Allah isterse beste yapar, keman çalar, kitap yazar. İnsan, eğer Allah dilerse sevinir, üzülür, zevk alır, heyecanlanır, endişelenir, coşku duyar. Bir müzikten hoşlanması Allah'ın dilemesiyledir. Bir güzelliği tak-

dir etmesi Allah'ın dilemesiyledir. Güzel manzaradan, güzel kıyafetten, güzel davranıştan, çiçekten, tavşandan, bir tablodan, pastadan hoşlanması Allah'ın dilemesiyledir. Eğer Allah dilemezse, bu hislerin ve bu yeteneklerin hiçbirine sahip olamaz.

Bunları yapan madde değildir. İnsanın beynindeki hücreler değildir. İnsanın yediği yiyeceklerin dönüştüğü proteinler değildir. Bunları yapan insanın beyni değildir. Beyin sevgi duymaz. Beyin müzikten zevk alma yeteneğine sahip değildir. Beyin, küçük bir sincabın telaşlı görüntüsünü izleyerek buna şefkat duymaz. Beyin özlemez. Beyin sadakat duymaz, vefa göstermez. Beyin ilkokula başladığı günü hatırlayıp bundan dolayı heyecan duymaz. Beyinde sadece yağ, su, protein ve diğer kimyasallar vardır. Özleyen, seven, sevinen, utanan, hatırlayan beyin değildir. İnsan; ruhuyla sever, sevinir, özler, şefkat duyar. İnsan, Allah'a ait ruhun varlığı ile insandır.

Kişi, ruhun varlığını kabul etse de etmese de, dünyada bedenini bırakacak ve bir ruh olarak ahirette Allah'ın huzurunda hesap verecektir. İman edenler, Allah'tan bir ruh olduğuna inananlar, inkarcılar, materyalistler, Darwinistler, yaşamı boyunca ruhun varlığına karşı mücadele içinde olanlar, "bir nöron yığınından ibaretiz" diyenler, "ahiret yoktur" diyenler, "madde tektir ve mutlaktır" diyenler, kısacası yeryüzünde yaşamış istisnasız her insan, her ruh, Allah'ın huzurunda hesap verecektir. Her biri, yapıp ettiklerini eksiksiz olarak karşılarında bulacaklardır. Her biri üzerinde adaletle hüküm verilecektir. Bir kişi, eğer bu gerçeğe sadece %1, hatta %0.1 kadarlık bir ihtimal veriyorsa, ahiret gerçeği konusunda "acaba" diye bir şüphe duyuyorsa, onun artık kendi yanlış inançlarını bir kenara bırakması ve Rabbimiz olan Allah'a yönelerek kendi ahireti için elinden geleni yapması gerekmektedir. Dünyada olduğu sürece, düştüğü hatadan daima geri dönme imkanı vardır.

Allah ayetlerinde şöyle buyurur:

> **Bizim ayetlerimize iman edenler sana geldiklerinde, onlara de ki: "Selam olsun size. Rabbiniz rahmeti Kendi üzerine yazdı ki, içinizden kim bir cehalet sonucu bir kötülük işler sonra tevbe eder ve (kendini) ıslah ederse şüphesiz, O, bağışlayandır, esirgeyendir." (Enam Suresi, 54)**
>
> **Kötülük işleyip bunun ardından tevbe edenler ve iman edenler; hiç şüphesiz Rabbin, bundan (tevbeden) sonra elbette bağışlayandır, esirgeyendir. (Araf Suresi, 153)**

Dünya hayatı, geçici bir kalış yeridir. Dünyaya ait her şey geçicidir. Dünyada insana ait hiçbir şey gerçek değildir. Bu dünyayı gerçek sanmak, insanın gördüğü bir rüyayı gerçek zannederek tüm varlığını ona kanalize etmesi ve başka her şeye gözlerini ve ruhunu kapaması gibi bir şeydir. Yegane Varlık Allah'tır. Tek gerçek Allah'tır. Darwinizm yıkılmış ve materyalizm ölmüştür. Allah'ın Yüce Varlığı'nın kabulü, tüm batıl dinlerin sonudur. Elinizdeki kitabın amacı, tüm insanları bu gerçeği görmeye davet etmektir. Kuşkusuz, **"... Ancak temiz akıl sahipleri öğüt alıp düşünebilir"** (Rad Suresi, 19).

Dipnot:

1- Stanley Sobottka, A Course in Consciousness, http://faculty.virginia.edu/consciousness/

2- Stephen M. Barr, Retelling the Story of Science, Mart 2003 http://www.firstthings.com/ftissues/ft0303/articles/barr.html

3- Amit Goswami, *The Self-Aware Universe "How Consciousness Creates the Material World"*, Tarcher / Penguin Books, 1995, s. 12

4- Taşkın Tuna, *Ol Dedi Oldu "Big Bang'in Nefes Kesen Öyküsü"*, Ekim 2005, Şule Yayınları, s. 59

5- Peter Russell, The Primacy of Consciousness, http://www.peterussell.com/SP/PrimConsc.html

6- Fred Alan Wolf, *The Spiritual Universe "One Physicist's Vision of Spirit, Soul, Matter and Self"*, Moment Point Press, 1999, s. 99

7- Can Science Seek to Soul, http://www.closertotruth.com/topics/mindbrain/113/113transcript.html

8- George Gilder http://www.taemag.com/issues/articleid.17078/article_detail.asp

9- Amit Goswami, *The Self-Aware Universe "How Consciousness Creates the Material World"*, Tarcher / Penguin Books, 1995, s. 31

10- David Pratt http://www.theosophy-nw.org/theosnw/science/prat-mat.htm

11- Richard Feynman, *The Character of Physical Law,* Türkçe baskı: Fizik Yasaları Üzerine, TÜBİTAK Yayınları, s. 149-151 - http://www.zamandayolculuk.com/cetinbal/kopenhag.htm

12- Thomas J. McFarlane, "The Illusion of Materialism" http://www.integralscience.org/materialism/materialism.html

13- Peter Russell, The Primacy of Consciousness, http://www.peterussell.com/SP/PrimConsc.html

14- Jeffrey M. Schwartz, Sharon Begley, *The Mind and The Brain "Neuroplasticity and the Power of Mental Force"*, Regan Books, 2003, s. 272-273

15- Jeffrey M. Schwartz, Sharon Begley, *The Mind and The Brain "Neuroplasticity and the Power of Mental Force"*, Regan Books, 2003, s. 274

16- Roger Penrose, *The Road to Reality*, Alfred A. Knopf, 2006 s. 1031

17- Amit Goswami, *The Self-Aware Universe "How Consciousness Creates the Material World"*, Tarcher / Penguin Books, 1995, s. 59-60

18- Jeffrey M. Schwartz, Sharon Begley, *The Mind and The Brain "Neuroplasticity and the Power of Mental Force"*, Regan Books, 2003, s. 264

19- Jeffrey M. Schwartz, Sharon Begley, *The Mind and The Brain "Neuroplasticity and the Power of Mental Force"*, Regan Books, 2003, s. 274

20- *What the Bleep Do We Know?*, Belgesel film, yönetmen: William Arntz, Betsy Chasse

21- Nick Herbert, *Temel Bilinç*, Ayna Yayınevi, 1999, s. 146

22- Nick Herbert, *Temel Bilinç*, Ayna Yayınevi, 1999, s. 143

23- http://www.integralscience.org/materialism/materialism.html
24- Fred Alan Wolf, *Mind into matter "A New Alchemy of Science and Spirit"*, 2001, Moment Point Press, s. 105
25- http://www.integralscience.org/materialism/materialism.html
26- http://www.integralscience.org/materialism/materialism.html
27- http://www.integralscience.org/materialism/materialism.html
28- Paul Davies and John Gribbin, *The Matter Myth "Dramatic Discoveries That Challenge Our Understanding of Physical Reality"*, Touchstone books, 1992, s. 14
29- Fred Alan Wolf, *Mind into matter "A New Alchemy of Science and Spirit"*, 2001, Moment Point Press, s. 6-7
30- Stephen M. Barr, Retelling the Story of Science, http://www.firstthings.com/ftissues/ft0303/articles/barr.html
31- http://science.howstuffworks.com/light2.htm
32- Richard L. Gregory, *Eye and Brain "the Psychology of Seeing"*, 5. baskı, Princeton Science Library, 5. baskı, 1997, s. 20
33- Fred Alan Wolf, *Mind into matter "A New Alchemy of Science and Spirit"*, 2001, Moment Point Press, s. 136
34- Fred Alan Wolf, *Mind into matter "A New Alchemy of Science and Spirit"*, 2001, Moment Point Press, s. 137
35- M. Ali Yaz, Sait Aksoy, *Fizik 3*, Sürat Yayınları, İstanbul, 1997, s. 3
36- http://hhmi.org/senses/b140.html
37- Peter Russell, The Primacy of Consciousness, http://www.peterussell.com/SP/PrimConsc.html
38- Richard L. Gregory, *Eye and Brain "the Psychology of Seeing"*, 5. baskı, Princeton Science Library, 5. baskı, 1997, s. 84
39- Daniel C Dennett, Brainchildren, Essays on Designing Minds, The MIT Press, Cambridge, 1998, s. 142
40- Daniel C Dennett, Brainchildren, Essays on Designing Minds, s. 142
41- George Politzer, *Felsefenin Başlangıç İlkeleri*, Sosyal Yayınları, Çev: Enver Aytekin, İstanbul: 1976, s.40
42- Natasha Mitchell, *Is the Visual World a Grand Illusion?*, Radyo Programı, 18 Ocak 2004, http://www.abc.net.au/rn/science/mind/s996555.htm
43- Peter Russell, *From Science to God "A physicist's Journey into the Mystery of Consciousness"*, New World Library, 2002, s. 47
44- Rita Carter, *Mapping The Mind*, University of California Press, London, 1999, s. 107
45- Jeffrey M. Schwartz, Sharon Begley, *The Mind and The Brain "Neuroplasticity and the Power of Mental Force"*, Regan Books, 2003, s. 26-27
46- Peter Russell, The Primacy of Consciousness, http://www.peterussell.com/SP/PrimConsc.html
47- Karl Pribram, David Bohm, Marilyn Ferguson, Fritjof Capra, *Holografik Evren I*, Çev: Ali Çakıroğlu, Kuraldışı Yayınları, İstanbul: 1996, s. 37

48- Craig Hamilton, *What is Enlightenment?*, sayı 29, Haziran-Ağustos 2005, s. 70
49- Peter Russell, The Primacy of Consciousness, http://www.peterussell.com/SP/PrimConsc.html
50- V.S. Ramachandran, M.D., Ph.D. ve Sandra Blakeslee, *Phantoms in the Brain*, William Morrow and Company, Inc., New York, 1998, s. 66
51- V.S. Ramachandran, M.D., Ph.D. ve Sandra Blakeslee, *Phantoms in the Brain*, William Morrow and Company, Inc., New York, 1998, s. 66-67
52- V.S. Ramachandran, M.D., Ph.D. ve Sandra Blakeslee, *Phantoms in the Brain*, William Morrow and Company, Inc., New York, 1998, s. 70, 72
53- Richard L. Gregory, *Eye and Brain "the Psychology of Seeing"*, 5. baskı, Princeton Science Library, 5. baskı, 1997, s. 5
54- Antonio Damasio, *The Feelings of What Happens "Body Emotion and the Making of Consciousness"*, Vintage Books, 2000, s. 9
55- Susan Blackmore, *Consciousness "A Very Short Introduction"*, Oxford, 2005, s. 64
56- Peter Russell, *From Science to God "A physicist's Journey into the Mystery of Consciousness"*, New World Library, 2002, s. 42
57- Michael I. Posner, Marcus E .Raichle, *Images of Mind*, Scientific American Library, New York 1999, s. 88
58- Peter Russell, From Science to God "A physicist's Journey into the Mystery of Consciousness", New World Library, 2002, s. 50
59- http://www.peterussell.com/SP/PrimConsc.html - Peter Russell, The Primary of Consciousness
60- George Berkeley, A Treatise Concerning the Principles of Human Knowledge, 1710, Works of George Berkeley, vol. I, ed. A. Fraser, Oxford, 1871
61- Peter Russell, The Primacy of Consciousness, http://www.peterussell.com/SP/PrimConsc.html
62- What The Bleep Do We Know, Belgesel film, yönetmen: William Arntz, Betsy Chasse
63- Bertrand Russell, *Rölativitenin Alfabesi*, Onur Yayınları, 1974, s. 161-162
64- J. R. Minkel, "The Hollow Universe", *New Scientist*, 27 Nisan 2002, sayı 2340, s. 22
65- George Politzer, *Felsefenin Başlangıç İlkeleri*, Sosyal Yayınları, Çev: Enver Aytekin, İstanbul: 1976, s. 38-39-44
66- Natasha Mitchell, Is the Visual World a Grand Illusion?, Radyo Programı, 18 Ocak 2004, http://www.abc.net.au/rn/science/mind/s996555.htm
67- Susan Blackmore, *Consciousness "A Very Short Introduction"*, Oxford, 2005, s. 13-14
68- What the Bleep Do We Know?, Belgesel film, yönetmen: William Arntz, Betsy Chasse
69- What the Bleep Do We Know?, Belgesel film, yönetmen: William Arntz, Betsy Chasse
70- What the Bleep Do We Know?, Belgesel film, yönetmen: William Arntz, Betsy Chasse

71- Geoff Haselhurst, Introduction to Metaphysics / Principles http://www.spaceandmotion.com/metaphysics.htm
72- http://www.peterussell.com/Reality/realityart.html
73- Fred Alan Wolf, *Mind into matter "A New Alchemy of Science and Spirit"*, 2001, Moment Point Press, s. 15-16
74- Peter Russell, *From Science to God "A physicist's Journey into the Mystery of Consciousness"*, New World Library, 2002, s. 42
75-http://www.cevaplar.org/index.php?khide=visible&sec=1&sec1=22&yazi_id=3828
76- Natasha Mitchell, Is the Visual World a Grand Illusion?, Radyo Programı, 18 Ocak 2004, http://www.abc.net.au/rn/science/mind/s996555.htm
77- Reality Versus Imagination and Illusion, Remez Sasson, http://www.successconsciousness.com/index_000014.htm
78- V.S. Ramachandran, M.D., Ph.D. ve Sandra Blakeslee, *Phantoms in the Brain*, William Morrow and Company, Inc., New York, 1998, s. 94
79- V.S. Ramachandran, M.D., Ph.D. ve Sandra Blakeslee, *Phantoms in the Brain*, William Morrow and Company, Inc., New York, 1998, s. 103
80- V.S. Ramachandran, M.D., Ph.D. ve Sandra Blakeslee, *Phantoms in the Brain*, William Morrow and Company, Inc., New York, 1998, s. 103
81- V. S. Ramachandran, *A Brief Tour of Human Consciousness,* 2004, PI Publishing, s. 26
82- V.S. Ramachandran, M.D., Ph.D. ve Sandra Blakeslee, *Phantoms in the Brain*, William Morrow and Company, Inc., New York, 1998, s. 72
83- http://www.bbc.co.uk/radio4/reith2003/lecture1.shtml
84- V. S. Ramachandran, *A Brief Tour of Human Consciousness,* PI Publishing, 2004, s. 2-3
85- Jeffrey M. Schwartz, Sharon Begley, *The Mind and The Brain "Neuroplasticity and the Power of Mental Force",* Regan Books, 2003, s. 103-104
86- Jeffrey M. Schwartz, Sharon Begley, *The Mind and The Brain "Neuroplasticity and the Power of Mental Force",* Regan Books, 2003, s. 103-104
87- Jeffrey M. Schwartz, Sharon Begley, *The Mind and The Brain "Neuroplasticity and the Power of Mental Force"*, Regan Books, 2003, s. 110-111
88- Craig Hamilton, *What is Enlightenment?,* sayı 29, Haziran-Ağustos 2005, s. 79
89- Jeffrey M. Schwartz, Sharon Begley, *The Mind and The Brain "Neuroplasticity and the Power of Mental Force"*, Regan Books, 2003, s. 105
90- Diane Ackerman, *An Alchemy Of Mind "The Marvel and Mystery of Mind"*, Scribner Books, 2005, s. 37-38
91- Diane Ackerman, *An Alchemy Of Mind "The Marvel and Mystery of Mind"*, Scribner Books, 2005, s. 41
92- Gerald M. Edelman ve Giulio Tontoni, *A Universe of Consciousness "How Matter Becomes Imagination"*, Basic Books, 2000, s. 38
93- Gerald M. Edelman ve Giulio Tontoni, *A Universe of Consciousness "How*

Matter Becomes Imagination", Basic Books, 2000, s. 47

94- MSNBC, "Beyin Bilgisayarlara Ders Öğretiyor" başlığıyla verilen 6 Ağustos 2002 tarihli haber

95- Gerald M. Edelman ve Giulio Tontoni, *A Universe of Consciousness "How Matter Becomes Imagination"*, Basic Books, 2000, s. 47-48

96- V. S. Ramachandran, *A Brief Tour of Human Consciousness*, 2004, PI Publishing, s. 3

97- What the Bleep Do We Know?, Belgesel film, yönetmen: William Arntz, Betsy Chasse

98- Robert Lawrence Kuhn, *Closer To Truth "Challenging Current Belief"*, McGraw-Hill, 2000, s. 35

99- http://www.age-of-the-sage.org/philosophy/huxley_darwins_bulldog.html, http://www.pbs.org/wgbh/evolution/library/02/2/l_022_09.html

100- Steven Pinker, *How The Mind Works*, Norton Publishing, 1999, s. 132

101-http://www.firstthings.com/ftissues/ft0303/articles/barr.html

102- Peter Russell, The Spirit of Now, http://www.peterussell.com/Reality/realityart.html

103- Peter Russell, The Spirit of Now, http://www.peterussell.com/Reality/realityart.html

104- Diane Ackerman, *An Alchemy Of Mind "The Marvel and Mystery of Mind"*, Scribner Books, 2005, s. 5

105- Peter Russell, The Primacy of Consciousness, http://www.peterussell.com/SP/PrimConsc.html

106- Jeffrey M. Schwartz, Sharon Begley, *The Mind and The Brain "Neuroplasticity and the Power of Mental Force"*, Regan Books, 2003, s. 28

107- What the Bleep Do We Know?, Belgesel film, yönetmen: William Arntz, Betsy Chasse

108- http://www.spiritsite.com/writing/kattar/part6.shtml

109- Fred Alan Wolf, *The Spiritual Universe "One Physicist's Vision of Spirit, Soul, Matter and Self"*, Moment Point Press, 1999, s. 9

110- Robert Lawrence Kuhn, *Closer To Truth "Challenging Current Belief"*, McGraw-Hill, 2000, s. 58

111- Craig Hamilton, *What is Enlightenment?*, sayı 29, Haziran-Ağustos 2005, s. 64

112- http://www.kurtuluscephesi.com/sozluk/politzer10.html

113- Erwin Schrödinger, *Yaşam Nedir?*, Bilim Dizisi 13, Evrim Yayınları, 1999, s. 154

114- Erwin Schrödinger, *Yaşam Nedir?*, Bilim Dizisi 13, Evrim Yayınları, 1999, s. 150

115- Peter Russell, *From Science to God "A physicist's Journey into the Mystery of Consciousness"*, New World Library, 2002, s. 96

116- V.S. Ramachandran, M.D., Ph.D. ve Sandra Blakeslee, *Phantoms in the Brain*, William Morrow and Company, Inc., New York, 1998, s. 189

117- V.S. Ramachandran, M.D., Ph.D. ve Sandra Blakeslee, *Phantoms in the Brain*, William Morrow and Company, Inc., New York, 1998, s. 190

118- V.S. Ramachandran, M.D., Ph.D. ve Sandra Blakeslee, *Phantoms in the Brain,* William Morrow and Company, Inc., New York, 1998, s. 190
119- V.S. Ramachandran, M.D., Ph.D. ve Sandra Blakeslee, *Phantoms in the Brain,* William Morrow and Company, Inc., New York, 1998, s. 191
120- Charles Darwin, İnsanın Türeyişi, Onur Yayınları, Nisan 1995, s. 85
121- V.S. Ramachandran, M.D., Ph.D. ve Sandra Blakeslee, *Phantoms in the Brain,* William Morrow and Company, Inc., New York, 1998, s. 191
122- Gerald M. Edelman ve Giulio Tontoni, *A Universe of Consciousness "How Matter Becomes Imagination",* Basic Books, 2000, s. 81
123- John Peet, The True History of Mankind, www, pages.org/uk/org/bcs
124- Henry Gee, *In Search Of Deep Time: Beyond The Fossil Record To A New Hıstory Of Life,* The Free Press, A Division of Simon & Schuster, Inc., 1999, s. 5
125- Phillip E. Johnson, *Reason in the Balance: The Case Against Naturalism in Science, Law & Education,* Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 1995, s. 62
126- Robert Jastrow, "Evolution: Selection for Perfection," *Science Digest,* Aralık 1981, s. 87
127- Peter Russell, *From Science to God "A physicist's Journey into the Mystery of Consciousness",* New World Library, 2002, s. 26
128- J. Hawkes, Nine Tantalizing Mysteries of Nature, *New York Times Magazine,* 1957, s. 33
129- Tim Folger, "Buradan Sonsuzluğa", *Discover*, Aralık 2000, s. 54
130- BBC World, Uzay ve Zaman: Zamanın Akışı Belgeseli, 21 Mayıs 2005
131- François Jacob, *Mümkünlerin Oyunu,* Kesit Yayınları, 1996, s. 111
132- Lincoln Barnett, *Evren ve Einstein,* Varlık Yayınları, 1980, s. 52-53
133- Lincoln Barnett, *Evren ve Einstein,* Varlık Yayınları, 1980, s. 17
134- Lincoln Barnett, *Evren ve Einstein,* Varlık Yayınları, 1980, s. 58
135- Paul Strathern, *Einstein ve Görelilik Kuramı,* Gendaş Yayınları, 1997, s. 57
136- http://www.fortunecity.com/emachines/e11/86/flowtime.html#
137- http://www.fortunecity.com/emachines/e11/86/flowtime.html#
138- http://www.fortunecity.com/emachines/e11/86/flowtime.html#
139- http://www.fortunecity.com/emachines/e11/86/flowtime.html#
140- Peter Russell, *From Science to God "A physicist's Journey into the Mystery of Consciousness"*, New World Library, 2002, s. 61
141- Fred Alan Wolf, *Mind into matter "A New Alchemy of Science and Spirit",* Moment Point Press, 2001, s. 104
142- Peter Russell, The Primacy of Consciousness, http://www.peterussell.com/SP/PrimConsc.html
143- Peter Russell, Mathematics and Reality, http://www.peterussell.com/Reality/realityart.html
144- Peter Russell, The Primacy of Consciousness, http://www.peterussell.com/SP/PrimConsc.html
145- http://www.fortunecity.com/emachines/e11/86/flowtime.html#

146- http://www.fortunecity.com/emachines/e11/86/flowtime.html#
147- Fred Alan Wolf, *Mind into matter "A New Alchemy of Science and Spirit"*, Moment Point Press, 2001, s. 112
148- http://www.fortunecity.com/emachines/e11/86/flowtime.html#
149. Sidney Fox, Klaus Dose, *Molecular Evolution and The Origin of Life,* New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2
150. Alexander I. Oparin, *Origin of Life,* (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Yeni basım), s.196
151. "New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", *Bulletin of the American Meteorological Society,* c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330
152. Stanley Miller, *Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules,* 1986, s. 7
153. Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40
154 Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, *Scientific American*, c. 271, Ekim 1994, s. 78
155. Charles Darwin, *The Origin of Species*: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 189
156. Charles Darwin, *The Origin of Species*: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184
157. B. G. Ranganathan, *Origins?*, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988.
158. Charles Darwin, *The Origin of Species*: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179
159. Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133
160. Douglas J. Futuyma, *Science on Trial,* New York: Pantheon Books, 1983. s. 197
161. Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", *Nature*, c. 258, s. 389
162. J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", *Scientific American*, Aralık 1992
163. Alan Walker, *Science,* c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, Physical Antropology, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272
164. *Time*, Kasım 1996
165. S. J. Gould, *Natural History,* c. 85, 1976, s. 30
166.. Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19
167. Richard Lewontin, *"The Demon-Haunted World*", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28
168. Malcolm Muggeridge, *The End of Christendom*, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s. 43